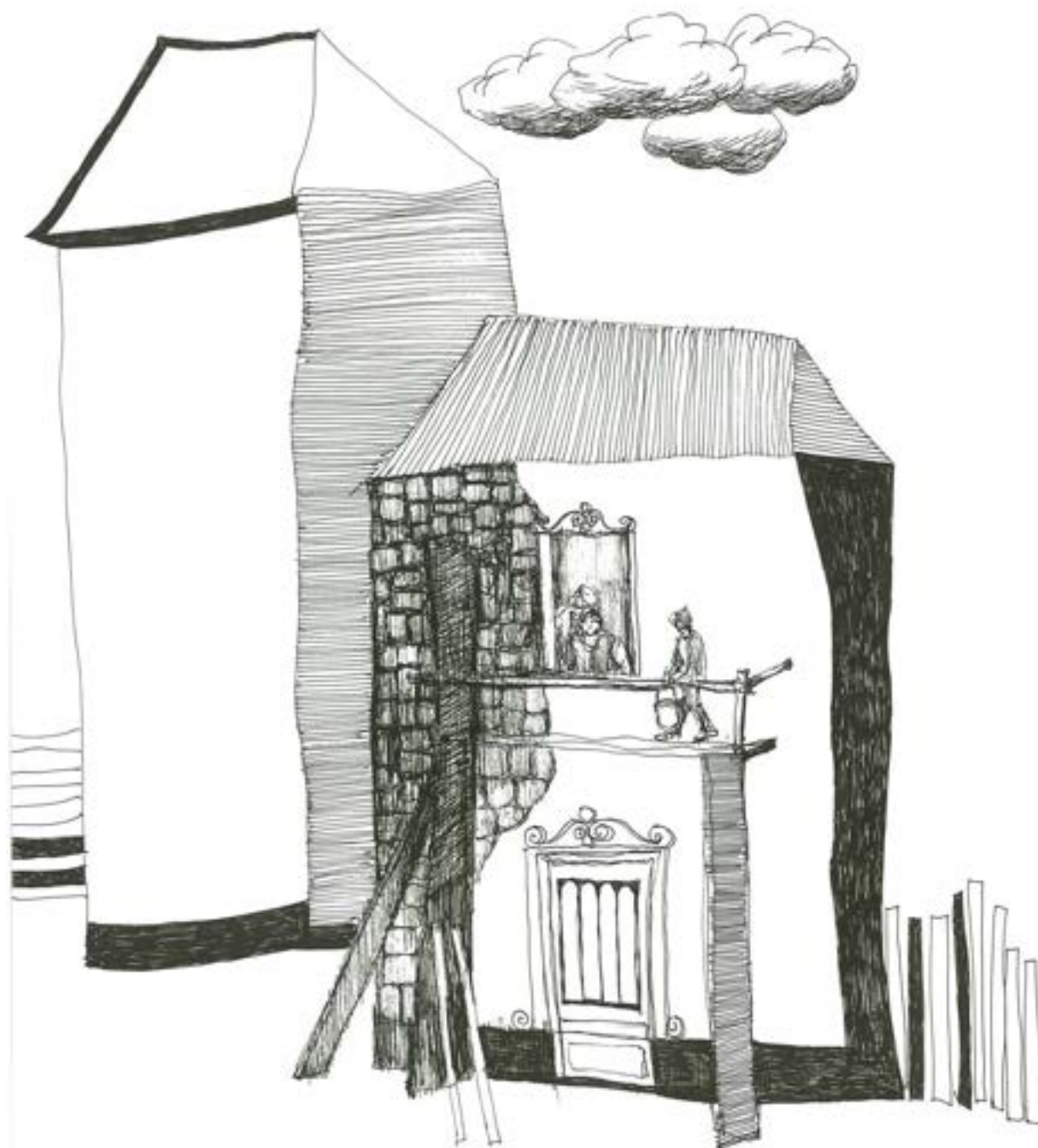

Murawski Magdolna

A bariton

regény

FRIDÉL 2020

Fridél Lajos grafikáival

Murawski Magdolna

A bariton

regény

Fridél Lajos grafikáival

Copyright © 2022 Murawski Magdolna

Copyright © 2022 Fridél Lajos

A kiadványt szerkesztette: Dancs József

ISBN 978-963-7283-58-1

A kiadvány megjelenését támogatta:

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár

Új Hevesi Napló Kulturális Alapítvány

Phoenix Aureus Alapítvány

Felelős kiadó: Tózsér Istvánné

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár

3300 Eger, Kossuth Lajos u. 16.

www.brody.iif.hu

Szerzői ajánlás

Vannak boldog szigetek. Mindig is voltak. Ezeket nem feltétlenül a tenger vagy a hatalmas természeti erők építették, hanem az emberek szellemi-lelki törekvései. Mégis úgy mondjuk, hogy vannak, Isten akaratából, és ez így helyes.

Van, aki egészen kicsiny szigetecskével is beéri, mert annak határain túl nem terjednek a vágyai. Ezek a boldog emberek. Élnek a természet gyermekeiként, mindennap Istent dicsérve az életükkel, akár a szépen daloló madarak. És az emberek is tudnak szépen trillázni. Van, akire felfigyelnek, a tehetségét fejlesztik, iskoláztatják, hogy minél többre vigye. Ők a ritka szerencsés művészek. A többinek, a legtöbbjüknek azonban nehéz élet jutott a sorstól, de még inkább embertársaiktól.

A nagy sorscsapások érlelik a lelket, az emberélet nehézségei pedig egyre magasabbra ösztönzik emelkedni a hányatott sorsú művészt. Igen komoly árat fizet érte, aki Istennek tetsző művek megalkotására vállalkozik.

Hasonlóképpen kell fizetni a nagy szerelmekért, a pusztító szenvedélyekért. Ezek nem tartanak örökké, bár a szerelmesek ennek ellenkezőjét hiszik. Vannak, akik halhatatlanná lesznek a művészet révén. Emléküket őrzi az irodalom, a zene, a lenyűgözően értékes műalkotások. Másokat úgy nyel el a feledés, akár a tenger hullámai a hajótörötteket. Hajóستul, vagyonostul, mindenestül.

Van, aki számára egyszerű az érvényesülés útja. Beleszületik, elfogadja, él vele, és talán soha nem gondol azzal, hogy másoknak az élete viszont folyamatos küzdelem. Amit ő készen kapott, az másnak egy egész élet munkájába kerül. Az emberek azokat irigylik, akiknek a könnyű élet jutott. Ám arról semmit nem tudnak, hogy a harc nélküli eredmények nem teszik boldoggá azokat, akik nem tesznek erőfeszítéseket azért, amijük van. Ki-ki döntse el, melyik utat választaná.

Regényem hőseinek kijutott ebből is, abból is. Életük javát mégis egy boldog szigeten élhették, mert megvolt bennük az erő, a szellem és a lélek, amely ehhez segítette őket. A történet a nagy felfedezések kora előtt játszódik a középkorban. Egy olyan időben, amikor az ember élete bizonytalan volt, bárhol is élt a mások által csak szerencsésnek mondott Európában. Akkor, amikor a mai ember véletlenül se szeretne élni.

Titokzatos erők avatkoznak bele az életükbe, és ők természetesnek veszik ezt. Valami vonzza őket, és ők elindulnak ezek felé az erők felé. Néha kételkednek, máskor biztos léptekkel tartanak valami irányába, amiről csak később értesülnek, miért volt rá szükség. Bertold, a hajós gyakorlatias, tapasztalt üzletember, élete szerelme, Maria és fiuk, Roberto született művészek. Mindaz, amit megalkotnak, a szorgalmas, folyamatos gyarapodást példázza. Van, aki másként él, mintha az ő ellenpólusuk volna. S nem ilyen az élet? Kétpólusú. amilyennek Isten teremtette.

Nem ziláltam szét szándékosan a történet szálait, csak mert úgy modernebb volna. Ismerem a technikát. de meghagyom mások számára. Történetem könnyebben követhető, nincs miért annál bonyolultabbá tenni, mint amit a hősök jelleme diktál. Minden életnek rendeltetése van, de nem mindenki tudja, mivégre született a földre, emberek közé. Van, aki egész élete során kutatja, mégse leli meg, mert nem tud úgy lecsendesedni a lelke, hogy meghallja a belső hangot, ami biztosan vezethetné. Csak rá kellene hagyatkoznia.

Mivel művészek is szerepelnek a könyvben, megesik, hogy a művészetről, annak rendeltetéséről is elmélkednek a hősök. A főhős gyönyörű bariton hangot kap ajándékba a Teremtőtől, és ő elindul, hogy beteljesítse a sorsát általa. Mindnyájan ezt tesszük, mivel mindnyájan kapunk valami talentumot az Úrtól, mielőtt a földi küldetésünk elkezdődne. Van, aki sikeresen beteljesíti, másoké torzóban marad.

Csodaszép tájakra invitálom a Kedves Olvasót. A Földközi-tengeren található egy kicsiny sziget, mely olyan aprócska, hogy neve sincsen, csak isolettának, azaz szigetecskének nevezik a lakói is. Jóval kisebb, mint a híres Szicília, de történetemből kiderül, lehet-e ott boldognak lenni.

Tengeri vihar

Irtózatos vihar tombolt a tengeren. A máskor tintakék nyári ég előbb beborult, majd sötétszürkére váltott, aztán éjfélete lett, hogy már semmit nem lehetett látni, csak a haragos égiek intését érezni valahonnan a távolból: eddig és ne tovább! A szigeten mindenki a házába menekült, aki csak tehetett. A visítva iszkoló gyerekeket felkapkodták a piros mellényes, piros fejkötős anyák, fekete ruhás nagymamák és futottak a biztos menedékbe. Az égen hideg fehér villámok cikáztak, sok ágra szakadva csaptak le a tengerre. Olyankor lehetett látni a fehéren örvénylő habokat és az egekig felkorbácsolt vizet, amint valami elemi, ellenállhatatlan erőből hajtva toronymagasra szöktek, hogy aztán tajtékozva, dühöngve csapjanak le önmagukra.

A halászok aznap nem indultak el a máskor megszokott újukra. A tengeren ugyan nem látszott semmi, csak a csend volt félelmetes, ami elterült a végtelennek tetsző vizeken. Az öregek tudták, hogy ez mindig a rettenetes vihar előjele. Ha akadt is nyugtalan vérű fiatal, a vének csitították és még véletlenül se engedték őket vízre szállni. Leültek hálót javítani, foltozgatni, szerszámaikat rendezgetni és gondterhelten füttyörésztek valami tengerésznótát. Nem volt abban semmi vidámság, csak a gyötrelmek, amit valamikor átéltek, és még a legádázabb ellenségeiknek se kívánták, hogy ugyanolyan bajba kerüljenek. Nem jó átkozódni a tengeren, mert ellened fordíthatja a haragját. Különösen akkor, amikor nem találja a figyelmébe ajánlott rosszfajta szerzetet. Ha már felbosszantották, csak ki kell töltenie valakin a haragját. Ezért kerülnek Neptunusz háromágú szigonyára ártatlanok, akik neki mit se vétettek. Vagy ha igen, nem emlékeznek rá, mert nem szándékosan tették, s talán oly régen, hogy valami ősrégi időben lehetett. Azt meg ki tudja, ki is emlékezhethetne rá...

A halászok öregebbje mégis éberrel figyelt a tenger felé. Rosszat sejtve kémlelték a habokat, és az asszonyoknak még azt se engedték, hogy tüzet gyújtsanak, kását főzzenek. Amikor ilyen vihar tombol, még a füstöt is visszahajtaná a házába, olyan erővel nyomja lefelé a felleget a szél. Az asszonyok csak imádkozták ilyenkor, morzsolja a rózsafüzért, úgyszólván van mit megbánniuk, magukban meggyónniuk, annyit pletykálnak, szapulják egymást nap mint nap. No meg vigyáznak a gyerekekre, akik rémülten húzódnak hozzájuk és ölbe keredzkegne még a nagyobbja is, ha el nem hajtják őket a nők, akik maguk is rettentően félnek az égiháborútól.

A vén Pietro csak állt az ablaknál és egyre a távolba kémlelte. Úgy érezte a bajt, akár a viharmadarak és a tengeri ragadozók, amelyek ilyenkor örültek a könnyű zsákmánynak. A víz csak úgy dobálta a felszínre a halakat, könnyű volt elkapni őket. De az öreg most nem rájuk figyelt. Az üresnek tűnő partokat leste megfeszített figyelemmel. Sokáig várt, hátha elül a vihar, de arra ugyan várhatott. Egyszer valami csattanásfélét hallott, de hát ki tudta azt kivenni abban a rettenetes hangzavarban, ami ott tombolt? Talán csak mennydörgés volt, dűnnyögte magában, és mégse tudott megnyugodni. A szél már a földig hajtotta a pálmafák rugalmas testét, borzolta gyér lombjukat, de Pietro egyszer csak elszánta magát valamire.

Kilépett a házból, két ujját a szájába dugva füttyült valami strófát, aminek értelmét csak a szigetlakók ismerték. Igaz, ők kivétel nélkül mind.

Sorra nyíltak ki az ajtók, és a férfiak mind Pietro háza felé tódultak. Aztán megindultak az öreg nyomában. Az asszonyok hiába sopánkodtak és kérlelték őket, azok nem tárgítottak. A part felé tartottak, ahonnan Pietro a csattanást hallotta. A sziget nyugati oldalán jókora sziklák meredtek a magasba. A szél legtöbbször arról fúj, és valóságos óriáspofákat vésett a kemény kőzetbe. Sokan úgy tartották, hogy tengeri óriások azok, akiket a feldühödött Neptunusz vagy valamelyik másik haragos isten változtatott kővé, mert valami gonoszságot műveltek.

A villámok fényénél meglátták, amitől a vén Pietro tartott. Jókora bárka feküdt, jobban mondva hánykódott kettészakadva az óriások öblénél. A tenger még küzdött, hogy visszarántsa a megcsúfolt hajótestet, meg a rajta evickélő embereket. Mások ájultan feküdtek a parton, de ők se voltak biztonságban, mert a hullámok bármikor visszamoshatták volna az alélt testeket a dühöngő, valósággal forrongó vízbe. Az emberek köteleket hoztak, merthogy a hosszú füttyező ezt jelezte nekik, menteni kell valakiket. A hajó maradványaira erősítették őket, és húzták közös erővel kifelé, ahogy csak bírták. A szépmívű idegen hajó egyik felét ki is tudták menteni. Ám amikor a másikra került volna a sor, azt már elragadta a hatalmas ár. Emezt mindenesetre távolabb vonszolták a parttól, nehogy azt is visszavegye a tenger. Talán a rakomány és a legénység egy része még menthető lesz.

Néhányan a tengerészek közül maguktól is kijutottak a partra. A szavukat nem értették. Valami furcsa idegen nyelven beszéltek, hatalmas gesztusokkal magyaráztak valamit, de nem értették egymás szavát. Csak az volt világos, hogy a szigetlakók segíteni akarnak rajtuk, és az idegenek hálásan köszönték. Csak kémelelték a tengert, ami vitte a szétszakadt hajó deszkáit. Némelyiken emberek kapaszkodtak, mások akkor ájultak bele a vízbe, mert már nem volt erejük, hogy tovább tartsák magukat.

Mindezt csak homályosan látták, hiszen a sötét fellegeknek is ki kellett adniuk terhüket előbb. Aztán, de csak jóval később, a felhők szakadozni kezdtek, de még mindig sűrűn esett az eső. Már nem villámlott, nem is mennydörgött, csak mintha az ég is elsiratná a vízbe pusztultakat, könnyzáport hullatott értük. Az idegenek előbb földre gyökerezett lábbal álltak, többeknek kicsordult a könnye, bár ki tudta azt megmondani abban a szakadó esőben, hogy a lefelé guruló cseppek kívülről jöttek, avagy belülről.

Végül Pietro szólalt meg elsőnek:

-Emberek! Ki-ki vegyen magához egy idegent, és lássa el! Szállásoljuk el őket mára, aztán később meglátjuk, mit lehet tenni értük, hogy hazatérhessenek. A partot reggel pásztázzuk át, hátha lesz még túlélő.

-S ha nem jószándékúak? – aggályoskodott Renato, aki nem volt túl bátor ember.

-Az ember, amikor bajban van, nem azon töri a fejét, hogyan árthatna a jótevőjének – torkolta le Pietro. – Ha reggel nem parancsolom vissza a fiainkat, most őket kellene kimentenie valakinek. Akkor is úgy gondolnád, hogy kár volna befogadni őket valahol máshol, ahol semmit nem tehetnénk értük?

Ennyi elég is volt, hogy lehiggadjanak a kedélyek. Volt persze, aki a zsákmányon törte a fejét, de az öregnek ő se mert ellentmondani. Majd reggel, gondolta magában, és karon fogott egy idegent, akiről úgy gondolta, hogy elfér a házában.

A bárka maradványait kikötötték egy partmenti fához, egy kővel rögzítették a kötelet, nehogy elmozduljon és derékba törje a fát, így hát mindenki hazatérhetett. A fásztzó nap után senkit nem kellett altatni. Apálykor többet is megtudhatnak, meditáltak tovább magukban, de már csak az álom könnyű szárnyain lebegve.

2.

Roberto

Robertónak gyönyörű hangja volt. A bőre kreolos, mint a legtöbb déli férfié, a mediterrán nap és az erős szél amúgy is tovább sötétítette, durvára cserezte őket, de ezé a fiúé más volt. Arcvonásain volt valami távoli, nemes kifejezés. Fürtös, sötét hajával erős kontrasztot képezett az élénk kék szempár, ami megint csak különös volt erre felé, ahol a legtöbb férfinak barna volt a szeme. De hát tengeri népeknél sok minden előfordul, ki tudja azt már, ki mindenki fordult meg a szigeteken, ahol gyakorta csak ivóvízért szálltak partra a tengerészek. A hangja meg... elbűvölt minden lányt. Erősen, és valahogy öblösen hangzott, hogy a nők valósággal beleremegtek, mikor váratlanul rájuk köszönt. S ha éppen dalos kedve támadt, csak úgy zengett bele a vidék, visszhangozták a partmenti sziklák, hogy a sziget belsejéig elhallatszott.

Roberto nem is akarta visszafogni a hangját. Ahogy kamaszodott, számára is meglepetés volt, miféle dolog alakul a torkában. Egy darabig nem is szólt senkihez, mikor észlelte magán a változás jeleit. Elvonult a sűrűbe, ahol a sziget fái szálegyenesen nőttek, és magában ődöngött, nehogy válaszolnia kelljen valakinek és akkor mások is észrevegység, amit akkor még szégyenletesnek és idegennek érzett. Különös változáson ment át mindössze egy hét alatt. Aztán megszólalt, de úgy, hogy az anyja is belerettent. Robertónak bariton hangja lett. Még épp csak siheder volt, a vonásai félig gyermekesek, s hozzá az a nagyon férfias hang...

Énekelni csak később kezdett újra. Mikor még csak bambino volt, az anyja sokat dédelgette, szép dalokat dúdolt vagy fennhangon énekelt neki. Ezeket ő is mind megtanulta, de a legjobb az volt, amikor a drága Mamma ölébe vette és dédelgette. Nagyokat kacagtak ők együtt, bár az apja ezt nem szerette. Furcsán nézett rájuk, aztán szétkergette őket. Mindenkinek adott valami dolgot, káromkodott is olykor, majd ő is dolgára ment.

Roberto nem értette, mi baja az apjának, de hát nem is kellett még értenie, hiszen gyermek volt. A Mamma pedig titokban úgymint megcsókolgatta, hevesen átölelte, s ha a morózus halász nem hallotta, megint csak dalolt neki és dédelgette. Ez volt az ő édes titkuk. Ez nevelte olyan különlegessé a fiút, hogy mindenkinek megakadt rajta a szeme. Senki nem mondta ki, mégis ott ült a szemekben a kérdés:

-Mitől olyan más ez a fiú, mint a többi?

És bár közöttük nevelődött, valóban mégis más volt. Ez a titok körülölelte, mint valami áttetsző köd, amelynek apró cseppjein különös csillogással török meg a fény. Muzsikált körülötte még a levegő is, ha megszólalt. Nem volt ő tudatában a hangja valódi értékének, csak megélt a nagy-nagy szeretetet, amelynek hullámai úgy ölelték körül, akár a tenger habjai, amikor benne fürdött.

Robertónak ez a szokása is erősen elütött a szigetlakókéétól. Azok csak akkor fürödtek a tengerben, ha véletlenül beleestek. Ő meg, mint valami régi római úr, imádta a vizet. Nem

mondta el senkinek, hogy ő a vízből erőt merít. Nem mintha nem lett volna izmos, erős, sőt az átlagosnál magasabb testalkatú, de, és ezt nem tudta megfogalmazni a maga számára, a víz azt az őserőt jelentette, amiből egykor származott. Ahogy a legtöbb ember, de mégis másként. Elemien, valami ősi rítust átélve éledt és erősödött a habok között. Azt se tudni, ki tanította meg úszni, mégis tudott. Soha nem félt a víztől. Senkitől és semmitől nem félt, miért pont a puha, rugalmas, játékos víztől félt volna?

A lányok vonzalmát előbb nem viszonzta, bár jólesett neki, hogy utánafordultak és kéjesen sikkantgatva kacarásztak, mikor egymás útját keresztelték. Volt, aki kileste, mikor merre jár, hogy aztán épp ott bukkanjon fel hirtelen, csípejét riszálva, jelentőségteljesen a szeme közé nézve. Roberto aztán ráérezett a játék lényegére, és már nem próbált kitérni ezeknek a lányoknak az útjából, hanem megállt és évődött velük. Volt, akivel ennél jóval többre jutott, de erről egyikük se beszélt. Titok maradt, mert így illett. Fiúból szép fiatal férfivá érett. Sokan találgatták, ki lesz a szíve választottja, de ő még várt. Nem tudta, kire, mire, csak úgy érezte, mintha valahonnan a távolból jönne felé egy hívás. Másmilyen szépségekre vágyott, de elmondani nem tudta volna pontosan, miféle.

Apjával, Sandróval és családjával járt ki a tengerre halászni, ahogyan a többi férfi és fiú a szigeten. Szerette a tengert, s csak ritkán borzadt bele, ha csúf vihar közelgett valamerről. Félni nem félt, de a zavarosodó tenger és a szürkülő égbolt óvatosságra intette. Gyávának nem mutatkozhatott, csak jobb' szerette, ha időben visszafordítják a bárka orrát és igyekeznek hazafelé. Olyankor nem dalolt, mint máskor, amikor csak úgy zengett körötte a

lég, s a tenger felerősítette a hangját, hogy a többi bárkán levők is önkéntelenül órá figyeltek. Néha úgy tűnt, hogy ő meg a tenger egymásnak felelgetnek. Fejét felvetve bömbölt bele a szélbe, hogy aki csak meghallotta, borsózni kezdett a háta. Félelmetes is tudott lenni, akár a normann hajósok, akiktől rettegetek a partmenti népek. Viking, normann, varég mind egykutyra, mondták elkomorulva az öregasszonyok, aztán gyorsan valami dolog után néztek. Arcukat kendőik árnyékába rejtették. Volt valami, amire nem akartak emlékezni, s ha valaki mégis faggatta őket vagy az arcukat kémlelte, hát igen gorombák tudtak lenni.

Roberto pedig élte a maga életét. Fiatal volt, mindig jókedvű, és ez a hangulat ráragadt a többiekre, idősekre, fiatalokra egyaránt. Szép énekhangjában gyönyörködtek, s még a sokszor komor vénasszonyok is leültek olykor s tanítottak neki régi dalokat, amelyekre már csak ők emlékeztek. Ők is az öreganyjuktól tanulták, mások az apjuktól, öregapjuktól, bár ez ritkábban esett meg, mert a férfiak eléggé elkülönülten éltek az asszonyoktól. Csak a munka és a templom hozta őket közös fedél alá, egy csoportba. Aratás, szüret, effélék, amikor apraja-nagyja egyaránt kiveszi a részét a dologból. Így tanulják meg, hogyan gondoskodjanak később magukról és a családjukról. Még egy totyogó apróság is elbír egy fürt szőlővel, csupor olívbogyóval, legfeljebb kiborítja. No, hiszen, aztán majd felszedi és viszi tovább.

Az ilyen dologidőben még az állatok is másként viselkedtek. Mintha ők is az emberekkel akartak volna tartani, egyre ajánlkoztak, szinte kivívták a gazdáik figyelmét, akik aztán éltek is a lehetőséggel. Gurultak a megrakott szekerek, kordék, taligák, kinek miye volt, a munka végeztével pedig mindenkinek jólesett a bőséges vacsora. Állat, ember jóllakottan pihent másnap hajnalig, aztán kezdődött minden újra. Ha halászni indultak a férfiak, akkor is kikísérte őket mindenki a partra. Az asszonyok aggódva, a gyermekek csodálkozva és vágyakozva, hogy egykor majd ők is csatlakozhassanak a tengerre indulókhoz. A babinók persze, nem is a kislányok, akik viszont tudták jól, nekik mindig parthoz kötött lesz az életük.

3.

Normann látogatók

Egy napon furcsa hajó közeledett a parthoz. Díszes volt, különös állatfigurák ékesítették az orrát és az oldalát. Hosszú volt, és lapátok hosszú sora integetett az oldalából. Színes vitorláit csak úgy lobogták a szélben. Előbb úgy tűnt, hogy elhalad a sziget mellett, anélkül, hogy megállna, de aztán irányt váltott, és egyenesen a nagy kikötő felé tartott. A mai ember túlzásnak tartaná ezt a kezdetleges partmenti építményre mondva, de akkor még más arányokban, másféle világban gondolkodtak az emberek.

A bárka pedig egyre közeledett, és nem lehetett tudni, miféle szándékkal. Az asszonyok a házakba húzódtak, magukkal vitték a gyerekeket is, s csak az ablakból kémlelték, mire alakul a párbeszéd az ő embereik meg az idegenek között. Merthogy a férfiak meg a part felé tartottak, a biztonság kedvéért ki-ki valamilyen szerszámot, védekezésre való fegyvert vagy eszközfélét tartva a kezében.

Öles termetű férfi szállt le elsőnek a szép hajóról. Úri ruhát viselt, tengerészsapkát, az alól hullámozott alá dús, vörös haja, amelyet még itt, a partközelben is csak úgy cibált a szél. Lassan közeledett a férfiakhoz, pár embere követte. Azoknak a ruházatán is látszott, hogy tehetősebb családokból valók. Egy pillanatig mintha megállt volna mindenki, holott mindenki mozgott. A két embercsoport egymás felé, várakozón, a szigetlakók egy része fenyegetően, egyértelművé téve, hogy készek megvédeni házaikat, értékeiket, asszonyaikat.

Az idegen kapitány, merthogy az lehetett a hajósok vezére, egyszer csak szélesen elmosolyodott. Karját ölelésre tárta.

-Pietro! Nem ismeresz meg? – kérdezte idegen nyelven, amit a szigetlakók nem értettek. Tekintetük hirtelen az immáron vénséges vén Pietro felé fordult.

-Hallod, öreg? A neveden szólít. Te érted, mit beszél? – kérdezte az egyik halász.

-Azt nem tudom, mit mondott, de ismerős a fizimiskája – dörmögte Pietro, majd közelebb lépett az idegen hajóshoz. – Én vagyok Pietro – szólt és hunyorogva nézte a nagydarab embert. Vizsgálódva hordozta végig rajta a tekintetét, majd lassan, megfontoltan ejtve a szót, csak ennyit kérdezett – Ki vagy te? Mi a neved és honnan ismeresz?

Bertold, a nagydarab normann, látván, hogy senki nem érti a szavát, magára mutatott, így magyarázta Pietrónak:

-Bertold. Én vagyok az, Bertold.

Aztán előadott egy pantomimnak is beillő gesztussort, amellyel igyekezett elmagyarázni Pietrónak, meg a helybelieknek, hogy egyszer régen járt már itt. Ő és legénysége hajótörést szenvedtek, és az itteniek fogadták be őket, s mentették ki, akit és amit csak lehetett, a tengerből. Aztán látva, hogy még mindig idegenkednek tőle, egy másik halászra mutatott:

-Te meg Antonio vagy.

S aztán sorra még néhányukra az öregebbek közül:

-Te meg Stefano. Sandro. Luca. Federico.

Amazok elhűlve néztek egymásra. Igen régen volt már, amire ez a nagydarab idegen utalt a kéz- és arcjátékával, de annyi mindenesetre világos volt, hogy ismeri néhányukat, s hogy nem ellenséges szándékkal jött. Pietro világosodott meg elsőként.

-De hiszen ez meg Bertold, a hajótörött Bertold! – kurjantott nagyot, és ő is ölelésre tárta a karját.

Most ő lépett közelebb, és magához vonta a hozzá képest óriásnak tűnő normann hajóst. Érzelmes jelenet következett. Jól meglapogatták egymás hátát, a vén Pietro két keze közé fogva Bertold arcát, cuppanós csókokat nyomott a vörös képére.

-Édes fiam, hát hol csavarogtál ilyen soká? Már annyi év telt el, hogy azt hittem, sose látlak az életben!

-Megjöttem, Pietro bátyám, és vizet kérnék az embereim számára, ha megengeded, hogy feltöltsük a tömlőinket.... Acqua... acqua... - mondta aztán a helybeliek nyelvén.

-Víz kéne? – kérdezte vissza Pietro, hogy biztos legyen benne, mit kértek tőle. – Hát persze, gyertek csak! Van a kúton, és tele a ciszterna is. Az idén jó évünk volt.

Mindezt nagy hangzavarban mondták, legfeljebb csak szavakat csíptek el egymás mondataiból. De a gesztusok, a nagy érzelmi megnyilvánulások feloldották a hangulatot, és

mások is csatlakoztak, hogy üdvözöljék az egykori látogatót, a hajótörött Bertoldot. Az öregek sorra bemutatták a fiaikat, az ismerősöket. Bertold intett a társainak, hogy követhetik, s hogy hozzák a tömlőket. Amazok lassan leszálltak a hajóról és csatlakoztak az ünneplő tömeghez. Merthogy addigra már összegyűlt a sziget apraja-nagyja, nagy csődületet képezve, és óriási hangzavart okozva. Várható volt, hogy valami örömnépvész készül, az pedig a gyermekeknek mindig látványosságot és finom falatokat jelent.

Bertold is bemutatta a társait, akik nemcsak tömlőket hoztak magukkal, hanem kisebb és nagyobb kosarakat is, amikből előbb a gyermekek kaptak különleges, soha nem látott gyümölcsöket, aztán a férfiak különféle szerszámokat, az asszonyok pedig szépítő- és illatszereket, kendőket, klárisokat. No, ettől lett csak nagy a lárma! Ki-ki futott az ajándékával a házba, a fiúk vezették az idegeneket a kúthoz, Pietro pedig ezenközben rendelkezni kezdett:

-Mindenki készüljön az örömnépvészre! Bertold, a rég elveszett fogadott fiunk hazatért, és itt marasztjuk őket egy darabig. Ki-ki szállásoljon el közülük egy-egy embert, s lássa el rendesen! Aztán ne fukarkodjatok! Látjátok, milyen bőkezű ajándékokat hoztak.

Nem is kellett sok biztatás. A váratlan ünnep gondolata mindenkit felvillanyozott. Az asszonyok sűrögtek-forogtak a konyhán, a lányok segédkeztek nekik, a gyerekek csirkéket, kacsákat hajszoltak, a fiatal emberek pedig az erdőbe igyekeztek, hogy pár vadat ejtsenek. Mások a partra kivetett hálót ellenőrizték, hátha akad bennük valami fogás. Ők is tele kosarakkal tértek vissza. Halat, csigát, rákot, kagylókat hoztak. Volt mit feldolgozniuk a fehércselédeknek.

4.

Az ünnep éjszakája

Már késő este volt, de az ünnepi hangulat csak nem hagyott alább. A vacsora mellé jófajta bor is akadt, mindenki mulatott. A fiatalok daloltak, zenéltek, táncoltak, s hozzájuk csatlakoztak a tengerészek is. Pietro és Bertold sok mindent szerettek volna elmondani egymásnak, de a nagy hangzavarban egyelőre nem lehetett. Szóltak a hegedűk, pengtek a gitárok, mandolinok, csörögtek a kasztanyetták, döngtek a dobok, ők meg csak ültek egymás mellett és bámulták a forgatagot. Bertoldnak elég távoli volt már a sziget emléke. A nyelvük ugyan ismerős volt, de egyre halványabban emlékezett rá, hiszen amióta elment innen, nem gyakorolhatta senkivel. Most viszont, hogy hallotta az élénk déli beszédet, sok szót megértett belőle. Emlékei kezdtek visszatérni. Még egy hét, és ugyanúgy tudna beszélni velük, ahogyan egykoron, a nagy hajótörés után, amikor megmaradt társaival jó ideig itt vesztegeltek. Egészen addig, amíg új hajót nem tudtak építeni a helybeliek segítségével. Szeretett volna kérdezni egy lányról is, de nem merte. Sok év telt el azóta, bizonyára férjhez ment és rég elfelejtette őt. Ismerte a helyi szokásokat, a vendégjoggal sem akart visszaélni. Elég, hogy visszafogadták és nem ellenségesen várták őket a parton. Végre vízhez is juthattak, nem kell keresgélni a kopár, csupa mészke szigeteken, ahol ritkán akad ivóvíz, a ciszternában gyűjtött esővizet pedig úgy őrzik a szigetlakók, akár a drágaságot, még jó pénzért se akarják eladni.

Hát ültek egymás mellett és hallgattak. Azzal az ősbizalommal, amelyet csak szülők és gyermekek vagy nagyon jó barátok osztanak meg egymással. Olyanok, akik szavak nélkül, a társuk hallgatásából is értik egymást. Meleg volt a nyári este, csak enyhe szellő fújdogált. Jólesett itt lenni, ezek közt az emberek közt, akik egykor befogadták. Pietro édesfiaként tartotta, úgy szerette, s csak nagyon nehezen bocsátotta útjára, amikor már nem maradhatott tovább.

Végül elült a lárma, mindenki nyugovóra tért. Csak az asszonyok csörömpöltek még az edényekkel. Mosogattak, rendezkedtek, ahogy mindig is szokták. A legtöbben behúzódtak a házakba, de volt pár tengerész, aki jócskán felöntött a garatra, és a parton kinyúlva aludt. Jobb is, legalább nem zaklatják a lányokat, gondolta Bertold, aki nem akarta, hogy bármi galibát okozzanak a társai. Máshol sokat féktelenkedtek, de itt szigorú parancs tiltotta nekik, ahol szívesen fogadták őket. Észak és dél egy volt ebben. Szilaj a vérük, s van úgy, hogy nem bírnak magukkal. Északi ember vagy déli, mindegy az olyankor. Gondolkozni meg majd csak aztán fognak, ha utóbb észhez tértek.

A hajót nem szívesen hagyta magára. A tengeren mindenféle megeshet, ő pedig veszítette már el kedves hajóját, kincseit. A legénység egy része a fedélzeten maradt, és veszély esetén azonnal riasztaniuk kell őket. Nyilván nem örültek, hogy kimaradtak az ünnepségből, de ilyen a tengerészregula. A kapitány szava: törvény. Aki megszegi, az akár az életével is lakolhat érte. Nem is mertek ellentmondani neki soha.

A legszívesebben most is ott lenne a fedélzeten. Olyannyira egymáshoz nőttek már, ő és a díszes hajó, hogy testvéreként szerette, az pedig hűséges szeretettel szolgálta őt. Minden viharból, minden kalóztámadásból győztesen tértek meg északi otthonukba, ahol hidegebb és szeszélyesebb volt az időjárás, de mivel ott születtek, nekik az volt a természetes. A szerzett kincseket oda hordták, ott gyűjtötte és őrizte nekik a család. Kinek a szülei, a felesége, a testvérei, a rokonai. Kellett is, mert ők meg még északabbról kapták a vadabbnál vadabb támadásokat, amelyek leginkább a partvidéki településeket sújtották. Az északi vikingek vittek mindent. Kincseket, életet, lányokat, asszonyokat, állatokat. Mindent és mindenkit, akit és amit csak értek.

Bertold tudta, hogy rokonaik azok a kegyetlen, vad emberek, de olyan szeretetet és vonzódást mégse érzett irántuk, mint Pietro és társai, a szigetlakók iránt. Velük egygyé vált. Nemcsak ők fogadták fiukká, hanem ő is szüleinek tekintette őket. Otthon hagyott és rég elhalt szülei helyett, akik másként szerették, mint ezek itt, de akikkel mégse maradt együtt, hanem visszatért szülőhelyére. Nem tudta megmagyarázni magának ezt a kettős érzést: se együtt, se külön, se vele, se nélküle. Ezért veszítette el azt a lányt is, akit egykor elhagyott. Bármennyire is szerette, hajtotta a vére, a kalandvágy, hogy még több földet, másfajta embereket ismerjen meg, hogy aztán élete minden percében visszavágyakozzék erre a földre, az isolettára, ahogy Pietro nevezte. S hogy aztán soha többé máshoz ne kösse az életét. Hogy is tehetné? Bármely napon, bármelyik tengerre szállásakor odaveszhet, családja, gyermekei árvák maradnának, és a lelke soha meg nem nyugodhatna odaát a túlvilágon, amiért szerencsétlenné tett másokat.

Bertold így töprengve szenderült álomba, a régen oly megszokott egyszerű házacskában, amely otthonául szolgált valamikor. Álmában mintha a tenger ringatta volna habjain, csak lebegett és távolodott megint, pedig nem akarta. Most itt akart lenni, mert valami idekötötte. Nem Pietro és a jó öreg mamma voltak azok, hanem valaki más. Nem is a rég szeretett lány, hanem egy másfajta kötelék, amiről még nem tudta, mi az. Csak volt, és vonzotta vissza, ő pedig tovalebeggett, akár egy hajótörött a bizonytalan deszkán, egyre kapaszkodva, visszanézve és integetve valakinek, akiről nem tudta, kicsoda. Egyszerre volt két helyen, mert az álom már csak ilyen. Minden lehetséges, és minden lehetetlen is lehet benne. Olyan abszurd tud lenni, amelyet a legjobb fantáziájú mesemondó se tudna kicsiholni az agyából.

De most nem is a tengeren volt. Ez a sziget lebegett alatta, akár egy könnyű bárka. Megártott az ital, gondolják ilyenkor a cinikus lelkek, pedig tévednek. Bertold nem ivott sokat, mert nem kívánta az italt. Nem vágyott a nehéz szesz nyújtotta mámorra, mert nem is kellett, hogy távolodjon a kábulat által okozott eltávozásra a jelentől. Neki nem a lebegés kellett, hanem a kötelék. Mintha le akart volna horgonyozni. Az életét akarta kikötni valahová, egy biztos ponthoz. És még a súlyos álom mélyén is tudta, hogy az a biztos pont itt van valahol. Épp ezen a szigeten, ahová ma a véletlen sodorta, ami mégis egy hirtelen felismerés volt. Sok bolyongás után visszatalált a szigetre, amely az ő szigete is volt. Egy furcsa vérségi kapcsolat révén volt az, s neki meg kellett találnia ezt a kapcsolatot, a biztos pontot az életében.

5.

Álmok

Bertold álmában megint fiatal volt. Vénnek most se lehetett nevezni, csak olyankor érezte magát jóval korosabbnak, ha nehéz gondok terhelték a lelkét. Mintha súlyos zsákokat cipelne a vállán, úgy tudták terhelni az élet nehézségei. Nos, hát nem csoda, hiszen senkivel nem osztotta meg az életét. Mariára gondolt, aki annyi gyöngédséggel és szenvedéllyel ajándékozta meg, mikor még Pietro házában élt. Álmában ismét találkoztak, s talán azért esett így, mert Maria is róla álmodott valahol. Azt nem tudakolta, él-e, mert olyan biztosan érezte, mint ahogy tegnap kikötött ezen a jól ismert szigeten. Az álom könnyű volt, lebegtető, általa Maria üzent valamit. Szavait nem értette, csak azt látta, hogy kisgyermeket tart az ölében és csak ringatja, dédelgeti, szeretgeti, amitől Bertold szívét gyöngéd érzések járták át. Ő maga távolodott tőlük, maga se tudta, hogyan. Érezte, hogy soha el nem érheti őket, mert valami súlyos dolog elválasztja őket egymástól.

Igen, lehetett volna nekik is gyermekük. Ám Bertold nyaka köré soha nem fonódott gyermeki kar, senki nem nevezte apámnak vagy papának, ahogy ezen a szigeten szokás. Nem ismerte ezt az érzést, amitől annyi apa érzékenyedik el vagy telik meg a szíve büszkeséggel. Ő már fiatalon megkeményítette a szívét és egyetlen kikötőbe se nézett vissza, amikor a hajója távolodni kezdett és szép lányok vagy lotyók integettek utána. Ő nem. Neki egyetlen szerelem jutott: Maria. Az ő képét senki nem tudta elhomályosítani annyi hosszú éven át.

Hozzá mégse tért vissza. Mikor innen útra kelt, és azután is sokszor gondolt rá, hogy érte jön, magával viszi északra. Aztán mégse tette. Hová is vitte volna idegen földre, hogy ott idegennek és magányosnak érezze magát a lány, mikor ő a tengereket járja?

Bertold nagyokat sóhajtott és hánykolódott álmában. Nyöszörgött is, mint akinek nagyon fáj valami. S valóban, az egész lelkét terhelte ez a hirtelen félbehagyott történet, elválása Mariától. Pedig akkor visszanézett a kikötő irányába. Maria ott állt társnői között, kendőjével integetett és kedvesen mosolygott. Annyi bizonyosság volt benne, és semmi szomorúság. Akkor az is megfordult Bertold fejében, hogy talán nem is szerette őt, ha ilyen könnyedén túlteszi magát a rövid búcsúzkodáson.

A magyarázat egyszerű volt, Maria életvidám természetéből fakadt. A természetes dolgokat természetes módon fogadta. Egyszerű lelkével befogadta a jót, és a rosszat is. Nem kívánt változtatni semmin, mert tudta, érezte, hogy a dolgok úgyis maguktól változnak meg. Valami ős-bölcsesség lakott benne, ami mindenben eligazította. Hagyta, hogy a dolgok megtörténjenek vele, nem vitatkozott, nem állt ellen, csak élt. Természetesen, a természet gyermekeként, merthogy ilyenek született. Bertold keresett valamit emögött a viselkedés mögött, de soha nem talált rá választ. Még azt a legáltalánosabb gyanakvó magyarázatot sem, amivel minden férfi él hasonló esetben, hogy a lánynak rajta kívül is van valakije. Maria jelleme olyannyira áttetsző volt, hogy erre Bertold nem gondolt.

Nagyon hosszúnak tűnt ez az éjszaka, amikor Bertold ilyen különöset álmodott. Meglett férfi volt, tehetős. Jó sok kincset, értékes holmit hordott haza szüleitől örökölt házába, amelyet testvérhúga, Ingrid gondozott az ő távollétében. Jól megértették egymást, de Mariáról soha nem beszélt neki. Általában se beszélt sokat, úgy vélte, hogy a súlyosabb, nehezen elviselhető dolgok nem tartoznak az asszonyokra. Ők jobban megszenvedik még a puszta aggályait is, amelyeknek sok értelme nincs. A tengeri utazó, kereskedő vagy visszatér távoli útjairól, vagy nem. Ha egyszer magába fogadja a mélység, talán az őshazájába tér meg. Gyakran érezte úgy, hogy ő a tengerből, annak vizéből született. Ez az atavisztikus gondolat a természetévé vált. Mikor nagy viharban a tengerrel küzdött, mintha súlyos karok ölelték volna magukhoz s húzták volna lefelé, hogy néha már alig volt benne ellenállás ezzel az erővel szemben. Ő és a tenger egyek voltak. Ezt nemcsak egy tengeren érezte, hanem bármelyiken, amelyiknek a hátán utazott. Csak nézett hallgatagon, és időnként parancsokat osztogatott az embereinek, akiknek ugyanúgy nem volt sejtelmük Bertold gondolatairól és érzéseiről, ahogyan a hűgának sem. Pedig nem bánt rosszul velük, csak őrizte magában ezt a nagy csendet, mely legmélyén valahol valóban azonos a természet nagy, néma jelenségeivel. Akár a hirtelen szélcsend, ami a hajósok réme.

Bertold egyszer csak felriadt. Felült az ágyon és az álomtól még kábultan nézett maga elé. Előbb azt se tudta, hol van, és furcsa volt az a szilárd érzés, amit a szárazföldi tartózkodás adott. Már olyan régóta élt a vízen, hogy hiányzott neki a hullámok monoton zaja, mozgása, amit egyébként mindig maga alatt érzett. Előbb azt se tudta, hol van, de aztán eszébe jutott az előző esti vigadalom, és az embereire gondolt. Vajon hogy viselték magukat az éjszaka? Nem hoztak-e rá szégyent részeg viselkedésükkel vagy valamelyik leányzó meggyalázásával? Aztán a saját régi kalandjára emlékezett, amit nem lehetett gyalázatosnak nevezni, mert

hiszen Maria ugyanúgy akart mindent, ahogyan ő. És az nem is csak egy éjszakai beborozás után történt, hanem lassan, fokozatosan alakult ki köztük egy gyönyörű kapcsolat, ami annyi év után is fellelkesítette. De jobb erre nem gondolni, intette le magát. Ha már férjes asszony, nem illik megzavarni a családi életét, csúfos helyzetbe hozni azt a férfit, aki, vele ellentétben, nem riadt meg a komoly érzésektől, hanem vele maradt és becsületes társa lett.

De vajon valóban becsületes férjet talált-e a szép Maria? Ezt nem tudhatta, csupán érezte, hogy amit maga után hagyott, az nem volt gond nélküli helyzet. Hátha az a bambino, a gyönyörű gyermek, akit az imént álmában az ölében látott, éppen az ő kisleánya? Ha így van, fel is cseperedhetett, azt is hajónak nevelték a szigetlakó férfiak. Még soha nem gondolt erre, mert az az igazság, hogy egykor annyira hatalmába kerítette a menekülésvágy és a tenger utáni sóvárgás, hogy mindig elhessentette magától a gondolatnak még a csíráját is. Hinni akarta, hogy nem lett következménye ennek a kapcsolatnak, és ezt oly elvakultan követelte magának, hogy azt hitte, amit ő nem hisz, az nem is létezik. Nem létezhet, mert különben kötelező lett volna visszatérni és feleségül venni Mariát, aki hosszas vonakodás után, de végül neki ajándékozta a „szép éjszakát”, ahogyan a szigetlakók nevezik a fiatal lányok legnagyobb áldozatát, amit a férjük számára tartogatnak.

Bertold nem akarta megzavarni a háziak álmát, ezért csendben maradt. Visszafeküdt az ágyra, hátha sikerült újra álomba merülnie. Vágyott a csendes, nyugodt álom után, de most nem lehetett. Sokáig elaltatott lelkiismerete nem hagyta nyugton.

És ha senki nem vette feleségül Mariát? – tépelődött magában. – Az könnyen megeshetett, és ismerve az isoletta szigorú, puritán törvényeit, akár ki is közösihették. Megbüntethették, és esetleg egyedül nevelte fel a gyermeket valahol a falu szélén, mindenki által megvetve. Irtózat töltötte el, és önmagától is megiszonyodott erre. – Istenem, hogy is tehettem ilyet? Hiszen olyan jó volt hozzám! Soha nem kért tőlem semmit, és azután se követelte, hogy vegyem el, amikor már ez neki nagyon fontos lett volna. Nem is tudom, hogy hagyhattam itt kétségek között, anélkül a megnyugtató ígélet nélkül, hogy hamarosan visszatérek és magammal viszem? Persze azt nem is lehetett volna. Nő a fedélzeten?! A legnagyobb balszerencse, amitől minden tengerész őrizkedik. Njord, a tengerek ura megbosszulta volna, Thor pedig villámaival sújtott volna le ránk, ha az ősi tengeri törvényt megszegjük.

Bertold semmire se jutott önmagával. Régi érzések törtek elő, és minél tovább töprengett, meditált magában, annál kevésbé értett mindent. Ahogy felkavarodtak az érzései, egyre jobban összezavarodott. Nem bírt a házban maradni. Felkelt, óvatosan kinyitotta az ajtót, leült a tornácon. Vigyázta egykori nevelőapja és a jó öreg Mamma álmát. A hajnali szél hűvös volt, de az északi ember ezt fel se vette. Mi volt ez a tomboló északi szelekhez képest?

Telt-múlt az idő, sehogy se akart hajnalodni. Pedig későn tértek nyugovóra, és most már nem is tudja, mennyit aludhatott egyáltalán. Egy végtelennek tűnő éjszakával fizetett és vezekelt azért az egy szép éjszakáért, amikor megrabolta egy szegény ifjú leány egyetlen hozományát. Ami becses volt, ő mégse becsülte meg igazán. Csak most érzi át, annyi év után, mennyire nem volt jogos és tisztességes. Mariát nem lehetett azokhoz a kikötői és kocsmai szajhákhoz, közönséges nőszemélyekhez mérni, akik fűrtökben lógtak minden kikötő környékén, s alig várták, hogy kiszolgálhassák a tengerről megtérő vagy csak éppen arra vetődő matrózokat. Volt olyan is, aki beérte egy pár itallal, fizetséget se kért, mert szerette a kiéhezett férfiakat. Meg az olyan szép szál legényeket, mint Bertold. Igaz, az ő öles természetén sok nő szeme megakadt, bármerre is járt élete során. De Bertoldban csak kétségeket és csömört hagytak, ha szóba is állt velük. Nem volt mondanivalója a számukra. Nem is kellett, hiszen mindegyik csak egyet akart. Azon meg hamar túl lehetett esni.

A sötétségben egy imbolygó alak közeledett Bertold felé. Oldalról bukkant fel, mintha támadásra készülne, és előbb nem is lehetett sejteni a szándékát. Egy erős kéz markolta meg Bertold vállát, és fojtott hangon így szólt:

-Vidd el innen a fiadat, Bertold! Ne várd meg a reggelt, hanem menjetek el innen!

Bertold összerezzen:

-A fiamat? Kiről beszélsz? És ki vagy te, hogy így mersz beszélni velem?

-A nevem Sandro. A feleségem Maria. Fiamként neveltem fel a fattyadat, de most már vidd el innen! Robertónak hívják, és mindig gyanítottam, hogy kakukkfiók, de most, hogy tegnap újra láttalak, biztosan tudom, hogy a tiéd. Maria nem tudhat róla, hogy itt jártam. A gyereket mindjárt küldöm. Ha nem mentek el, kénytelen leszek megölni téged.

Sandro kezében valami megvillant a sötétben. Látható volt, hogy nem tréfál, és nem is részegségében beszél így. Bertold komoran bólintott felé:

-Rendben van. Küldd a fiút! Szólj az embereimnek is, hogy kövessenek!

-Mariával nem találkozatsz. Ő a többi gyerekünkkel itt marad. Róluk tudom, hogy az enyéim.

Azzal eltűnt a sötétben. Hamarosan egy fiatalember lépett Bertoldhoz.

-Az apám azt mondta, hogy veled kell mennem. Nem tudom, miről van szó.

-Majd útközben elmondom – felelte röviden Bertold. – Nincs idő. Hamarosan vitorlát bontunk s jó széllel nyugat felé tartunk.

Roberto csendben követte Bertoldot. Hamarosan a homokos parton jártak. Lépteiket elnyelte a puha fövény.

Reggel senki nem értett semmit. Csak annyit láttak, hogy a díszes hajó eltűnt a kikötőből. A tegnapi vigalom után csupán a mámor keserű szájíze maradt. Meg a drága ajándékok, amivel a normann hajósok meglepték az isoletta lakóit. Pietro kesergett, a Mamma pedig jóságos megértéssel hallgatta. Tudták, érezték, hogy többé nem látják viszont Bertoldot, fiuk helyett fiukat.

Bertold és Roberto

Annyi hosszú év után különös érzés uralkodott el Bertoldon. Habár rég nem hallotta a dallamos déli nyelvet, most mégis minden szavát értette Sandrónak, s aztán Robertónak is. Mintha hirtelen megvilágosodott volna. Tudta, hogy utoljára jár ezen a földön, hogy többé nem térhet vissza, bármennyire is szeretne. Amíg a hajó felé lépkedtek, ő is mindent el tudott mondani Roberto anyanyelvén. Kölcsönösen jól értették egymást. Furcsa volt. Tegnap este még keresgélte a szavakat, ma meg minden szó folyékonyan ömlött belőle, ahogyan ifjúsága idején, amikor boldog heteket töltött itt. Isoletta és rajta a kedves Maria ezt hagyta neki emlékül. No meg a jó öreg Pietro és a Mamma, akik miatt azért most fáj a szíve. Pedig nagyon megkeményítette felnőtt élete során, nehogy még egyszer bárkihez is kötődni tudjon. Úgy, ahogy Mariához.

Kurta mondatokkal közölte Robertóval, hogy ő az igazi apja, eddig csak ezen a szigeten nevelkedett. Elviszi innen és taníttatni fogja. Roberto kicsit furcsán érezte magát ettől. Méghogy ő iskolába járjon, amikor már a lányok után jár! De mikor Bertold megkérdezte tőle, mit is szeretne tanulni, hirtelen ötlettel rávágta:

-Muzsikát!

-Miféle muzsikát?

-Énekelni! Azt hallottam, vannak gazdag hercegi és királyi udvarok, ahol szívesen hallgatják az olyan énekesek dalolását, mint én is lehetnék.

-No, hát olyanok vannak szerte a világon. El se hinnéd, mennyiféle nyelven dalolnak ott az udvari énekesek. De tanulhatnál valamilyen hangszeren is játszani. Játzol már valamin?

-Jól bánok a mandolinnal és a gitárral. Nem tudom, az megfelelne-e.

-Ha ügyesen játszol rajta, akár gazdag pártfogókra is találhatsz. De mi olyan vonzó ebben?

-Azt mondják, szép a hangom. Mindenki szívesen hallgatja, ha énekelek. Az itteni halászoktól megtanultam mindent, amit a tengerről tudni kell, és szívesen is járok a tengeren. Úszni is magamtól tanultam meg, pedig az Isolettán senki nem úszik. Mindig éreztem, hogy másmilyen vagyok, habár senki nem mondta. A többi legény kisebb és alacsonyabb termetű nálam. Nosztalgiát éreztem egy távoli világ után, amiről nem tudtam, milyen és hol van. Elviszel a te hazádba?

-Épp arra készülök. Igaz, tegnap még nem számítottam rá, hogy megismerlek, de ezentúl gondoskodni fogok rólad. Ha már eddig nem tehettem, mostantól számíthatsz rám. Szeretnéd látni a házamat?

-Mindent szeretnék látni és megismerni, ami veled kapcsolatos. Nagy házad van?

-Elég nagy. A húgom tartja rendben. Ingridnek hívják. Ő lesz a nénéd. Neki is engedelmességgel tartozol, ahogy mostantól nekem. Hajózni nem kívánsz?

-De igen. Ha veled tarthatok, szívesen járnám én is a tengert.

-Szívesebben, minthogy énekelj?

-Hajózás közben is lehet énekelni. Te nem szoktál?

-Nemigen. Egy kapitánynak sok egyéb dolga van, minthogy a madarakkal versengjen.

-Mi a te dolgod?

-Rendben tartani a hajót és irányítani a legénységet. Megszervezni az új utakat, más kereskedőkkel tartani a kapcsolatot. Megtudakolni, mikor mivel érdemes kereskedni, minek jobb az ára egy másik országban, aztán beszerezni s jó áron túladni rajta.

-Mások nem tudnak róla, hogy olcsóbban is hozzájuthatnának a portékákhoz?

-Tudnak, de ők nem kockáztatnak annyit, mint mi, hajósnepek. Nem is értenek a hajózáshoz, így hát tőlünk kell megvásárolniuk, ha nagyon vágyakoznak rá.

Robertót igen fellelkesítette mindaz, amit Bertoldtól hallott. Jóllehet, bánta kicsit, hogy el kell hagynia a szigetet, szülőföldjét és a drága Mammát, de úgy engedelmeskedett előbb Sandrónak, akit apjának hitt, mint most Bertoldnak, akiről eddig nem is tudott, de rögtön érezte, hogy valami nagyon erős kapocs köti össze őket, hogy esze ágában nem volt tiltakozni vagy ellenkezni vele. A szigeten is, ahol eddig élt, férfiuralom volt. Azt nem mondhatná, hogy az édesanyjának ne lett volna szava otthon, de az ő birodalma, ahol parancsolt, az a házuk volt. Különös, fájó érzés fogta el, amikor arra gondolt, hogy most jó ideig nem láthatja, vagy talán soha? Ezt meg is kérdezte Bertoldtól:

-Engem most elűztek az Isolettáról?

-Valahogy úgy. Sandro, a nevelőapád akarta így. Egyébként jól bánt veled?

-Úgy, ahogy a többi halász szokott a fiaival. Csak azt nem szerettem, ha a mama dédelgetett. Olyankor mindig haragra gerjedt. Engem kizavart a házból, vagy elküldött valamiért a tengerhez, szóval nem tűrte, hogy az anyám engem jobban szeretett a testvéreimnél. De nem sokat bántott, ha erre gondolsz. Pedig a Mammát én nagyon szeretem. Tőle tanultam énekelni is. Ő annyi dalt tud. És mandolinozni is ő oktatott. Ugye, most már nem láthatom többet?

-Sandro így akarja, de az élet olyan sok fordulatot hozhat, hogy ezt soha nem szabad kijelenteni. Majd írsz neki, és én mindig kerítek valakit, aki elhozza neki a leveleidet.

-De hát a mama nem is tud írni!

-Nincs valaki a szigeten, aki írástudó? Tanító vagy pap?

-Padre Beppe, ő igen.

-No, hát majd elviszi neki és elolvastatja vele. Hát te, nem jártál iskolába?

-Jártam, de keveset. Az írásom elég csúnya. Nem is szoktam levelet írni. Nincs is kinek. A lányoknak, akikhez jártam, hiába is írtam volna. Ők még annyit se tudnak, mint én.

Bertold megborzongott. Csak nehogy a fia is úgy járjon, mint ő! Remélhetőleg nem hagyott maga után egy kéretlen és nem szívesen látott porontyot! Gyorsan meg is kérdezte:

-Volt már valakid? Olyan, akihez komolyan jártál. Jegyesed, titkos mátkád?

-Nem volt senki komoly. Nem fáj senki után a szívem. Hát te, szeretted az anyámat?

Bertold nagyot sóhajtott.

-Nem is tudod elképzelni, mennyire! Nekem bizony sokat fáj utána a szívem, miután el kellett hagynom a szigetet.

-Hogy-hogy? Neked is *kell*ett?

-Igen. Túl sokáig tartózkodtam itt, miután hajótörést szenvedtünk a társaimmal. Aztán mikor megépítettük az új hajót, igyekezni kellett, mert sokfelé vártak már bennünket. A kereskedelemben határidők is vannak.

-És a határidők fontosabbak voltak neked, mint a Mamma?

Újabb keserves sóhaj hagyta el Bertold hatalmas mellkasát.

-Majd megtanulod, fiam, hogy a férfinak a kötelesség az első. Aki komolytalan, és ehhez nem tartja magát, az soha nem tudja tisztességesen eltartani a családját. Csak van bele a nagyvilágba, de senki nem számíthat rá igazán.

-Erről én még nem sokat tudok. De te majd megtanítasz mindenre, ugye?

-Meg, fiam. De úgy látom, hogy iskolában is van még mit tanulnod. Az én hazámban mindenki iskolázott. Nem maradhatsz ilyen fél-analfabéta.

-Az meg mi?

-Aki nem ért a betűvetéshez. Egy kereskedőnek pontos számvetést kell készítenie, mielőtt valamilyen üzletbe belefog. S ha muzsikálni tanulsz, akkor is kell tudnod kottát olvasni.

-Kottát?!

-Igen. A hangokat is leírják nagy füzetekbe. A zenészek onnan olvassák ki, hogyan kell énekelni.

-Hát azt nem az énekmester tanítja meg?

-Dehogynem. De azért le is írják, hogy sok idő múltán se feledjék el az emberek.

-Jó, hát majd akkor megtanulom a módját. De ugye, azért veled tarthatok az útjaidon?

-Majd meglátjuk. Nem lehet ilyen hirtelen dönteni egy ember sorsáról. Sokat fogunk még beszélgetni erről. Már kész felnőtt vagy. Kicsit elkéstünk az iskolával, de találunk neked tanítót is, meg zenemestert is.

Bertold és Roberto alakja beleveszett az éjszakába. Mintha soha nem akarna megvirradni, valami mély sötétség borult rájuk. Maria, Pietro és a jó öreg Mamma sóhajai is csak jóval később szálltak utánuk. Követték őket mindenhol eztán, bármerre jártak szerte a világban.

Maria és Sandro

Maria kétségbeesetten ostromolta Sandrót kérdéseivel, de az konokul hallgatott. Eleresztette a füle mellett a kérdéseket és a vádakát egyaránt, ám a dacos ellenállás felesége haragos kitöréseivel szemben csak rontotta a helyzetét. Végül már maga se tudta, mitévő legyen, csak szabadulni szeretett volna otthonról. A mezei munkák viszont sürgettek mindenkit, és abból senki nem vonhatta ki magát. Egyelőre esélye se volt, hogy tengerre szálljon társaival. Már azt se bánta volna, ha a tengerbe vész egy nagyobb viharban, csak szabadulhatna otthonról. Egykedvűen aratott, csépelte, szüretelte az olívbogyót kosárszámra. Maria dalos kedve is odaszállt elsőszülött fia után. Csak nézte merőn Sandro arcát, hátha onnan le tudna olvasni valamit. Szép szeme hatalmasra tágult, azzal kísérte férje minden mozdulatát. A gyerekek is kérdezték, hová lett a bátyjuk, de senki nem kapott választ, hanem inkább dühös ütlegetek. Sandro egyszerűen elkergette őket, munkát adott nekik, senkivel nem tárgyalt. A feszültség csak nőtt közöttük, de legfőképpen Sandro lelkében, hogy majd szétfeszítette a mellkasát. Mikor senki nem hallotta, hatalmasakat sóhajtott és magában gesztikulált.

Maria egyszerű lelkének mindez sok volt. Miután csúnyán összevesztek, elszégyellte magát és elment gyónni. Padre Beppe alaposan kikérdezte, feloldozta, majd penitenciát rótt ki rá. Megdorgálta, miért tartotta mindezt titokban idáig, majd emlékeztette asszonyi kötelességeire, elsősorban, hogy engedelmességgel tartozik az urának. Sandro jó ember, soha nem ártana másoknak. Becsülje hát meg magát, és imádkozzék, hogy Roberto előkerüljön. Talán már meg is bánta, hogy elszökött és a szüleitől el se köszönt, áldásukat se kérte az útjára. Maria nem bírta tovább, felzokogott:

-De hiszen olyan jó gyeregem volt! És milyen gyönyörűen énekelt! Az atya is tudja, a templomban is megismerni azt a szép bársonyos hangját. Biztosan Sandro üldözte el, azért hallgat olyan konokul. Ő tud valamit Roberto távozásáról, csak nem mondja. Ha tudná Beppe atya, mennyit könyörgött nekem, hogy menjek hozzá annak idején! Én pedig, hallani se akartam róla. Most meg olyan, mint egy dúvad. A gyerekeket is csak pofozza, ütlegeli, széjjelkergeti őket, hiába kérlelik, árulja el, hová lett Roberto. Tisztára megbolondult ez az ember.

Maria már szitkozódni kezdett volna, de Padre Beppe leintette.

-Ne tetézd a bűnödöt ocsmány beszéddel! Azzal semmit nem segítesz, csak tovább halmozod a sok rosszat, amit cselekedtéül.

-De hát mit tegyek? Se éjjelem, se nappalom, amióta a gyerek eltűnt! Nem lehet ilyet cselekedni egy anyával. Mindig jól bántam vele, a legkedvesebb gyermekem volt. Ó, édes Szűzanyám, mi lesz eztán velem?

-Küldd el hozzám az uradat! Meg kell gyónnia neki is. Ekkora bűnt nem hordozhat magában – bocsátotta végül útjára a kétségbeesett Mariát.

Maria tudta, mekkora ellenállásba fog ütközni, ha átadja Sandrónak Beppe atya üzenetét. Csak ment az úton, kendőjét összefogta a mellén, pedig egyáltalán nem volt hideg. Lélekben didergett, süthetett volna rá akár az afrikai nap is. A szomszédok alig ismertek rá. Máskor csupa mosoly és kedvesség volt, most meg alig hallotta meg, amikor ráköszöntek. Kurtán viszonzta, majd rögtön fordult is be a kapujukon. Nem állt meg beszélgetni, csak sietősen átvágott az udvaron, és már el is tűnt a tornácajtó mögött. Itt valami rejtélynek kell lenni, gondolták az asszonyok, aztán igyekeztek is kitalálni, mi lehet az. De mivel semmi támpontjuk nem volt hozzá, hát kigondoltak ezt-azt. Előbb, hogy Robertónak volt valami nőügye. Biztosan teherbe ejtette valamelyik kis cafkát, azért tűnt el olyan hirtelen. Majd, hogy összeveszett az apjával, az kergette el. Aztán, hogy megtetszett neki a díszes hajó, kedve támadt a tengerészkedéshez. Felszökött a fedélzetre, és csak akkor vették észre, hogy köztük van, amikor rég messze jártak a tengeren. Most bezzeg dolgozhat napestig, sikálhatja a fedélzetet, szolgálhatja a matrózokat! Ha ugyan megtűrik maguk közt és a tengerbe nem vetik. Csak terjedt a pletyka, már maguk se tudták, ki indította útjára hol ezt, hol azt a szaftos történetet, de hát milyen az asszonyoké?! Ilyesmikben éli ki magát, ahelyett, hogy dolgozna, a családi vagyonkát gyarapítaná... Mindet kalodába kellene ültetni pár napra, akkor talán magukhoz térnének, gondolták a férfiak, akik nem szerették hallgatni ezt a sok kerepelést...

Sandro kivételesen már higgadtan fogadta Padre Beppe üzenetét. Kurtán csak ennyit kérdezett:

-Mennyit vallottál meg rólunk meg a fiadról?

-A fiamról?! De hiszen elsőszülött gyermekünk!

Sandro dühösen toppantott. Legszívesebben képen tenyerelte volna a feleségét, de odáig azért nem merészkedett. Nem mintha nem lett volna joga hozzá, ezért a többi férfi sem ítélte volna el, de a lelke mélyén erősen ragaszkodott Mariához. Nem tudta volna elviselni, hogy elveszítse. Mindez nagyon fáj neki, ezért gorombáskodott.

-Nekem ne hazudozz többet! Mikor megláttam Bertoldot, azonnal tudtam, hogy az ő fia! Le se tagadhatná. Biztosan mások is rájöttek. Az emberek nem vakok!

-Figyelt is rád valaki, meg a kételyeidre! Mindenki el volt foglalta az ünnepséggel.

-Meg az ajándékokkal, ugye? Azt a kendőt meg ne lássam rajtad, amit tőlük kaptál! Biztosan azt is Bertold küldte neked, csak nem merte maga elhozni!

-Nem volt rajtam, ne félj! Abban a kendőben voltam az atyánál, amit tőled kaptam. Különben meg épp most jut eszedbe féltékenynek lenni, amikor már vén számár vagy? Nem szégyelled magad?

-Inkább te szégyenkezhetsz, hogy ilyen feslett erkölcsű voltál, amikor a nyakamba varrtad magadat!

-Én ugyan nem! Te rimázkodtál nekem, hogy menjek hozzád, máskülönben a tengerbe ölted magad!

-Na hiszen! Ki emlékszik már arra? Talán nem is úgy volt! Csak te voltál *ú g y* – nyújtotta meg nagy mérgesen a szót Sandro.

-Amit te is tudtál, csak önmagadnak is hazudtál, csak hogy megkaphass! – sziszegte dühösen Maria. – Nem én törtem magamat utánad!

Sandro lelkének ez már sok volt. Valóban emlékezett jól, hogy ostromolta a szép Mariát, amíg végül kötélnek állt. S hogy ő rohant rögtön papért, nehogy a lány meggondolja magát. Azt viszont nem szerette, hogy erre emlékeztetik. Csak úgy dőlt belőle a gorombaság. A gyerekek előbújtak a nagy lármára. A kicsik anyjuk szoknyájába kapaszkodva sírtak. Maria keserűen kifakadt:

-Eredj már az atyához, mit hangoskods itt? Már csak ez a botrány hiányzik! Összeecsődítetted az egész szomszédságot!

Sandro morogva készülődött. Egy zekét hajított a vállára, hogy ne ingujjban érkezen a templomba, s végül sietősen távozott. Utána megkönnyebbült csend támadt. A gyerekek hamar magukhoz tértek iménti félelmükből. Arról faggatták az anyjukat, hogy Roberto miatt veszekedtek-e. Maria megvallotta, hogy igen, de küldte máris dolgukra őket. Miatta ne aggódjanak, Roberto meg úgyis előkerül hamarosan, majd meglátják.

A szomszédasszonyok tovább találgatták, mi történhetett, s hogy min vesztek össze Sandro és Maria, akik addig csendesesen, békességben éltek. Mivel semmi érdemlegeset nem sikerült kihallgatniuk, hát csak szótték-fonták a pletyka fonalát, ami egyre terebélyesebbre nyúlt. Kérdegették Pietrót is, aki hirtelen bánatnak adta a fejét, de a két család közti összefüggést sehogyan nem tudták összehozni. Maradt a rejtély.

Sandro megcsendesedve tért vissza Beppe atyától a szokatlan audiencia után. Szótlanul tett-vett, aztán gyorsan dolga után nézett. Dologidő volt, nem lehetett kivonni magát a munkából. Két siheder fiuk, Francesco és Renato segítettek neki, hamarosan pótolni tudták a kiesett munkáskezet Roberto távozása után. Napirendre is tértek volna fölötte, ha nem jön újabb üzenet Padre Beppétől. Ezúttal Mariát hívatta.

Sandro balszerencséje

A szomszédoknak is feltűnt a sűrű templomjárás. Jó, hogy ünnepek előtt, amikor el is várják az embertől, hogy meggyónja bűneit, de épp ilyenkor, amikor mindenki a földeken dolgozik, mégis csak furcsa... Most már szem előtt voltak, az egész falu szeme rajtuk volt. De megint nem jutottak semmire. Maria ismét a régi volt, nyugodtabb és kiegyensúlyozottabb lett. Ismét dalolt és elbeszélgetett a szomszédokkal, ahogy azelőtt is. Robertóról viszont nem kérdezhették, mert akkor megint konok hallgatásba burkolózott. Sandro azonban komorabb és eltűnődőbb lett. Mariát féltő pillantásai kísérték, de nem bántotta többé goromba szavakkal. Beppe atya dorgálása megtette a hatását.

Semmi nem tart örökké. A férfiak ismét a tengert járták, mikor milyen eredménnyel. Sandro is tette a dolgát, csak mintha a rossz kedve rossz hatással lett volna a halászatra. Egyre-másra tértek vissza gyenge fogással, és ezt fel is hánytorgatták neki. Sandro pedig úgy érezte, igazuk van, bizonyára az ő bűne miatt éri őket annyi balsiker. Mehetett megint Beppe atyához gyónni. Szánta-bánta, hogy akkor olyan gorombán elkergette Robertót a háztól, s még az anyjától se hagyta elbúcsúzni. Végül is saját fiaként nevelte fel, és most, hogy a férfikor hajnalához érkezett, sokat segített. Bizony, hiányzott a két keze munkája. Saját magával is kitolt, hogy ezt a hirtelen döntést hozta azon az átmulatott éjszakán. De hát már cseperednek a kisebbek is...

Beppe atya arra hívta fel a figyelmét, hogy a gyerek nem tehet szülei bűnéről. Ő pedig, bár tudta, hogy Maria nem érdemli már a narancsvirág-koszorút, mégis utána epekedett, és addig mesterkedett, amíg meg nem kapta a falu szépét. Szóval a dolgok nem a megszokott rendben történtek. A lánynak és a házasodó fiatalembernek is ki kell várnia, amíg eljön az esküvőjük napja. Mindketten vétkeztek. Ő egy másik férfi asszonyát szerette el, mégis titkolta mindenki előtt. Most vagy megvallja mindenki előtt, vagy örökre hallgat róla. Robertót pedig kár volt elűznie. Megsebezte vele a felesége lelkét, a fiúból meg, ki tudja, mi lesz majd valamelyik távoli országban, ahová a vér szerinti apja elvitte.

Sandro ezt a nehéz terhet hordozta. Bár az atya feloldozta vétkei alól, amit elkövetett, nem tudta jóvátenni. Egyre többet gondolt nevelt fiára, aki mégis csak a fia volt, dalos kedvére, amit az anyjától örökölt, és amiben annyian gyönyörködtek. Nem csoda, hogy vele sikeresebbek voltak a halászatok. Bezzeg most jól jönne, ha a bárkájuk közelébe bővölné a halakat, tengeri állatokat! Már azt se csodálná, ha neki nem osztanának semmit a fogásból a társai, hiszen mindent csak elront maga körül.

Maria egyelőre titkolta Sandro elől, hogy legutóbbi gyónása óta megérkezett Roberto első levele. Csodálkozott is rajta, hogy tudta ilyen értelmesen megírni, hová mentek, hiszen hozzá hasonlóan a fia se igen tudott rendesen írni. Tanult valamit az iskolában, de nem sokáig járt oda. Kellett a munkáskéz, mikor már egyre népesebbre gyarapodott a családjuk, s aztán minek írt volna bármit is? Sokkal szebb volt, ahogy eldalolta, mit gondol. A hír viszont jó volt.

Bertold gondoskodik róla, szereti, taníttatja, de a tengert is járhatja vele, hogy kitanulja apja mesterségét. Jól bánik vele. Azonnal megszokták egymás társaságát, és most már ez a természetes, csak először furcsa volt a hirtelen változás. A család, amely felnevelte, hiányzik neki, és a falu is, meg az isoletta, de elsősorban a drága Mamma! Most minden tengeri útjuk egy valóságos kaland. Már több nagyvárosban is járt, és az apja háza is szép. Arrafelé ugyan hidegebb idő járja, de Bertoldnak meg az a természetes, ott nőtt fel, ahogy ő az isolettán. Neki is csináltatott szép ruhákat, és ő is olyan gazdagon öltözködhet, mint Bertold. Már tanulja apja nyelvét is, hogy beszélni tudjon az ottani családdal, meg persze a legénységgel a hajón. Nem könnyű, mert nem olyan dallamos, mint az ő anyanyelve, de reméli, hogy egy napon ő is olyan folyékonyan beszél majd az idegen nyelvet, ahogy Bertold meg a többi hajós. Levelet inkább Beppe atya címére fog küldeni, mert nem akarja felingerelni vele Sandrót, aki őt elűzte, de azelőtt szépen bánt vele. Szeretné megköszönni neki, de nem tudja, hogy lehet-e. Talán később, ha majd megenyhül a haragja, és belátja, hogy ő nem tehet a szülei dolgáról. Bertold nagyon gazdag, és azt mondja, hogy majd ő lesz az örököse is, mert ő soha nem házasodott meg.

Mariával madarat lehetett volna fogatni. De hiszen a fia megcsinálta a szerencsését! Világot lát, taníttatják, jómódban élhet, igaz, egy igen távoli országban, de legalább neki könnyebb s talán szebb lesz az élete. Maria egyszerű lelke szinte fel se foghatott ennyi változást. Lassan dúdolni kezdett egy régi dalt, amit ő tanított Robertónak annyi év előtt. De ahelyett, hogy felderült volna a kedve, hirtelen elsírta magát.

Beppe atya dorgál

A gyerekek, Roberto kisebb testvérei hiányolták a bátyjukat. Vele minden olyan egyszerű volt, és ők ketten a Mammával folyton csak daloltak, jókedvre derítettek mindenkit maguk körül. Most gyakran borult csend az egyszerű házra, ahol laktak, mert a mama is hallgatagabb lett, amióta Roberto elment. Néha hirtelen az ölébe ejtette a kezét, kicsordultak a könnyei, és olyankor nem lehetett kérdezni tőle semmit. Elfordult tőlük, nem válaszolt, csak később játszott és beszélgetett velük, mikor már elhagyta ez a rossz hangulat.

Az apjuk eleinte dühösen reagált a kérdéseikre, elkergette őket valami munkára, máskor ordított is velük, hogy ne kérdezősködjenek, nem tartozik rájuk, mit csinált a bátyjuk, elvégre nagyfiú már, el is tarthatja magát, miután ő és a mama felnevelték.

A gyerekekben azonban valami űr maradt, s nemcsak Roberto távozása miatt. A szüleik titkoltak előttük valamit, amit azelőtt soha nem tettek. Először fordult elő életükben, hogy nem kaptak választ, mikor kérdeztek, sőt, még haragudtak is rájuk, ha csökönyösen faggatóztak. Francesco, az itthon maradtak közül a legidősebb, sérelmezte, hogy az apja még fel is képelte egyszer, mert nem fogadta el a túl egyszerű, már-már primitív válaszokat. Azt még csak-csak értette, hogy amiatt ette a méreg, mert nem volt rendes fogás a tengeren, de emiatt őt büntetni, azt már nem tartotta igazságosnak. Persze, az apja, ő a családfő, a családfenntartó, és nem illik visszabeszélni neki, mikor épp őmiattuk van gondban, hogyan éljenek meg. Hát csak eloldalgott lehajtott fővel, és a Mammánál keresett vigaszt, vagy a testvéreit egzecírozta, hogy most már ő a legidősebb bátyjuk, és neki tartoznak engedelmességgel. Hogy legyen egy kis segítsége, megtanítgatta őket pár dologra, mint a hálójavítás, vagy a csapdával vadászás a sziget belsejében, amit ő se nagyon élvezett. Valahogy irtózott a vergődő vadaktól, mégis kénytelen volt kitekerni a nyakukat, hogy legyen vacsorára mit enni, amikor a tengeren ismét sikertelenül jártak. Különösen a síró őz látványa rendítette meg, amit nem feledhet, amióta nemrégiben megesett vele, hogy még életben találta szegényt. Gondolta, elengedi, de kellett a családnak az élelem, és az őz, ha megsérül, nemigen éli túl, megöli a nagy megrázkódtatás. Így hát késével elvágta a torkát, majd miután kibelezte, a vállára vette és hazavitte. De a húsból nem evett, inkább kását kért a Mammától, akinek később bevallotta, miért ment el az étvágya.

Maria magához vonta és vigasztalta Francescót:

- Meg kell szoknod, kisfiam, mert ha felnősz, neked kell majd gondoskodnod a családotról. Ha nincsen hal, akkor is etetni kell a gyermekeket.

- Igen, mama, de ha láttad volna, hogy nézett rám az az őz, hogy hullottak a könnyei! Már tudta, hogy halálfia, mégse rúgott-harapott, ahogy más állat teszi. Csak sírt, és nézett rám azokkal a nagy, barna szemével...

A fiú magába roskadt, és még jó sokáig emlékezett a „vadászkalandjára”, és olyankor ő is vigasztalan volt. Maria tudta, átérezte a fia fájdalmát, és tapintatosan magára hagyta, hogy

ne kelljen szégyenkeznie nagyfiú létére, mert ugyanúgy könnyezik ő is, mint az őz, amelyet elejtett az erdőn. Később aztán megdicsérte, hogy felnőtt módra viselkedett, amikor nem hagyta éhezni a kis családot.

Sandro is magába fojtotta a szót, amióta az atya megdorgálta. Valósággal megfojtotta őket a titok, ami ezentúl körüllegte a családot. Roberto titkát nem adták ki senkinek. Beppe atyához gyakrabban jártak gyónni, mint azelőtt, és ő egy idő után arra biztatta Mariát, hogy ossza meg Sandróval fiuk híreit. Mégis csak a nevelőapja volt, annak is jóra való. Maria eleinte tartott tőle, hogy ismét családi perpatvar lesz belőle, ha felhossa az urának a dolgot, s végül azt kérte az atyától, hogy hívassa mindkettőjüket, hogy hármásban beszéljék meg, ami neki egyelőre nem megy. Talán, ha tudja, hogy nem cselekedett annyira rosszat Robertóval, amikor elűzte a házából, mert gazdaggá lett, apja egyetlen örököse, hamarabb megnyugszik. Bertold taníttatja a fiút, jól bánik vele. Erről írt a leveleiben.

A megbeszélés azonban balul ütött ki. Sandro igen megdühödött, és elrohant, még a Padrétól se köszönt el. Túl friss volt még a seb, amit a lelke kapott attól a viszontlátástól és felismeréstől. Bevette magát az erdőbe, ott bolyongott, este későn tért haza, amikor már mindenki aludt. Utána hajnalban kelt, és ment a többi halással a tengerre. Szótlanul járt-kelt, megint nem válaszolt a gyermekek kérdéseire, Mariát is csak távolról figyelte gyanakvó szemekkel. Ez így ment egy darabig, egészen addig, amíg az atya megint nem üzent érte. Most egyedül vele akart beszélni. Alaposan megdorgálta.

-Hát erre tanítottalak benneteket?! Nem megmondtam, hogy ne múljon el a nap a te haragoddal?! Te meg járkálsz, csörtetsz, mint egy dúvad, megvonod a szót még a saját gyerekeidtől, a feleségedtől is?! Mondd ki, mi nem tetszik, akkor nem fog tovább befelé rombolni ez az értelmetlen gyűlölet, amit ráadásul a tiedre árasztasz a lehetetlen viselkedéseddel! Hát méltó ez egy keresztény emberhez? Haragot tartani, gyűlölködni, magadban pukkadozni, mint egy nevetlen kölyök?! Hazamégy és bocsánatot kérsz a feleségedtől, amiért megbántottad! Penitenciát rovak ki rád, de előbb hallgass ide! Mit szólnál hozzá, ha Roberto is olyan lenne, mint te, és egy szó nem sok, annyi hírt se adna magáról azok után, hogy mindketten rendes, becsületes, jó szülei voltatok? Meg is haragudhatott volna, amiért úgy dobtad ki, mint egy rühes kutyát, pedig ő neked semmit se vétett. Ezt már megmondtam a múltkor is. Hát hogy lehet haragudni egy gyerekre, aki még épp csak hogy a férfivá válás útjára lépett?! Legutóbbi levelében azt írta, hogy szeretné neked megköszönni, hogy szépen felnevelted, csak nem tudja, nem meri, mert lehet, hogy megharagudnál érte. Tudd meg, hogy annak a gyereknek több esze van, mint neked! Nem játssza a sértődöttet, hanem most is szeretettel gondol rád. Érted? RÁD!!! Nemcsak az édesanyjára, aki szeretetben nevelte, hanem rád is, meg a testvéreire is, akiket szeret. Na, hordd el magad a szemem elől, és vissza ne gyere, amíg el nem mondtál száz Miatyánkot, meg ugyanannyi Üdvözlégyet! És meg ne halljam, hogy haragot tartasz a családdal!

Sandro sebzett lélekkel távozott a paplaktól. Értette ő, amiről a Padre beszélt, de tovább forrt benne a méreg, a megbántottság, amit önmagának se tudott megfogalmazni, hogyan vette át az addigi szeretet és nyugalom helyét. Féltékeny volt Bertoldra, mert úgy érezte, Maria mindig csak őt szerette. Neki is rendes felesége volt, de amikor arra a fattyúra nézett,

mindig olyan boldogság csillogott a szemében, amit ő sose látott benne, ha őt nézte! Ezért becézte, szeretgette annyit. És ő nem mert beszélni erről, mert félt, hogy elveszíti Mariát. Azt nem tudta, hogyan, de folyton benne munkált ez az érzés, hogy egyszer mégis elveszítheti. S hogy akkor mi lesz ővele? Egyszerű lelke nem fogta fel, hogy egyszer mindenkit elveszítünk majd. Anyánkat-apánkat, szeretteinket, barátainkat, csak mert az élet véges. Ami elkezdődött egyszer, az véget is ér majd valamikor. S jobb is, ha nem tudjuk az idejét. majd eljön, amikor nem is gondolunk vele...

Majd arra gondolt, miért is nem vészett bele Bertold annak idején a tengerbe, ahogy sok más társa? Akkor soha nem találkozott volna Mariával, és az ő életét se tette volna tönkre! Nyugtalanul hánykódott a lelke ekörül a gondolat körül, és még mindig nem vitte rá a lélek, hogy bocsánatot kérjen Mariától, mert ő úgy vélte, az asszony tartozna a bocsánatkéréssel, amiért nem tisztán ment a házasságba, ahogy ő tette. Persze, valakire rá kellett sóznia a porontyát, ő meg volt olyan balek, hogy futott utána. Még ő könyörgött neki, hogy menjen hozzá, különben a tengerbe öli magát! Hogy összebonyolították az életüket! Már nem tud anélkül ránézni, hogy ne gondolna mindig arra a másokra! Meg kellene ölnie az asszonyt, de hát akkor mi lenne ővele?! Amióta először meglátta, mindig csak ő jár az eszébe... annyi évi házasság után is. De a penitenciára még mindig nem bírt gondolni. Hiszen akkor meg kellene bánnia a bűnét, de benne csak ez a vád harsog, hogy hiába tapasztaná be a fülét, akkor is hallaná!

És a leveleket is lehet, hogy nemcsak Roberto írja neki, hanem Bertold is! És ki tudja, miket ír, miket nem ígér neki?! Lehet, hogy egy napon érte jön és magával viszi Mariát is! Nos, ettől a gondolattól valósággal felforrt a vére. Rohanni kezdett. De nem hazafelé vette az útját, hanem az egyik tengeröböl felé. Az Óriások Sziklájához, ahol annak idején az a szörnyű hajótörés történt. Csak csörtetett és senkit, semmit nem látott maga körül. A szigetlakók, akik látták, iszonyodva fordultak utána. Látszott, hogy óriási vihar dúl a lelkében, azért nem akar szóba állni senkivel.

Sandro meg csak ment, és meg se állt, amíg a tengerhez nem ért. A külvilág semmit nem tükrözött abból a belső égiháborúból, ami odabent tombolt. Talánia kellett egy helyet, ahol talán megnyugszik végre és nem bánt meg többé senkit a maga bánatával, haragjával. Bármennyire is elhagyta a halászszerencséje, mégis a tenger volt az egyetlen „élőlény”, amely meg tudta nyugtatni. És aznap csendes volt, elbűvölően csendes, majdhogynem állt a levegő fölötté. Szemét a messze távolba meresztette, mintha onnan várná a megoldást keserveire. Habár az atya szigorúan megtiltotta nekik az antik istenek imádatát, a tengerészek titokban mégis mindig Neptunushoz imádkoztak, ha valamit vártak a tengertől. Sandro se a Miatyánkot mormolta magában, ahogy illett volna, hanem egy ősi rigmust:

-Neptunus, tengerek atyja!/
Légy velem tengerek útján!/
Adj nekem sok halat, áldást,
Bőséget, ragyogást kezeidből!

Felhágott egy sziklára, mert nem akart a part közelében maradni. Nem bírta volna senki szemébe nézni most, nehogy kiolvassák belőle, ami odabent rágta és emésztette. Mérgében

lerúgott maga alá néhány követ, hogy csak úgy repültek lefelé zúgva, majd a szikla alsó részén nagyot csattanva zúzódtak apróra, hogy aztán a tengerben kössenek ki. Pedig tudta magában, hogy nem illik effajta értelmetlen cselekedetekkel ingerelni a tengerek és a nagy, végtelen óceán istenét, mégse tudott parancsolni magának. A válasz nem is késett soká.

Előbb csak távoli morajlást hallott. Megrettent, de valami bűvölet arra készítette, hogy a helyén maradjon. Leült egy nagyobb, kiálló sziklarészre, ahol még csak az ülés se esett jól, olyan rücskös volt. Akár a tengerben megszilárdult láva, olyan szörnyű képződmény vonzotta magához, hogy maga se értette, miért éppen erre az istenverte helyre kellett kijönnie. Nem tudatosult benne, hogy pont azt a részt választotta ki a szigeten, ahol az a díszes normann hajó egykor elpusztult. De most nem töprengett rajta, hanem a tengert figyelte. Azaz dehogyis figyelte, egyre csak a benne tomboló érzelmi viharok adott szabad folyást.

Igen, ez a hely a legjobb. Itt most senki nem látja, senki nem keresi. Maria azt fogja gondolni, hogy még mindig az atya dorgálását hallgatja, s csak tesz-vesz a ház körül. Szótlanul, magába fordultan, ahogy mostanában szokta, senkire nem nézve. Őt is emészti a bánat, és éppen amiatt a bűdös kölyök miatt! Most meg tudná fojtani, vagy még inkább a kését mártaná a szívébe, amit soha nem ajándékozott neki. Megkaphatta, az asszonya lett, de a szíve a másé maradt. Jobb is, hogy most nincsenek egymás közelében, mert akkor újabb bűnnel tetéznék eddigi vétkeit...

Sandro egyre csak nézett maga elé bambán, és az arcáról senki nem tudta volna leolvasni, mikén töri a fejét. Illetve talán mégis, nagyon is, ezért jobb volt, hogy messze húzódtott a társaktól és a családjától. A külvilág megszűnt körülötte, csak az érzései tomboltak valami bosszúvágtyól hajtva, amitől különféle halálnemeken képzelgett.

A tengeren mindig hirtelen jön a baj. Előtte csendes a tenger, szinte szelíd és olyan szeretetreméltó, akár egy ma született bárány. Semmi jelét nem adja, hogy épp az ellenkezője készülődik benne, valahol a mélyén, amikor Neptunus készül felemelkedni a felszínre félelmetes szigonyával. A vihar épp olyan erővel és dühvel tört ki, mint Sandro lelkében a féltékeny harag, amikor megtudta az atyától, hogy Maria Robertóval levelezik, s talán még azzal a másikkal is...!

Mikor ennyire csendes a tenger, az öregek nem engedik a közelébe sem a fiatalokat. Most csak hallgat, de ha aztán megszólal!... Az Isten irgalmazzon mindenkinek, akit elkaphat! Most se járt arra senki. Azt még látták, hogy Sandro felkapaszkodott az Óriások Sziklájára, s hogy mérgében köveket rugdos a tengerbe, de inkább arrébb mentek, hogy ne zavarják, s hogy ne ingereljék a tengert se, mert azt már tudták, érezték, hogy a hatalmas vén tengeristen megint valamire készül.

A nagy morajlás után, ami Sandrót valósággal lenyűgözte, hisztérikusan sívító szél csapott le a partra. A tenger felől érkezett, ahol már hatalmas hullámok tomboltak és dagadtak egyre magasabbra. Sandro hirtelen magához tért. Láta, hogy az ő dühét tükrözi a nagy víz, amelyre eddig szinte oda se figyelt. Ahol felkapaszkodott a sziklára, már nem mehetett vissza. A víz úgy árasztotta el a tengerpartot, olyan hirtelen, hogy arra nem menekülhetett. A nagy szélben meg nem lett volna értelme felfelé másznia, mert odacsaphatta volna a

sziklához, vagy akár le is sodorhatja. Inkább marad veszteg, gondolta magában, most kellett neki ez a tengeri veszedelem!...

Csak ült és a vizet bámulta. A szél cibálta a haját, esőt csapkodott az arcába. A vízcseppek most nem lágyak voltak, hanem csíptek. Mintha egyesével csapódtak volna az arcába, úgy verték és kínozták. A tenger pedig egyre magasabb hullámokat kavart. Odafönről látta igazán, hogy toronymagasak voltak, s hogy Neptunusnak ez még mindig nem volt elég. Csak úgy bömbölt, nagy szigonyával hasogatta a vizet, és egyre magasabbra emelkedett ki a tengerből. A sziklához tapadó ember már szinte látta maga előtt. És mintha kitépte volna a szívéből azt a rettentő haragot, ami az imént még úgy kínozta, valami megkönnyebbülést hozott rá, hogy már nem is haragudott senkire. Azt sem értette, azelőtt hogyan volt képes haragudni mindenkire, az egész világra, a feleségére, a gyermekeire, és rá is, Bertoldra, meg Robertóra, akit saját fiaként szeretett.

Sandro szeméből megeredtek a könnyek. Most mindegy volt, úgyse látta senki. Ő legalább így hitte. A sós könnyek elegyedtek a tenger vizével, amelyet egyre az arcába csapkodott a szél. Szinte észre se vette, hogy ragadja el egy hatalmas hullám, amely akkorára nőtt, hogy egészen a szikla tetején is átcsapott, és úgy tűnt, hogy akár az óriási követ is széjjel tudná zúzni. Csak hagyta, hadd vigye a víz, amelybe úgy olvadt bele, akár a gyermek az anyja ölébe. A hófehér tajték meg apró szilánkokra zúzódva porlalt szét a levegőben, miután összecsapott a földi erővel. De nem maradt alul a gigászi ütközetben. Ő is leválasztott egy jókora darabot a nagy kőből, hogy csak úgy omlott le apró darabokban, Sandro után zúdulva.

Sandro eszméletét veszítve sodródott az árral. Mikor az az óriási hullám elkapta, utolsó gondolatával még Beppe atya szavait követve kezdte el mondani a Miatyánkot, majd az Üdvözlégyet. S abban a pillanatban mintha megvasadt volna az ég, egy gyönyörű asszony arcát pillantotta meg maga előtt, a magasban. Mintha meghallotta volna az ő szavait, és fogadta volna a köszöntést: „Üdvözlégy, Mária, malasztal teljes...” S aztán emelte Sandrót magával, egyre magasabbra...

Sandro már nem érezte a rázúduló kövek súlyát, sem a tengerár örvénylő sodrását. Már nem törődött a testével, amelyet ebben az őrjöngő viharban hagyott el a lélek. Már az se hatott rá, hogy egyetlen rövidke pillanatra meglátta maga előtt Bertold egykor megsemmisült hajóját, amelynek széttörött testében ugyanitt lelte halálát sok derék tengerész. Mintha egy láthatatlan ujj eltörölte volna az egészet, semmi nem számított többé...

A tenger még dühöngött egy darabig. Aztán a szél hirtelen elállt, a nagy víztömeg pedig tehetetlenül követte iménti mozgását. Beállt a dőghullám, az „onda morta”. Mintha valaki himbálta és hintáztatta volna végtelenül, immáron nem a széltől, csak a tehetetlenségi erőtől hajtva. Nagy erővel, szilajul, semmivel nem törődve. Mintha Neptunus, miután megszerezte újabb zsákmányát, visszabújt volna a nagy vizek mélyére, hogy egy darabig nyugton maradjon, magára hagyott volna mindenkit és mindent. Kitöltötte mérgét, A hajósok, tengeri népek meg várjanak sorukra, mikor viszi magával őket is egyszer tengermélyi palotájába...

Csak Pietro látta a történeteket. Maga se tudta, miért kémlelte aznap a tengert. Látta, amint Sandro feldúltan csörtet az Óriások Sziklája felé, majd felfelé kapaszkodik az éles köveken. Látta, mit művel odafent, de nem mert beleavatkozni a dolgába. Csak abban volt bizonyos, hogy Bertold hirtelen eltűnése összefüggésben állhatott a Sandro dolgával, elvégre annak idején Bertold csapta a szelet Mariának. Már-már remélték, hogy megállapodik náluk és a szigetlakókhoz köti életét, de akkor hirtelen határozta el magát, hogy mégse... Maria aztán váratlanul hozzáment Sandróhoz, ők pedig nem hallottak Bertoldról hosszú évekig semmit. A tenger hozta, a tenger elvitte, így megy már ez a szigetek vidékén...

-Szegény ember! – mormolta magában, amikor látta, hogyan ragadja magával Sandrót a tenger. A nagy nyugalomból ő már látta, szinte a csontjaiban érezte a közelgő vést, de nem adhatott jelt Sandrónak, aki süketen és vakon ült a szikla szélén, maga elé meredve.

Odafutni, segíteni nem lehetett, mert a tenger megközelíthetetlen volt egyébként is dagály idején, Sandro meg mintha szántsándékkal szolgáltatva volna ki magát az elemek erejének... De nem, mégse... csak figyelmetlen volt, és nem tartotta be, amit már zsenge gyermekkoruktól fogva megtanítanak a fiúknak... szóval hogy ilyenkor kerülni kell még a partot is...

Gyorsan keresztet vetett. Aztán megint. Bűntudata támadt, mert neki is a szigonyos Neptunus jutott az eszébe, ahogy még az öregapjától tanulta. Mert lehet benne valami, de mégse szabad... Az atya megtiltotta mindenkinek, hogy a régi istenekhez fohászkodjanak... Neki mégis az jönne most, hogy Neptunust megkérje, ha már magával ragadta ezt a szerencsétlen embert, legalább a családjáról gondoskodják valahogyan. De mégse merte... Valami pogány erővel tört fel belőle a dacos ellenállás: ha nem szabad, akkor senkitől se fog kérni semmit. Majd az idő megoldja. De hogyan mondja meg ezt Mariának? A családot

márpedig értesíteni kell, az embereket mozgósítani, hátha még ki tudják fogni valahonnan Sandro testét, ha egészen lecsendesedett a tenger...

Nagyot sóhajtva indult el Maria háza felé. Most már csak az övé... hacsak mégis, valami csoda folytán elő nem kerül Sandro valahonnan... A tengeren eltűnteknél sose tudni...

A Njordon

Roberto a kormányos mellett állt. Most megint velük tarthatott, mert az énektanára elutazott valahová, ő pedig szívesen utazott apja díszes hajóján, amelyet minden kikötőben megcsodáltak. Apjától tanulta a kereskedést is, ami nem állt valami közel hozzá, de szoknia kellett a szerepét, hogy egykor apja nyomdokaiba léphessen. Mivel fiatal volt, ezt minél távolabbi időbe szeretne volna kitolni, és az ifjúság könnyedségével járt-kelt a világban. Ez most már jóval több volt, mint az isoletta, ahol kamaszkora hajnalán eszmélni kezdett. Tágas kikötők, zajos, tarka nagyvárosok, mindenhol az ordító árusok, akik portékájukat kínálták. Tolakodóan, szemtelenül, mégse volt szabad rájuk szólni, lerázni őket, csak ha lopni akartak. Akkor megismerkedhettek Roberto öklével. Bársonyos baritonja olyankor keményre váltott, csak úgy harsant, hogy a legtöbb ember menekülőre fogta a dolgot, mikor meghallotta. Most jött rá, mennyi mindent örökölt apjától, Bertoldtól. Különös volt ez, hiszen születésétől mostanáig nem láthatta, csak pár hónapja, hogy megismerte, és milyen furcsa körülmények között...

A kormányos a hajóról beszélt neki. Hogyan kell alkalmazkodni a tenger mozgásához, hogyan adjon jelzést az evezősöknek, amikor kell, s hogyan hangolja össze mindnyájuk mozgását, amikor háborog a tenger. Komoly tudomány volt ez, még nem is tudja, képes, alkalmas lesz-e rá, hogy ő is olyan biztonsággal irányítsa valaha, mint most az apja. Vagy Sigurd, a kormányos, akinek mindez gyermekjáték volt csupán. Láthatóan minden a kisujjában volt. Ám az apja egyetlen szavára, szemvillanására azonnal visszavedlett egyszerű beosztottá. Ugrott, ha Bertold intett neki, akár egy engedelmes jószág. Ugyanúgy a többi hajós is. Bertold szigorú volt, de mindenki tudta, hogy ő a kapitány, s hogy mindenkinek rá kell hallgatnia. Ha bolondságot parancsolt volna nekik, azt is végrehajtják. Különösen a tengeren volt nagy szükség erre a vasfegyelemre. Az életük múlhatott rajta, mert gyakoriak voltak a kalóztámadások, és olyankor az nyert, akinek a hajója a gyorsabb volt.

Bertold úgy tanította neki, hogy kétféle ember van: az egyik megdolgozik azért, amiye van, s vigyáz is rá, mert tudja, hogy nehéz munkával szerezte. A másik fajta ember nem szeret dolgozni, csak másoktól elvenni, amit az a maga becsületén keresett. Olyan, mint a kúszónövény, amely felmászik még a legerősebb fára is, hogy kiszívja annak éltető nedveit. Az ilyet nem kell kímélni. Csak akkor takarodik el, ha kemény kézzel bánnak vele. A hajósoknak különféle fegyvereik is voltak. Kellett, épp az ilyen élősködők ellen, mint a tengeri rablók. Különösen az illír partok közelében kellett vigyázni. Ott soha nem kötöttek ki. Mindig annyit vizet és élelmet tartalékoztak, hogy ott ne kelljen még vásárolniuk se semmit. Alantas népség voltak, még a királynőjük is részt vett a kalóztámadásokban. Inkább az itáliai kereskedővárosokban forgolódtak, amelyek népe szívesen látta őket. Vittek nekik keleti portékákat, ritka gyümölcsöket, selymeket és bársonyt, amiért rajongtak az asszonyok.

Roberto valósággal itta ezeket a történeteket. A hajósok, és az apja is szívesen meséltek neki. Jófejű fiú volt, érdemes volt tanítani. Mikor odahagyták valamelyik itáliai vagy frankhoni

városban, hiányolták. Pedig kellett neki a jó iskola. Szép tehetsége mutatkozott az énektanulásban, de egyéb tudományokban is, amelyekhez Bertold a legjobb tanítómestereket lelte fel számára. Roberto szívében hála támadt apja iránt. Hogy ilyen hirtelen elfogadta, és soha nem bántalmazta, ha engedetlennek mutatkozott. Betudta korábbi neveltetésének, amit szülőhelyén kapott. Anyja és nevelőapja végül is tudatlanok voltak Bertoldhoz képest. Írni-olvasni is alig tudtak. A tudományok nem érdekelték őket. Persze, hol is tanulhattak volna ilyesmit?... A halászat egyszerűbb mesterség, amit a kicsiny sziget környékén űzni tudtak. De Bertold még csak célzást se tett erre. Majd rájön magától is a fiú, a nevelését meg folytatja, amikor együtt vannak.

Robertóban az első pillanattól fogva valami ősbizalom élt Bertold iránt. Azt ugyan nem értette, miért hagyta őt ilyen sokáig magára egy eldugott kis szigeten, ha egyszer ő maga olyan hatalmas ember a saját hazájában, de elfogadta. Bertold annyit említett csak ezzel kapcsolatban, hogy nem tudhatott a létezéséről. Amikor útra kelt a társaival az isolettáról, Maria nem említett neki semmit, s aztán messzire keveredett, távoli országokba, ahová Mariának üzennie se lehetett.

-Ez már így alakult, fiam, egyikünk se tehet róla. Ha tudom, hogy van egy örökösöm, bizonyára visszatérek az isolettára, de a tengerek ura másként akarta.

-Hogyan? Ti nem vagytok keresztények? – képedt el Roberto.

-De igen, fiam – felelt elgondolkodva az apja. – Ám valamikor az őseink sok istenségben hittek, és azt is megtanították nekünk.

-No, persze – dűnnyögte Roberto – az isolettán is hisznek Neptunusban, pedig Beppe atya tiltja nekik, hogy hozzá fohászkodjanak. Azért, amikor senki nem hallja, mégis elmondják a Neptunus-imát.

-Minden halász? – kérdezte Bertold kissé tompa hangon.

-Mindegyik, apám. Nincs olyan ember, aki a tengert járja, hogy ne fohászkodna Neptunushoz. Nem szabad őt megsérteni, mert szigonyával széjjelhasítja a hajókat, és az embereket is arra szokta tűzni. Így mondják az öregek. De azt is megsúgják, hogy ezt soha ne áruljuk el Beppe atyának, mert szigorú böjtje és penitenciára fog bennünket.

-Akkor valahogy úgy van ez, mint minálunk, a normannok földjén – tűnődött el Bertold. – Nekünk se engedik a papok, hogy emlegessük Thort vagy egyéb isteneket. Igaz, nem is hallják, mert szinte mindig a tengeren vagyunk – nevette el végül magát.

Roberto most is erre gondolt, hogy a kormányossal társalkodott. Apja aludt egy kicsit, mert előző nap viharos volt a tenger. Nagyon meg kellett küzdenie, hogy mentse a bőrüket. Megérdemli a pihenést. Akkora hullámokat Roberto még soha életében nem látott. Neptunust nagy haragra gerjeszthette valaki... Majd ír róla a Mammának... De nem biztos, mert csak megrémítené. Inkább megőrzi az emlékezetében. Tanulságos nap volt. Tanulságos vihar, mondaná Bertold, gondolta magában a fiú, és ezen elmosolyodott.

-No, mi az, úrfi? – nézett rá elképedve a kormányos. – Valami tréfásat mondtam?

-Nem, dehogy. Csak eszembe jutott valami, amit az apám mondott – komolyodott el Roberto. – Időnként viccelődik velem, ha nagy a nyugalom és nincs sürgős teendő.

Az ifjúság még szereti könnyedén venni az életet. Roberto néha sejtett valamit, ami komor felhőként borult a lelkére, de igyekezett elhessenteni magától a súlyos gondolatokat. A férfi nem emészti magát túl sokat olyan dolgokon, amiken nem tud változtatni, tanította neki Bertold. Így hát Roberto is hessentett egyet a levegőbe, megköszönte a kormányosnak az oktatást, majd elment, hogy megnézzze az apját, hátha kipihente már magát. Vele szívesebben beszélgetett, mint a szűkszavú, kemény arcú Sigurddal. Nem tudhatta róla, hogy neki is vannak gondjai. Otthon nagy család várta minden egyes útja után. Neki nehezebb volt, mint Bertoldnak, hiszen több éhes szájról kellett gondoskodnia, mint Bertoldnak, aki eddig gyermektelennek tudta magát.

Bertold mélyen aludt. Nem lehetett felébreszteni. Nem illett ilyen kemény munka után. A személyzet majd teszi a dolgát. Roberto viszont még nem volt álmos. Az ifjúság ereje tartotta ébren. Néha a lányokra gondolt, akiket a szigeten ismert, majd másokra, akikkel a kikötőkben találkozott. Egyiküket se szerette igazán, csak kellemes órákat töltött velük. Szépreményű fiatalember volt, megengedhette magának. Az apja se tiltotta neki, csak mostanában jegyezte meg párszor:

-Aztán nehogy úgy járj, mint én! Korai volna még neked az apaság, hiszen magad is gyermek vagy.

-Nem vagyok én már gyerek! – szólt vissza ilyenkor Roberto. – A lányokat kérdezd meg, elég férfiasnak tartanak-e!

-Nem azon múlik, fiam. Amit a lányokkal művelsz, az még csak a férfikor küszöbe. Férfivá akkor válsz, amikor el tudod tartani magadat, és a családdodról is becsülettel gondoskods.

Roberto nem merte kimondani, amit most gondolt. Hogy akkor az apja is csak nemrégén válhatott férfivá, hiszen csak most lett családja, hogy rátalált az isolettán. Az eszébe se jutott, hogy hiszen az otthon hagyott nővére családjáról is szépen gondoskodott Bertold. Hogy a vagyonából, amit útjai során gyűjtött, nekik is bőségesen juttatott. De hát fiatal volt, honnét is tudhatta volna mindezt?...

Ám ekkor eszébe ötlött az az egyszerű pogány imádság, amit az öregektől tanult, talán Pietrótól:

-Neptunus, tengerek atyja!/ Légy velem tengerek útján!/ Adj nekem sok halat, áldást,/ Bőséget, ragyogást kezeidből!

Dalolni támadt kedve. Csak állt a szélben, és belezengette szépséges bariton hangját. A hajósok felkapták a fejüket. Elbűvölten nézték. Hazagondoltak, otthon maradt családjukra. Vajon az ő fiai is szeretnek énekelni? S hogy versenyre kelhetnének-e Robertóval? Ki tudja... Mindenkit elfogott a csendes nosztalgia, és a férfiak ilyenkor nem beszélnek. Csak belemerednek a levegőbe, vagy a tengerbe, és nem érdemes háborgatni őket, mert akaratlanul is igen gorombák tudnak lenni.

A hajó békésen siklott a vízen. Roberto dalolt. Már a hold is felkelt, és minden ezüstös fénybe öltözött. Neptunus kidühöngte magát. Aznap már nem akart több emberre lesújtani. Tetszett neki a fiú hangja. Egykor az apját is kegyeibe fogadta, s most ezt a fiatalembert is. Hallgatta, és épp csak annyit mozgatta a vizet, hogy a hajósok haladni tudjanak. Mindenki úgy emlékezett erre az estére, hogy nagyon szép volt. Delfinek siklottak mellettük a tengerben, kísérikül szegődtek. Roberto nem sejtette, hogy nevelőapjának utolsó útjára zengi ezt az éneket, amelynek segítségével hatalmas égi támogatót szerzett magának. Mint ahogy azt sem, hogy buzgó imádságot küld utána az anyja, és aznap este Beppe atya is. Nem tudhatta, hogy otthon most sírnak, szomorkodnak, nemcsak imádkoznak Érte és nevelőatyjáért, a tengerbe veszett Sandróért.

Bertold álma

Bertold furcsát álmódott. Mariát látta fekete ruhába öltözötten. Szép szemei ki voltak sírva. Nem nézett rá, mintha nem is vette volna észre, hogy ott van, a közelében egykori szerelme, a daliás Bertold. Csak ment valahová, fejét lehajtva, kezében egy szál virág, aminek a nevét nem tudta Bertold. Többen kísérték, egy egész csoport asszony, akik szintén feketébe öltöztek. Akár egy temetői menet, gondolta félálomban Bertold. Csak állt, tőlük valamivel távolabb, de ügyet se vetett rá senki. Nem tudta, mit gondoljon, hogyan szólítsa meg Mariát. Csak azt mormolta magában, hogy nem szabad, ő már egy másik férfi felesége, és ami köztük volt valamikor régen, az a múlté. El kell felejtetni, vagy legalább is nem beszélni róla. Ha lehet, gondolni se rá, mert már az is vétek, ahogyan Jézus Krisztus tanította.

Csak állt megrendülten, közeledni nem mert, szólani se, hanem szeretett volna elsietni onnan, de a lábait valami bémult erő húzta lefelé. Valósággal földbe gyökereztek, és ő nem is igazán akart arrébb menni most már. Egy sötét árny tűnt fel előtte, alig ismert rá. De amint jobban megfigyelte, néhai édesapját vélte felismerni benne. Az öreg Zotmund feléje közeledett, és csak ennyit szólt:

-Annak még nincs itt az ideje. Meg fogod tudni, mikor láthatod ismét a gyerek anyját.

Azzal sarkon fordult, és erőteljes léptekkel. ahogy életében is szokása volt, elsietett. Ahogy utánafordult Bertold, már el is tűnt a szeme elől.

-Azért mégis furcsa, hogy ilyen lakonikus mondatokkal fejezze ki magát az apám – mormolta magában Bertold. – Régebben többet mondott, ha valami fontosat akart közölni.

Nem tudhatta, hogy a túlvilágról érkező hírek, üzenetek mindig ilyen szűkszavúak. Az nem olyan, mint a lányokkal titkos találkozóhelyeken bohóságokat suttogni egymás fülébe, hanem csakis és kizárólag a lényegre koncentrálnak. Talán mert messziről küldik az üzenetet, vagy mert kevés időt kapnak rá, hogy felvehessék a kapcsolatot rég elhagyott szeretteikkel. Furcsa és megmagyarázhatatlan, akár a túlvilág.

-Egykor talán én is a Valhallába jutok, vagy a Mennországba – töprenkedett magában Bertold. Akkor majd én se fogok locsogni, hanem csak a legfontosabb dolgokat közlöm. Feltéve, ha azt is szabad.

A fekete ruhás asszonyok csapata már messze járt tőle, és a hajós álmában még utánuk nézett. Kereste köztük Maria arcát, de már nem tudta kivenni, melyik asszony az. Olyan egyformának tűntek abban a csúf fekete gyászruhában, hogy Bertold megborzongott.

-Vajon kije halhatott meg? – kérdezte magában, majd megfordult, hogy a másik oldalán aludjék, de valami éles fény hasított a szemébe. Ettől felriadt. Ahogy felkőnyökölt, hogy megnézzé, mi az, a hold óriási kerek tányérját pillantotta meg az égen, épp a fedélzet fölött, ahol még a délután lepihent, mert már nem bírta tovább a tegnapi vihar után a fáradtságot.

Ahogy kinyitotta a szemét, az álombeli lények kontúrjai kezdtek elmosódni, de visszafordult a másik oldalára, majd a nagy fényességnek hátat fordítva igyekezett emlékezetébe vésni az álmának minden egyes részletét. Úgy tűnt, sikerülni fog, habár az otthoni papok nem ajánlották neki, hogy ilyesmit őrizgessen valahol a tudata mélyén. Az álmok arra valók, hogy elfelejtsük őket, mondták ilyenkor, és nem voltak túl barátságosak. A térítő papok általában túl szigorúak voltak, s ha teheték volna, talán mindent megtiltanak neki és a többi férfinak. Nem nagyon értette, mi érdekük fűződik hozzá, hogy az embereket valósággal gúzsba kössék, hogy aztán semmit ne szabadjon tenniük. Akkor még nem értette, hogy a legfőbb cél a terület- és vagyonszerzés volt nekik, hogy minél erősebben megvethessék a lábukat az ő hazája földjén is. Ahogy sok más országban is, ahol komoly térhódítást vittek véghez.

Bertold felült, háttal a holdnak. Immáron nyitott szemmel is látta a fekete ruhás alakokat, hallotta atyja szavait, és annyit szűrte le magában, hogy valami komoly dolog történhetett Mariával, s hogy várnia kell, amíg újabb hírt hall felőle. Álmosan megfordult, most már bele mert nézni a hold fényébe is, mert tudta, nem fogja elfelejteni a titkos üzenetet, amit talán Maria küldött utána. Reménykedni nem mert, hiszen az atyja se biztatta erre, hanem inkább aggodást érzett egykori szerelme iránt. De aztán elhessentette magától a gondolatot. Nem szabad a más asszonya után epekedni, még akkor sem, ha ilyen kedves ajándékot küldött utána, mielőtt a szigetet elhagyta volna.

Nagy melegség járta át a szívét. Azért mégis nagy dolog, hogy nem marad utód nélkül, s hogy rendes, értelmes fiúgyermekkel ajándékozta meg a sziget szépe. Jó későn kapta meg, már szinte kész férfiként. No, azért van még mit tanulnia, gyerekeskedhet kissé a közelében, mielőtt valamelyik asszony hűséges szerelme magához nem láncolja. Persze, ha hajós lesz, akkor mindig nyomában jár majd a veszedelem, és nem biztos, hogy ez lesz az igazi útja. S ha énekes akar lenni? Talán sikerülhet is neki, de a művészkedés az olyan bizonytalan pálya. Lehet, hogy a kegyeibe fogadja valamelyik fényes nagyúr, vagy hercegasszony, de aztán?... Vagyont is gyűjthet, ha okosan gazdálkodik a tehetségével.

Megint másfelé fordult a figyelme. Meghallotta a delfinek halk csobbanásait a vízben, ahogy kísérték a hajóját. Felkelt, hogy megnézze őket. Elriasztani nem akarta őket, csak óvatosan tekintett alá a vízbe. A kecses állatok meg úgy követték a hajó mozgását, ahogyan a nők a táncban a párjukét. Bertold elmosolyodott. Tudta, hogy nem kell szólnia, mert az állatok szavak nélkül is értik a gondolatokat. Régi barátság volt ez a delfinek és a hajósok között. Gondolatokkal üzentek egymásnak. Ha most bajba kerülnének, akkor is azon lennének, hogy kivezessék őket a veszedelemből. Tudták azt is, hogy nem kell tartaniuk az emberektől. Rájuk soha nem vadásztak. Nem bántották volna meg őket, mert azzal a nagy tengeristént sértették volna meg.

Bertold a fiát kereste. Tanítani akart neki a delfinekről most, hogy éppen meg is szemlélheti őket a fiú. De Roberto már belefáradt az éneklésbe, és maga is leheveredve aludt a fedélzet egy másik pontján. Meleg nyári este volt. A víz csak úgy ontotta ki magából a meleget, amit napközben magába szívott a nappól. Csend volt, a hajójuk lassan haladt a következő kikötő felé, amely még sehol nem látszott, ahogy a partok sem. Csak a delfinek örködtek felettük, no és a hatalmas holdkorong. Mintha sziklák és hegyek körvonalazódtak volna ki rajta, s

aztán a hófehér, már-már ezüstös fény, ami belőle áradt. De tudta Bertold, mert így tanították neki szülei és a hajós mesterei, hogy nem szabad túl sokáig belenézni, különben el talál bűvölni és eltérít az utadról. Így hát elindult, hogy felváltsa a kormányost, aki már szintén elfáradhatott. A hajót és a benne alvó embereket hófehér fény borította be, de ők mit se tudtak róla, mert mélyen ringatóztak az álom anyaöleiben. Többen hazaálmodták magukat. Mindenkit vonzott valami megmagyarázhatatlan erő, és ahogy az imént Bertold, ők se tudtak erőt venni lebéklyózott tagjaik zsibbadtságán. Vitte őket egy erő, amelyről nem tudták, honnét ered, mint ahogy azt sem, hogy az útjuk egyelőre nem hazafelé vezet.

Ricardo herceg udvara

Palermo hercege szerette a zenét. Valósággal elbűvölte, ha szép hangú énekesek jelentek meg az udvarában és adtak neki koncertet. El is várta, hogy csak neki szóljon az ének, mert busásan megjutalmazta a kiváló művészeket. Mások, gazdag urak is szerették volna meghívni a muzsikusokat saját palotájukba, de a herceg féltékenyen magánál tartotta őket. Ha gazdag is valaki, hódoljon neki, és a vendégeit ne igyekezzen elcsábítani tőle, mert azoknak legelső dolga a sziget urának szórakoztatása.

Roberto feltűnése nagy felbuzdulást váltott ki a fényes szicíliai városban. Aki csak tehette, a herceg palotája közelébe tódult, ott tolongott, hogy láthassa, és ha lehet, hallhassa az ifjú normann énekest. Bejutni csak a leggazdagabb meghívottaknak lehetett, de a nyitott ablakokon keresztül nemcsak hangfoszlányokat vitt el a szél, hanem távolról is hallani lehetett a fiatal bariton énekét.

Már csak azért is feltűnő volt, hogy ezzel a hanggal elnyerte a közönség tetszését, mert akkoriban a tenorok és falzettek voltak divatban. Roberto viszont olyan csábosan tudta előadni az általa ismert szigeti dalokat, amelyekhez felvette repertoárjába az újonnan elsajátított áriákat, ariettákat is, hogy nem volt vita, ebben a szezonban ő nyeri el a pálmát, azaz a babékoszorút Ricardo herceg kezeiből. S még nagyobb kegyet gyakorolnak, a szépséges Donatella hercegisasszony is ott lesz és ajándékban részesítheti.

Roberto ugyan ügyet se vetett a bábérszokókra, sem a neki hízelkedő udvaroncokra, csak visszavonult a neki fenntartott fényes lakosztályba és szépen induló zenei pályafutására gondolt. Azonkívül az apjára is, aki nem tartott vele, hanem gyorsan indult is tovább a kikötőből, meghagyva neki, hogy jól gazdálkodjék a tudásával, a zenemesterrel pedig gyakoroljanak eleget. Caserta mester gondos tanító volt, nem volt rá ok, hogy Bertold aggódjék a fiáért. Ha ellustálkodta volna az idejét, akkor is megjelent volna mellette és munkára buzdítja. A nádipálczáját ugyan nem merte használni ilyen tekintélyes úr fiával szemben, de vastag fekete szemöldökét olyan szigorral tudta összevonni, hogy még Roberto úrfi is komolyan vette és hangot váltott. Szépen haladt is tanulmányaiban, de még érlelődnie kellett a hangjának. Ebben az életkorban tartani lehet a megerőltetéstől, így a koncerteken is a maestro vetett véget a sok újrázásnak. Megköszönte szépen az urak és a dámák figyelmét, de az ifjúnak akkor is megtiltotta, hogy aznap akár csak egy számmal is többet adjon elő. Többre fogják értékelni, ha várniuk kell rá, mondogatta neki. Nem szabad mindenre igent mondani, különben a közönség tönkre teheti.

-Bizony, nagy úr a közönség, és végtelen nagy zsarnok – dohogott ilyenkor Caserta úr. Nekik az se számít, ha az énekesnek elmegy a hangja vagy rekedtté válik, hogy aztán már legfeljebb cigányokkal énekelhet együtt. Azoknak természetüktől fogva ilyen a hangszínük, senki nem reklamál miatta. De egy ilyen szép hangú fiatal férfi, mint Roberto, az más, az ügyeljen

magára. Aki előtt megnyílt a fényes palermói udvar, annak meg kell becsülnie magát. Ő maga is fényes úrrá válhat, akinek saját udvartartása lesz, ha kiöregszik ebből a pályából.

-Hogy én, kiöregszem? – nevette ki Roberto. – Miket nem beszél maga vén hadonászó?!

-Csak lassabban a testtel, fiacskám! Láttam én már síró-rívó énekeseket, akik nem vigyáztak magukra, s végül kihajították őket mindenhol, ahol azelőtt szívesen látott vendégek voltak! A mandolinodat pengetheted azután is, ha már elment a hangod, de torkod csak egy van. Hangszert akárhányat vehetsz magadnak, de új hangszámaid nem teremnek. Atyádurad is megmondta, hogy hallgass rám mindenben, s hogy jelentsem neki, hogy boldogulsz.

-No, jó, itt van egy dukát, menjen az ivóba, maga vén kocsmakilincs, és ott prédikáljon a részegeknek, hogy csak d-mollban vagy C-dúrban gajdolhatnak! – vetett oda mesterének egy aranyat a sikerében kissé magahitté vált ifjú.

-Csak ne olyan gőgösen! – kapott a pénz után Caserta mester. – Az okos ember akkor csendesedik le a leginkább, amikor nagy szerencse éri. Ha belekap a vitorlába a szél, akkor kell igazán tartani az irányt. Aki összeviszza kapkod, annak könnyen felborul a hajója.

-Jó, jó, csak lóduljon már! Nem bírom hallgatni ezt a sok kioktatást. Mintha csak maga tudna valamit, aki ifjú, az meg mind tudatlan asinus lenne...

Caserta úr elballagott, de nem a kocsmá felé, hanem a saját szobájába, hogy gondosan elzárja a pénzt, amihez ilyen potyán jutott. Tudta ő, hogy a tanításért ennyi nem jár, s ha a kisebbik gazdája szeretett is szájalni, mégse volt olyan semmirekellő, hogy ne tartott volna atyjaura haragjától. A pénzt inkább a fiatalember hirtelen jött sikerének köszönhette, amiből őt is részeltette a mai napon.

Roberto pedig a drága Mammára gondolt, akitől ezt a sok szép dalt tanulta, meg a mandolinnal bánás fortélyait. Neki köszönheti, hogy ez a láthatatlan hangszer a torkába rejtve él, és persze, hogy nem fogja elpazarolni, amit általa keres. Másrészt atyja után is küldött pár szép gondolatot, mert hiszen ő hiába énekelne az isolettán, senki nem hallaná, ha Bertold ide nem hozta volna, a herceg udvarába. Boldogan hevert végig az ágyán, és egyre a tenger felől érkező hangokra figyelt. Hiába, no! Mégis csak a tenger szülötte volt ő, aki igen rosszul viselte, ha beljebb kellett mennie a szárazföldre valahol. Az isoletta kicsinysége ivódott belé, annak méreteihez volt szokva. A nagy nyüzsgés, túl nagy tömeg idegesítette egy idő után, s ha Caserta mester sokat nem pöröl is vele, akkor is elvonult volna a szobájába most már, hogy túl van a bemutatkozáson.

Valahol a távolban meg is született a válasz Roberto hangtalan hívására. A Mamma is rá gondolt, távolba szakadt fiára, s hogy mennyivel másabb lenne a helyzet, ha ő is otthon lenne. Francesco természetesen az apja helyébe fog állni, ezt fogadta, s talán az öregebb halászok be is veszik maguk közé, de az öccse, Renato még semmiképpen nem mehet vele. Neki még nőnie, erősödni kell, hogy a nehéz tengeri munkát kiállja. Nehéz sóhaj hagyta el a keblét, és nem tudta, mitévő legyen ebben a hirtelen rászakadt özvegységben. Talán írhatna Robertónak, hátha vissza akarna jönni, de attól tartott, hogy akkor vége szakadhatna a

szerencséjének és Bertold se venné jó néven, ha most hirtelen elszakítaná a fiától, akinek még a születését se tudta tudatni vele oly sokáig.

Egyik megoldás se volt jó, akármit gondolt is ki szegény Maria. Csak sóhajtozott és forgolódott az ágyában. Mukkanni se mert, nehogy a gyerekeket még jobban megszorítsa, ha megint sírni kezd, pedig mostanában minduntalan elpityeredett. Nehéz éjszaka volt ez. Komoly döntéseket kellett meghoznia. Francesco még gyerek, nem terhelheti azzal, hogy rögtön ráruház minden férfidolgot, az egész család és a háztartás gondját. Talán neki kellene több állatot tartania, csipkét vernie, varrnia, hogy legyen mit ennie a családnak, és a szomszédok, barátok segítségét se fogadhatja el a végtelenségig. Mindenkinek megvan a maga baja, nem várhatja el másoktól, hogy az ő családjáról gondoskodjanak. A legjobb az lesz, ha Beppe atyához fordul. Ő bölcs ember, tanult ember, biztosan megmondja, mi a teendő.

Az álom hamarosan elnyomta Mariát, de nem volt benne öröme. Álmában is Sandrót látta, ahogy az óriási hullámok elragadják az Óriások Sziklájáról. Így mesélte az öreg Pietro, akinek szeme láttára tűnt el az ő haragoskodó, mégis hűséges ura.

13.

Koncert után

Roberto lassan álomba merült, ahogy a gondolatai, akár egy bárka, a szülőföldje felé ringatták volna. Gyakran érzett effélét, amióta az apjával hajózott. Az ő díszes hajója más volt, mint a halászok egyszerű vízijárműve. Sebesen mozgott a hullámokon, hogy azok valósággal engedelmessé váltak neki. Pedig Neptunus nem mindenkinek ad ilyen szép esélyt, hogy útjai során ne érje baj. Igaz, volt már része Bertoldnak hajótörésben is, de az régen volt, így mesélte.

Mielőtt elnyomta volna az álom, még egyszer a sikeres esti koncertjére gondolt. Mennyi fényes úr és dáma jött össze a tiszteletére! Micsoda pompás toalették, csillogó ékszerek! Igaz, ő se panaszkodhat. Az apja drága ruhákkal látta el, nehogy valami koldus vándorénekesnek tartsák, hanem vegyék az eszükbe, kinek a fiával van dolguk. És neki is kellett hordania pompás aranyláncokat, gyűrűket, hogy ezért is megcsodálják. A fülbevalóviselet neki nem tetszett, az inkább a fehérnépnek való. No meg a kalóznak, akik hírhedten hiú emberek. Képesek versenyre kelni az asszonyokkal, hogy minél cifrábban nézzenek ki. Inkább olyanok, akár a majmok, a csúf, sebhelyes arcukkal, a fejükön viselt kendőikkel. Sokkal jobb dolog az elegánsan öltözött dámákra gondolni. Mennyi kalandja lehetne, ha akarná! Ám apja a lelkére kötötte, hogy ne kockáztassa ilyesmivel a karrierjét. Ha magára vonja a herceg haragját, többé nem hívják meg Ricardo úr palotájába. S ha az ő kegyeiből kiesik, a szigeten mások se invitálják majd koncertekre. Neki fontos most, hogy minél jobb híre menjen Itália-szerte. Aztán megnyílik előtte az egész mediterrán világ.

Roberto jó ideje szunnyadt már csak úgy, ruhástól az ágyon, amikor lassan ébredezni kezdett. Mintha messziről hangfoszlányokat hozott volna feléje a szél. Éjfél után már kezd lengedezni egy gyöngéd esti szellő, s annak hátán mindenféle nesz, beszédhangok és zenefoszlányok érkeznek. Ahogy egyre jobban elcsendesedik a világ, annál erősebben hangzanak ezek az egyébként rendes erejű hangok.

Most mégis valami közelebbi neszokről volt szó. Odalent a téren valakik zenéltek, és a hangok egyre csak közeledtek. Kissé mintha világosabb is lett volna, s ettől Robertónak ki kellett nyitnia a szemét. Felkelt és az ablakhoz ment. Amint kitekintett, valósággal visszahőkölt. Előbb csak apró fénypontok közeledtek, aztán a zene is egyre hangosabb lett. Előbb csak a gitárok ritmusos kísérete hallatszott erősebben, majd a kasztanyetták, sípok, mandolinok és az énekesek hangja is. Odalent a téren, a herceg palotája előtt jókora tömeg verődött össze. Neki adtak éjjeli zenét! Az ablakba állt, és intett a muzikusoknak, hogy fogadja a kedves köszöntést. A gyertyája már rég kialudt, de az erős kinti fényben az ő alakja is kirajzolódott, a tömeg pedig éljenezni kezdett. Együtt daloltak az énekesekkel, félő volt, hogy felverik az egész házat. De akkorra már senki nem aludt a palotában. Mindenki az éji zenét hallgatta, és amikor az elhallgatott, a herceg megjelent az ablakában és egy erszényt dobott le a zenészeknek. Azok felvették, illendően megköszönték, és valószínűleg a herceg intésére távolodni kezdtek.

-Micsoda kedves fogadtatás! – sóhajtott jó mélyet Roberto nagy boldogságában. – Ha apám ezt láthatta volna! Nem baj, majd megírom neki. De az is meglehet, hogy Caserta mester hamarabb eldicsekszik vele, mint én tenném. Igaz, mire a levél utolérné, már lehet, hogy itt is lesz, és maga győződhet meg, hogyan szerepeltem Palermóban. Ismét visszavonult, hogy aludjék, de egyelőre nem jött a szemére álom. Hogy is lehetne csak úgy elpihenni, mint a madarak a fák ágain, mikor ekkora megtiszteltetés érte! Ez már igazi siker! Holnap még jobban kell szerepelnie. Akármit is mond Caserta mester, mégis jobban kell hajlongania, amikor a közönség ezt kiáltozza:

-Vissza! Vissza!

S valójában nem is fárad ő el az énekléstől. Nem kellene az öregnek annyira féltenie a torkát, tud ő vigyázni magára! A közönség tudja a legjobban, kit ünnepel ilyen lelkesen, hogy még a herceg haragját is képes volna magára vonni, csak hogy őt megláthassák a szobája ablakában. Neki is illik viszonznia ennyi kedvességet és figyelmet. Ezen gondolatok közt hányódva Roberto mégis csak átadta magát az éjszakai pihenésnek. Szüksége is volt rá, hiszen a herceg valóban elhatározta magában, hogy kitünteti a normann ifjút. Még a tanulatlan nép is hogy megünnepelte! Pedig ők csak a távolból hallhatták Roberto énekét.

Ki-ki a maga dolgán, a maga álmának hajóján ringatózva csendesült el. Roberto még akkor is látta a sok apró fényt, amelyeket fáklyafénynek vagy gyertyalángnak vélt, és még mindig nem jutott el a tudatáig, nem érezte meg, hogy az anyjának mekkora szüksége lenne rá. Épp most, amikor a szerencséje ilyen távolra hozta egykori otthonától.

Nem tudta, nem is tudhatta, hogy az isolettán most mécseseket gyújtanak a gyászolók, és azok parányi fénye kíséri őt is ezen az éjszakán, ahogyan nevelőapját is utolsó útjára, a

tenger mélyére. A mécsesek apró uszályra téve úsztak tova a tengeren, ahol az eltűntek temetési szertartásának részeként végzik el ezt az áldozatot. Van, aki pogány szokásnak tartja, de a szigetlakók ragaszkodnak hozzá. Ha már a tenger elnyelte kedves társukat, rokonukat, akkor legalább ebben a formában búcsúzhassanak el tőle.

Roberto azt se tudta, hogy nevelőapja, akinek lelke végre megnyugodhatott, amikor az őt gyászolókat megláthatta a sekély tengeröböl partján, most felé is küldött egy engesztelő gondolatot és áldást. Az emberek az Óriások Sziklájához nem mertek közelíteni, mert valami félelmetes erő visszatartotta őket, de a víz elérte szándékukat, és lassan afelé sodorta a kicsiny uszály hátán a fénylő, pislákoló, lassan lobogó lángocskákat. Beppe atya megáldotta, majd hazaparancsolta népét házaikba. Nem jó ilyenkor a sötét éjszakában kóborolni. Nem mintha idegen tévedhetne a szigetre ebben az órában, de az ártó szellemektől jobb, ha óvakodnak. Lassú léptekkel indult a paplak felé, a hívek engedelmesen követték. Többé senki nem szólt erről a szertartásról, sem Sandro lelkéről, mely szelíden fogadhatta az érte gyújtott lángocskákat, ahogyan a tenger hátán utaztak valamerre, ahol visszaadta lelkét a Teremtőnek. Magában azonban minden férfi Neptunusra gondolt, s hogy ennyi ember jó szándéka láttán talán irántuk is megenyhül majd. Sandro fiát, Francescót maguk közé fogadták, és már kész is volt a terv, hogyan tanítják meg, hogy álljon helyt az eltávozott Sandro helyett. Merthogy a mindennapi fogást igazságosan kellett elosztaniuk. Azazhogy önmagukkal szemben egy kissé igazságtalanul, nehogy az a szerencsétlen Maria és a családja éhezzenek ezentúl.

A kis tutaj

Már senki nem látta, hogy a kis tutaj égő terhével egyenesen arra igyekezett, ahol Sandrót elnyelte a tenger. Teste most is a víz mélyén pihent, mivel egy nagy csomó kő fogva tartotta. Innen szállt fel utolsó gondolata özvegyen hagyott felesége felé, hogy Maria bocsánatát remélje, ha már utolsó együtt töltött napjaikban annyi békétlenséget és szomorúság okozott neki. Maria egyszerű lényre természetesen nem őrzött haragot magában. Úgy fogadta el annak idején Sandrót, mint egy hozzá küldött segítőt, mint ahogyan mások az őrangyalok személyét fogadják el. Bertoldhoz fűződő érzelmei nem változtak, csak aztán egy másik fejezet indult az életében, és ő elfogadta a változást is. Ugyanúgy, ahogyan a napok, az évszakok, a tenger változásait, mivel azok is természetesek voltak. Gyermekeének apára volt szüksége, Bertold elhajózott valahová, ki tudja milyen messzire, s hogy visszatér-e valaha, vagy marad a saját hazájában, vagy még inkább a tengeren. Tudta, hogy azok a férfiak, akik annyira ragaszkodnak a tengerhez, mindennél és mindenkinél jobban szeretik a végtelen vizek birodalmát, mert ott élhetik ki igazán férfias erejüket. Az ilyen embernek folyton küzdenie kell az elemekkel, nem tehet másként. Maria a saját vonzerejét túl kicsinynek találta egy ilyen hatalmas erővel, a tengerek urával, Neptunusszal szemben.

Bertold úgy mesélte, hogy a távolabbi földek tengerészei nem férfiistennek tulajdonítják a nagy vizek erejét, hanem egy tenger istenasszonynak, s hogy a tengert is nőneműként nevezik meg: „la mar”. Ez hasonlít kissé az ő anyanyelvük szavához, de mégis furcsa, hogy asszonynak tekintsék azt, aki mindenki más szerint férfi tulajdonságokkal rendelkezik. Bertoldnak erre is volt magyarázata. Egy másik nép, a görögök Thetisz istennőnek hódolnak, és ők is hisznek a tenger nőiességében. S talán van is benne valami. Mikor szép, nyugodt és csendes a tenger, inkább gondolnak hozzá nőies játékokat, s hogy a lassan közeledő és távolodó hullámok lehetnének akár a tengeristenő hajkoronája is, amint fésülgeti és sütteti a nappal.

Nos, a kis tutaj megérkezett arra a helyre, ahová küldték, s amint célba jutott, nem mindennapi fogadtatásban volt része. Hirtelen örvény keletkezett, elkapta a kicsiny vízi járművet és magába fogadta. Csak húzta, húzta lefelé, majd Sandro teteme fölé helyezte, rásodorva egy kellő méretű követ. Igaz, Sandro lelke már messze járt, nem sokat törődött odalent hagyott testével. Megszabadult minden fájdalomtól, aggodalomtól, és onnantól fogva egy nálánál jóval hatalmasabb lényre bízhatta családjá gondját. Ezt kérte Istentől, aki nem is feledkezett meg Mariáról és gyermekeiről sem.

Valami mégis történt azon a helyen. Mintha zátony keletkezett volna, akkor is örvényes maradt, amikor nyugodt volt a tenger. A szigetke lakói felismerték és kerülték is azontúl. Mintha Sandro küldött volna üzenetet a számukra, értették, nem beszéltek róla, mégis mindenki tudta, mi a teendő azon a helyen. Habár azt is tudták, hogy a tenger lakói fel szokták falni a belepusztultak tetemét, az a hely mégis igazából Sandro sírhelye lett. Sírkövet nem lehetett ugyan állítani neki, ahogyan a rendes temetőben szokás, de hát a többi

áldozatnak sem, akiket a tenger valaha elragadott. Ezt tudomásul kell venni, a hatalmas erővel, az ismeretlen istenekkel nem szabad vitatkozni, nehogy újabb bajokat hozzanak rájuk.

Bertold fia, Roberto továbbra is jól érezte magát palermói vendéglátói palotájában, de már gyakran gondolt az édesapjára, akinek előbb-utóbb meg kell érkeznie, hogy őt is magával vigye egy másik útra valahová. Élvezte a sok figyelmességet, örült a busás jutalmaknak, most nem gondolt túl sokat haza, az isolettára. „Ifjúság és önimádat!”, gondolta magában Caserta mester, amikor Roberto flegmán beszélt vele, ahelyett, hogy kellőképpen tisztelte volna zenetanárát. Nagy ügyet azonban nem csinált belőle, mert hiszen voltak Robertónál sokkal komiszabb természetű úri tanítványai is. „Hogy is lennének fegyelmezettek, ha egyszer az úrfiaknak minden szabad? Soha nem tiltanak meg nekik semmit, ezért ők se követelnek meg maguktól semmi önfegyelmet. Már taknyos korukban ők parancsolnak az anyjuknak, mikor az atyjuk távol van, így aztán könnyen válnak magahitté.” Így dohogott magában olykor az idős zenész, ám alapjában véve szerette Robertót. Ő nem volt tipikus gazdag fiatalember. Mintha korábban más körülmények között élt volna. Az öreg tanár megérezte ezt finom szimatával, és olyankor modort és módszert váltott. Roberto pedig hajlott a szép szóra, s ugyanúgy a keményebb bírálatra is, mert nem volt teljesen bizonyos a dolgában. Nem eléggé zsenge korában kezdték pallérozni a tehetségét, ezért érezhetőek voltak az oktatásbeli hiányosságai. Ha erre rátapintott a mestere, Roberto meghunyászkodott és kérte az öregurat, hogy egészítse ki azokat a hiányokat, amik szerinte benne érezhetőek. Igaz, hogy máskor meg könnyen felcsattant, de ez se szokatlan a fiataloknál. A fejlődéssel együtt jár bizonyos kiegyensúlyozatlanság, és Roberto még nőtt is, fejlődött is. Nem volt olyan öles természetű, mint az apja, de meglehet, hogy idővel utoléri, sőt le is hagyhatja. Van rá ideje, hiszen ifjú még.

Roberto néha mégis nyugtalanná vált, s nem tudta, mitől. Hazagondolt, édesanyjára, nevelőapjára és testvéreire, de a hazatérés eszébe se jutott, hiszen Bertold mellett élt és Sandro azt mondta neki, hogy távoznia kell a szigetről. Roberto annyira átadta magát a fiúi érzésnek, ahogy Bertold mellé csatlakozott, és onnantól fogva mintha valami fal állott volna közé és nevelőapja közé. Nem értette pontosan, de nem is akarta megérteni, hiszen megmagyarázhatatlan volt számára ennyi hirtelen változás. Miért éppen Sandro megváltozott hangjára és tekintetére gondolt volna különösebben? Kiparancsolta őt a szigetről, szülőhelyéről, messzire küldte az anyja és testvérei mellől. Nyilván volt rá valami oka, de nem kisasszony ő, hanem kemény halászember, akinek lelki bajaival nem szükséges foglalkoznia. Legalább is nem neki.

Robertónak volt egy visszatérő álma. Kicsiny tutajt látott sodródni a tengeren. A tutaj hátán sok apró mécses utazott, és neki ismerős volt az a hely. De mindig, amikor felébredt, jobban mondva felriadt álmából, elfeledte, miért is kellett annak a kicsiny tutajnak épp arrafelé mennie, s hogy miért vitte a hátán azt a sok mécseset. Mikor megébredt, felült az ágyában, és sokáig töprengett rajta, mit jelenthet ez az álom. Soha nem kelt fel, hanem inkább visszafeküdt, s várta, hátha visszatér legalább egy foszlány, ami mentén folytatni tudná a mécsesek útját, s talán azt is megtudhatná, hová igyekszik olyan függén a tutajka. Így nevezte magában, nem tudott jobb nevet kitalálni a számára. Olyan volt, mint egy gyermekjáték, bár

tudta, hogy ilyen tökéletes kicsinyített mását a nagyoknak nem tudja elkészíteni más, csak azok a felnőttek, akik utaztak már ilyen maguk készítette egyszerű vízi eszközökön.

Nos, Roberto mégse volt annyira önimádó, amilyenek Caserta mester magában vádolta, hanem álmában is igyekezett megtudakolni mindazt, aminek nem volt ismeretében. Ha nagyon hívta, ismét megjelent párszor az álom, de a megoldást egyelőre nem kapta meg. Csupán sejtette, hogy Sandro és Bertold között történt valami helyrehozhatatlan, ám a kérdést nem merte volna feltenni az apjának. Még akkor sem, amikor az kitűnő kedvében volt, s az adakozó hangulat magával ragadta. Olyankor szinte bármit lehetett kérni tőle. Zárkózott lénye megnyílt, felszabadulttá vált, mintha letett volna valami nagy terhet. Roberto mégse élt vissza ezekkel a hangulatváltásokkal. Szinte kérnie se kellett, Bertold magától is kitalálta fia rejtett óhajait, s aztán meglepte valamivel, ami ennek megfelelő dolog volt, sőt gyakran még annál is szebb és értékeesebb.

Mire is vágyik az ifjúság? Hiú vágyai kielégítésére. Szép, drága ruhákra, amikben boldogan feszíthet a lányok előtt, társait pedig irigységre készíti. Szép holmikban aztán nem is volt hiány. Bertold büszke volt a fiára, akit szép fiúnak talált, és azt akarta, hogy minél szebb és gondtalanabb legyen az ifjúsága. Aztán úgyis felnő, s majd megismeri az élet gondjait és nehézségeit. Mindennek eljön az ideje, addig meg hadd legyen minél szebb az élete!

Igaz, Robertónak egyéb igényei is voltak a szép öltönyökön kívül. Kért magának kottákat, hangszereket, könyveket, amik nem voltak olcsó holmik. Valósággal elbűvölték az új hangszerek, amelyekből más és másfajta hangokat lehetett elővarázsolni. Caserta mestert

addig nyúzta, kérlelte, amíg meg nem tanított neki mindent azokról is. Mert bizony Caserta mestert nem véletlenül szegődtette el a fia mellé Bertold. Szerény modorából nem is lehetett volna következtetni rá, mekkora mestere volt a zenetudománynak! Még ha olyan hangszert kapott is a kezébe, amit azelőtt nem ismert, addig próbálgatta, ízlelgette a hangját, amíg szép zene nem csendült fel a keze alól. Különféle fuvolák, fanfárok, fúvós és pengetős hangszerek csengtek és zengtek fel az öreg mester biztatására. Olykor még szebben is, mint annak játéka nyomán, akitől vették. Muzsikussal gyakran megesett, hogy kénytelenek voltak megválni kedves hangszerüktől, sírva adták át új gazdájának vagy a zenemesternek. Bertold sajnálta őket, és volt úgy, hogy többet is adott nekik, mint amit kértek a portékájukért. Annyit, hogy vehettek maguknak másikat rajta. Ha ugyan el nem itták, mert nem ritkán történt meg az is, hogy ivásra adták a fejüket a sikertelenség vagy egyéb bánatuk miatt. Az ilyeneken aztán nem lehetett segíteni. Valamelyik kikötői kocsmában végezték az asztal alatt elnyúlva, vagy az utcára kidobva, hogy ott folytassák tovább a siránkozást elvesztett dicsőségük és elherdált vagyonkájuk miatt.

Roberto legújabb hangszer-mániája a hárfa volt. Amióta meghallotta Orfeusz legendáját, és maga is meghallgatott zenészeket, akik kitűnően pengették a hárfát, szeretett volna szert tenni egy szép hárfára, hogy aztán apja hajóján is játszahasson rajta. Így képzelte legalább, és bele se gondolt, mekkora veszélyt hozhat a Njordra ezzel a felelőtlen tétével.

15.

A hárfa

Eljött a nap, amikor Bertold hajója végre befutott Palermo közelében a kikötőbe, Roberto legnagyobb örömére. Bertold ugyan azonnal menni is akart tovább, de a herceg meghívását nem utasíthatta vissza. Már a kikötőbe megvitték a hírért, mekkora csodálatban van része a fiának, valósággal ünneplik, mint a legnagyobb művészeket. Azt tudta, hogy Roberto még nem tarthat ott tanulmányában, hogy méltán megérdemelje ezt a rangot, de büszkeséggel töltötte el fia fogadtatása, ezért megüzente a hercegnek, hogy rövid időre tud csak megjelenni udvarában, de hamarosan érkezni fog. Gyorsan kiadta az utasítást a kirakodásra. Üzletfelei már várták az újabb szállítmányt, és most még előnyére is vált, hogy a fiára való tekintettel alig akartak alkudni az árakból.

-Nocsak, mit tesz a hírnév! – gondolta magában Bertold, és egyáltalán nem bánta ezt a váratlan fordulatot. Ha jobb áron tud túladni a portékáján, kapni kell az alkalmon, mert máshol talán nem lesz hozzá ilyen kegyes a szerencse. Ha akarja, akár üres hajóval is távozhatott volna, olyan kapós lett mindene. Ám gondolni kellett a szerződésekre, megállapodásokra, s a többi ügyfelét se hagyhatta cserben. A megüresedett helyekre új árut vásárolt és rakodtak be az emberei, így már csak a fegyelemre kellett ügyelni, nehogy leragadjanak valamelyik lebujaiban. Megesik az ilyesmi a tengerészekkel, de Bertold szigorú parancsot adott ki, hogy amint visszatér a hercegi palotából, álljanak rögtön készen az útra. Aki késlekedik, azt itt hagyják sorsára, nem lesz bocsánat.

Megszervezték a hajó őrzését, bár ezúttal nem volt rá szükség. A palermóiak maguk csapták volna agyon, aki kedvenc énekesük apjának kárt mert volna okozni. De a normann hajó

legénysége fegyelmezett volt, és aki mégis ellátogatott a kikötőbe, az meghagyta a többieknek, hogy rögvest értesítsék, amikor Bertold úr közeleg. Csak a közelben szórakoztak, mintegy ugrásra készen, mert valóban tartottak Bertoldtól, hogy otthagyja őket a kikötőben. Mindenki szeretett volna már hazamenni, s tudták, hogy ezúttal távolabbi útjuk lesz, mint itt a mediterrán övezetben üzletelni, sok kikötőt sorra venni. Majdnem bizonyosak voltak benne, hogy hamarosan hazatérnek egy rövidebb tartózkodásra. Ilyenkor hangosabban dobban meg a kemény, tengerviselt emberek szíve is: „Haza! Otthon!” Ki ne vágya vissza ősei földjére, ha csak rövid időre is? A tenger aztán majd megint visszahívja őket, s akkor újból útra kelnek távoli partok felé, akár száz viharon keresztül is, mert ez a hajóssors.

Bertold, amint rendbe szedte ruházatát, azaz illendően felöltözött, elindult, hogy tiszteletét tegye a hercegnél, s hogy magához vegye a fiát. Azt nem tudta, hogy Roberto is vágyik már vissza a hajóra, de sejtette, hogy boldog lesz a viszontlátás. A zenemester ugyan nem szívesen tartana velük, lévén nagyon koros, a tengernek meg már a látványa is visszahőkölésre készítette, nemhogy a hátára üljön. Ámbár lenne az a pénz, amiért meg tudná váltani Caserta mester szolgálatait, de hadd jöjjenek most a tengerészeti tanulmányok a fiú életében! Azokra is szüksége lesz, ha az örökébe akar lépni egykor.

Bertold azt se tudhatta, hogy Robertónak ismét különleges kérése lesz hozzá. Igaz, kérhetne most bármit, hiszen a jó vásárt, amit a kikötőben csapott, részben neki is köszönheti., Roberto jó hírvének, népszerűségének, amit már magának szerzett. De hogy mégis tud teljesíthetetlen dolgot kérni, azt legrosszabb álmában se merte volna elgondolni.

Igen, a hárfá...az járt örökké Roberto eszében. Már úgy odavolt a különleges hangszerért, hogy egy szép lánnyal töltendő éjszakáért se cserélte volna el, már ha módjában állt volna. Úgy élt előtte a hárfa képe, hogy szinte egy valóságos szépséggel forrott össze. Egy képzeletbeli tündérrel, aki mégis hasonlított egy földi lányra. Olyanra, akit soha nem látott, nem láthatott, de mintha örökké egy hárfából nézett volna ki... valamerre... ki tudja, mit kémelve.

Bertold pedig közeledett, és még rá is egy koncert várt. Meg kellett hallgatnia a fiát, hogyan szerepel a palermói herceg udvarában egy valóságos tömeg előtt. Már esteledett, és az emberek gyülekezni kezdtek a hercegi palota környékén, hogy legalább a kiszűrődő hangokat elkapják az éjszakában, amikor már csendesedik a vidék, feltámad a szél, és feléjük is hozza Roberto énekét. A lányok epekedtek utána, habár otthon kordában tartották őket, a palotába meg úgyse juthattak volna be. Azért jó volt álmodozni a derék, szép termetű, szép arcú fiatalemberről, akiről úgy vélik, hogy normann ugyan, de az édesanyja valamelyik szigeten él.

A herceg kegyes volt Bertoldhoz is, és ígérte, hogy kárpótolja bármilyen veszteségéért, ami késedelmes érkezése miatt éri. Az esti búcsúhangversenyhez azonban ragaszkodik, és fájó szívvel bocsátja útjára Robertót, akit bármikor szívesen várnak majd vissza. Bertoldnak egy gazdagon kivarrott díszes köpönyeget ajándékozott, Roberto pedig fuvolát és díszes lantot kapott tőle a fellépési díjain felül. Roberto hálásan köszönte, ám a herceg rögtön észrevette, hogy ezúttal nem találta el teljesen az óhaját, hát faggatni kezdte:

-Valami másra vágytál, fiam? Csak mondd bátran, ne hallgasd el előlem! Tudod, hogy nagyon megszerettem az énekedet és a mandolinjátékokat. Meg is érdemled, hogy méltó jutalommal bocsássalak utadra.

Roberto habozott egy darabig, majd kibökte:

-Nagyon szeretnék egy hárfát!

De amint kimondta, az apjára nézett, akinek szemei villámokat szórtak. Érezte, hogy most nagyon melléfogott. Bertold, hogy megelőzze a bajt, gyorsan közbeszólt:

-Nagyon köszönjük a kegyet, felséges herceg, de ilyen hangszeret nem fogadhat el a fiam.

-S ugyan miért nem? – képedt el Ricardo herceg.

-Mert hárfát soha nem szabad hajóra vinni. Kérem, bocsássa ezt meg nekem! Nagyon köszönöm, hogy a fiammal ilyen szépen bánt, és hogy gazdagon vendégül látta, de kérem, hogy ezt a kívánságát ne teljesítse!

-Mi a baj a hárfával? – hüledezett a herceg, akinek nem volt ínyére az ilyen párbeszéd.

-Aki ezt a hangszeret hajóra viszi, és ott játszik rajta, azt elragadja a tenger. Meghallják a szirének, akik maguk is hasonló hangon énekelnek, s aztán nem lesz menekülés. Ez a legenda az itáliai vizeken is él, magam is hallottam többször mesélni.

-No, jó, de a fiú kérését mégse utasíthatom vissza – emelte fel most már a hangját a herceg.
– A szavamat nem vonhatom vissza, ezt megértheti, kedves Bertold úr.

--Nem is lesz rá szükség, felséges uram – hangzott Bertold bölcs válasza. – Roberto kaphat hárfát, de nem hozhatja magával, hanem amikor visszatér Palermóba és Ricardo herceg úr még mindig vendégül akarja látni, akkor itt megtalálja, Caserta mester megtanítja rajta játszani, s akkor a fiú óhaja is teljesül és felséged is állhatja a szavát.

-No, meg az édesatyja parancsa is teljesül – nevette el magát Ricardo herceg, majd tapsolt, és magához intette az udvari zenemestert:

-Van elég hárfá az udvaromban?

-Hát hogyné – válaszolta készségesen a zenemester.

-Nos, hát akkor hozasd ide a legdíszesebbet és legszebb hangút!

-Parancsára, felség!

Bartolo mester pillanatok alatt eltűnt, majd kisvártatva pompás hangszert cipelt be két ember. Roberto elé helyezték. A fiatalember elbűvölten nézte.

-Nos, nem akar játszani rajta a mi kedves énekesünk? – kérdezte Ricardo herceg, hogy a szeme csak úgy nevetett.

-Még nem tudom, hogyan kell – válaszolt Roberto kissé letörten. – Ha visszatérek, Caserta mesternek első dolga lesz, hogy tanítson rajta.

De azért megérintette ujjával a húrokat és pengette, gyönyörködött a hangok hullámvázában. Érzéke lehet hozzá, gondolta mindenki, hiszen tanulás nélkül is szépen szólnak a hangok, amelyeket a hangszerből elővarázsol.

A salamoni döntés után mindenki meg volt elégedve, csak Roberto szívében maradt némi hiányérzet. Várni! Az ő korában! Juventus ventus! Nem véletlenül emlegetik ezt a tapasztalt öregek! Ám nem volt mit tenni. Az estély végeztével indulni kellett. Ez se volt könnyű, mert Roberto minden holmiját, minden ajándékát magával akarta hozni, de apja sokat visszaparancsolt. A herceg fenntartja neki lakosztályát, és más alkalommal, amikor kevesebb teher lesz a hajón, elhozhatja az egészséget. Most lesz pár sürgős fuvarjuk, amit teljesíteni kell, a hajót nem kockáztathatják ilyen apróságok miatt.

Roberto kissé lehangolódott, de amint a hajóhoz közeledtek, visszatért régi kedve. A fiatalság gyorsan tud váltani. Rögtön felejt minden baját, mikor újabb kalandok várják. Aznap éjjel már nem indulhatnak, mert elült a szél, de amint kezdődik a dagály, nyomban útra kelnek nyugat felé.

Nem is tudták, milyen szerencsájuk volt, hogy annyit marasztották őket! Éjjel olyan fürgeteg sújtott le a tengerre, hogy nemigen úszták volna meg ép bőrrel. Afrika felől, délnyugati irányból jött a vihar, másnap mindenki elborzadva emlegette. Még a Bertold hajóját is alaposan megrázta, nem aludt nyugodtan senki. Az éjszakai halászatra indult hajókat nem látta visszatérni senki. Bertold emberei mindent alaposan átnéztek a hajón, megerősítették a

köteleket, rögzítették a vitorlatartó rudakat, s aztán kora délelőtt jó széllel keltek útra napnyugat felé. Sokan mentek ki a kikötőbe, hogy elbúcsúzzanak Robertótól és öles termetű apjától, sok kendő integetett utánuk, de ők már nem bánták. Csak arra gondol a tengerész, ami előtte van, tanította Bertold a fiúnak. Ráérnek sírni azok, akik hátra maradnak. Nekünk innentől fogva az akadályokat kell figyelni, meg a helyes irányt tartani. Ha azt elvéted, elvesztél.

Reggelre aztán fordult a szél, és ők szerencsésen kezdték meg az utat hazafelé. Mintha mindenki megtáltosodott volna, egy emberként dolgoztak rajta, hogy mielőbb révbe jussanak.

Álom a tengeren

Roberto nyugtalanul aludt a hajón. Kissé elszokott már a tengeri szállástól, elkényelmesedett a hercegi palota luxus környezetében. Ám a sok izgalom, a rengeteg élmény, amiben része volt, a legjobb altatónak bizonyult. Apja csak nevette, hogy úgy aludt, kinyúlva, akár egy darab fa, és a viharból semmit nem észlelt. Jobb is, mert bejeddt volna, milyen gyorsan választ kapott a hárfa iránti kérelmére a tenger hatalmas istenétől. A szél bömbölt odakint, de Roberto szétvetett karral feküdt és az igazak álmát aludta. Megdolgozott mindenért. Megérdemelte a sok tapsot, gazdag jutalmakat, a hölgyek túlzó figyelmét és a herceg kegyét is. Az utána lobogtatott kendőket, és természetesen a hárfát is.

Ki hitte volna, mennyire a lelkére vette, hogy most kapott egy szép ajándékot, de aztán mégse, mert hiszen ott kellett hagynia a palermói udvarban, hogy esetleg mások pengessék és csalogassák ki belőle azokat a csodás hangokat, amelyekhez neki lett volna joga. Fel se fogta, hogy féltékeny volt a hárfára. Mindenkitől féltette, és a legszívesebben felcsempészte volna apja hajójára. De nem mert. Lehet valami abban, amit apja a tengerről és a hárfáról mondott. A viharok és a mennydörgés normann istenével nem illik ujjat húzni.

A vihar tombolt, és Roberto helyett a halászokra csapott le haragjában.

A halászok megbánták már, hogy nem hallgattak az öregekre, de a hatalmas hullámok közt csak hánykódtak tehetetlenül. Visszafordítani nem tudták a hajóikat, sőt egyre messzebb sodródtak a partoktól. A fellegek és az éjszaka megtették a magukét. Semmit nem lehetett

látni, csak ha villámlott, de az meg olyan félelmetes volt, hogy a halászok csak hányták magukra a keresztet. Hasztalan. Mindnyájan odavesztek a pokoli viharban. Elnyelte őket a tenger, hiába várták őket haza. Visszaszerezte őket a tenger, a „la mar”, mely a hispánok hite szerint úgy fogadta magába őket, akárha az édesanyjuk ölébe kerültek volna. Előbb küzdöttek az életükért, de hasztalan. Sodródtak valami roncsdarabba kapaszkodva, ám a szél és a tenger együttesen dolgozott ellenük. Nem bírták sokáig. Egy hideg és egy forró szél csapott össze fölöttük, azok kavarták fel a vizet, azok dobálták egymást színes villámokkal, hogy csak úgy cikáztak a levegőben.

Roberto a hajó fedélzetén ült, előtte a díszes hárfa. Alig érintette ujaival, azok a lány szellő érintésére is megpendültek és földöntúli hangokat adtak ki magukból. Roberto csak nézte kábultan a bűvöletet. Szinte érinteni se kellett, magától zenélt a szépséges lány, akivé a hangszer változott. Már nemcsak nézett kifelé a hárfából, hanem ott termett előtte, és hívta, csalogatta magához, mint a Fata Morgana. Gyönyörű tündér volt, elbűvölően szép, akár a zenéje, amellyel megajándékozta a fiatalembert. Roberto csak nézte lenyűgözve, utána se kapott, amint ellibbent előtte. A ruhája érintését érezte, amely mintha nem is földi anyagból lett volna szöve, hanem valami tündéri, hajszálvékony pókfonalból.

Aztán a lány a hajó orránál termett, ujaival intett a tengernek, mire a hullámok táncolni kezdtek. Sok tengeri nép vetődött a felszínre, körülvették az isteni lányt, akinek Roberto látta. A tenger lényei pedig kavarni, izgatni kezdték a vizet, egyre nagyobb hullámokat

kavarva fel benne. Táncolt a hajó a hullámokon, vergődve, nyugtalanul, de szabadulni még nem tudva ettől a hatalmas erőtől, amellyel most szembenézett. A szél süvölteni kezdett, a hajó himbálózott, hányta-vetette magát a viharban. S ekkor Bertold odarohant Roberto hangszeréhez, felkapta és a tengerbe vetette. Olyan bőszen haraggal tette ezt, mint amilyenel a tenger tombolt körülöttük. A hárfát eltűnt, egy jókora örvény kapta derékba, s mintha a hangszer tündére is vele tartott volna.

-Nem megmondtam, hogy nem szabad hárfát hozni a hajóra?! – üvöltött Bertold olyan erővel, hogy Roberto megrettent tőle. A félelmet nem ismerte, világeletében bátor fiú volt, de ez a hang és a tudat, hogy az apja parancsát megszegte, visszatántorította.

Bertold nem szól többet, otthagya a fiát, aki kétségbeesett mozdulattal követte volna, de már késő volt. Bertold visszatért a kormányoshoz. Igaz, már nem sok dolga maradt, mert a tenger, amint megkapta a neki kijáró áldozatot, fokozatosan megnyugodott. Visszatért régi kedve, s mintha boldog erővel segítette volna a normann hajót úticélja felé, még pajtáskodott is az emberekkel.

Roberto kábultan tért magához. Felült, és a sötétben semmit nem látott. Apját kereste volna, aki faképnél hagyta, de hirtelen nem tudott tájékozódni a kabinban. Fel akart tápászkodni, hogy kimenjen, de felbukott valamiben.

-No, mi az? – mordult rá Bertold. – Nem tudsz aludni? Várunk még, csak most csendesedett el a vihar. Aludj tovább nyugodtan!

Roberto semmit nem értett. Viharba kerültek, és az apja mégse akar tenni semmit? Nem intézkedik, nem irányítja az embereket, ahogy máskor ilyen helyzetben tette? Kimenni nem mert, inkább visszahúzódott a helyére, de elillant az álma. Apja békésen szuszogott nem messze tőle. Roberto szerette volna visszanyerni a tájékozódási képességét, hogy legalább megtudjon valamit, merre is járhatnak, de várt. Aztán mégis csak elnyomta az álom.

Hajnalban jókor keltette Bertold.

-Na, most már felkelhetsz, eleget aludtál. Gyere, tanuld, hogyan kell szép csendesen kihajózni, amikor még az egész világ alszik.

-Hogyan? Hát nem indultunk el az este? – értetlenkedett Roberto.

-De nem ám! Még az kellett volna! Tudod, milyen vihar volt az éjszaka?

-Tudom, épp arról szeretnék kérdezni – pislogott Roberto álmosan és báván. – Hogy kerültünk vissza ide a tengerről?

-Vissza?! – mosolyodott el Bertold. – Itt hánykódtunk fél éjszaka a kikötőben a parthoz kötve. Meg kell javítani pár dolgot a hajón. Vihar után mindig ellenőrizni kell, nem sérült-e meg valamelyik része.

-De te a hárfámat a tengerbe vetetted! – mondta síró hangon Roberto. – Most mi lesz? Hogy fogok elszámolni vele a hercegnek?

-Csacsí gyerek vagy még – paskolta meg a fia hátát Bertold. – Biztosan rosszat álmodtál, de az álmaidat ne kérd számon rajtam! Na, gyere, ne bánkódj olyasmin, ami meg se történt!

-De, apám! – igyekezett Bertold után Roberto. – Ne mondd, hogy nem láttad azt a szép lányt, aki a hárfát magával vitte a tenger mélyére!

-Na, most már elég lesz! – ripakodott a fiára Bertold. – Értsd meg, hogy nem jártunk sehol! Nem indultunk útnak, mert a tenger túl csendes volt. A levegő meg se mozdult, nem fújt a szél. A vihar később tört ki, és olyan hirtelen jött, hogy csak úgy hányta-vetette a bárkákat, meg még a nagyobb hajókat is itt, Palermo mellett. Ha nem hiszed, gyere, nézd meg, hol vagyunk!

Azzal vállon ragadta Robertót, és vitte magával a fedélzetre. A nagyváros valóban ott terült el előttük. Aludt, akár egy békésen szunnyadó, nagy állat. Alig mozgott valaki, csak a kikötőben pezsdült meg az élet. Mindenki a hajóját, bárkáját vizsgálgatta, nem keletkezett-e benne nagyobb baj az éjjel. Roberto belátta, hogy valóban csak egy álom zavarta meg a nyugalmát, de egyúttal megfogadta azt is, hogy eztán még jobban hallgatni fog az apjára. Még jó, hogy csak álmában intette meg így a tenger! Ha valóban magával hozta volna az új hangszert, bizonyára olyan fogadtatásban lett volna része, mint amit álmában látott. A hárfával pedig vigyázni fog. Lehet, hogy lakik benne valami furfangos tündér, aki jót is tud cselekedni, de olyan szörnyűségekre is képes, mint amiket ma éjjel tapasztalt. A szép lány, akit látott, a hárfá lelke lehetett. Caserta mester mesélt neki ilyenekről. Hogy a jó hangszernek lelke van, és csak annak szól olyan tökéletesen, aki igazi mesterévé válik.

Már lassan ébredezni kezdett a város. A paloták ablakai még sötétek voltak, a zsalukat rég becsukták éjszakára a vihar elől, de a kofák, különféle árusok már kezdtek dolgozni után

csoszogni. Legelőször a kikötő éledt. A hajósok mind a járműveiken dolgoztak, javítottak. Roberto szinte észre se vette, mennyi idő telt el, csak azt látta, hogy a nap is előbukkant kelet felől a tengerből, aztán egyszer csak már ki is fordult a hajójuk a kikötőből. A Njord szinte érintetlen volt. Szépen díszített teste csak úgy siklott a vízen. A nap mögöttük sütött. Nyugat felé tartottak, ahogy tervezték. Jó szelet kaptak hozzá, Palermo látványa rég eltűnt a szemük elől. A fiatalember nem látta, nem láthatta, hogy valaki piros kendőcskével integet utána. Hogyan is sejtette volna, hogy az a lányarc, amit a hárfába álmodott, valódi szép arc, egy élő lányé. Ám Roberto megtanulta apjától a leckét: a hajós mindig előre figyel, az előtte álló feladatra, nem pedig arra, amit maga mögött hagyott...

Gondok a szigeten

Maria hangos miákolásra lett figyelmes. A macskájuk megkölykezett, és a fiait nem tudta lehozni a padlásról.

-Nem is baj, gondolta Maria. – Jobb lesz még nekik odafent. Te, Micio, úgyis le tudsz jönni, a kölykök meg hadd cseperedjenek kevéssé. Ennyi macskát úgyse tudunk eltartani. Keresniük kell majd maguknak más gazdákat. A kismacskák úgy meg tudják kedveltetni magukat a gyerekekkel, hogy nem lesz az olyan nehéz. Lám, én is lassan sorra szárnyra bocsátom a gyermekeimet, bár nemrégiben még nem is hittem volna – sóhajtott hatalmasat.

Francesco kezdett beletanulni a halászmesterségbe. Minden alkalommal, amikor a férfiak tengerre szálltak, a kamaszfiú is velük tartott. Maria aggódott ugyan, mi lesz ezentúl velük, hogy megözvegyült. A férfiak egyezségéről se tudott semmit. Csak azt látta, hogy Francesco minden alkalommal bőséges haladaggal tért haza, vele meg csak annyit közölt, hogy ismét jó volt a fogás a tengeren.

Maria nem akart mindent a gyerekre hagyni. Aggódott is érte, hogy túl korán lépett apja nyomdokaiba, és egy napon elindult Beppe atyához, hogy tanácsot kérjen tőle. De az öreg pap átlátta Maria helyzetét, s szinte megelőzte, kérnie se kellett tőle semmit. Szép hímzéseket és csipkéket rendelt tőle a templom számára. Tudta, hogy Mariának szép a munkája, igen ügyesen bánik a tűvel. Utalt arra is, hogy amikor legközelebb kereskedők kötnek ki a szigeten, azokkal is küldet majd Maria kézimunkáiból más templomokba vagy eladatja velük azokban a kikötőkben, ahol megfordulnak. Így Maria is tud valamit lendíteni a családja helyzetén. Robertóról nem tudják, merre jár, majd megvárják, mit üzen vagy ír legközelebb, s aszerint válaszolnak neki. Nem volna helyes éppen most visszahívni, hogy nagyobb hajón tanul, és Bertoldot se bánthatják meg azzal, hogy most, amikor annyi hosszú év után megismerte a fiát, rögtön el is választják tőle. Roberto csak hadd lásson világot! Francesco igyekszik helyt állni az apja helyett, nem lesz semmi baj. Isten szeme rajtuk van, csak bízzon benne Maria!

Maria bele is nyugodott új helyzetébe, bár sokat bánkódott Sandro hirtelen halála miatt. Bántotta a lelkiismeret. Úgy érezte, miatta történt a baj, merthogy elég sokat pörlekedtek egymással, amit azelőtt soha nem tettek. Habár Bertold hirtelen eltávozott a hajójával, mégis úgy tűnt, hogy Sandro Bertoldra féltékeny, pedig az egésznek semmi értelme nem volt. Ha egyszer Bertold a szavát adta, hogy nem tér vissza a szigetre, Sandro biztos lehetett volna benne, hogy ezt az ígéretét betartja. De hát ki tudja, mi minden járt annak a bolond embernek a fejében?! Mintha kereste volna magának a bajt, úgy igyekezett feljutni az Óriások Sziklájára az utolsó napon. Aki látta, mind kikerülte, annyira ki volt kelve magából. Túl közel merészkedett a tengerhez, pedig tudhatta, hogy nem szabad háborgó lélekkel közeledni hozzá. Az öregek mindig azt mondják, hogy az emberek csúf gondolatai fel tudják korbácsolni a tenger vizét. Vele is így lehetett. Az asszonyok meg azt mondják, hogy a tenger

néha olyan, mint egy ragadozó állat: addig nem nyughat, amíg valami zsákmányt nem szerez magának. Ha azt elnyelte, aztán megnyugszik, de addig... Ezért kellene az olyan engesztelő áldozatok, mint a múltkor az a kis tutaj a sok égő méccsessel. Hát igen.. az is az áldozata lett valahol, mert nem utazhatott túl sokáig a víz tetején. Biztosan elnyelte a nagy víz, amely ennél jóval nagyobb vízi építményeket is simán eltüntet, nemhogy azt a kis jelképes eszközt, amin a sziget népe üzenté neki, hogy megkövetik, amiért az egyikük felingerelte.

Sokszor járt az esze ilyesmin, mert most már jutott rá ideje. Miközben varrt vagy csipkét vert, gyakran eltöprengett a történeteken, és úgy rakta össze a történetet, akár a kőfaragó mesterek a mozaikképeket. Néha Roberto sorsán is gondolkozott, és olyankor egy darabig felderült az arca, aztán mégis síróra fordult a kedve. Vajon kinek énekel most szívének legkedvesebb gyermeke? Vajon Bertold is megengedi neki, hogy a tengerrel szembefordulva zengesse azt a híres bariton hangját?

Csak úgy cikáztak a gondolatai. Eszébe jutott, amit Bertold egyszer Szkölláról és Kharübdiszről mesélt neki. Az a két tengeri szörny, amelyik mellett nem szívesen hajóznak el a tengeren járók. Lám, azok nem az ő szigetük mellett tanyáznak, Sandrót mégis elkapta valamelyikük. Vagy mégse ők voltak, hanem maga a hatalmas Neptunus isten, akiről annyit mesélnek a férfiak, és aki haragjában villámokat szokott szórni, és akit elkap, annak derékba töri a hajóját? Úgy, ahogy egykor Bertoldnak is, mielőtt megismerte volna? Jobb nem is gondolni ezekre a rémségekre... a gonoszt el kell űzni magunktól, nem pedig rossz gondolatokkal magunkhoz vonzani. Sandrónak is csak ennyit kellett volna betartania. De ezt már nem mondhatja el neki senki. Még ő se, akivel a fél életét leélte, szegény embere...

A háztartás gondja is nyomasztotta Mariát. Mindennap gondoskodni annyi éhes szájról, amire eddig soha nem gondolt. Minden úgy történt, a maga rendjén, ahogy odahaza, szülei házában megszokta. Egy napon az ő apját is elragadta a tenger. Soha többet nem tért vissza, a társai csak a halálhírét hozták meg. Vele, a jó öreg Francescával is úgy történt valahogyan, ahogy most szegény derék Sandróval... Hirtelen árvaság, s aztán gyorsan fel kellett nőnie. Segítenie az anyjának, amiben csak tudott. És neki is az egyik bátyja állott be az apja helyére, ahogy most Sandro elsőszülöttje. És mégis... mennyi vidámsággal telt el az ifjúsága! Voltak kedves társnői, barátnői, akik felvidították, s aztán az idő begyógyította a sebeket. Ő se a bánattal volt elfoglalva, hanem a munkával, amit rábíztak.

Az ifjúság gyorsan elszállt, és most már mindig feketében kell járnia. Így illik, akinek közeli rokona hunyt el. S ahogy végignézett magán, arra gondolt, hogy ez így is van rendjén. Hiszen már kész vénasszony! Őt gyermeknek adott életet, és mennyit dolgozott rájuk! De hát melyik asszony töprengett ezen? Mindenki tette a dolgát, mert így volt természetes. Az emberek meg a tengert járták, és sok finomságot hoztak onnan, ha a jó szerencse elkísérte őket.

Pedig Maria még szépasszony volt. A fekete ruha és kendő ugyan sokat ront ezen a kinézetén, mégis sokan megfordultak utána most, hogy magára maradt. Maria fel se vette. Ha már a szerelemről van szó, az neki csak egyszer volt vendége az életében, hogy utána gyorsan el is veszítse a neki szánt egyetlen emberrel együtt. Sandro jó volt hozzá, a kívánságát is leste, de a lelkét soha nem tudta úgy átadni neki, ahogyan Bertoldnak. Ő kevésbé beszélte a nyelvüket, mégis jobban megértették egymást.

No, persze, a gyermekek és a fiatalok könnyen szót értenek egymással. Szűkebb körben mozognak a gondolataik, amit kevés szóval is ki tudnak fejezni. Ami nehéz vagy érthetetlen, azon nem töprengenek túl sokat, túlteszik magukat rajta. Ha az nem megy, majd beszélnek másról. De mindez nem tudatosul bennük, különösen, ha egyszerű lelkekről van szó. Élik az életüket, és soha nem gondolnak másra, másfajta életre. Örülnek a szép napfénynek, a tenger és az ég gyönyörű színének, dalolnak, nevetnek, jól érzik magukat.

Mariának csak akkor kezdtek másfajta gondolatai is támadni, amikor Bertoldot megismerte. Vele minden más volt. Ő művelt ember lehetett, annyi dolgot és embert ismert, más népek fiait is, akikről Maria el se tudta képzelni, hogyan és miben lehetnek másak, mint ők itt, a szigeten. Napokig tudta volna hallgatni, ha ezekről mesélt, a szavai olyan színesek voltak, és akkor még azt se tudta, hogy az egyébként zárkózott északi ember csak neki nyílt meg ilyen könnyen. Így hatottak egymásra, ezért maradtak meg a távolból is régi szerelmeseknek. Bizton ugyan nem tudták, hogy ez így van, mert akit értek már veszteségek, nemigen meri elbizni magát. Ha fiatalon nem köti le azonnal magát, meglehet, hogy a szülők máshoz kényszerítik, vagy csak maga az élet rendezi másképpen a dolgukat. Az egykori szép románc pedig megmarad szép emlékeknek, mert mindenki azt hiszi, hogy ez az élet rendje. És megesik, hogy valóban ez. Nincs tovább, nincs folytatása a történetnek, de legalább a fiatalok emlékei szépek.

Maria már nem is emlékszik, mit szóltak a szülei, amikor Bertold felbukkant a házuk körül. Bizonyára nem örültek neki, mivel a szigetlakók mindig is idegenkedtek a messziről jött emberektől. Gyorsan itt termett, aztán ugyanolyan gyorsan el is fog tűnni, gondolták

magukban, és hát ősi emlékeket is őriztek magukban. Ezeket az öregektől tanulták, akik folyton azt ismételték, hogy az idegen az soha nem hoz, hanem mindig vinni akar valamit tőlük. S ha nem adják szépszerivel, hát majd elveszik erőszakkal!

Volt is ebben valami. Ahogy az emberiség történetében számtalanszor megismétlődött, a különböző nemzetiségű emberek valóban nem állhatták egymást, és a férfiak, akiknek amúgy is harciasabb a természete, gyakorta összecsaptak egymással. Régi háborúkat emlegettek az öregek, amikor sokan elvesztették a szeretteiket, és a magukra maradt özvegyek, gyermekek nehéz sorsra jutottak, az idegen hódítók meg kegyetlenkedtek velük. Mindenkiel, aki az útjukba került. A háború már csak ilyen...

S hogyan is bízhatták volna Mariát jó szívvvel Bertoldra a szülei? Nem sokat tudtak róla, és azt a keveset, amit tudtak, meg se beszélhették vele. Alig értették a szavát, hát féltették tőle Mariát. Ám az ifjúság nem tudott parancsolni magának, és a folytatást már ismerjük, milyen lett...

Maria gondolatai elkalandoztak. A szép ifjúság röpítette szárnyain, aminek még egy özvegy se igen tud ellenállni. No, persze, ki tudhatja meg, mire gondol, amikor magában van? Legfeljebb Beppe atya, akinek mindent rendre meg szokott gyónni...

18.

Bertold háza

A Njord fűgén haladt a déli tengeren, amely segítette útján hazafelé. Viharba nem keveredtek. sőt jó hátszelet kaptak. Minden portékát leszállítottak a megrendelőiknek, majd olyan árukkal rakták meg a hajójukat, ami otthon számított különlegesnek. Finom gyümölcsöket, jóízű olajat, tüzes borokat, s hát az asszony népnek ruhafélét, szépségápoláshoz szükséges dolgokat. Csupa olyasmit, amivel cicomázhatták aztán magukat.

Bertoldnak volt olyan érzése, hogy Robertót mégis haza kellene juttatnia egyszer, mielőtt a saját hazájába viszi, de rögtön el is hessentette magától a gondolatot. Az ígéretedet, akárkinek adtad is, meg kell tartanod, mondta ilyenkor magában. Erről ismerték, akármerre is járt. A szava fizetőeszköz volt, így mondták róla a kereskedők, és a nemesurak, dámák is. Neki pedig jó érzés volt, hogy komolyan veszik mások. Olyanok is, akik alig ismerték. A híre mindig előtte járt. Tekintélyes ember volt egyszóval.

Hogy legyőzze azt a vonzást, amit az isoletta felé érve érzett, még a partjai közeléből is távolabb kormányozta a Njordot. Vizük és élelmük volt, nem kellett partra szállniuk már szinte sehol. Az emberek is megérik, mikor ilyen jó szelet kapnak a hátukba. Mindenki azon van, hogy mielőbb hazaérjenek. Bertoldnak elég volt csak a szemével intenie az embereinek, hogy elértsék, nem ildomos emlegetni Roberto előtt, mennyire közel jártak a szülőföldjéhez. Roberto csak annyit észlelt, hogy mindenki nagyon szorgalmasan dolgozik, mintha valahová igyekeznének. Számára ismeretlen tájak közelében haladtak el. Volt úgy, hogy afrikai vidékek

körvonalait is látták, majd átkeltek egy tengerszoroson, amelyen keresztül a nagy végtelen vízre jutottak. Bertold így magyarázta neki. Ez a víz gyakran háborog, mivel egyszer régen elnyelt egy egész földrészt. Sokan veszték oda, senki nem tudja már, hányan, s hogy pontosan merre van az a hely, ahol az óceán befogadta őket óriási szigetükkel együtt. De van azon a végtelennek tűnő vízen túl is egy másik világ. Voltak viking hajósok, akik átkeltek rajta, de mára már csak a legendájuk él. Az ő hazájában is énekelnek róla, de olyan hosszú útra nemigen vállalkozik ma már senki. Atlantisz eltűnt, csak az óceán őrzi a nevét, merthogy róla kapta. S mivel a nagy átkeléshez szükség volt egykor az Atlantiszon való megpihenésre is, hát így csak a nagy végtelen víz hullámzik azok előtt, akik mégis arrafelé tartanának.

Roberto számára csodálatosan hangzott mindez. A Mamma gyakran mesélt nekik, ha megkérték rá, sok szép mesét is tudott, tündérektől meg óriásokról, de olyat, hogy egy egész földrész, egy nagy sziget a tenger mélyére süllyedjen, azt még hallani is borzasztó! Az isolettára gondolt, szülőföldjére, és nagyon nem szeretne volna, ha az is Atlantisz sorsára jut.

Gyorsan el is hessentette magától a gondolatot, aztán gyorsan keresztet vetett. A Mamma is mindig így tett, ha valami félelmetes dolog jutott az eszébe. Érdekes, mennyit gondol most rá, hogy neki is, Bertoldnak is távol kell tartania magát attól az édes kis helytől, amelyet egykor szülőföldjének tekintett, de most még mintha azt se volna szabad... Azért ez kegyetlen dolog, töprengett tovább. Mit is követett el ő, akit senki nem kérdezett meg, mit szól hozzá, egyszer csak lett, és nem volt választása.

Megint elúzte magától a nehéz gondolatot. Inkább a hangversenyekre gondolt, sikerei színhelyére, s hogy milyen nagyra tartják őt nála sokkal műveltebb emberek, pedig ő csak énekel, meg mandolinozik. Igaz, nemrégiben több más hangszerrel is próbálkozott, de azokon még nincs annyi gyakorlata, mint a mandolinon. S persze a hárfa, az a gyönyörű... Nos, hát bármennyire is elfoglalták a hajón szükséges teendők, az apja által neki kiadott feladatok, mégis fájó szívvel gondolt vissza a gyönyörű hangszerre, amit hátra kellett hagynia. De aztán visszaemlékezett az álmára is, amelyben akkora vihar kerekedett, és megint más témát keresett magának, ami nem ingerli a tengeristent. Már azt se tudta, hogyan nevezze, Njordnak vagy Neptunusnak, ahogy egykor a halászoktól tanulta. S aztán ott volt még az ezüstitű Thetisz, akiről apjától hallott, aki már sok tengeren hajózott.

Bertold beszélt neki távoli északi utakról is, amelyek azonban igen veszélyesnek bizonyultak, mivel kemény, vad harcos népek őrizték az ottani tengerpartokat. Velük meg kellett ütközniük, és nem volt könnyű. Nekik ugyanolyan fürge hajóik voltak, mint Bertoldéknak, s úgy tűnt, hogy a portékájukat nem vásárolni akarták, hanem elrabolni. Ezért volt szükségük a gyorsaságra, meg a biztos tájékozódásra, nehogy zátonyra fussanak valahol. Vannak tengerszakaszok, ahol a partvidék úgy néz ki, mintha a láva belefagyott volna a vízbe. Rücskösek, nehezen járhatók, és a tengerben is sok a rejtett szikla. Ezért hajóznak szívesebben a déli tengeren, ahol már kiépített kapcsolataik vannak. Itt az effajta rajtaütéses

támadások nem annyira fenyegetik őket, bár, ahogy az illír partok vidékét emlegette, ott is elég vad nép lakik.

Roberto most apja házára gondolt. Vajon hogyan fogják fogadni az ottani emberek? Nem fogják féltetni tőle Bertold vagyonát, hogy csak úgy belesöppent? S a nagynénje családja? Nem fog úgy járni velük, mint Sandróval, hogy csak idegen betolakodónak tartják majd? Fialat szíve máris őrzött egy nagy csalódást, és akárhogyan is igyekezett távol tartani magát ettől a gondolattól, mégis fájt neki, hogy véletlenül bár, de ő okozott akkora bánatot a Mammának. Csak nézte a végtelen vizet, amelyben érdekes módon már nem volt annyi sziget, mint amennyi a mediterrán vizeken, és valahogy a színe is más volt. Ez gyakrabban csillogott ezüstösen, szóval hiányolta a ragyogó kékséget, amihez úgy hozzászokott a szeme kisgyermekkorától fogva.

A napok teltek, és ők egyre közelebb értek úticéljukhoz. A hajósok izgatottabbak lettek, máskor gyakrabban nevetgéltek semmiségeken, amiket nem is értett pontosan Roberto. Abban biztos lehetett, hogy nem őt ugratják, nem rajta gúnyolódnak vagy nevetnek, hanem csak az együgyű tréfáikon, ami minden hajósnépnél szokásban van. Ha jó az idő, kedvező a széljárás, könnyebb a navigálás, máris ráérnek bolondozni. Máskor meg a madarakat figyelik, ha fáradtan leszállnak megpihenni kissé a hajóra. Meg a hangoskodó sirályokat, amelyek jelzik a halrajokat, és olyankor ők is biztosabban foghatnak halat vacsorára vagy ebédre. Mindez szórakoztatta Robertót is. Fialat volt, szemes, ügyes, mindent meg akart tanulni a tengerről és a hajózásról, amit csak lehetett. És most lehetett. Épp azért volt itt az apja hajóján. Meg hogy bemutassák annak az új közösségnek, amelynek csak pár tagját ismerte eddig. A tengerészeket, apja alkalmazottait. Azok tiszteletben tartották az apja miatt, de ki tudja, milyenek lesznek azok az északi népek, akik miatt a normann nevet viselik?

Idegen földön

Nem sokat kellett várnia arra a napra Robertónak. Olyan hirtelen csöppent bele, és annyi látnivaló volt, sok új élmény, hogy már benne is lubickolt új élete új színhelyének megannyi történéseiben.

A normannok egyáltalán nem fogadták barátságosan. Bertold a saját hazájában is nagy tekintélynek örvendett. Valóságos örömnép volt a Njord hazaérkezése. A hajósokat már várta a családjuk. Asszonyok integettek, gyerekek rohagáltak örömben a partok mentén, és az ottani halászok is elébük mentek bárkáikon, hogy hamarabb üdvözölhessék a Njord legénységét, mely ismét diadalmasan tért meg ősei földjére.

Roberto előbb a házakat csodálta meg, a várakat, amelyeket már a tengeren közeledve is megpillantott. Voltak ódon házak, amelyek semmilyen addigi építményre nem emlékeztették. Voltak emeletesek, cifra díszítésűek, de egyszerű, komor kinézetűek is, meg várak, amelyek az északi vidék hangulatát sugallták. Robertónak először az tűnt fel, hogy másmilyen az ég színe. A tenger különbözősége is szembeötlő volt, de neki leginkább az a gyönyörű mélykék szín hiányzott, ami az ő hazája fölé borult. Itt, mintha mindig valami tengeri viharra, esőre készült volna az idő, gyakran beborult az ég, és sokkal többet esett, mint az isolettán, ahol gyakoriak voltak a száraz időszakok. Olyankor jól jött, ha volt elég tartalékuk a ciszternákban.

Az első ház, amit alaposan szemügyre vett, egy már nem éppen új épület volt, amelyről azt se lehetett tudni, lakik-e még benne valaki. Valaha szebb napokat láthatott, és már kihaltak belőle a lakói. Most megint Sandróra gondolt, nevelőapjára, meg a drága Mammára, majd gyorsan váltott és más házakat kezdett megfigyelni.

Furcsa volt, hogy a házak oldalát gyakran díszítették rácsszerű barna burkolattal. Nem tudja, miért, de őt a barna szín lehangolta. Sokkal jobban szerette az otthoni mélysárgát, amely a házaikat díszítette. Semmi nem kellett hozzá, csak a lemenő nap fénye, hogy valósággal tündökölni kezdjenek, meleg színekkel árasztva el a kis falu minden zugát. Lehet ugyan, hogy maga a napfény tette ezt a varázslatot, de ha összehasonlítja azzal a sok szürkével és barnával, amit itt lát, akkor mégis csak a saját faluja emlékei kerülnek ki győztesen ebből a szín-csatából. Itt, a nyirkosabb és hűvösebb klíma miatt a házak északi oldala mohosodott, de ezek a bágyadt zöld foltok se nyugtatták meg Roberto csendesen háborgó lelkét. Mert bizony úgy háborgott az már, akár a tenger, amikor a széllel összevész, vagy ahogy a halászok mondják, Neptunus felkavarja a háromágú szigonyával. Előbb csak megkarcolja kicsit a felszínét, hogy a tenger idegesen beleborzong, a hullámai olykor visszafelé futnak, majd egyre jobban belehergeli magát a vén tengeristen, és hasogatni kezdi a víz hátát, egyre nagyobb hullámokat űzve, izgatva, kavarva és az egekig korbácsolva.

Nos, azért ezeket a békés tájakat nézve nemigen volt rá oka, hogy efféle gondolatokkal kergetőzzön Roberto, de egyre többet izgatták az emlékei, a gondolatai, és kevésbé figyelt a körülötte zajló eseményekre. Bertoldnak nem mert szólni, mert még gyermekesnek vélte volna emiatt, anyámasszony katonájának, aki visszasírná magát az anyja kötényéhez. Hát csak töprengett és hasonlított. Mindent és mindenkit. Ifjú és tapasztalatlan fiatalok esetében nincs ebben semmi rendkívüli. Az ifjú ember úgymond tanulja a világot, amelyet most először lát igazában ilyen közlőrl.

Voltak aztán szép napos időszakok is, amikor a házak ablakai csak úgy csillogtak a napfényben. De mégse úgy, mint odahaza. Bágyadtabb fény esett rájuk, így hát ők maguk is bágyadtabb fényt tükröztek vissza. Ki tehet róla? Azért mégis szépek voltak ezek a házak is, gondozott kertjeikkel, amelyek a háziak keze munkáját dicsérték. A zöld zsalugáterek emlékeztettek az otthoniakra, de ezek valamivel világosabb színűek voltak. És itt nem látott narancsfákat, citromfákat. Bertoldnak bizonyára ezért kellett annyi gyümölcssel megrakodnia a hajót. Ha ilyen kevés a napfény, nemigen teremnek meg azok a gyümölcsök, amelyeket mégis annyira szeretnek a távoli vidékeken is az emberek.

Megint azon kapta magát, hogy folyton hazagondol. Vajon mi lehet odahaza? Talán nem véletlen, hogy a kedves, régi emlékek kerülgetik. Most megint úgy van, mint a hárfával. Nem annak örül, ami van, hanem folyton azt hiányolja, ami nincs. Talán mégse helyes, hogy gondolatban máris továbbutazik, pedig az apja megmondta neki, hogy itt most szigorúbb iskola várja. Zenélni is tanulhat, de meg kell ismerkednie az ő hazája írásával és sok új ismeretet kell szereznie, ha művelt ember szeretne lenni. Neki meg folyton az járt az eszében, hogy nem is biztos benne, vajon művelt szeretne inkább lenni, vagy csak egyszerűen boldog. Úgy, ahogyan a Mamma is élt velük egyszerű otthonukban, ahol mégse szenvedtek különösebb hiányt semmiben. Roberto járt-kelt, szemügyre vette az ismeretlen világot, és azon győzködte magát, hogy el kellene fogadnia valahogyan, elvégre ez az

édesapja szülőföldje, és ő nem akarja megbántani máris azzal, hogy képtelen gondolatokkal izgatja az elméjét.

Nem is volt oka erre a tépelődésre. Olyan kedvesen fogadták, hogy büszkén húzta ki magát Bertold mellett. Talán a serdülőkor bizonytalan életérzése vagy az éledező ifjú ambíciók okozták, hogy most már önállóan akart hírnevet szerezni magának. Úgy, ahogy Bertoldnak sikerült: a maga erejéből, a saját munkájával, tehetségével, ami miatt annyit dicsérték, ahol csak fellépett. Az ifjúkor hajnalán érezte meg, hogy a kései találkozás apjával nem tarthat örökké. Az útjaik el fognak válni. Még nem tudja, mikor és hogyan, de Bertold szívét se akarja keseríteni efféle melankolikus gondolatokkal. Bizonyára megvan neki a maga gondja, hogy megérkeztek. A húga, az ő nénikéje ugyan szépen rendben tartotta a nagy házat, de tárgyalnia kell a következő utakról, megrendelésekről, és számvetést kell készítenie a már leszállított árukról, és azokról is, amelyeket be akar szerezni majd saját részre, vagy a vevői számára.

Bizony, nem egy fiatalembernek való gondok ezek, de Bertold már kezdte bevezetni a fiát a kereskedelem tudományába is. Csak hadd szembesüljön vele, mivel jár ez a foglalkozás, ha maga is erre akarja majd adni a fejét. Számított a tenger vonzására, amely olyan erővel hat a férfiakra, hogy kevesen tudnak ellenállni neki. Megvívni a hatalmas víz erejével, nagy kihívás egy fiatalnak, de aztán hozzáedződik és természetessé válik számára is, hogy aztán kábító erővel hasson rá, amely minden egyéb vonzásnál erősebb. Az a mámoros érzés, hogy képes legyőzni a hatalmas tenger minden támadását, eufóriává erősödik minden egyes túlélte vihar után.

A tenger nem kíméli azokat, akik a hátát hasogatják ilyen-olyan vízi alkotmányaikkal. Próbára teszi őket számtalanszor, néha gonosz játékot űz velük. Sok hajós mesél tengeri szörnyekről, misztikus lényekről, amelyek a hajósokra lesnek, s ha tehetik, el is pusztítják őket. A viharnál csak a tengerrengés a szörnyűbb, amikor valahol víz alatti vulkánok törnek ki olyan erővel, hogy az megrengeti az egész tengerfenéket. Olyankor nincs menekvés. Aki vízen van, vagy a part közelében tartózkodik, mindet elsöpri egy hatalmas áradat, melynek közeledtét egy furcsa jelenség előzi meg. A partról hirtelen eltűnik a víz, mintha apály lenne, pedig akkor még nincs itt az ideje. Kisvártatva hatalmas, piszkos hullámhegyek csapnak le a partra, és ami az útjukba esik, azt nem kímélik. Semmihez nem hasonlítható az ereje ennek a természeti jelenségnek. Jaj annak, akit a tengeren ér a nagy tengerár! A nevét onnan kapta, hogy a földrengéshez hasonlóan a tengeren is hirtelen bukkan fel, majd hirtelen eltűnik, mint aki elvégzett valami piszkos munkát valaki helyett. Mint egy bérgyilkos. Ám a természet erői nem rossz szándékból pusztítanak, hanem mert a természet törvényeinek engedelmeskedve hagyják, hogy megtörténjen velük, aminek be kell következnie. Reng az egész tengerfenék, akár a szárazföldön a kemény sziklás föld.

Roberto nem is tudta, miért gondolt éppen erre a tengerész-mesére, amit apjától hallott. Milyen szerencse, hogy ők még nem találkoztak vele! S hogy apja se találkozott a tengerrengéssel, mielőtt őt megismerte volna! Most mit se tudnának egymásról, ő élne az isolettán, Bertold meg...!

Brrrrrr! Bizony nem volt jó ilyesmin törni a fejét az ifjú embernek.

Hiszen elég volt csak maga elé képzelni a hatalmas hullámokat, hogy felmérje, mekkora veszély fenyegette volna őket a tengeristen támadására. A tenger gyönyörű színe egyszer csak szennyesre változik, felkavarva a fenékről minden piszkot és tengeri állatot, hínárt, miegyebet, amit csak odalent talál, hogy aztán embereket, hajókat, csónakokat, építményeket vigyen magával odalentre. Olyankor helyet kell cserélniük a lényeknek és alkotásaiknak. Lehet, hogy a tenger vagy a tengeristen akkor csak játszik egyet? Szörnyű játékot, mint egy vásott kölyök, aki mindennel és mindenkivel ellenkezik, csak mert rájött a bolondóra. Utána elfelejti, és megint a kedves, jó arcát mutatja.

Roberto végeredményben nem félt a tengerészek által emlegetett vízi veszélyektől. Úgy vélte, hogy amennyiben találkoznának mégis valamelyikkel, mindenképpen fel kellene venniük a harcot vele. Ha meg kell halni, legalább bátran essenek el a tengeri csatában! Gyáva kukac, aki azonnal beijed, és cselekvés helyett csak a fejéhez kapkod, kétségbeesve kiabál, vagy mástól várja a segítséget. Az nem is férfi, mert csak annyit tud, amit az asszonyok tesznek ijedtükben. Még azok között is vannak bátor, amazontermészetűek, apja így meséli. No, hát azoktól óvjon meg mindenkit az Isten!

Érdekes, most, hogy rettenetes gondolatai támadtak, azonnal az otthon és Beppe atyától tanult hite szerinti égi atya jutott az eszébe... Ő mindig az mondja, hogy nem kell mindenféle képzelt lényekkel benépesíteni a világot, mert Isten csak egy van: aki a világot teremtette. Most is úgy érezte Roberto, hogy elég ahhoz az Egyhez fohászzkodnia, hogy háborgó lelke megnyugodhasson végre.

Szét is nézett gyorsan, hátha találna itt is egy templomot, ahol békeességben és nyugodtan imádkozhatna egyet. Ahogy belépett, valósággal lenyűgözték a méretei. Jó, hogy az isolettán elég volt az ő kicsiny templomuk, ahová befértek a szigetlakók, de ezt a hatalmas katedrális vajon hány hívó számára tervezték? Szinte elvesz benne az ember. De jó is, mert akinek gőgös gondolatok feszítik a keblét, az jobban teszi, ha csak felnéz a magasba, és meglátja, hogy porszem odalent az ember az egész Teremtéshez képest.

Vajon hogyan épült meg ez az óriási templom? Mintha nem is emberek építették volna, hanem óriások, akiknek gyermekjáték volt a magasba nyúlva helyükre illeszteni a szépséges ablakokat, telefesteni a falakat csodás freskókkal! Nehéz elképzelni, hogy nem szédültek odafent. Igaz, nekik se szabad ilyesmire gondolni, ha az árbocra kell felmászni. Aki lefelé pislogat, az elveszett. Ahogy a navigálásban, nyilván ebben is ugyanaz a jelszó: csak mindig előre figyelj, soha ne hátra lesegess! Jó volna tudni, mennyi idő kellett ennek a templomnak a felépítéséhez! Bertold majd erre is megtanítja.

Igen, hirtelen a szárazföld felé fordult az ifjú ember figyelme. Merthogy ott is akadt elég látnivaló. Aztán csendben elvégezte az imádságát, és ugyanolyan csendesen kísértelt a katedrálisból. A színek itt is kevesebbnek tűntek, mint odahaza, de ezt most nem vette észre Roberto. Másra figyelt. Befelé. Ahogy mindenkinek kellene, amikor kétségek gyötrik, vagy csak elbizonytalanodik élete egy homályosabb szakaszában.

Mikor Roberto kilépett a szentélyből, nyugodt léptekkel indult meg atyja háza felé. Elült lelkében az a tengeri viharhoz hasonlatos háborgás, és tudomásul vette, hogy amit látott, az se nem jobb, se nem több annál, amit odahaza ismert vagy másutt a világban látott. Másmilyen, mert az emberek, akik megépítették, különfélék. Építményeikben a lelkük tükröződik, ezért másmilyenek a váraik, házaik, templomaik. S mivel nagyobb városokban nagyobb épületekre van szükség, mint ez a hatalmas templom is, hát nagyobbakat építenek, hogy mindenki elférjen bennük a vasárnapi miséken.

Bizonyára eztán is fog összehasonlításokat tenni, de már nem azzal a céllal, hogy egyik vagy másik legyőzze a másikat. Nincsen arra szükség. Harcolni csak akkor kell, ha megtámadnak. Akkor aztán védeni kell az életünket, saját érdekeinket! Ám ennek a szent helynek az élménye elkísérte még sokáig. Valahogy erősebben hatott rá, mint más, egyszerűbb építmények. Nyomokat hagyott a lelkén az az impozáns erő, amely mégis játszi könnyedséggel lebegett az emberek feje fölött. Érezte, hogy a muzsikának, amit ő előad, és ennek a kőbe vésett, faragott szépségeknek valahol mélyen, nagyon is közük van egymáshoz. S hogy az építészet is egy csodálatos művészet. Nem afféle mestermunka, hanem művészi alkotás, ahogyan a szobrok, festmények, meg a zeneművek. Ez a gondolat fellelkesítette. Még sokáig töprengett volna magában, ha bele nem botlik az egyik unokatestvérébe.

-Hát te merre jártál? – kiáltott rá az elmerengve sétáló Robertóra. – Már mindenki téged keres.

-Templomban voltam – felelte Roberto egyszerűen. – Imádkoztam, mert a hosszú tengeri út után nyugtalan voltam. De mit akarnak tőlem? Atyám azt mondta, nyugodtan nézzek szíjjel, ha kedvem tartja.

-No, csak igyekezzünk, mert már többen is látni akarnak! – sürgette Thorvald. – Anyám megszid, ha sürgősen haza nem kísérlek.

A két fiú hamarosan eltűnt egy mellékutcában, hogy aztán egyenesen afelé a szép ház felé tartsanak, ahol már egész vendégsereg gyűlt össze a tiszteletükre.

Roberto tanulmányai

Fernanda sokáig őrizte azt a zsebkendőt, amellyel Roberto után integetett a nagy vihar utáni reggelen. Kedves holmijai közé zárta ládája mélyére, és úgy tekintett rá, mint egy értékes ereklyére. Azt nem tudta volna megmagyarázni, miért érzett így, de kellett egy tárgyi emlék is azzal az ifjúval kapcsolatban, akihez ilyen szép érzelmi szálak fűzték. Abban csak reménykedett, hogy Roberto meglátta őt és a kendőcskét a kikötő ragyogó reggeli fényében, de nem tudhatta biztosan. Szándékosan választotta a piros színűt, mert az távolról is jobban kitűnik még a tömegből is, ha valaki onnan integet egy szeretett személynek. A fején is piros kendőt viselt, mert az ottani viselet része volt, és ő szívesen hordta ezt piros övvel.

Nem is tudni, miben reménykedett az ifjú leányzó, amikor szemet vetett a város legnépszerűbb énekesére, akiért egész Palermo rajongott. De a szerelem már csak ilyen: nem a lehetőséget nézi, hanem a szeretett lényt, akihez vonzódik. Hozzá köti minden álmát, fiatal szíve minden dobbanását, és egyébről se tud beszélni, mint arról az ifjúról, akit szeret.

Fernanda egyszerű szíve is effajta érzelmekkel volt tele. Nem tudhatta, legfeljebb remélhette, hogy Roberto észreveszi egy nap, és most, hogy eltávozott Palermóból, sejtelve se volt, vajon visszatér-e valaha, vagy csak megmarad szép ábrándképnek, amely olyan fontos a fiatal lányok számára.

Nem tudhatta azt se, hogy Roberto már igen távoli földön jár, s hogy van egy kedvenc helye, ahová gyakorta kijár. Fantasztikus formájú meredek sziklák szegélyezik ott a partot, és nem veszélytelen arra járni. Inkább a tengeri madarak szeretnek ott fészket rakni, mert nem sokan vállalkoznak a nyaktörő mutatványra, hogy megközelítsék őket. Robertónak azonban nem voltak ismeretlenek az effajta meredélyek. Otthon is ismerte az Óriások Szikláját, amely egy volt csupán a sok bizarr formájú alakzatból a sziget nyugati partjainál.

Talán az volt az oka ezeknek a veszélyes sétáknak, hogy kevés hely akadt, ahol ne nyüzsgött volna az élet, őt pedig hamar megismerték atyja városának lakói. Megszólították, szóba elegyedtek vele, különösen azután, hogy itt is megvolt az első, bemutatkozó koncertje. Ragaszkodtak hozzá, hogy megismerjék azt a különös hangot, amely a palermói herceg tetszését is elnyerte. Onnantól fogva nem volt megállás. A meghívások, felkérések megismétlődtek, Roberto pedig nem bánta, hogy az itteni közönségnek is bemutatkozhat.

Bertold komoly tanulásra fogta a fiát. Nem hagyta, hogy a fejébe szálljon a dicsőség, hanem kiváló zenemestert fogadott mellé, aki lelkiismeretesen foglalkozott vele. A cselédek ugyan furcsállták, amikor gyakori skálázás hangjai verték fel a ház csendjét, de volt elég hely benne, el tudott vonulni az úrfi a maga kedvtelésére, vagy a zenemesterrel, ha megérkezett. Kapott újabb hangszereket, és hozzászokott, hogy ismét van saját jövedelme, amiből ő is megengedhetett magának zeneszerszámokat, újakat is.

A ház lakóinak és a szomszédoknak az tetszett a legjobban, amikor mandolinon kísérte magát és távoli hazája földjén tanult dalokat énekelt. Olyankor megtelt a ház csupa életörömmel, szépséggel. Szebben ragyogott a fény, mindenki nagyobb kedvvel végezte háztartási teendőit. Élvezték a zenét, amely másként zengett, mint az övéké, mégis nagyon szépnek találták. Roberto senkinek nem beszélt róla, hogy az ilyen házi koncertek végeztével neki mégis elszorul a szíve, és folyton arra gondol, hogy egyelőre biztosan nem járhat még csak a közelében sem az isolettának.

Nem tudott erről Bertold sem, akit elfoglaltak itteni teendői, meg az üzlet, amivel akkor is foglalkozott, ha éppen nem volt úton. Házának földszinti részén jókora raktárhelyiség állt rendelkezésre, ha olyasmit hozott, amit nem rendelésre szerzett be. A betérő érdeklődők válogathattak a portékák között, s egyúttal megvitatták az aktuális híreket, eseményeket. Robertóról gyakorta érdeklődtek, és apja bevonta az itthoni kereskedelmi munkába is. Már amikor nem tanult éppen. A zenetanáron kívül egy nyelvtanárt is felfogadott mellé, aki akadémikus formában is megtanította a helyi nyelvre, meg a különös, számára idegen történetekre, regékre, mondákra, istenekről, távoli földekről, és csupa olyasmiről, amiről addig soha nem hallott. Földrajzot, térképészetet is kellett tanulnia, csillagászatot, hogy jól tudjon tájékozódni a tengeren. Roberto előtt egy egész ismeretlen világ nyílt meg, és mivel éles eszű volt, nem akadt sok bajuk vele a mestereknek. A szellemi képességei lassan már a zenei tehetségénél is nagyobb elismerést szereztek a számára. Bertolddal nem hasonlították össze, de úgy vélték a helybeliek, hogy jócskán az apja nyomdokaiba lépett.

Ezt ki-ki úgy értelmezte, ahogy akarta, és Roberto hiúságát legyezgette ugyan kicsit, de nagy ügyet nem csinált belőle. Így tanulta Bertoldtól, akire felnézett. Büszke volt rá, mert lehetett is. Bertold szülőföldje egyik legtekintélyesebb embere volt. Mivel családi bajok nem várták, amikor hazatért, ő is ráért, hogy pallérozza az elméjét. Sok szép könyv állt rendelkezésre, és amint ideje engedte, ő maga is tanította belőle Robertót. Maga mesélte el neki a régi legendákat, mutogatta meg a szép rajzokat, iniciálékat, amelyek a könyveit díszítették. Szóval az új világ lenyűgözte Robertót, de néha szüksége volt a csendre. Az isolettán is elvonult néha magában, hogy aztán pihenten, jókedvűen térjen vissza hangoskodó testvérei közé, és hát persze a drága Mammához.

A sziklákhöz kiérve figyelte a madarakat, amelyek nem nagyon örültek neki, de mivel nem zavarta őket, idővel hozzászoktak a jelenlétéhez. A fiókákat óvták, dugták előle is, de igazi barátságot akkor kötött velük, amikor elkergetett egy arra settenkedő rókát. Bizonyára tojást akart lopni, vagy egy-egy csellengő fiókát elkapni, de aznap nem volt sikere. A madarak onnantól fogva a barátjuknak tekintették, Roberto pedig beszélt hozzájuk az anyanyelvén. Valakihez kellett szólnia azon a nyelven is, de itt nem volt senki, az apját kivéve, aki értette volna a Mammától tanult szavait. Ám vele most nem lehetett más nyelven beszélni, mint az itteni. Ifjonti hévvel már-már lázadt ez ellen, de Bertold megmagyarázta neki, hogy így sokkal gyorsabban elsajátítja majd az „apanyelvét”, s hogy még nem tudhatja, mi mindenre lesz ez jó az élete során. Rá való tekintettel elfogadják ugyan a honfitársai, de ha valamikor itt akar letelepedni, akkor elvárhatják tőle, hogy tökéletesebben fejezze ki magát, s ha lehet, a legműveltebb nyelven.

Bertold gondos szülő volt, ez ebből is látszik. Távolabbra tekintett, mint az ifjak szoktak. A tengeren is az tud jobban tájékozódni, akinek élesebb a szeme, vagyis távolabbra lát. Ha valahol, ott van a legnagyobb szükség a jó látásra és a gyors reagálásra. Egy olyan helyen, ahol jobban ki van téve különféle támadásoknak, s nemcsak a kalózkénak, hanem a tenger is megharagszik olykor az emberekre, ha sokat háborgatják.

Látott már hasonló időt a tengeren, s jobb, ha eszébe vési: a nyílt vízen bármi megtörténhet. Az idő gyorsan megváltozhat, s akkor nekik is gyorsan kell reagálniuk, mert Njord, vagy ahogy feljűk mondják, Neptunus nem tréfál.

-Azért nevezted el róla a hajódat, hogy a kedvében járj? – kérdezte egyszer Roberto.

-Igen, és mert reméltem, hogy a védelmébe vesz a nagy tengeristen.

-Pedig te is keresztény vagy – jegyezte meg kissé bizonytalanul Roberto.

-Igen, de tudod, hogy milyen élénken élnek még a nép emlékezetében az egykori mondák, regék. Olvastunk együtt is efféléket. Tudod, azokból a könyvekből, amelyek a mi sagáinkat, hitregéinket tartalmazzák.

-Igen, és nagyon érdekesnek is találom őket. Az emberek olyan sok istenséggel, misztikus lényvel népesítették be a tengert, hogy néha már azt se tudom, mi emberek hol férünk el a hátán – tréfálkozott Roberto.

-Talán ez is a baj – válaszolta Bertold. – Nem kellene annyit háborgatni a benne lakó lényeket. Nekik is joguk van a pihenésre, nyugodt időszakokra. De hát az élet rendje az, hogy az embereknek is kell utazniuk, s talán még a tenger mindig biztonságosabb, mint a szárazföldi utak. A karavánutak, amelyek a távoli keleti országokba vezetnek. Ott van még csak a sok rablól! Akinek nincs szerencséje, nem tér meg élve onnan.

Apa és fia gyakran filozofáltak együtt, amikor az élet dolgait megbeszélték. Bertoldnak volt elég tapasztalata, amit megoszthatott Robertóval, így hát Roberto élete egy örökös tanulás volt. Csak ritkán sikerült meglépnie, akkor aztán kereshették órákon át, mert a szikla titkát nem árulta el senkinek. Még Bertoldnak sem. Ennyi titokra még jogot formált, bármennyire is szerette az apját. A keresztény hitről azonban nem sokat elmélkedtek, pedig templomjáró ember volt Bertold is. Most Robertót is magával vitte, és az ifjú ember láthatta, milyen tekintélyes az ő apja. Az első helyek egyikén ült, és most már Roberto is, aki nemcsak örökölte apja státuszát, hanem maga is rövid idő alatt tekintélyt szerzett magának zenei tudásával és szorgos igyekezetével, gyors haladásával az új kultúra ismeretei terén.

Csak azt nem tudta, kinek udvarolhat itt, hogy annyira szem előtt volt. Apja egyik szolgája, aki maga is agglegény volt, diszkrétén magával vitte egy „olyan helyre”, ahol szíves kiszolgálásban volt része a fiúnak. Többnyire együtt mentek, s talán a Bertold tudtával, akiről viszont Roberto nem tudta elképzelni, hová s mikor járhat, mert nem kötötte az orrára. Vigyázni kellett a jóhírűkre, ezt Roberto is belátta, és nem is akart kíváncsiskodni, nehogy megbántsa ezzel az apját.

A tengerrel kapcsolatos intelmeket azonban jól az eszébe véste. Valóban nem lehet soha tudni, miféle kalandokba nem keveredik az ember. A tudomány fontos dolog, és ahogy a mesterek tanították, soha nem tudhatunk eleget a világról. Ahhoz túl nagy, hogy mindent meg tudjunk tanulni. Törekedni azért lehet rá. Nem követhetjük az ostobák logikáját, akik csak azt lesik, hogyan vonhatnák ki magukat a tanulás alól. Nekik minden tudás értelmetlen és fölösleges. Hülyeség, mondják, pedig az a hülyeség, hogy ők meg nem törekszenek semmi komoly dologra. Felőlük elcsaphatnák az összes tanítómestert, a könyveket meg eltűzelnék,

vagy a tengerbe vetnék, ha lehetne. Pedig annyit csak felfoghatnának, hogy nagy baj származna abból, ha mindenki csak úgy ész nélkül hajózna, irányítani nem volna képes a járművét, hanem akár neki is kormányozhatná egy másik hajónak. Biztosan van olyan helyzet, amikor valóban nem lehet már irányítani a bárkájukat, és olyankor összeütköznek, hogy aztán mindenki a vízben lelje halálát. De ha mindent az ostobákra és az őszerintük elgondolt szabályokra bíznanak, hát akkor talán az erdei rablók ellenére is biztonságosabb lenne a szárazföldön való utazás.

Néha eltöprengett azon is, hogy lehet valaki annyira ostoba, hogy minden tanulást elutasít, de nem talált rá egyéb választ, minthogy az olyan embernek a szülei se lehettek sokkal okosabbak nála, ha olyan buta szamarat nemzettek, s hogy nem is bízták rá náluk jóval értelmesebb tanítókra őket, így maradhattak meg szamaraknak. Családostul.

Fernanda története

Fernanda sokat gondolt Robertóra. Úgy hallotta, hogy vissza fog térni, de még nem tudja, mikor, csak beszélnek a népek, hogy lesznek újabb koncertek. Egyre azon törte a fejét, hogyan juthatna a szép énekes fiatalember közelébe, ám csak nagysokára támadt egy jó ötlete. Elszegődhetne szolgálónak a herceg udvarába, s akkor közelebbről is láthatná. S ami a fő: Roberto úrfi is szemet vethetne rá.

Az elgondolás jó volt, csak nem túl praktikus. Fernanda senkit nem ismert a hercegi palotában, így a terve egyelőre hiú ábránd maradt. Annyit azonban lehet tudni, hogyha egy nő a fejébe vesz valamit, azt nem lehet onnan kiverni. Csak motoszkál a gondolat, egyre dolgozik az együgyű fejcskében, hogy végül kipattanjon onnan a megfelelő időben a legjobb ötlet, ami tőle kitelik.

Fernanda sokat gondolt a tengeri viharra, ami a Roberto távozását előzte meg. Sokat imádkozott érte, hogy effélével soha ne akadjon össze a tengeren. A mindennapi imádság is hozzá kötötte valahogyan, bár szavait Istenhez vagy a Szűzanyához intézte. Ő is látta már tombolni a tengert, habár csak távról és biztonságos menedékbe húzódva. Árkádok alatt, kapualjból leselkedve, de még úgy is sokat szenvedve a dühöngő széltől. A tenger ereje mindenkiben félelmet keltett. Meglett férfiak is csak úgy hányták magukra a keresztet, olyankor nem lehetett hozzájuk szólni. Talán mert röstellték a gyengeségüket, hogy ők is félnek, nemcsak az asszonyok.

Fernanda gyakran eljárt a templomba, hogy kérje a Szűzanyát, venné védelmébe az ő áhított társát, és ne engedje elveszni a tengeren. Nemigen hinni, hogy akadt még egy ifjú a szigeten, akiért ennyi aggódó imát mondtak volna, mint Roberto, aki minderről semmit nem tudott. Csak tömte a fejébe a sok tudományt, és a ridegebb északi ég alatt kevesebbet gondolt a lányokra, úgy általában. Neki ott minden új volt, megtanulandó, mert Bertold ezt várta el tőle, és ő eminens diák volt. Fernanda létezéséről még nem sejtett semmit, de ha tudott volna róla, neki most akkor is itt volt dolga, atyja hazájában. Még nem köthette le magát, és nem is akarta. Meg akarta ismerni a világot, kora is olyan zsenge volt, hogy érthető a szándéka. Ezért senki nem róttá volna meg.

Valami távoli nosztalgiát azért érzett néha a palermói udvar iránt, mert hiszen sok szép emlék kötötte hozzá. A sok taps, az elismerés, a gazdag jutalmak, ajándékok legyezgették a hiúságát, bár ezt önmagának se igen merte beismerni. Boldog ifjúság, aki ebben az örömteli állapotban leledzel! Olykor tartóztatnád a pillanatot, máskor meg hajtánád az időt. Azt se tudod, melyik a fontosabb a számodra, de folyton az időkerékkel játszadoznál, mindenkori szeszélyeid szerint.

Roberto időnként a Palermóban hagyott hárfára is gondolt. Vajon mikor láthatja viszont? S ha visszatér, meddig tanulhat rajta játszani? Apja nem fogja eltiltani ettől, hiszen megígérte, hogy ismét tanulhat Caserta mestertől, ha visszatér Ricardo herceg udvarába. S ha visszatér,

meddig maradhat? Ám a gondolatot rögtön el is űzte magától, mert eszébe jutott az a borzalmas álom, amit a tengerbe dobott hárfáról és apja haragjáról látott. Bertold úgy magyarázta neki, hogy a fiatalok feje még könnyen fog. Ki kell használni ezt az időt, mert később már másképpen lehetnek a dolgok. Vannak, akik életük végéig is könnyedén haladnak a tudományok ismereteiben, de a legtöbben nem. Sokak életét megnehezítik a mindennapi kenyérgondok, és ettől a gondolataik is mindig akörül járnak. A tanuláshoz jó hangulat kell, másképp az ifjak kényszernek veszik, és inkább kerülik az iskolát, semminthogy sok időt töltsenek benne. Attól még válhat belőlük jó iparos, mesterember vagy halász, de a tudományokban nem fognak előre haladni onnantól fogva.

Roberto nem akart a nagy szamarak közé tartozni, ezért annál jobban igyekezett, nehogy valamiben is lemaradjon a vele egykorúaktól. Bertold nem bántotta azért, ha olykor hosszabb időre is elmaradozott, és az iskolamesterek várhattak rá. Sejtette, hogy komoly oka van rá. Azt tudta, hogy nem jár a lányok után, mert nem akar neki kellemetlenséget okozni. Mindenki tudta, hogy amint ismét jóra fordul az idő, azaz a téli viharok múltával ismét ki fognak hajózni a déli tengerek felé, s ki tudja, mikor térnek vissza a szép normann földre, aminek ők látták.

Legjobban azért mégis a zeneórákat szerette. Kapott díszes, szép kottákat is, megtanulta olvasni őket, majd a mestere a kottamásolás tudományába is bevezette. Mert van úgy, hogy egy kottát nem lehet megvenni, csak elkérni attól, akinek a birtokában van. Ilyenkor van szükség a jó szemre és persze a jó fülre, hogy hibátlanul vessék papírra a hangjegyeket. Aztán van egy másik, magasabb fokozat is, amikor hallás után jegyezzük le a hallott zenét. Azt senki nem tilthatja meg az embernek, mármint a zenészeknek. Akad olyan muzsikus is, aki emlékezetből is le tudja kottázni azokat a zenedarabokat, amelyeket másoktól hallott. Egészen hosszú műveket is. Aztán szólott olyan zenészekről is, akiknek elég egyetlenegyszer megnézniük egy kottát, hogy aztán soha el ne feledjék a látottakat, akármilyen hosszúak is azok a darabok.

Roberto ámulattal hallgatta tanítója szavait. Hogy ennyi tudomány is belefér valakinek a fejébe! Akkor még nem tudta, mert Nordensen mester fokozatosan vezette be őt a zenetudományba. De mire elmúlt a tél, már Roberto is többet tudott annál, minthogy vonalakat húzgáljon üres papírokra, hogy aztán odacsempéssze rájuk a megfelelő hangokat. Azoknak pedig olyan szépeknek illett leniük, hogy méltóak legyenek az előadásra. Hogy minél előkelőbb társaságokban is elő lehessen adni őket.

És egy napon ő is elkezdte a hallott dallamok lejegyezgetését csak úgy, szabadon, mintha mindig is ezt művelte volna. Mert elég hamar ráébredt, hogy a hangjegyek nem egyebek, mint a betűk, csak ezek egy kicsit mást jelentenek. A kotta nem más, mint a zene könyve. A hangjegyek, különféle jelek a zene ABC-je, és ő már szívesen követte ezeknek a hangoknak az útját, ívét. Egy csodálatos birodalomba vezették el, ahová nem mindenki jut el. Olyan az, mint meghívót kapni Isten udvarába, hogy neki is megmutathassa, mit tud.

Mestere megtanította neki a zene nagy titkát is. A zene nem más, mint az égi lények anyanyelve. Azoké, akik Isten közelben élhetnek. A művészek: hangszerek, és Isten olykor jókedvében játszik rajtuk. Ezeket hívják ihletett művészeknek, mert hallják és vissza tudják

adni az isteni hangokat, amelyek megihletik a lelküket. Isten üzen valamit, és a zenészeknek kötelessége továbbítani ezeket az üzeneteket az emberek számára. A jó muzsikus könnyedén adja tovább a tudását és az isteni üzeneteket, míg a botcsinálta zenész csak szerencsétlenkedik és kínozza a hangszerét. Akár a saját hangját is. Merthogy az énekesnek a hangja a hangszer.

Roberto elámult ennyi tudáson. Addig is tisztelte Nordensen mestert, de onnantól fogva valóságos hódolatot érzett iránta. El is mondta ezt Bertoldnak, aki széles mosollyal nyugtázta a gyermeki csodálatot. Most megint gyermeknek tartotta, mert ők tudnak csak igazán rácsodálkozni a világra. Amíg megőrzik ezt a képességüket, lélekben gyermekek maradnak. Ezt egyúttal jó jelnek is vette, mert úgy tudta, hogy a vérbeli művészek lélekben örök gyermekek maradnak. Azon töprengett még, mi lesz így a fiából, de aztán rájött, hogy egykor majd választani fog a két mesterség között. Ha tengerész akar lenni, sikeres kereskedő, akkor nagyon is fel kell nőnie. Képpé kell válnia, hogy gondoskodjék másokról, több családról is, nemcsak a sajátjáról. De semmit nem sürgetett. Roberto még ifjú, és lesz ideje, hogy helyesen válasszon a kemény kétékezi munkát is igénylő hajósmesterség és a művészet között.

Roberto pedig egyre haladt a tanulással. Most már ő maga igényelte, hogy minél több ismeretet sajátíthasson el. Innen nem volt visszaút. Az egykori legényke, aki egy kicsiny sziget kicsinyes gondolatai között tudta csak elképzelni úgy a jelenét, mint a jövőjét, már jóval felnőttebben gondolkodott a világról. A zene pedig megedzette a memóriáját. Sokkal könnyebben tanult meg más tantárgyakat is. Nordensen mester ezt is megmagyarázta neki. A zenészeknek egész kottákat kell fejből tudniuk. A zene megnöveli a szellem erejét, s ettől van az, hogy aki jól zenél, sok darabot tud fejből, az egyebet is könnyebben sajátít el.

Ezen gondolatok közt hát nem jutott hely szegény Fernanda számára. Hogy is juthatott volna, ha egyszer soha nem találkoztak? Ám az élet és annak rendezői sokkal bonyolultabbak annál, hogy egészen távoli területekről is össze ne tudnák gabalyítani a szálakat két ifjú személy életében... ha nagyon akarják...

Mindketten nagyon fiatalok voltak még. Hát hogyan lett volna idejük, hogy valamit kivárjanak, ami lényeges lehet az életükben?

Pedrinho és az atlantiszi térképek

Egy napon különös hajó érkezett Bertold városának közelébe. A tenger háborgott, a rajta utazók veszélyben voltak. Mindenkit félelemmel töltött el a látványa. Idegen zászlót láttak az árbocán, soha nem látott ország fiai lehettek, s amikor partra szálltak, senki nem értette a beszédüket.

Nem hajóztak be a kikötőbe, hanem távolabb horgonyoztak le, és a kapitányuk csónakra szállt, hogy segítséget kérjen a helybeliektől. Ő maga is rossz bőrben volt. Nem tudni, mennyi ideig hánykódtak a messzi tengeren, de sejthető volt, hogy már igen régóta, s hogy fogytán lehet az élelmük és a vizük. De mivel nem tudta, milyen fogadtatásban lesz részük, hát előbb maga próbált tájékozódni, csak hát egymás nyelvének ismerete nélkül nem sokat érthettek meg a más hangzású nyelven mondottakból.

Valakinek az az ötlete támadt, hogy meg kellene kérdezni Bergson doktort, hátha ő tudja az idegen nyelvet, amin az idegen kapitány beszélt. Bergson úrra várni kellett kissé, mert éppen betegeket látogatott, ezért leültették az idegen kapitányt az egyik kikötői fogadóban. Voltak, akik elleneztek, mondván, hogy ha betegek, behurcolhatnak rettenetes betegségeket is, de az emberség mégis azt diktálta, hogy kíméletesen bánjanak velük. Erős itallal kínálták őket, hogy átmelegedjenek a metsző hideg szél rohamai után. Ételt nem fogadtak el, ami furcsa volt, hiszen a legtöbb tengerész farkaséhesen tér meg a tengerről.

Bergsonnal együtt hamarosan előkerült Bertold is, aki a partról szemrevételezte az idegen hajót, majd valami csúnyát talált mondani, mielőtt belépett volna az ivóba. Neki ismerős volt

a hajózásló, és nem lehetett valami jó véleménnyel a matrózokról, ha így elkáromkodta magát, mikor meglátta. De egyelőre leplezte érzelmeit, mert pontosan akart tudni mindent. Ha csak úgy lerohanja őket, semmit nem fognak bevallani. Bergson doktor megnézte és megvizsgálta az idegen hajósokat. A szájuk ki volt sebesedve, egyelőre nem tudni, mitől. A doktor latinul szólott a kapitányhoz, aki láthatóan értette a művelt beszédet. Ő ugyan másképpen beszélt, másfajta kiejtéssel, de valahogyan mégis hasonlítottak a szavai a hivatalos latinhoz, és aki hallotta már Robertót beszélni, az is rájöhetett, hogy az általa beszélt vagy énekelt nyelvnek is rokona lehet az az idegen nyelv.

Bergson doktor kikérdezte a kapitányt, milyen állapotok uralkodnak a hajóján, és ezért arra nem tudták rávenni, hogy velük menjen a nagy vitorlásra, nem messze a partoktól. Bertold ezenközben feszülten figyelt. Az idegen beszéde dallamos volt, de nem volt szimpatikus. Mivel a kikötő fölött rangja folytán Bertold rendelkezett, megkérte Bergson doktort, hogy ne engedjen partra szállni másokat is a nagy hajóról, hanem ő maga ajánlott fel nekik élelmet és vizet, ha azonnal távoznak. Kaptak pár kosár gyümölcsöt is, ami télidőben komoly érték. Az idegen kapitány ráállt a dologra, köszönettel vette, és sajnálkozott, hogy nem tudja megfizetni a kapott dolgokat, de örök hálára kötelezték általa.

Mikor megérkezett Bertold házából a felajánlott élelmiszerrakomány meg a víz, Bertold intésére gyorsan berakodták a csónakba, és útjukra bocsátották az idegeneket. Hogy viszály azért ne legyen az elutasításból, az orvos azzal indokolta a szigorú döntést, hogy véletlenül se szabad járványt behurcolniuk, hanem ennek elkerülése végett sürgősen távozniuk kell.

Bertold hosszasan figyelte a csónak útját, még azután is, hogy annak utasai rég felszálltak a hajóra. Megvárta, hogy felszedjék a horgonyt, s figyelte, merre veszik az útjukat. Ha észak felé térnének, riasztaniuk kellene a partment közelében lakókat, mert veszélyes kalózhajó volt az a furcsa, sokvitorlás alkotmány. Bertoldnak volt már dolga velük, és nem kellemes élményeket őrzött a kapitányukról, aki a nevét is eltitkolta előlük. Fernandesnek mondta magát, pedig Pedrinhónak hívták. Ismerte a gúnynevét is, ami elég csúnyán hangzott, és aki értett valamit a nyelvükön, azt is tudta, hogy cifra káromkodást jelent: Caralho. Nyilván azért ragadt rá ez a név, mert sokat emlegette ezt a szitokszót. De Bertold nem akart mindent kitalálni róla a helybelieknek, nehogy riadalom támadjon, amazok meg kifigyeljük és lecsapjanak az ijedten futkosó népségre.

Nem tudni, hogy Pedrinho kapitány felismerte-e Bertoldot, mert ennek nem adta jelét. Ám ismerve a tengeri „ragadozó” természetét, sejthető volt, hogy nagyon is emlékezett rá, hiszen tengeri csatában csaptak össze valamikor, csak most, mivel kiszolgáltatott helyzetbe kerültek, nem akarta emlékeztetni rá a riválisát. Amikor Bertold élelmet és vizet ajánlott fel nekik, megörült, hogy sikerült titokban tartani a kilétét, ezért amilyen gyorsan csak tehették, elszeleltek a partok közeléből.

Azt se mondta el a jóindulatú doktornak, hogy igen messzire merészkedtek a tengeren. Hallott a rég elsüllyedt Atlantiszról, és annak maradványai nyomát kereste az embereivel együtt. Talált is egy zord szigetet, amikor jócskán észak felé vették útjukat, de azt elég veszélyesnek találta. Vulkánok füstölögtek rajta, s legfeljebb az ott legelésző birkákból tudtak volna zsákmányolni, de a helybeliek résen voltak és elkergették onnan őket. Mit volt mit

tenni, dél felé fordították hát a hajójukat, és sokáig sodródtak, az egyre jobban legyengült légénység pedig lázongott.

Szerencse, hogy most élelemhez tudtak jutni, és ajánlatos volt hazafelé fordítani a hajójuk orrát, mert az óceán ilyenkor már igen sokat háborog. Örülhetnek, ha nagyobb viharba nem kerülnek. Az elveszett Atlantiszt nem találták meg, így annak mesés kincseiről is hiábavaló volna ábrándozniuk – egyelőre. Pedrinho kapitány azért nem tett le a tervéről, hanem annál dédelgetettebb álma maradt a mesés sziget, minél távolabbra hajózott tőle. Tőle, azaz a feltételezett helyétől, ahol most már csak ezüstösen csillogó vizet talált, meg sokat háborgó tengert, hatalmas hullámokkal. Még csak kifosztható hajókat se látott, hiszen a tapasztaltabb hajósok rég téli kikötőikben pihentették a hajóikat. Nem ment a tengerre senki sem, akinek az élete kedves. Csak az olyan mindenre elszánt kalóz népség járja még a nagy vizeket, mint Pedrinho.

Az északi sziget nevét nem tudta, de nem is feltételezte, hogy ott bármiféle kincset található. Törölte is hát távolabbi tervei közül, hogy oda valaha is visszatérjen. Ahol olyan vulkános a tenger, még az is megeshet, hogy épp az ő hajójuk alatt tör ki valamikor, onnan aztán nem lenne menekvés senkinek! Még a gondolatba is beleborzongott.

Atlantisz sorsán azonban sokat töprengett. Voltak régi térképei, amelyeken még szerepelt a nagy sziget, sőt szigetcsoport is. Tudta, hogy igen régi korokban a hajósok gyakran megfordultak rajta, s hogy állandó kereskedelem folyt a távoli földrészek között. Aztán valami egyszer elveszett, ők pedig járhatják elkeseredetten a végtelen vizeket, mintha valami megdelejezné őket, mindig másfelé fordul a széljárás, őket egyre messzebbre sodorva a már-

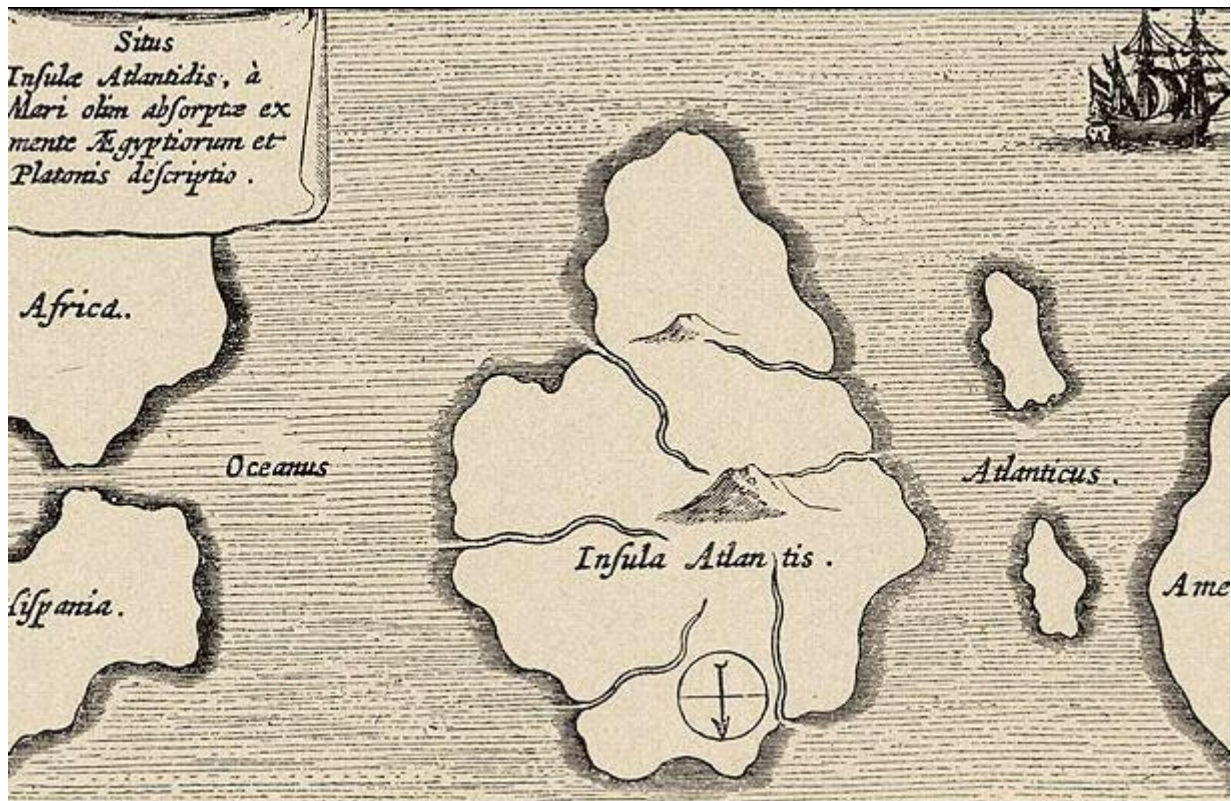
már felfedezni vélt, szépséges partoktól. Magában sokat átkozódott emiatt, de sorsát megfordítani nem tudta. Ezidáig legalább. A térképek nem hazudnak, morogta ilyenkor magában. Azokat senki nem szórakozásból rajzolta le, hanem hogy önmagát és társait emlékeztesse, merre kell visszatalálniuk, ha ismét keresni kezdenék a csodálatos híru földrészt. A régi öregek úgy mesélték az ő hazájában, hogy a föníciaiak, ibérek, karthágóiak és egyéb kereskedőnépek mindig náluk kötöttek ki, mielőtt Atlantiszra indultak volna. Onnan vételeztek élelmet és vizet, mivel az út sokáig tartott odáig. Bezzeg, ha akkor élhetett volna, mekkora fogásokat ejthetett volna a visszatérő hajókról! Kapzsi vágyai az egekig lobogtak, ha csak rá gondolt, mit mulasztott el! Pedig tudhatta volna, hogy egyszerre csak egy korban lehet élni, máshová vágyakozni hiábavaló, értelmetlen dolog.

Így hát csak bámulta a régi térképeket, amelyeket egy öreg tengerésztől nyert el kockajátékon valamelyik kikötői kocsmában. Az öreg később megbánta, hogy könnyelműen eltékozolta becses régi holmiját, egyéb értékeivel egyetemben, de Pedrinho kíméletlen volt. Nemcsak nem adta vissza és még egyszer kockára tenni se volt hajlandó az öregnek egykori jogos tulajdonát, hanem még jól el is páholta. Pedig a jó öreg sírva kérlelte, és azt is ígérte, hogy elárulja, kinek kellene jó pénzen eladni a ritka írásokat. Pedrinhót azonban megszállta a kapzsi szerzésvágy, és feltette magában, hogy a térképek segítségével ő maga keresi meg a kincses szigetet.

Az öreg aztán ahányszor csak meglátta felbukkanni Caralhót valamelyik lebuiban, rögtön a nyomába eredt és még további meséket engedett kicsalni magából egy-egy ital fejében. Azt is elmondta neki, hogy Atlantisz nemcsak afféle kicsiny sziget volt, hanem hatalmas földrész, az őskontinensek egyike. No, ez már magas volt kissé az alacsony homlokú Pedrinhónak, és nem sokáig tűrte, hogy az öreg egyre mesésebb történeteket meséljen neki. Gallérjánál

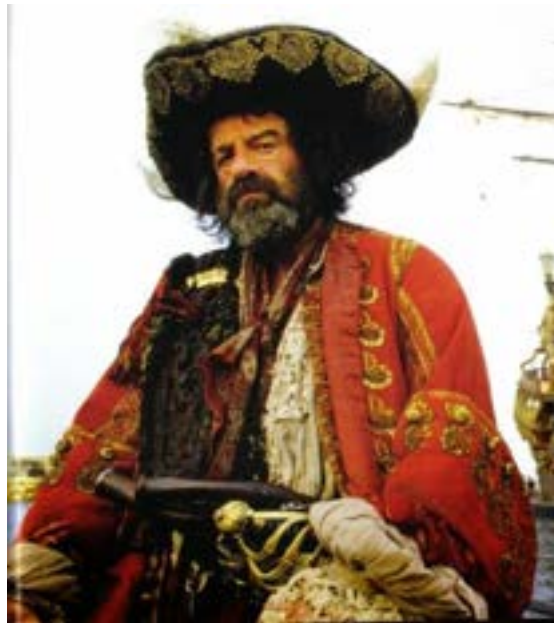
fogva kipenderítette a kocsmából, és megfenyegette, hogy ha még egyszer meglátja, nem is kérdez tőle semmit, csak jól megruházza. Így Carlo, amikor már mindketten beszéltek, nem mondott többé neki semmit. Kedves térképeinek pedig csupán az emlékét őrizhette magában. Megpróbálta másoknak is leírni szavakkal, miféle kincsétől fosztotta meg őt Pedrinho, de ügyet se vetettek rá. Nem hittek neki, mert olyan messzire senki nem merészkedik a tengeren. Ott nincsenek szigetek, és éhen-szomjan veszne, aki szárazföldet nem talál, ahol erőt gyűjthetne a legtávolabbi útra, aminek akkor ezt tartották.

Pedrinho hajója, amint eltávolodott a normann partoktól, sikeresen haladt hazája felé, a luzitánok földjére. Egyelőre téli szálláshelyet kerestek maguknak, némi élelmet és nyugalmat, amíg ismét tengerre nem szállhatnak. Bertoldnak hazudott. Nemhogy pénzük nem volt, de temérdek kincset halmoztak fel, ki-ki az otthonában, ahová megtérni készültek. S a hajón is akadt elég pénzük, hiszen anélkül hiába kötöttek volna ki bárhol is. De hát jobban esett a lelkének, ha hazudhatott és másokat kihasználhatott. Gyakran fosztottak ki jólelkű tengerparti népeket, ismerte őket és szokásaikat. Ahelyett, hogy becsülte és tisztelte volna őket a jólelkőségükért, megvetette és butának tartotta őket. Ő ugyan egy fillért nem adna senkinek, élelmet és vizet pláne nem. Szerezzen mindenki magának, ahogy tud! Micsoda ő? Valami megveszekedett szent?! Nem is sejtette, hogy később, más korokban is lesznek olyanok, akik hozzá hasonlóan gondolkodnak. No, azokkal se szeretett volna összeakadni! Sem fényes nappal az utcán, ahol ő egyébiránt ritkán fordult meg, sem egy sötét sikátorban, ahol már otthonosabban érezte magát. Mert azokkal a csirkefogókkal szemben ő is

alulmaradt volna. Azokat minden hájjal megkenték, és soha nem vettek volna tőle térképeket, de még csak nem is kockáztak volna érte. Egyszerűen lecsapták volna, és elszedik tőle. Utána meg azt hazudják, hogy Pedrinho akarta kirabolni őket, s ők csak önvédelemből loptak...

Nos, vitte hazafelé a tenger minden hulláma Pedrinho hajóját, rajta a váltott zászlókkal, merthogy azt is gyakran letagadták, honnan származnak, mi járatban vannak ott, ahová éppen betévedtek. Mikor halálfejes zászló alatt siklottak a tengereken, mikor királyi felségjelek alatt, mikor kinek-minek hazudták magukat ezekkel a jelekkel... Mindegy volt nekik, csak legyen elegendő zsákmány, amin aztán megosztozkodhatnak...

Pedrinho nem ismert kíméletet senki iránt. Mindig heves indulatok fűtötték, ha idegenekkel találkozott. Akár vadászösztönnek tartották ezt a ferde érzését, akár pusztá rosszindulatnak, neki mindegy volt. Aki az útjába akadt, azt rögtön az áldozat szerepébe képzelte, s akként is bánt vele. Bertoldot is felismerte, ám igen rossz bőrben volt akkor, hogy szembeszálljon vele, de amint helyrejött a hosszas éhezés után Bertold adományaitól, mindjárt bosszútervet forralt magában. A tenger lenyugodott kissé, már egészen barátságos arcát mutatta, csak a hullámok voltak olykor kissé magasak.

Bizonyára akadnak, akik ezt csalóka ábrándképnek tartanák, de Pedrinho keményfiú volt. Mintha a visszajára járt volna az esze kereke, mindent kifordított eredeti mivoltából, és addig nem nyugodott, amíg rá nem szedte kiszemelt áldozatait. Egyszerre több vasat is tartott a tűzben, mondták róla, és valóban, neki mindig volt több terve is, amit már a közeljövőben végrehajthat. Ez a fordított logika vagy gondolkodásmód volt a fegyvere. A jótét lelkek, akiket jámbornak neveltek, szerinte együgyűek voltak, pedig csak nem voltak hajlandóak olyan alantasan gondolkodni, mint Pedrinho, a sokat csúfolt, mégis rettegett nevű egykori tengerész, aki már elég régen kalózzá lett.

Nos, a kegyetlen kalózkapitány viszonylag hamar összeszedte magát, és bár elég sok embert vesztett, akiknek hulláját beledobatta a tengerbe minden ceremónia nélkül, mégis talált olyan elszánt alakokat, akik hajlandóak voltak vele tartani a visszaúton. Mert a terveit Bertoldra és a láthatóan gazdag kikötőre vonatkoztak.

Habár az út kockázatos volt, mivel az összes tengerész már odahaza volt boldog révbe húzódva, mégse tudott nyugton maradni a gondolattól, hogy két legyet üthet egy csapásra. Megöli Bertoldot, majd megszerzi a kincseit. Mikor a beijedt nép menekülni kezd, azokat is kifosztja, legyilkolja, és a rablott kincsekkel megoldja újabb Atlantisz-kereső útját. Mert bizony elég sokba került neki ez a titkolt szenvedélye. Titkolta a hazájabeliek elől, nehogy más is útra keljen, és esetleg nála hamarabb leljen rá arra, amit ő is régóta keres. Hálát nem érzett Bertold iránt, aki, bár látta rajta, hogy felismerte, mégse ártott neki. Ő bezzeg nem kímélte volna az életét, ha a helyzet fordítva áll!

Ám a terveit keresztezte valami nálánál is hatalmasabb erő. Ő ugyan önmagát helyezte mindenki fölé, s úgy képzelte, hogy mindenkit át tud verni, még akár az Atyaúristent is. Mit törődik ő a papokkal, meg amit a miséken zsennyegnek! Neki más az útja, neki nem parancsolnak, hanem épp ellenkezőleg: ő parancsol mindenkinek, aki ki van szolgáltatva neki!

Már ismét közelegtek a normann partokhoz, amikor megfordult a szél, és elkezdte őket messzire sodorni onnan. Az emberek küzdöttek, a vitorlák, az árbocok meg a kötelek csak úgy recsegték-ropogtak az orkán erejű szélben. Mintha valami titokzatos erő kezdte volna vonzani őket egy távolabbi cél felé. A víz kavargott, ők pedig hánykódtak rajta, amikor a távolban partokat véltek felfedezni. Most már megpróbáltak ellenirányban haladni, és egyre gyorsabban, mert a szél is arrafelé sodorta őket. Előbb csak Caralho káromkodta el magát

nagy ámulatában, aztán a társai közül is többen ugyanarra az egy pontra meredtek, ami egyre előttük volt valahol a távolban, és hiába haladtak arrafelé, mégse közeledtek hozzá.

-Ez valami boszorkányság! – kiáltották többen, és arra kérték Pedrinhót, hogy forduljanak vissza. Itt nincsen semmi, bizonyára idevesznek, ha nem kerülik ezt az elátkozott helyet.

Pedrinho hajthatatlan volt. A lázongó matrózokra ordított, fenyegette őket, hogy a tengerbe vetteti őket, akár a hullákat, ha nem hallgatnak el. A helyzet kaotikus volt. A legénység egyik fele azon volt, hogy menjenek tovább, ha már úgylis előttük van az a távoli föld, míg a többiek egyre dühödtebben követelték, hogy menjenek haza, vagy legalább a normannokat kifosztani, ha már úgylis arra szerződtek Caralhóval. Voltak, akik fegyvert is ragadtak, hogy erőnek erejével is, de rávehessék a tébolyult kapitányt az irányváltásra. Ám a szél egyre csak ellenük dolgozott. Vitte, sodorta őket mind nagyobb erővel. Pedrinho öltre ment az egyik emberrel, a leghangosabbal, s végül valóban a háborgó tengerbe vetette. A többiek meg se próbálhatták, hogy segítsenek rajta, s ez meghátrálásra készítette őket.

-Aki még egyszer azt mondja, hogy visszamegy, az indulhat Mahomet után! – ordította Pedrinho.

Mahomet egy idegen tengerész volt, akit a legutóbbi kikötéskor vett magához a kapitány. Akkor még nem tudta, hogy utolsó tengeri útja lesz ez, amire a gazdag zsákmány ígérete miatt vállalkozott. Pillanatok alatt eltűnt a háborgó, hideg tengerben. Sem segélykérő kiáltásait, sem Pedrinho után küldött átkait nem hallhatta senki a bömbölő szélben. Többen megrendültek, de nem mertek szólni, mert ismerték Pedrinhót, milyen kegyetlenül bánik azokkal, akik ellentmondanak neki.

Atlantisz délibábként tűnt fel a kapitány és a legénység egyes tagjainak szemei előtt. Különös volt, hogy a toronymagas hullámok csak sodorták a hajót, de fel nem borították. Mintha szándékosan csalták volna őket vélt vagy álmodott céljuk felé. Néha eltakarta a felbukkanó partokat egy-egy nagyobb felhő, majd ismét tisztult valamelyest a láthatár, s megint arrafelé haladtak, ahol Atlantiszt látni vélték. Közben nem is gondoltak azzal, hogy milyen messzire sodródtak már a célba vett partoktól... minden parttól...

A kísértethajó

A következő év tavaszán, mikor újraindult a tengeri forgalom, különös kísértethajó bolyongott a normann partok vidékén, majd útját dél felé vette. Senkit nem láttak rajta, csak a korábban már látott kalózhajót vélték felismerni benne Bertold városában. De mivel megfordította az útját, hát nem törődtek vele különösebben. Bertold mindenesetre felkészült mindenre, ha mégis újból összeakadnának vele a nyílt tengeren, vagy kissé távolabb a hazájától. De erre nem került sor. Csupán azokban a kikötőkben hallottak róla másoktól, akik szintén látták, és úgy vélték, valóban kísértethajó. Gyorsan keresztet vetett mindenki, aki csak egyszer is látta életében. Jeges borzongás futott végig a hátukon, s nem tudták volna megmagyarázni, miért.

Voltak azonban más kalózok is, akik szemet vetettek a kissé már megtépázott, de jó felépítésű és eredetileg bizonyára drága sokvitorlás hajóra. Ezek nemcsak megközelítették csónakokon, hanem fel is másztak rá, de ők is rejtélyes módon eltűntek. Soha senki nem látta viszont őket. Hogy a tengerbe vesztek, vagy valaki mégis volt a hajón s megölte őket, nem tudni, mert nem volt hiteles szemtanú, akitől megtudhatták volna. Csak terjedt a hír, hogy egy félelmetes kísértethajó bolyong a tengereken, s mintha az emberekre vadászna... aki megközelíti, az halálfia!

Mindig ködös időben tűnt fel, hogy aztán rövid időre kitisztuljon körülötte a levegő. Akkor, mintha rejtélyes hívőjeleket adott volna le, néhány embert vonzani kezdett. De miután elterjedt róla az a hír, hogy elátkozott hajóról van szó, a legtöbben gyorsan valami menedéket kerestek, ahol elrejtőzhetnek még a látványa elől is. Az asszonyok beparancsolták a házba a gyerekeket, és félelmükben imádkoztak.

Bertold is hallott róla, milyen sorsra jutott Pedrinho hajója, de nem foglalkozott vele. Ha odavesztek, hát odavesztek, mormogta magában. Nem volt nagy kár értük. Pedrinho gonosz lélek volt. Ott ártott mindenkinek, ahol csak tudott. Nem tudhatta, mert sok elfoglaltsága közben nem jutott rá ideje, sem figyelme, hogy Pedrinho elveszített valamit abban a fogadóban, ahol Bergson doktor megvizsgálta őt és társait.

Bergson doktor is csak később tudta meg, mi esett ki Pedrinho zsebéből, amikor a fogadós értesítette róla. Rögtön elrendelte, hogy füstöljék meg alaposan az írást, mivel betegek voltak a hajón, s nem tudni, miféle fertőzést hozhattak magukkal az idegen hajósok. A fogadós mindent el is végzett, sőt az ivót is, ahol a nagy hajó tengerészei megfordultak, alaposan felsikáltatta a cseléddel. Nem sajnálták tőle az ecetet, úgy, hogy még másnap is csak fintorogtak a vendégek, miféle italt mértek itt, hogy olyan furcsa szag van...

Pedrinho és emberei addig mentek az ismeretlen partok felé, hogy már teljesen annak a képei éltették őket. Az élelmük elfogyott, az emberek sorra pusztultak el egymás után. De Pedrinho és még páran kitartóan hittek abban, hogy egyre közelednek ama csodálatos partok felé, ami úgy vonzotta őket, mint a mágnes a vasat. Már csak ők maradtak életben, és

egy napon varázslatos kép merült fel előttük. Partok! Igazi partok! A vízbe vetették magukat, a hajójukkal már nem törődtek többé, csak úsztak arra, ahol a szárazföldet látni vélték. Senki emberfia nem tudná megmagyarázni, miféle földöntúli erő vonzotta őket magához, de ők úgy érezték, hogy szinte egy másik dimenzióba léptek át. Csodás képeket láttak, földi és tenger mélyére süllyedt városokat, szobrokat, különleges építményeket, és azt a bizonyos kör alakú várost, amelyet régóta kerestek. Hát bizony, senki nem tudja, hogy valóban találtak-e valamit, vagy csak hallucináltak a haláluk előtt, mint ahogy azt se tudni, hogy mindez megtörtént-e, vagy csak álmodta valaki. A hajójukat azonban visszafelé kezdte sodorni a szél, és azóta is ott bolyong elhagyottan a végtelennek tűnő vizeken. Néha feltűnik, majd újra a ködbe vész. Páran megpróbálják hatalmukba venni, de őket keríti a hatalmába egy olyan rejtélyes erő, aminek nem tudnak ellenállni. Olyasmi ez, akár a szirének éneke... aki egyszer hallotta, az többé nem szabadulhat a hatása alól... Talán erről mesélt Odüsszeusz, aki egyedüli földi emberként úszta meg a tengeri varázslatot?...

24.

Maria levele

Maria jó ideig várta Roberto híreit. Próbált üzeni utána azokkal a hajósokkal, akik néha megálltak az isolettánál, hogy vegyenek vagy cseréljenek pár élelmiszert, s hogy feltöltsék a hordóikat vízzel vagy borral. Maria kérdezősködött, de senki nem találkozott mostanában a Bertold hajójával. Csupán annyit hallottak, még az előző évben, hogy Palermo hercege meginvitálta a palotájába, ahol sokat énekelt és mandolinozott a szép hangú ifjú.

Maria roppant örült ennek, s arról faggatta a tengerészeket vagy a kereskedőket, hogy Palermo után merre vették az útjukat a normann hajó utasai, de ezt már senki nem tudta megmondani neki. S mivel az ő kicsiny szigetüket széles ívben elkerülte a Njord, az erre vetődött hajósok sem láthatták, amint előbb Afrika partjai közelében hajóztak, majd visszafelé vették az irányt az északi vizek felé. Maria a lelkükre kötötte az idegeneknek, hogy feltétlenül adják át az üzenetét a fiának vagy Bertold kapitánynak, hogy jöhetnek immár. Azt nem árulta el nekik, miért, mert azt röstellte volna bevallani, hogy titokban ismét visszavárja Bertoldot.

Aztán mégis küldött egy levelet Robertónak.

Drága szép fiam!

Kérlek, adj hírt magadról, merre jársz a nagy távoli tengeren! Már régóta várom a leveledet, s csak gondolom, hogy sok dolgod lehet, ha nem érsz rá írni. De talán csak megálltok valahol a sok bolyongás közben, akkor ne sajnálj anyádtól pár sornyi hírt, hiszen tudod, mennyire várom.

Apád, vagyis nevelőapád a tengerbe veszett. Az Óriások Sziklájáról ragadta el a nagy víz egy hirtelen támadt viharban. Már késő volt, nem tudott elmenekülni onnan. A holttestét nem találtuk meg, de később elbúcsúztattuk a tengerre küldött mécsesekkel. Azóta nagy szomorúságban élek, mert a mások segítségére szorulok, de úgy Francesco öcséd, mint én, igyekszünk megtenni mindent árván maradt kistestvéreid érdekében. Francesco a halászokkal jár a tengerre, és legtöbbször jó fogással tér haza, emiatt nem nélkülözünk. De azért sok munkához hiányzik Sandro két dolgos keze, különösen a mezei munkákban meg a szőlőben.

Beppe atya csipkéket meg hímzéseket rendelt tőlem a templom számára. Máskor meg idegen kereskedők viszik el eladni, amit készítek, szóval nem annyira rossz a sorsunk.

Csak amiatt búslakodom, hogy miután elmentél apád hajóján, mi idehaza sokszor összekülönböztünk Sandróval. Beppe atya megrótt bennünket ezért, nevelőapádra is sűrűn

kimérte a penitenciát, de az se sokat segített rajta. Bánatában vagy haragjában mehetett ki a sziklára is, mert ezt nem akarta megosztani senkivel. Haragudott rátok, de aztán magába fojtotta az érzéseit. Istenem, ha segíthettünk volna rajta! Azóta is sokat imádkozunk érte. Kérlek, ha te is elmondod az esti imádat, legalább olyankor mondj érte is egy imádságot, vagy még inkább egy rózsafüzért. Én is mindig imádkozom érted. Sandróért már mondattam misét, s ha ismét fordul az év, újat mondatok a lelki üdvéért és a nyugalmaért.

Sok szeretettel gondolok rád. Elképzelni se tudom, mekkora távolságokat jártok be apáddal együtt, de nem is kell nekem képzelnem, hiszen együgyű asszony vagyok. Már nem dalolok annyit, mint régen, amikor téged tanítottalak mandolinon játszani, s talán a gyászév alatt nem is nagyon illik.

Vigyázz nagyon magadra, édes gyermekem, és fogadj szót apádnak! Bertold jó ember, biztosan fényesebb, szebb jövőd lesz mellette, mint itt, ezen a kicsiny szigeten.

Sokszor csókol:

Anyád

Kötöttem neked egy jó meleg sálát, hogy megvédjen a hideg szélben. Arra az emberre bízom, aki ezt a levelet viszi, s remélhetőleg meg is talál.

A térképek

Pedrinho térképei sok fejtörést okoztak a normannoknak, akiknek a kezére kerültek. Habár alaposan fertőtlenítették őket füstölővel, valójában mégse jelentettek nagy veszélyt rájuk nézve, mert a kalózhajó matrózai nem fertőző betegségtől betegedtek meg, hanem a tengeren átélt sok éhezéstől, nélkülözéstől. Ma már ismerjük a nevét a bajnak: skorbutnak hívják. A hajósnépek azonban akkoriban mit se tudtak róla, csak elborzadva nézték, amint legyengülten és halálosan kifáradva megérkeztek a messze elkalandozott hajósok szülőföldjükre.

Bertold adománya sokat segített Pedrinhón és társain, habár, ahogy a normann kapitány mondta, nem érdemelték meg az irgalmas szívet és a potyán kapott élelmiszert, sem a vizet. Rosszfajta tengeri népek voltak, rablásból éltek, és soha nem kímélték a mások életét. Bertold a kalózsok távozása után böjtöt tartott és hálát adott az Úrnak, amiért ilyen jóra való fiúval ajándékozta meg, akire számíthat majd öreg napjaira. Roberto ezt meg is fogadta neki, Bertold pedig sűrűn járt a templomba. Penitenciát is rótt ki rá Randulf atya, a gyóntatója, amiért korábban nem kereste az alkalmat a szigetre való visszatérésre, hogy legalább megtudakolja, mi lett annak a szegény lánynak a sorsa, akit ott elcsábított.

Bertold komolyan vette a vezeklést, s nemcsak adományokkal támogatta a szentegyházat, hanem valóban erősen magába szállt, majd megpróbálta kigondolni, hogyan oldhatná meg a helyzetet. Mariát nem látogathatta meg, így nem is tudhatott meg semmi pontosat Roberto születésével kapcsolatban, pedig az ő hazájában fontos a felmenők ismerete. Minden ősöknek a nevei, foglalkozásuk, ha van, iskolázottságuk, s minden efféle. Tisztelettel tartoznak a gyermekek a szüleiknek, s ha megvénülnek, gondoskodniuk kell róluk öreg napjaikra.

Roberto, mivel a szülőhelyéről kitiltották, s mert igen fiatal volt még, nem töprengett hasonlókon. Neki ott volt a tanulás, majd a nagy tavaszi viharok elmúltával ismét a hajózás. Izgatta nagyon Ricardo herceg meghívása, és természetesen a hárfa is, amely Palermóban rá vár. A drága Mammára gondolt sokat, és testvéreire, a Bertoldéhoz képest igen egyszerű és kicsi házukra, amely mégis kedves volt a szívének. Boldog gyermekkorának emlékei tértek meg hozzá időnként, és hol elérékenyült, hol a honvágy kínozza, de férfiasan titkolta mindenki előtt. Tudta, hogy Bertoldnak hiába beszélne erről, úgyis azt válaszolná, hogy hiszen mindkettőjüket eltiltották attól, hogy az isolettára visszatérjenek. Ők megfogadták, és meg is tartják. A férfikor eljövételét akkorra várhatja majd Roberto is, amikor már úrrá tud lenni az érzésein, és az álmokat nem téveszti össze a lehetőségekkel.

Mikor előkerült az a pár térkép, amit Pedrinho elveszített, Bertoldot is megkérdezték, mit tud róla, s hogy neki mit mondanak a különleges iratok, amely bizonyára fontos lehetett annak az idegen kalóznak, akinek még a nemzetiségét se tudják. Bertold tudta, s el is mondta, hogy luzitán kalózzal volt dolguk, és örüljenek, hogy szépszerivel el lehetett küldeni

őket a városukból. Ha jobb erőben lettek volna, akár hirtelen rajtuk is üthettek volna. Ő nem sajnálja azt a pár kosár élelmet, meg a vizet, amivel ellátta őket. Ha megtámadják a várost, sokkal nagyobb károkat okozhattak volna. Mikor valahol partra szállnak, gyújtogatnak, öldökölnek, csak a nagy pusztulás és betegség, meg kifosztottság marad utánuk. Adjanak hálát a Jóistennek, hogy eltakarodtak innen, s csak vigyék a jó szelek innen jó messzire azt a rosszhírű hajót!

A városlakók hittek Bertoldnak, és többen hálából misét mondattak a város szerencsés megmeneküléséért. A papírokat Bertoldra és Bergson doktorra bízta, majd ők kitudják, mi áll rajta idegen írással. Ők aztán összedugták a fejüket, és valóban alaposan áttanulmányozták Pedrinho csalással szerzett térképeit. Erősen csodálkoztak rajta, honnét szerezhette őket, de mivel kalózárról volt szó, végülis arra jutottak, hogy ha Pedrinho mindenféle drágaságot összelopkodott már életében, miért éppen ezeket az irományokat ne lophatta volna valahonnan?...

Előkeresték a régi sagákat tartalmazó könyveket, és volt olyan, amelyikben szerepeltek hasonló térképek. Bergson doktor emlékezett még egy viking történetre, amely arról szólt, hogy az északi vikingek ősei valaha bőrhajóra szálltak, azokon keltek át a nagy óceánon, amely egy elsüllyedt nagy szigetről kapta a nevét. Talán Atlantiszt keresték ők is, mint ahogy azóta annyian, a legendát mindenestre feljegyezték, és sokak emlékezetében él ma is.

Leif Eriksson és hajós társai, akik először léptek amerikai földre

Találtak még rajzokat a vikingek által használt hajókról is, de ez az Atlantisz nevű földrésről inkább csak említést tett, amely homályban hagyta a lényegét: vajon meddig és hol létezett az a titokzatos szárazföld, amelyet, ha tehetik, a vikingek is meghódítottak volna.

Újabb könyvek után kellett nézniük a tudós embereknek. Ők is tudni szerettek volna arról a különleges földről, amellyel kapcsolatban Pedrinhónak tervei lehettek. Máskülönben miért hordta volna magával a térképeket, mert bizonyára azok voltak, bár némelyik igen kezdetleges formájú. Vagy esetleg annyira ősi iromány, hogy akkor másképpen néztek ki azok a födek, amelyeket ők is ismernek. A tenger építeni is tud, meg rombolni is. Sok kérdés akadt, de egyelőre kevés volt a válasz. Bertold és Bergson doktor nagy fába vágták a fejszájukat. És akkor még nem is tudtak a kalózhajó végzetes sorsáról, utolsó útjáról, amelynek során úgy a kapitány, mint a tengerészek megháborodtak és a tengerbe vetették magukat egy olyan helyen, ahol semmiféle szárazföld nem létezett. Aki látta volna, bizonyára azt hiszi, hogy megátkozták őket, azért vesztették el úgy a fejüket, hogy minden ok nélkül a tengerbe ölték magukat. S talán így is volt. Sokan átkozhatták őket azokon a földeken, ahol megfordultak pompás kinézetű hajójukkal. Sok tönkretett család, megbecstelenített lányok és asszonyok, árván maradt gyermekek küldhettek utánuk olyan üzeneteket, amelyek aztán egyetlen átokká egyesülve lesújtottak a gonosz lelkekre.

Akadt még néhány tudós ember a városban, és könyvük is volt, amiket átforgathattak szabad óráikban a férfiak. Legelső gondolatuk nem ez volt, legfeljebb néha töprengtek el rajta, mi lehetett a célja a kalózoknak azzal a furcsa látogatással a normann partvidéken, ha aztán mégis hajlandóak voltak eltávozni még a közelükből is. Bertold legfontosabb gondja a következő évi tervek elkészítése volt: merre hajózzanak, kivel kössenek újabb üzleteket, és kinek mit szállítsanak, s az árut honnan szerezzék be a lehető legjobb áron.

Bertold most gondolt először arra, hogy a foglalkozása mennyire veszélyes. Eddig űzte, hajtotta a hajós szenvedély, hogy új földeket ismerjen meg, de most, hogy a fiáért is felelősséggel tartozott, néha másként is látta a kérdést. Roberto jövőjét biztosítania kellett, s habár igen szépen indult a zenész karrierje, az még csak a kezdet volt. Sok mindentől függ, hogyan alakul az élete, ő pedig főleg a hajózáshoz és a kereskedelemhez értett. Volt úgy,

hogy vesztéségre sikeredett egy-egy útjuk, de máskor kárpótolta őket a tengeri szerencse, avagy Njord és Thor istenségek, meg a Szentlélek is hozzájárultak. Lelkében így elegyedtek még az ősi vallás, meg a keresztény hit elemei, de ő nem bánta. Mindben látott valamit, amit vonzónak talált, és jó volt hinni ezekben.

Aztán egy szép napon, jobban mondva egy hosszú téli éjszakán különös álmot látott. Egy elsüllyedt város romjait pillantotta meg a tenger mélyén. Valósággal lenyűgözték ezek a képek, s miközben erről álmodott, szeretett volna megmozdulni, mert úgy érezte, maga is a víz mélyén van, de nem mozdult a lába és a karjai sem. Valósággal lebéklyózta, lenyűgözte az álmom, és neki mozdulatlanul kellett végignéznie mindent.

Az a bizonyos város egy nagyobb városállam volt. Bár romokat látott a tenger fenekén, mégis pompás és lenyűgöző látványt nyújtottak a szabadulni nem tudó Bertoldnak. Hasonló építmények, mint Görögthonban vagy Észak-Afrikában, de a kisázsiai földrészen is látni efféléket. Talán ugyanazok az építészek építhették őket, vagy elvándoroltak és megtanították másoknak is a művészetüket.

Bertold álmában azon tűnődött, hogyan kerülhettek a tenger mélyére ezek a házak és fenséges oszlopsorok. Mivel nem tudott rájönni, a tekintete továbbhaladt, és ahányszor másfelé fordította, mindig valami újat és másat látott. Volt úgy, hogy még állt a város és alatta a sziget. Az egészet vöröses fény borította be, és a hajós népek, amelyek valószínűleg lakták, elhagyni készültek, vagy éppen megérkeztek, ahogy minden tengerész megtér minden útja után a szülőföldre. Majd látni vélte, hogyan nyílt meg alatta a föld, és a tenger vad áradatként tört rá a szárazföldre. Az emberek csak lenyűgözve álltak, s nem menekültek, mert olyat azelőtt még soha életükben nem láttak. Mire léphettek volna, vagy hajóra szállhattak volna, már késő volt. Mindnyájukat nyelte és szívta magába a végtelen óceán háborgó vize. Villám csapott egy magas toronyba, mely a sziget közepén állt, s akkor a föld

tovább hasadt hatalmas reccsenéssel. Félelmetes látványt nyújtott mindez, és Bertold ismét menekülni szeretett volna, de még mindig nem lehetett.

Látta aztán a tengermélyre süllyedt romok későbbi képét, ahogy a tenger egyre jobban befödte őket homokkal, hamuval és üledékkel. Piramisszerű alakzatok emelkedtek ki a víz mélyéből, tornyok és immáron tető nélküli paloták, ősi templomok, oltárok. Bertold valami rettenettel a szívében nézte az eléje táruló képeket, és arra gondolt, mi történne, ha az ő városát is így szippantaná be egyszer a tenger. A fiára gondolt, szeretett városára, normann népére, amely olyan sokat dolgozott, hogy a települést olyanná alakítsa, ahogyan most kinéz. Bizony, nem szeretné, ha az ő népe is olyan sanyarú sorsra jutna, mint akiket az imént látott! Még belegondolni is szörnyű volt.

Aztán meg a tenger mélyén álló várost látott, mintha ott élnének tovább a felszínről alábukottak. Egyetlen hatalmas torony köré építették a várost, akörül álltak körkörösén a házak, a városfalak, és minden, ami a városhoz tartozott. Mintha még fények is világítottak volna az ablakokon keresztül, és az odabent lakók háborítatlanul élhették volna tovább ottani életüket. Különös gondolat volt ez. Hogyan is világíthatna bármi is odalenn, hiszen mindent elborít a víz hatalmas tömege?! Fentről fénysugarak szűrődtek le, s talán azok tükröződtek vissza a paloták ablakain. Ahogy tovább figyelte a látomást, rájött, hogy ezek misztikus fények, amelyeknek semmi magyarázata nincs. Csak jönnek és átderengenek valamin keresztül, hogy lenyűgözzék az embert, aki rájuk csodálkozik. Igen, el akarják bűvölni, ahogyan a szirének, akikről már régen hallott, de találkozni szerencsére soha nem találkozott velük. Ám ez másfajta bűvölet volt. Semmihez nem hasonlítható. Varázsereje volt, és úgy akart elmondani valamit, hogy másvalamit, a leglényegesebbet meg titokban kívánta tartani.

Bertold rájött, hogy hiába vár további választ, úgyse fog kapni. Ezért küzdött egy ideig, minden erejét megfeszítette, hogy szabadulhasson a varázslatos vonzástól. A mágikus erő azonban még fogva tartotta. Nem adta könnyen a titkát, és a hatása alá került embert sem kívánta szabadon bocsátani. Csak delejezte, és még több titokzatos képet villantott fel előtte. Az az Erő tudta, hogy az emberek gyakran csak kihasználják. Megkaparintják a titkokat, majd pénzt akarnak csinálni belőle. Nem tudják igazán mire használni, ám másokra bízják, olyanokra, akik visszaélnék vele. Fenekestül kiforgatják, és épp az ellenkezőjére fordítják,

mint ahogy rendes dolog volna. Mintha feje tetejére állítanák a világot, mindent fordítva látnak.

S talán nincsenek is messze az igazságtól, amikor ekképpen cselekszenek. Az élők és a már elhaltak világa egymásnak az ellentétje, negatív tükörképe. Ami fönt egyenes, az odalent elhajlott. A szépnek van egy mennyei-szép változata, amit földi ember fel se foghat. Legfeljebb rábámul, megcsodálja, de bánni nem tud vele. Folyton csak ront rajta, és ezt egészen addig folytatja, amíg a saját képére nem formálta.

Bertold előtt újabb képek jelentek meg. Hajósnepekről szóltak, amelyek jóval őelőtte és ősei előtt már bebarangolták a végtelen vizeket. Építettek hajókat fából, nádból meg bőrből is, amit mohával szigeteltek, és különös módon nem süllyedtek el, hanem igen könnyűek és fürgék voltak. Nos, ha olyan vad és kíméletlen harcosokkal kellett találkozniuk, mint annak a hajónak a legénysége volt, amelyet ő látott most hirtelen előbukkanni a semmiből, nem is csoda, ha gyorsan kellett elmenekülniük a támadók elől. A hajókon mindenki harcolt, ahogy ők is szokták, amikor megtámadják őket. Emberek a fedélzeten, és emberek a vízben, ha nem volt szerencsájük túlélni a támadást. Bertold megborzongott. Mintha ő is a tenger mélyén feküdne, őt is belepte volna a víz, és nem hagyná többet szabadulni onnan.

Aztán egy hirtelen váltással más képek villantak be. Sandrót látta, amint a víz mélyére bukva vergődik, és a háborgó tenger egyre mélyebbre nyeli el szerencsétlent. Kőáradat zúdult

utána, és onnan már soha többé nem tudott a felszínre jutni. Ájultan feküdt a tenger fenekén, mindenki által elhagyatottan. Még a tenger lényei se vették körül, hogy megcsodálják az ismeretlen teremtményt, aki hozzájuk látogatott. Csak zuhogott rá a sok kő, és Sandro már ugyanúgy nem tudott szólni, ahogy most ő sem. Ekkor ébredt rá, hogy most már nem az elsüllyedt föld közelében van, hanem valahol az isoletta környékén. Ahogy visszapillantott, látta viszont az elsüllyedt világ képét, de most már búcsút inthetett neki.

Sandróra gondolt, akit maga alá temetett a sok rázúduló szikla, és most ez nem hagyta nyugodni. Végtelen aggodás fogta el: mi lesz akkor Mariával és a gyermekeivel, ha ez a történet valóban igaz? Megpróbált szabadulni a gondolattól, mert olyan erősen megtiltotta magának, hogy Mariát bármilyen formában is zavarja, hogy még álmában is élt benne a gondolat: eddig és ne tovább!

Az elsüllyedt Atlantis, ahol valójában járt álmában, különös üzenetet küldött felé. Bár az is meglehet, hogy valaki mástól érkezett ez az üzenet. Az álmokat nem igazán lehet megmagyarázni. Vannak, akik érteni vélnek hozzájuk, de a legtöbb csak belemagyarázás és gyermekes fantáziálás. Valahonnan, valamiért kapunk egy üzenetet, de majd csak később jövünk rá, miről is szólnak, s hogy mire kell használnunk őket.

Bertold most mintha a saját lábán érezte volna a mázsás súlyú köveket, életöszöne feltámadván, nagyot rúgott, hogy kiszabadítsa magát onnan. S valóban, az ágyában is nagyot rúgott, erre ébredt fel. S aztán felült, majd maga elé meredve sokáig elmélkedett, miféle üzenet volt ez. Legelső érzése a boldog megszabadulás volt. Az álombeli elsüllyedt város

talán nincs is, soha nem is létezett, és Sandro se halhatott meg ilyen szörnyű halállal, hiszen fiatal még!

Azt azonban tudta, hogy a megmagyarázhatatlannak tűnő üzenetek nem véletlenül érkeznek el az emberhez, s hogy aki jót akar magának, az igyekszik rájönni a velejére. S mivel a Pedrinho által elhagyott térképek jelentését is ki kellett bogozniuk Bergson doktorral és a helybeli tudós emberekkel, hát arrafelé kalandoztak el a gondolatai. Tanulmányozniuk kell azokat a furcsa rajzokat, amelyeken más földrészek is láthatók, mint amiket ők eddig ismertek. Újragondolta a sagák által elregélt történeteket. Régi hajósok azóta talán már rég elsüllyedt hajói képét látta maga előtt, ahogyan a könyvekben is láthatók. Vajon miért építették másképpen azokat a vízi alkotmányokat? Sok tekintetben hasonlítanak az általuk használt hajókra, mégis alapjában más az elgondolás. Lehet, hogy kevesebb ismerettel rendelkeztek a tengerek viselkedéséről, vagy esetleg többet tudtak náluk, csak már nem élnek azok, akiknek továbbadták a tudásukat...

Bertold felkelt és kinézett az ablakon. Mindenütt sötét volt, egyetlen ablakban sem égett világosság. Jobb lesz, ha ő is aludni próbál. Nem lesz könnyű ilyen nyugtalanító álmom után, de megkísérli, hátha sikerül. Vagy esetleg folytatódik az álma? Nincs mit tenni... Mintha egy egér suhant volna át a szobáján, apró neszezésre lett figyelmes. Pedig csak az álomtündér könnyű ruhájának zizzenése volt az, amint újabb fejezetet akart tudatni vele élete könyvéből.

Fernandát felfedezik

Fernanda mégis szerencsével járt. Ha komornának nem is szegődhetett el Ricardo herceg udvarába, akadt számára más lehetőség. Carlo atya felfigyelt szép énekhangjára, amint a templomban lelkesen énekelt. Kikérdezte, kiféle, miféle, majd azt mondta neki, hogy vehetne énekórákat, s aztán beállhatna az udvari kórusba. Fernandát igen meglepte az ajánlat, de nem tudott mit felelni rá. Szülei egyszerű emberek voltak, nemigen vállalták volna a taníttatása költségeit. Nagyon szeretett volna kórusban énekelni, de sose mert volna ilyet kérni senkitől. A herceg színe elé nem bocsátják, nem is méltó ő rá, de ha Carlo atyának egyéb ötlete van, ő szívesen élne a lehetőséggel.

Egy darabig nem is kapott semmi választ vagy további felkérést udvari szolgálatra, ám amikor a húsvéti nagymisére készültek, Carlo atya nagyobb szabású ünnepségre gondolt, és kiválasztott pár leányt, akik énekelhetnének a herceg előtt. Fernandát is magához intette, és ellátta pár jótanáccsal, mielőtt az udvarmester elé vitte volna magával.

Fernandának elakadt a szava, amint meglátta, milyen pompás palotában él Ricardo herceg, családjá és udvartartása. Mikor kérdezték, alig mert szólani. Szinte mindent Carlo atya mondott el helyette. Az udvarmester már-már túl együgyűnek találta és el akarta küldeni, de akkor Carlo atya azt javasolta neki, hogy hallgassa meg Fernanda énekét. Ez már más volt! Fernandának a szívéből fakadt minden dal, olyan boldog átéléssel tudta előadni őket. Főként népdalokat és táncdalokat tudott, ezek közül válogatott Messer Randolfo. Említhette volna a templomi énekeket is, de azokat a frátereknek volt joga zengeni, nem merészelt volna épp Carlo atya jelenlétében előhozakodni ilyesmivel.

Mikor Randolfo mester meghallotta Fernanda szépen csengő hangját, máris megváltozott a véleménye. Hiszen, ha kórusban énekel, senki nem fogja kérdezni, van-e iskolája, tanult-e zenemestertől. A képzését rá fogja bízni a jó öreg Caserta mesterre. A leány csak igyekezzen megbecsülni magát, valami pénzt is kereshet, s ha az erkölcsöire vigyáz, idővel szép kis hozományt énekelhet össze magának.

Fernandával verebet lehetett volna fogatni. Kezet csókolt mindkét úrnak, és már vágázott volna kifelé, amikor Randolfo mester utánakiáltott:

-Gyere csak vissza, te lány! Nem úgy van az, hogy csak beállítasz a herceg palotájába, aztán meg elfutsz! Kik a szüleid? Mivel foglalkoznak?

Fernanda riadtan torpant meg.

-Ó, drága Messer Randolfo, még nem is tudom, hogyan merjem elmondani az apámnak, hogy itt jártam! Le is törné a derekamat, ha megtudja, és még valami rosszat gondol, ha rájön, hogy igent mondtam erre a nagy megtiszteltetésre.

-Akkor meg hová rohantál? – förmedt rá Randolfo mester.

-Nem is tudom, csak úgy zavarba jöttem... – pityeredett el Fernanda. – Talán Carlo atya meg tudja mondani, mit kell ilyenkor tenni.

-Hát, ha van, vedd fel a legszebb ruhádat, s előbb apáddal együtt jelentkezz Carlo atyánál, aki majd ismét idekísér. Akkor meghallgatlak mindkettőtöket.

Fernandával nem is törődött többet, csak intett neki, hogy tágulhat, majd Carlo atyához fordult, és arra kérte, beszéljen a leány atyjával, mert úgy hallja, érdemes taníttatni, legalább egy kicsit. Igen szép csengésű a hangja, elkel majd az udvari szórakoztatások idején. Húsvétkor egyelőre csak énekeljen egy leánykórusban a palotán kívül, annak összegyűjtését az atyára bízta. Ricardo herceg rajong a művészetekért, de hiszen ezt mondani se kell, elég szétnézni, mennyi gyönyörűséget halmozott fel a palotájában őkegyelmessége.

Carlo atya természetesen elfogadta a felkérést, és úgy tervezte, hogy népdalokat fog előadatni a színes népviseletbe öltözött leányokkal. Ha már mindenki eltávozik a katedrálisból, vége a nagyböjtnek, szívesebben hallgatnak vidám dalokat is a hívek. Valósággal szárnyakat kapott az öreg pap. Micsoda lehetőség, a saját híveiből alakítani egy leánykórust, akik a legnagyobb ünnepen tiszteleghetnek a fényességes herceg úr előtt! Ha minden jól sikerül, ennek az együgyű leánynak a taníttatása is megoldódhat. Mindenképpen javasolni fogja, hogy képezzék, csak hát udvari modort és sok egyéb dolgot kell még megtanulnia. Ha nem becsüli meg magát, legfeljebb túlradnak rajta, ámbár nem hiszi, túlságosan is nagy lehetőség áll előtte, az atyja meg, a mészáros, bolond lesz, ha nem kap az alkalmon.

Valahogy így indult Fernanda énekesi karrierje. Szinte észre se vette magát, máris bejáratos lett a hercegi udvarba. Az őr csak intett neki, és már mehetett is a zenemester rezidenciája

felé. Természetesen csak nagyon tisztán és rendesen öltözött léphette át a gyönyörű palota küszöbét, ezt Carlo atya is a lelkére kötötte. S hogy legyen engedelmes, jó tanítvány, máskülönb elcsapják, s aztán soha többet nem lesz ilyen lehetősége!

Mindez nem volt ellenére a fiatal leánynak, aki eztán kettős tervet szövögetett. Merthogy nem verte ki a fejéből Roberto képét és szépséges énekét sem, amelyet azóta is legszebb álmai között őrzött. Ha visszatér a normann fiatalúr, még találkozhatnak is... különösen, hogy most már neki is szabad a palotába járnia. Valósággal szárnyakat kapott, és lelkesen dalolt mindent, amit az énekmester tanított neki. Még skálázott is, habár azt otthon nemigen szerették. Ám volt úgy, hogy mindenki távol volt, s akkor megtelt a ház Fernanda hangjával. Már azt is megszokta, hogy úgymond nem ment órára „mosdatlan hanggal”, vagyis beénekelte előtte, ahogy a hivatásos énekesek szokták. Aztán az órán ugyanezzel folytatták, vagyis kezdték a leckéket.

Vele valamiért külön foglalkozott a tanítója, máskor meg együtt kellett dalolnia a többi lánnyal, akikkel a húsvéti ünnepekre készültek. Otthon pedig új ünneplő ruhát varrtak neki, aminek díszítéséből ő is kivette a részét. Megtehetette a család, hiszen olyan szépen haladt Fernanda az énektanulással, hogy már fizetést is kapott az udvarnál. Ez akkor történt, amikor Ricardo herceg egyszer rájuk nyitott, mivel messziről meghallotta a szépséges leányhangot. Meghallgatta ő is, majd elrendelte, hogy vegyék alkalmazásba az udvarnál.

Fernanda úgy robbant be az udvar életébe, ahogyan egykor Roberto, titkolt férfiideálja. Kapott másfajta ruhákat is, mint amilyenekhez szokva volt. Kezdett az udvari szokásokhoz idomulni. Volt úgy, hogy a herceg kedvenc bábjátékához asszisztált, a színpalak mögött énekelve és szavalva. Könnyen tanult, így könnyen haladt a szórakoztatásban.

Mindig boldog volt, ha valami újat tanult. A bábszínészek nem engedték meg neki, hogy ő is megpróbálja mozgatni a marionetteket, pedig titokban vágyott rá. Ő nem volt fontos, csak a hangja, szomorodott el olyankor. De aztán ismét összeszedte magát, és minden erejét bevetette, hogy újabb sikereket érjen el. Mit is tépődik ő a csepűragók játékán?! Ő sokkal többre fogja vinni, mint ezek! Ám amikor meggyóna ezeket a titkos gondolatait Carlo atyának, ő megdorgálta és szigorú böjtöt és penitenciát rótt ki rá. Az énekes nem a saját hiúsága miatt énekel és szerepel, hanem Isten dicsőségére! Tartsa kordában az indulatait, különben nem fogja támogatni a további taníttatását!

Fernanda megszeppent, és természetesen betartotta az atya minden utasítását. Csak úgy várta már azt a pillanatot, amikor Roberto úrfi visszatér, s talán őt is meghallgatja! Kérdezősködni nem mert senkitől, mikorra várható a normann hajó érkezése, csak a szíve súgott neki valamit, amitől reménykedővé vált. Olyankor aztán dalolt, akár a pacsirta.

Nagyböjt ideje volt, mindenki elcsendesedett, Fernandára is rászóltak otthon, hogy ne énekeljen annyit, amikor csendben illik várni az Úr feltámadását. A halászok ismét tengerre szálltak, és Fernanda sűrű sóhajokat küldött utánuk. Nem azért, mintha érdekelte volna valamelyikük, hanem mert azt remélte, hogy az a díszes hajó is feltűnik egyszer Palermo

partjainál. Az apjára ilyenkor rossz idők jártak, de a bátyjai a halászokkal tartottak, és a család nem nélkülözött úgy, mint máskor, mert Fernanda is szépen keresett az udvarnál. Mármint családja többi tagjához képest, de ezt senki nem emlegette fel, nehogy a fiúk kínosan érezzék magukat emiatt.

A család valóban Fernanda hozományára gyűjtött, egyszóval nem pazarolták el, amit a lány hozott haza. Ő meg, az ifjúság könnyelműségével nem is törődött a fényesen csengő tallérokkal, csak büszkén vitte haza az öregeinek.

A tenger ismét viharosnak látszott, semmi jót nem ígért. A férfiak nem indultak aznap sehová, veszélyes lett volna. Csak sóhajtoztak, az asszonyok meg imádkoztak, hogy nagyobb baj ne érje azokat, akik mégis a nagy vizeken bolyonganának. S akkor feltűnt a partok közelében Pedrinho hajója. Senki nem tudta, ki utazik rajta, csak sajnálták és fohászkodtak, hogy sikeresen révbe érjen, akárki legyen is a legénysége. Nem is tudták, mit kívánnak! A nagy vitorlás, amelynek vásznait senki nem javította már régóta, egyenesen Palermo kikötője felé tartott. Ám nem szabályosan, hanem összevissza imbolyogva, akárha valami bolond kormányosa volna! Már egészen közel ért a partokhoz, és akkor látták meg, hogy gazdátlan hajóról van szó. Lidérces fény bolyongott körülötte, majd ködbe burkolózott megint, s aztán megindult ellenirányba. Szerencsére senki nem mert vízre szállni aznap, úgyhogy szabadon mehetett útjára a kísértethajó. Talán lett volna merész vállalkozó, aki megkísérelte volna, hogy felszálljon rá, vagy legalább megközelítse csónakon, de nem volt tanácsos kapcsolatba lépni a rajta utazó rossz szellemekkel, vélték utóbb, amikor megtudták, miféle története van. Áldották a tengeri vihart, amit máskor nem szeretnek, sőt gyakran még átkozzák is, ha megakadályozza őket a kenyérkeresetben. A tenger meg, a sok áldást magára gyűjtve vitte és sodorta az elátkozott hajót messzire Szicília partjaitól. A megtépett zászlót, amit a főárbocon láttak az emberek, jól megjegyezték, hogy aztán soha ne akarjanak a közelébe kerülni.

Fernanda ismét Robertóra gondolt, és beleborzongott, mi történne, ha az ő atyja hajója akadna össze azzal a borzalmas hírű vitorlással a tengeren! Talán még ki se lehetne kerülni! Most is, olyan sebességgel robogott az ő kikötőjük felé, hogy attól féltek, még összetöri az ott várakozó bárkákat. Fernanda egyszerű szíve most jobbik részét mutatta. Ismét Carlo atyához fordult, neki gyónta meg titkos gondolatait. Az atya elérte a szót, és türelemre intette a lányt. Csak ne foglalkozzon bűnös gondolatokkal, hanem imádkozzék többet! Honnét is tudhatná, mit forgat a fejében egy olyan előkelő úr, mint Roberto! Az atyja gazdag, ő maga is. Az ismeretlen hajóra meg ne is gondoljon! Tart, amerre tart, ki tudja, miért fordultak meg, mikor már majdnem a kikötőbe értek?! Törődjön inkább a tanulással, és igyekezzen kevésbé bárdolatlanul viselkedni, nehogy egy szép napon hazaküldjék emiatt!

A két fiatal ugyanazt művelte egy darabig, csak nem tudták ezt egymásról. Roberto a tudományokat falta, majd szinte szórakozásképpen zeneórákat vett a helybeli zenemestertől, Norbert úrtól. Fernandát meg Caserta mester tanítgatta türelmesen. Szükség is volt rá, mert Fernanda lobbanékony természetű leány volt. Menni akart a saját feje után, amit ugyanúgy nem lehet a zenében, mint a táncban. Caserta mester elmagyarázta neki, hogyha mindenki úgy énekelne, ahogy akar, az egészből egy rettenetes káosz és

diszharmónia születne. Tanulja meg, hogy a zenészeknek kötelessége rendet és harmóniát teremteni maguk körül, éppen a zene segítségével! A hangzavar rossz hatással van mindenkire, tehát az ellenkezőjét illik művelni, és punktum. Aki kórusban énekel, annak figyelnie kell nemcsak a karnagy úrra, hanem egymásra is, hogy mindnyájuknak egyszerre, szépen összehangozva szóljon a hangja.

Fernanda akkoriban kissé szórakozottabb volt. Közelgett a tavasz, és ilyenkor a fiatalok könnyen megbolondulnak. Mindenféle hiábavalóságon jár az eszük, a komoly dolgok meguntatják őket. Többet gondolt a szép új ruhájára, mint a skálázásra, habár az se volt már tőle idegen. Készen lett az udvari fellépőruhája is. Fernandát elbűvölte, mennyire jól állt neki. Ettől elég erősnek érezte magát, hogy Roberto úrfit is meg tudja hódítani. S valóban szép volt, mint a nyíló rózsza. Ifjúsága hajnalán kezdett önmagára ébredni. A palotában is többen megfordultak utána, némelyik fiatalember csapni akarta neki a szelet. Fernanda azonban csak a faképnél hagyta őket. Senki nem érdekelte azon a már-már csupán álmokképként élő ifjún kívül, aki után azon a hajnalon a kikötőből integetett.

Ebben a szép ruhában talán meg is akadna rajta Roberto szeme, vélte, és nem is járt messze az igazságtól. A szülei büszkén nézték, ahogy körbe-körbe forgott és énekelt.

-Micsoda szép nagylány lett ebből a Fernandából! – csapta össze a kezét az anyja.

-Csak ne dicsérd túl sokat, mert még elbízta magát! – mordult rá a feleségére a mészáros. – Ha így halad, nemsokára gondolnunk kell a kiházasítására is.

-No, azzal még várhatunk – ijedt meg a felesége. – Arra kell még gyűjtenünk. Nem herdálhatjuk el, amit a hozományára tettünk félre.

A mészáros és a felesége egyszerűbb kérében és jövőben gondolkodtak Fernanda számára. Olyan fiatalembert kellene választania, aki beállna a családi mészárszékbe dolgozni, s akkor öreg napjaira lenne megfelelő segítsége Benedetto mesternek. Egyszerű álmaik voltak, ahogyan korábban Fernandának is. Meg aztán féltették az udvari szokásoktól és népektől. Nem való az nekik, hogy a lányuk olyan fényes társaságbeli úrhoz kösse az életét, akinek az az éltető közege. S ők akkor hogyan is juthatnának a lányuk közelébe? Ha elkerülne otthonról és ők nem láthatnák, megszakadna érte a szívük, hiszen mindig is szépen nevelték. Talán túlságosan is szépen. Az itteni nép leányaihoz halászlegény, mesterlegény vagy molnárlegény való. Nem jó, ha már ilyen fiatalon flancol. A szép ruháért is hogy odavan! De hát nincs mit tenni, az udvarba be se engedik, ha nincsen szépen öltözve!

Ilyen kicsinyes gondok emésztették Fernanda szüleit. Pedig ha tudták volna, miféle terveik vannak a leánnyal Caserta mesternek, menten elájulnak. A jó öreg már szinte hallotta is, hogyan énekelnek duettet Roberto és Fernanda. Csak jönne már vissza a régi tanítványa! Húsvéti fellépésükben már nem is mert gondolkodni, pedig annak lenne igazi sikere. A lány annyit kupálódott, lassan elsajátította az udvari viselkedés szokásait is, hogy majdnem elégedett volt vele. De ahogy lenni szokott, az öregek soha nem elégedettek teljesen semmivel, senkivel. Csak tanuljon még, és igyekezzék rászorgálni a neki megelőlegezett bizalomra! Aztán tanulhatna gitározni is. Ha egyelőre nincs itt a kiszemelt énekestársa, akkor kísérhetné magát gitáron. Vagy akár zenekarral is felléphetne, ha beletanul, s nem makacskodik annyit, amikor alkalmazkodásra inti az öreg mester.

Caserta úrnak csak úgy főtt a feje, ahogy közelegtek az ünnepek, s neki hajtania kellett a fiatalokat, hogy fegyelmezetten és összeszokottan adják elő a népi énekeket, amelyeket nekik szánt a vén zenemester. Ő pedig már annyiféle változatot eszelt ki a leánykórus számára, hogy az túlzás volt. Saját magát is önmérsékletre kellett intenie hát. Egyelőre csak dalolják azt, amit már nagyon jól tudnak. Ha táncosuk is akad a téren, még jobb. Amikor befejezik az éneket, jöhet egy népi zenekar, és annak kíséretével előadhatnának egy-két táncot is a herceg úr szórakoztatására.

Fernandának két helyen is dolga volt. Először odalent a téren, a palota előtt kell dalolnia a többi lánnyal együtt, majd eljön a palotába, és a délutáni ünnepségen lép fel önálló énekszámokkal. Az udvari zenekar kísérheti, vagy hogy ne riadjon meg túlságosan a sok ismeretlen zenésztől, egy-két gitáros vagy mandolinos különválik tőlük, hogy Fernandát kísérjék.

Egyre jobban terebélyesedtek Caserta mester terveik. Lassan már a fiatalokkal versenyezhetett volna szertelenségében. Az udvarnál válogatott jó zenészek dolgoztak, így neki és az udvarmesternek kellett kidolgoznia a részletes terveket, a nagy ünnepi műsort a herceg szórakoztatására.

Azt azonban egyik mester sem sejtette, hogy a legnagyobb rendező maga az élet, annak rendezője pedig maga az Úristen. Húsvét előtt nagy meglepetés érte őket, de magát a hercegi udvart is. Váratlanul megérkezett Bertold hajója Palermo kikötőjébe, s természetesen magával hozta Robertót is. Izgatott futkosás kezdődött. Majd leverte egymást a sok nép a lábáról, mindenki elsőként akarta megvinni a hírt Ricardo hercegnek. A zenészek is versengtek egymással, hogy melyikükkel lép fel a normann ifjú, és jó darabig nem is tudták meg, mivel Roberto betoppánása még Caserta úr és az udvarmester terveit is majdnem megbolygatta. De nem azért álltak ők olyan régóta udvari szolgálatban, hogy ne tudjanak előhozakodni másik ötlettel! Már csak a zenészek féltékenységét kellett elaltatni, nehogy megorroljanak Robertóra, akinek fogalma se volt róla, hogy már irigyei is vannak.

Természetesen rögtönözni is kellett. Ám ha a zenészeket megihleti valami, akkor majdhogynem végtelen lesz a variációk száma, olyan ötletesek tudnak lenni. Csak az utolsó válogatás volt hátra, s ahhoz Caserta mesternek minden erélyére szüksége volt, hogy mindenkit lecsillapítson. Valósággal forrt a levegő a palotában és a környéken. Carlo atyának is közbe kellett lépnie, és rendre utasítania az ünnepségre készülődőket, elvégre a Nagyhét gyászhet. Nem illik hangoskodni, tülekedni, másokat félrelökdösni az útból! Egy darabig csend lett, aztán kezdődött újra az egész, amikor az atya és a zenemestere félrenéztek egy pillanatra.

Készülődtek a fanfárosok is, hogy jelezzék az ünnepély kezdetét. Ki-ki a maga hangszerén gyakorolt, lantosok, gitárosok, mandolinjátékosok. A hangulat átragadt a népre is, amely, mint minden déli nép, forróvérű és szertelen. Nem könnyű lebeszélni őket egy kis tolongásról, amikor kíváncsiak valamire. Ezúttal valakire...

Fernanda is egy álmvilágban élt. Se nem látott, se nem hallott, amikor megtudta, hogy Roberto úrfi visszatért. Vágyait alig tudta féken tartani, Carlo atyának többször is rendre kellett utasítania őt. Egyszer még azzal is megfenyegette, hogy visszavonja a palotába adott ajánlását, és akkor nézheti, mikor kerülhet vissza a „munkahelyére”, a mindkettőjük által csodált Ricardo herceg udvarába!

Ez hatott. A lány csendesebben viselte magát, csak amikor maga volt, akkor merte szabadjára engedni a fantáziáját. Pedig nem kellett nagyon sürgetnie, eljött mindkettőjük ideje, amikor alkalmuk lesz elbűvölni a herceget és udvartartását az énekükkel.

Egy napon Fernandának el kellett próbálnia azt is, hogyan tud minél fürgébben „átvedleni”, azaz a népviseletből átöltözni az udvari gálájába. Caserta mester azt ajánlotta, hogy öltözzék át abban a zeneszobában, ahol a leckéket szokta venni. Neki úgyis máshol van dolga, és amikor az ünnepség lesz, akkor is szabad az ő tanterme, nem fogja zavarni senki. Másoktól, komornáktól, udvarhölgyektől nem várhatja, hogy beengedjék a szobájukba. Csak ez a megoldás marad. Fernanda ráállt, s mivel a mester idős volt, nem illett gyanakodnia rá, pedig a szicíliai lányok meglehetősen gyanakvóak a férfiakkal.

Aznap elhozta hát a szép új ruháját is az énekórára, s mikor Caserta mester eltávozott, Fernanda fűgén öltözni kezdett. Már épp elhelyezte a népviselethez tartozó minden ruhadarabját egy széken, amikor hirtelen benyitott valaki. Fernanda sikoltozni kezdett, maga elé kapott egy felsőruhát, de még így is jól láthatóak voltak szép idomai. Robertónak így aztán esze ágában se volt eltávozni, látott ő már elég lengén öltözött leányt. Mit is gondolhatott volna, minthogy Caserta mester pajzánkodott kicsit, majd magára hagyta a leányzót, hogy rendbe szedje magát?! Fernanda azonban nem hagyta magát. Akkora lármát csapott, hogy a még nem túl messzire elbotorkált Caserta mester is meghallotta, és ahogy tudott, igyekezett Fernanda segítségére sietni. Ő maga is zavarba jött a látványtól, ami elébe tárult. Roberto körbe-körbe kergette Fernandát, mert úgy vélte, egy kis szórakozás neki is juthat. A lány menekült, a ruhája egyre ziláltabb volt, de azért még igyekezett maga előtt tartani azt az egy ruhadarabot, amit hirtelenjében maga elé kapott.

-Mi folyik itt?! – rivallt rá Robertóra a mester. – Azért, mert olyan soká távol voltál az udvartól, még nem kellene megfeledkezned magadról! Szégyent hozol magadra, s legfőképpen az atyádra, akit mindenki tisztel minálunk! Azonnal tágulj innen!

-Bocsánat, de azt gondoltam, hogy valami ledér leány, hogy fényes nappal csak úgy levetkőzik, és éppen a Mester szobájában.

-Még hogy én, ledér! – tiltakozott Fernanda. – Sose hittem volna, hogy a normannok ilyen szégyentelennek nevelik a fiaikat! – fakadt sírva végül teljesen kifáradtan. – Kérem, tessék kimenni innen, hogy át tudjak öltözni! Mindketten! Elnézést kérek, tudom, hogy ez Caserta mester tanterme, de most már tényleg nem tudok hogy felöltözni. Úgy szégyellem magamat!

A zenemester belátva, hogy nincs más teendő, karon fogta Robertót és kivezette a zeneszobából. Fernanda gyorsan felvette a szebbik ruháját, az udvarbelit, a többit meg a karjára kapva rohant kifelé a folyosón, mert mielőbb otthon szeretett volna már lenni. Ám a két férfi odakint sétált le- s fel, s a fejvesztve menekülő Fernanda éppen Roberto karjai közé futott. Az ifjú megint csak nem hagyta ki az alkalmat, derékon kapta, és ezúttal alaposan szemügyre vette Fernandát.

-Hű, de csinos! Micsoda ragyogó toalettet visel!

-Kérem, engedjen már el az úrfi! – csattant fel ismét Fernanda.

-Mindjárt, csak előbb azt áruld el, honnan tudod, hogy én normann vagyok! – tréfálkozott Roberto.

Megint a zenemesternek kellett közbeavatkoznia.

-Kérem, Roberto úrfi, engedje már el azt a szegény leányt! Nem látja, hogy meg van rémülve? Ha nem ölelgeti olyan szemérmetlenül, és éppen most, Nagyhétben, akkor is összeismertettem volna a két legkedvesebb énekesemet egymással.

Roberto most már tényleg megemberelte magát. Elkomolyodott, és eleresztette a sírdogáló Fernandát.

-No, gyere, leányom, hadd mutatom be neked a kiszemelt énekpartneredet! – fogta vissza a fülig vörös, szégyenkező leányzót. – Nem neked kell szégyenkezned, hanem az úrfinak, amiért ilyen gorombaságot követett el ellened. No, gyere, bókolj szépen az úrfi előtt. Úgy, ahogy tanultad az illemtanórákon.

Fernanda illedelmesen pukedlizett és kissé meghajtotta magát.

-Ez itt Roberto úrfi, aki tavaly járt a herceg úr udvarában. Te is hallhattad az énekét odalentről, a térről, ahogy sokan mások is a városban.

Majd Robertóhoz fordult:

-Ő pedig Fernanda, akit udvari énekesnőnek nevelünk, amióta a herceg úr kegyeskedett felvenni udvari szolgálatra. Nos, neki is jár egy szép térdbók, és jó lenne, ha megkövetnéd az iménti illetlen viselkedésed miatt!

Roberto elkomolyodva engedelmeskedett Caserta mesternek. Valóban szép bókot mutatott be, amivel bármelyik fényes udvarban megállta volna a helyét. Bár egykori falujában ez nem volt szokás, és amikor egyszerű leányokat látott, azokkal másképpen bánt, de most valóban jólnevelten viselkedett.

-Kérem, bocsásson meg nekem a nevetlenségemért, kedves kisasszony! És Caserta mestert is megkövetem, amiért afféle pajzanságot feltételeztem az imént!

-Mit?! Hogy még engem is meggyanúsítasz ilyesmivel?! – kiáltott rá Robertóra a mester. – Nem röstelled magad?!

-Kérem, én már jó ideje csak durva hajósokkal voltam együtt, s valószínűleg nem voltak rám valami jó hatással, ezért fordulhatott meg a fejemben ez a bárdolatlan gondolat. No de hát mit gondolhattam volna?! Alighogy megérkeztem, máris Caserta mesterhez igyekeztem, hogy üdvözljem, meg hogy megkérjem, tanítson hárfán játszani, s akkor ilyen kellemetlen helyzetbe hozom magamat... Most már tényleg nagyon röstellem a dolgot, és kérem, hogy bocsássonak meg nekem mindketten!

Fernanda kissé megnyugodott már, ám az iménti jelenet jóval visszafogottabbá tette. Az úrfival aztán vigyázni kell! Olyan erős marokkal fogta az előbb, hogy nem tudott kiszabadulni az öleléséből, csak amikor Caserta mester ráparancsolt, hogy hagyja őt békén. Az az igazság, hogy nem ilyen találkozásról álmódzott ő minden üres órájában, hanem sokkal szebből, szelídebből. Most miket nem gondol róla ez a gazdag úrfi, akinek a szerelmét annyira vágyta megismerni?! Ha azt akarja, hogy rendes lánynak tartsa, akkor semmiképpen nem szabad hagyni, hogy közeledjen hozzá, mert újrakezdheti az egészszet, és akkor jaj lesz neki! Akár az udvartól is elcsaphatják, ha botrány kerekedik körülötte! De azért illedelmesen meghajolt és igyekezett minél csendesebbre fogni a hangját:

-Rendben van, megbocsátok Roberto úrfinak. De kérem, hogy máskor ne viselkedjék velem ilyen bizalmaskodva! Nem olyan lány vagyok én! – s aztán kissé féloldalast fordulva a zenemester árnyékába próbált húzódni.

-Na, jól van, te normann vitéz! Ezúttal megbocsátok, és én is arra intelek, hogy rendesen viseld magad Fernanda előtt, különben velem gyűlik meg a bajod! – szólt megcsendesedve Caserta mester. – Most menjetez mindketten dolgotokra! Én már az előbb is Randolfo mesterhez indultam. Holnap pedig újból jelentkezetk órára, mert nagy tervem van veletek!

Caserta mester intett a fiataloknak, hogy egyik jobbra, másik balra távozzék, majd maga is elindult kissé csoszogósan a tágas folyosón, hogy elújságotja Randolfo mesternek a nagy hírt: megjött a hercegi udvar legkiválóbb dalnoka!

Roberto előbb valóban balra indult, de amikor látta, hogy agg mestere már befordult a nagy ravasz Randolfo rezidenciája felé, gyorsan visszafordult, és követni próbálta Fernandát. Ám a lány is fürge volt, s szinte pillanatok alatt eltűnt valamelyik ajtón keresztül. Igazából kisuhant a kapun, és a fal mellett haladt, hogy mielőbb eltűnhessen a tömegben. Elég sokan voltak, nem volt nehéz. Igaz, most az ünnepi ruháját viselte, ami feltűnőbb, mint az az egyszerű népviselet, de magának köszönheti. Amikor látta, hogy Robertót érdeklí, feltámadt benne a női hiúság, és még jobban szeretett volna tetszeni neki. Meg akarta mutatni, hogy ő nem akárki, hanem máris udvari alkalmazásban álló személy, akinek úgymond rangja van a köznéphez képest. Amikor elhagyta a hercegi palota előtti teret, gangosan lépdelt, és nem is nagyon nézett másokra, hadd higgyék, hogy valami rangos személy sétál közöttük.

Éva, Éva! Talán mind ilyen a te lányod! Amikor józan fejjel számítaniuk kellene, mindig a cifraságon jár az eszük. Mikor már kiért a „fenevad” hatótávolságából, mindig azt kezdte el törni a fejét, milyen erős karral tartotta őt átölelve Roberto úrfi, s akkor valósággal beleborzongott a gondolatba. Milyen hevesen kergette Caserta mester tantermében! Most már akárhányszor odamegy, mindig ez fog az eszébe jutni! Nem a skálák, nem az arietták, hanem a vad és pajzán kergetőzés. Mert egyszer úgyszóint megismétlődik majd ez a mai jelenet, de addig meg kell leckéztetnie a fiatalurat!

És igen, már holnap! Holnap ismét látni fogja! Uramisten, akkor mit vegyen fel magára? Milyen ruhában tetszene neki még jobban? A kék virágosat, az biztosan jó lesz! Abban mindig megfordulnak utána az utcán a népek. S ha az anyja el nem tiltja tőle, akkor egy nyakláncot is fel fog venni. Igen, az lesz a legjobb!

És holnap az udvari zenészekkel is el kell próbálniuk azokat a dalokat, amelyekről azt mondta Caserta mester, hogy húsvét délután elő fogják adni. Fernanda már úgy ment az utcán, hogy valósággal libegett, akárha a levegőben járt volna.

Csak még egy baja volt. Eddig mindent hallás után tanult meg, másokat utánozva. Ám Caserta mester azt mondta neki, hogy meg kell tanulnia kottát olvasni, ő meg azt se tudja, hogy kell. Nem tanította azt neki senki. Ám ha az udvari zenészek közé akar tartozni, neki is úgy kell olvasnia azokat a furcsa rajzolatú lapokat, ahogyan Caserta mesternek. Meg biztosan Robertónak is. Igen, azzal bizonyára megnyerheti a tetszését, hogy művelt kisasszony módjára olvas és énekel majd azokról a lapokról! Újabb lelkes gondolat. Csak legyen Caserta mesternek elég türelme hozzá! Mert ha őt is úgy legorombítja, ahogy ma Robertót, akkor ő szégyenletében világgá fut! Vele csak ne kiabáljon olyan türelmetlenül az öreg mester! Ő nem cselédlány, hanem udvari énekesnő lesz! És mit is mondott a mester? Hogy neki kell duettet énekelnie Robertóval? Hát az nem lehet igaz! Ennyi szépet már ő se mert volna álmodni, hogy ezt is megéri! S mennyi nép lesz az udvarban, aki mind hallhatja őket! De vajon megfelel az ő hangja egy ilyen kiváló énekessel együtt énekelve?

Most meg a kétségek kezdték el rágni Fernanda szívét, hogy már-már csüggedten ért haza. Alig hallotta anyja szidását, miért merte felvenni ezt a ruhát az ünnep előtt, s hogy rögtön vesse le, mert különben letöri a derekát! Mit cifrálkodik itt nagyböjtben?! Hát már ennyire a fejébe szállt a dicsőség?

Fernanda nem bírta hallgatni tovább. Engedelmesen öltözködni kezdett, s közben elmondta az anyjának, milyen megtiszteltetés érte. Ő fog duettet énekelni Roberto úrfival a nagy húsvéti ünnepélyen a herceg úr palotájában! S hogy a ruháját nem volt ideje átcserelni, mert visszament Caserta mester és összeismertette a leghíresebb énekessel. A részletekről nem számolt be az anyjának, nehogy még botrányt okozzon ő vagy az apja a palotában! Még csak az hiányozna! Akkor rögtön el is csapnák, a szüleit meg kitiltanák még a palota környékéről is! Még mit nem! Előbb megcsinálja a szerencséjét, és ha Roberto úrfi valóban komolyan gondolja a dolgot, hát majd udvarolhat neki annak rendje-módja szerint. Bizony húsvét vasárnapján nagyon szépnek kell lennie. És hát énekelnie is a legjobb tudása szerint kell. Ez már tényleg nagy lehetőség... a hercegi udvarban!

Ám az anyja nem nagyon hagyta ábrándozni. Rögtön munkát adott neki. Fernanda mindent derekasan megcsinált, de azért megfordult a fejében a gondolat, hogy talán egyszer majd nem kell efféle háztartási munkákat magának végeznie, hanem nagy úr felesége lehet, saját komornával, személyzettel, ahogy úri házaknál szokás.

A két énekes

A kották világa Roberto számára már nemhogy ismertlen nem volt, hanem ahogy normann zenemestere elvárta tőle, maga is megtanult hallás után lejegyezni dallamokat. Egyelőre még nem volt megegyezés a zenészek között sem, milyen típusú kottairást használjanak, ezért időnként törnie kellett a fejét, melyiket válassza. Természetesen mindent azon zenészek ízlése és ismeretei szerint, amit azok felértek ésszel. A normannoknak hiába jegyezte volna le itáliai szokás szerint, igen furcsállták volna, és meg sem értik. S megfordítva is: az itáliai muzikusok sem értették volna a normann kottairást. Ő maga mindkettőt használta, és ez öröme is szolgált. Ugyanúgy, ahogyan a nyelvismerete is. Most már atyja hazájának nyelvén is elboldogult. Pontosabban mindent értett, amit közöltek vele. Ő még olykor elgondolkodott, hogyan közölje a mondandóját második hazája népével, de gyors észjárású lévén, hamar kivágta magát az ilyen helyzetekből.

Most pedig egy szép kottát adott a kezéhez Caserta mester, amelyben hárfára írott dallamok állottak. A hangszert természetesen megtalálta, amint megérkezett a hercegi rezidenciájába. Boldogan kapta fel, és körbe-körbe lejtett vele a szobájában, akárha egy szép kisasszonyt tartana a karjaiban. S valóban jól érezte: a hangszernek női lelke volt, finom és érzékeny. Roberto csak táncolt és énekelt, magáról teljesen megfeledkezve. Hangja betöltötte a termet, a falak visszhangozták a zengő baritont, szinte beleremegtek az élvezetes muzikába. Pedig még kísérete se volt a nagyszerű hangnak, csak úgy magában szólt, ám az olyan volt, hogy senki nem versengetett volna vele.

Aztán lecsillapodott, akár a tenger habjai egy-egy szeles idő után. Már a csendesebb modorát kereste magában, hogy kellőképpen rá tudjon hangolódni az új szerepére. Az

énekesnek különösen kell a szép hangulat. Fontos, hogy érezze a partnere vagy a zenekar minden rezdülését. Ahogy a vén mester mondotta: a hangjával harmóniát kell teremtenie maga körül, máskülönben csak bajt okoz vele. Nem tudta, mert kis időre megfeledkezett az napi kalandjáról a kis Fernandával, hogy ez mennyire fontos. Mivel többnyire csak könnyű lányokkal volt dolga, hirtelenjében nem is tudta, hogyan viszonyuljon egy rendes leányhoz. Gyakran megesik az ilyesmi jobb házból való fiatalemberekkel is, akik túl korán jutnak hozzá szerelmi kalandokhoz. Vagy talán nem is lehet szerelemnek nevezni az efféle liezonokat. Könnyen jönnek, könnyen eltűnnek a férfiak életéből...

Hát ez a kotta se volt túl könnyű. Át kellett tanulmányoznia, mielőtt egy hangot is elénekelt volna róla. Némelyik zeneszerző túlzásokba esik. Nincs tekintettel az énekesek vagy az őket kísérő muzsikuskok tudására és adottságaira. Pedig ha tudta volna szegény feje, miféle zenészek jönnek majd utánuk, reneszánsz kori muzsikuskok után! Hogy századokkal később azon fognak majd versengeni egymással a zeneszerzők, hogy minél diszharmonikusabb és minél nehezebben lejátszható dallamokat koholjanak ki! Nem is annyira a maguk szórakoztatására, hanem a sznob közönség pukkasztására... Mert századokkal később már nem lesznek ott az ő szigorú mesterei, hogy rájuk szóljanak: térjenek vissza ismét a harmonikus zenéhez, különben egyre csúnyább és kegyetlenebb háborúkat fognak életre csalni a macskazenéjükkel!

Roberto hát a kottára meredt. A hárfát már előzetesen letette, nehogy baja essék, de ahogy bővöltek a kottafejeket, egyszer csak szép leányarc jelent meg előtte. Nem azé, akit aznap délután látott, hanem a másiké, akiről álmodott, és úgy hitte, hogy a hangszer lelke nyilvánul meg általa. Akár álmában a tengeren, atyja hajóján, a Njordon. Amikor a tengeri tündér játszott vele gonosz játékot. Még most is összerezzen, ha arra a végzetes pillanatra gondol, amikor a hárfája egyetlen mozdulat nyomán eltűnt a tenger fenekén.

Gyorsan el is hajtotta magától a csúf gondolatot, amelyről úgy vélte, hogy igaz és való volt. Talán Bertold is affélét látott, csak nem akart még jobban ráijeszteni első hosszú tengeri útja során. Neki akkor még szoknia kellett a tartós tengeri életet, merthogy addig csak napi kiruccanásokra indultak el a sziget többi halászával, s valamikor nevelőapjával, Sandróval együtt. A hosszas tengeri út fárasztóbb mindennél. Nincs szilárd talaj az ember lába alatt, csak a hajófeneket verdeső hullámok, amelyeknek hiánya aztán bizonytalanná teszi az ember lépteit, amikor ismét szárazföldre léphet.

Roberto ismerte a kis sziget családias biztonságát. Neki az volt az igazi otthona, mielőtt még megismerte volna Bertoldot és annak házát. Szívesen szállt tengerre a többi halással, amikor még ott lakott az isolettán. S most úgy érezte, kétlelkűvé vált. Meg kellett osztania érzéseit egykori szülőföldje és mostani hazája között. Ráadásul a tenger is otthonává vált. Atyja mellett meg kellett tanulnia, hogy akár évekig is bírnia kell a hullámokkal való folyamatos harcot és a megbékélést. Mert ki tudja, mikor jön egy újabb özönvíz, vagy valami ahhoz hasonlatos áradat, s akkor meg kell élni a tengerből fogott halakon és az esővízen. Ám most készülnie kell legújabb szerepére, az udvari dalnokéra. Atyja szeme is rajta lesz a koncerten, mivel megígérte Ricardo hercegnek, hogy ezúttal marad kissé, bár a fiát megint hátrahagyja, hogy képezhesse magát a szicíliai zenetudományokban.

Caserta mester tanítványai

Szegény kis Fernanda! Ő bezzeg elmerülhetett a maga kicsinyes ábrándjaiban! Zenekari próbák, s aztán külön énekórák, amelyeken talán együtt vesznek részt Roberto úrfival. Nem tudta még a módját, hogy előbb mindenkinek alaposan meg kell tanulnia és begyakorolnia a maga részét, s csak aztán jönnek az összeéneklések, a közös próbák. S hogy húsvétkor legfeljebb valami egyszerűbb canzonettát adhatnak csak elő, azt is bemutatkozásképpen. A valódi koncertezéshez jóval többet kell tudnia. Meg hogy rá vár a kottatanulás, amivel sokszor riogatta már Caserta mester. No, hát azon is túl kell esni. Nincs mit tenni, ha igazi udvari énekesnő szeretne lenni. Nem ismerhette még az udvari intrikákat, hiszen ugyanolyan zsenge korú volt, mint Roberto, aki ugyan három esztendővel többet számlálhatott nála, mégis rajta hagyta a nyomát a kicsiny szigeten töltött idő. Ott nevelkedhetett ártatlanul, s nem ismerve a féltékeny zenészek, színészek egymás elleni áskálódásait. Pedig csak mindnyájan féltették a helyüket. Lelkük mélyén gyermekek maradtak, s talán épp ezért gonoszkodtak egymással, ha tehették.

A művész legyen is gyermek, hallotta mestere szavát, aki ugyan maga is művészek született, de az istenek megverték azzal, hogy mások szörnyű kornyikálását és pengetését, meg

vonóhuzigálását is végig kellett hallgatnia, azaz, hogy tanítómestert csináltak belőle. S valóban nem is lehetett könnyű annyi engedetlen nebulóval foglalkozni. Akárha egy zsák legyet kellett volna együtt tartania! Az egyik erre húzta, a másik arra vonta, a harmadik amarra fújta, hogy estére már valósággal zúgott tőle Caserta mester feje. Ám ha megkérdik tőle, szeretne-e más mesterséget magának, mint a mostani, akkor százszor is azt felelné rá, hogy NEM! S ha az okát kérdeznék, azzal se maradna adós: mert a végén úgyis harmóniává varázsolja azt a szörnyű kakofóniát, amit a szabadjára hagyott diákok okoznának. Neki épp az a dolga, hogy a sok rendetlenségből példás rendet teremtsen. Aki nem hiszi, hallgassa meg a koncertező tanítványait! Azok már megszokták a regulát. Azoknak elég, ha beint, vagy ha csak a szeme sarkából küld feléjük egy-egy szigorú pillantást, máskor meg biztatást. Mindegyiknek tudni kell az idejét. A lustákat nem szabad biztatni, mert elbázzák magukat, a félénkeket meg nem szabad túl sokat dorgálni, mert elveszítik lábuk alól a talajt, s akár egészen tönkre is mehetnek tőle.

Fernanda egyik típushoz se tartozott. Néha makacs volt, akár az öszvér, máskor meg félénk és alázatos. Nem lehetett kiigazodni rajta, pedig csak a serdülőkor végletes érzései kínozták, máskor meg lebegtették, hogy öröm volt hallani az énekét. Caserta mester éppen ezért várt, hogy a megfelelő módszert állandósítsa nála. A véletlen pedig épp a kezére játszott. Amióta az a furcsa jelenet lejátszódott közte és Roberto között, a lányka visszafogottabbá vált. Pedig csak szégyellte magát, hogy olyan pőrén kellett mutatkoznia két férfi előtt.

Amit ő ruhátlanságnak érzett, az nem volt más, mint hogy alsóneműben látták, de hát egy szűzlánynak épp elég az is, hogy mindjárt ki akarjon futni a világból. El is futott volna, ha Roberto karon nem ragadja. Onnantól aztán a rabja volt, csak győzze eleget palástolni! Egyik végtelből a másikba zuhant. Előbb legszívesebben felképelte volna, ahogy bármelyik utána ólálkodó mesterlegényt. De aztán mégse! Hiszen szíve minden dobbanása az övé volt! Róla

álmodozott már jó ideje, s annyit és olyan vadul, hogy anyja-apja letörte volna a derekát, ha megtudják mik járnak a fejében!

Ugyan mi járhatott volna?! Ami minden lánynak. Szép szerelmes találkák, ablak alatt leselkedő lovag, titokban neki küldött rózsák, illatos levélkék... Gyermekes álmok, melyek azonban már a felnőttkor hajnalát jelezték. Egy piros kendőcske a láda mélyén, amihez már csak egy titokban kapott hajfűrt hiányzott. Egy kis romantika, mielőtt az élet gyarló és kíméletlen sodrása magával nem ragadja – őt is, meg a szerelmes lovagot is.

A zenés szerelem, aminek ezt a történetkét nevezni lehetne, magával ragadta volna akármelyik lánykát, ha megismerkedik az érzéssel. Nem mindenkinek jutott ki, mert amint érni, feselni kezdtek a kis rózsabimbók, rögtön férjhez adták őket. Nem szerelemből, hanem érdekből. A családra való tekintettel, mert köszönettel és hálával tartoztak az őket felnevelő szülőknek, el kellett fojtaniuk minden titkos vágyukat, epekedő sóhajaikat, mert nem volt más választásuk.

Fernanda hozzájuk képest még szerencsésnek volt mondható. Megismert egy érzést, amelyről még nem lehetett tudni, hová, merre fogja vezetni. Egy számára igen előnyös házasságba, vagy a romlásba, ami sok nőt utolért, aki bekerült valamelyik fényes udvar bűvkörébe. S ahogy sorstársai, úgy ő se tudta, merre fog vezetni az útja. Most még ragyogóan vitte felfelé, az érvényesülés irányába, a folytatását pedig ő maga se firtatta. Nem hitte volna, hogy más lehetőség is van, mint amit ő az akaratos fejecskéjében forgatott.

Készült hát a nagy fellépésre, amellyel megcsinálhatja a szerencsáját. Egyéb lehetőségben nem is hitt, olyan biztos volt benne, hogy ami az ő fejéből kipattant, az csupa derűt és boldogságot hozhat rá. Mikor látta, hogy az úrfi felfigyelt rá, rögtön tudta, hogy akár ő is irányíthatja a dolgok alakulását, nemcsak a férfiak, ahogy addig odahaza tanulta. Volt is benne valami. Éva lányai nagyon tudnak serénykedni, ha valamit el akarnak érni. Az ereiben szicíliai vér csörgedezett, de az ünnepi ruhájában született nemes kisasszonynak érezte magát. Roberto úrfi is megdicsérte a toalettjét, ahogyan ő nevezte igen választékos stílusban. Hát miért ne hódolhatna neki, ahogyan Caserta mester parancsára is tette?

A ruhák! Mindig a ruhák jártak az eszében. Egyszerűek is, de most már inkább a díszesebbek, amelyekkel magára vonhatja Roberto úrfi figyelmét. Pedig ha tudta volna, hogy a férfiakat nem elsősorban a ruha vonzza, hanem ami alatta van! Talán egyszerű származása tette, hogy

túlzott jelentőséget tulajdonított a toaetteknek. Szemei előtt mindjárt a legelegánsabb öltözékek jelentek meg, és ő elbűvölten legeltette rajtuk a szemét.

Kékek és piros, meg bordó bársonyból készült elegáns női öltözetek, aranszegélyűek... Ha legalább egy ilyenre szert tehetne, bizonyára nagy sikere lehetne Robertónál. Magában néha már odáig is elment, hogy bizalmasan a keresztnevén szólítsa az ifjú urat. Hogyisne tette volna, hiszen senki nem hallotta, amit magában olyankor neki mondott! Vagy képzelt légyotton a fülébe sugdosott. Gondolataiba aztán alaposan belevörösödött. Még jó, hogy nem látta senki, mert akkor kapott volna az anyjától vagy még inkább az apjától!

Már szinte látta maga előtt, ahogyan ő is együtt vonul az udvarban a többi híres dámával. Vajon lesz-e rá valaha is alkalma, hogy ekképpen mutatkozzék Roberto előtt? Gondolhatta volna, hogy miért ne, de aztán a bizonytalan érzés uralkodott el rajta: miért éppen ő, hiszen Roberto kedvére válogathat az udvari hölgyek közül is? Aztán újból felberzenkedett benne a gondolat: amazok miben különbek nála? S vajon azok közül csak egyet is úgy derékon kapott már a fiatalúr? Hát persze... ha egyszer ő tetszik neki, miért menne mások után? Majd az órákon vagy azok után talán akad elég alkalom, hogy kinyilvánítsa az érzelmeit. Neki meg majd lesznek a mostaninál is szebb ruhái. Ha udvari énekesnő lesz, bizonyára erre is kell költenie a szüleinek, ahelyett, hogy minden egyes tallért, dénárt félretesznek a kelengyéjére. Mondani is fogja nekik, hogy itt, mármint az udvarban igényesebben kell öltözködni. Most már nem járhat úgy, mint egy cselédlány!

Gondolt volna még sok más egyebet is, ha az anyja erős hangja magához nem téríti.

-Hová tudtál már megint elbújni, te lány? Ahelyett, hogy segítenél a főzésben vagy a takarításban, folyton elbújsz valahová! Mi ütött beléd? Újabban mintha már nem is itthon laknál! Gyere tüstént, segíts, ne lópd a napot!

-Igenis, anyám! – válaszolta megszeppelve Fernanda. – Csak azon gondolkodtam, hogy ha az udvarban valóban felvesznek énekesnőnek, akkor több ruhára lesz majd szükségem.

-Még mit nem?! – kurjantotta el magát az anyja. – Talán az összes pénzt, amit keresel, mind ruhákra akarod költeni? A jövődre nem gondolsz? Jól is néznénk ki, ha mindenki úgy gondolkozna, mint te! Egyszer hopp, máskor kopp! Majd apád meg én tudni fogjuk, mire kell feltétlenül kiadni pénzt! Te csak tanulj szorgalmasan, hogy jó helyed legyen a kórusban! A többit jobban tudja nálad Caserta mester meg Carlo atya! Most pedig irány a kamra! Hozzál be gyorsan egy kis kását! Mire apád megjön, készen kell lenni mindennel.

Fernanda engedelmesen indult hát a kamra felé, de azért nem felejtett el jókorát taszajtani az útjába került macskán. Hiába akart hízelegni neki, ő most egy kis haraggal vegyes bánatot hordott a szívében. Merthogy első próbálkozásával máris kudarcot vallott. Megtehetette volna, hogy kevesebb pénzt ad haza, mint amennyit kapott, de úgylis kiderülne. S még ha venne is magának szép ruhákat, mit szólnának hozzá otthon, honnét vette?! Rögtön meggyanúsítanák valami úrral, s akkor többé nem engednék az udvarba sem énekelni, sem tanulni. S akkor hogyan tanulhatná meg a kottaolvasást, amit a minap ígért meg Caserta mesternek? Igen, valóban jobb lesz, ha meghúzza kissé magát, nehogy még a húsvéti fellépésről is lemaradjon. Ha azt kihagyja valamiért, egészen biztosan elveszítené Roberto érdeklődését. Az most nagyon fontos, hogy folyamatosan ébren tartsa. Csak akkor lesz esélye, hogy teljesen magához kösse az ifjú embert.

Most még nem sejtette, hogy Robertónak is terveik vannak vele. Hogy is sejtette volna egy tizenöt éves leányzó, hogy valamiben is többet érhet, jobban tudhat, mint egy úri nevelést kapott hölgy? A serdülőkor tele van kétségekkel. A fiatal teremtség még nem tudja, mennyi lehetősége akadhat, ha valóban megbecsüli magát, és tudja az értékét. Csak megy a vonzás után, akár az éji lepke a fény után. Nem is sejt, hogy megégetheti magát. Ha nem is úgy, hogy bukott nővé válik, hanem hogy megsértik ifjú szíve érzéseit, s az így szerzett sebeket akár egész életén keresztül hordozhatja magában.

Neki most csupa muzsika volt a szíve. Szép dallamokra gondolt, és egyelőre elképzelni nem tudta, miféle duettet kell majd előadnia Roberto úrfival. Csak nem valami szerelmeset? Akkor elsüllyedne szégyenletében! Az nem is lehet! Most a legnagyobb vallási ünnep lesz, akkor meg nem illik pajzánkodni, még a hercegi udvarban sem. Ó, bárcsak a jövőbe láthatna!

A csacsi lány! Minek is a jövőbe látni? Minek azt tudni, hogyan rabolhatják meg élete legszebb kincseitől, még akkor is, ha rendszeren bánnak vele? A leány, akinek el kell távolodnia valamiért a szülői ház védett közegéből, feltétlenül elveszít valamit. A zsenge üdeségét, a teljes védettség érzését, amelyben kicsiny korától fogva része volt. Apja védelmét, aki aztán majd nem szállhat szembe hatalmas urakkal, ha azok másképpen alakítják ennek a leánynak az életét. Az ártatlan örömeiket, amelyeket nem zavartak meg cifra ruhákról való álmodozások. A tiszta éneklés ártatlanságát, amely hasonlatos az angyalokéhoz, amint üde, szép, csilingelő hangokon szólal meg.

Ha a jövőbe látna, talán nem sürgetné annyira a szép beteljesedés idejét. Megvárná, amíg az arra szolgáló idő magától beérik hozzá. És amíg ő és leánypajtásai csak egy ünnepségre

készülődnek, addig kelet irányából már idegen gályák indulnak el az ő szigetük felé is, diszharmonikus zenéket nyekergetve furcsa hangszereken és magas fejhangokon, amik az ő lelkétől és népétől is idegenek. Ezeket a hangokat úgy cifrázzák könnyörtelenül, hogy a végén minden jóézésű ember betapasztja a fülét.

A sok álmodozás helyett valóban helyesebb, ha a kására gondol, ami böjtös időben náluk dukál. Akárhová vesse is az élet, egy leánynak főzni mindig tudni kell. Előbb csak az urára, annak családjára, aztán a gyermekeire is. De hát a leányszív már csak ilyen. Ha nincsen semmi ünnepelni való, akkor is színes virágokat rajzol képzeletben élete egyszerű vásznára, hogy minden megteljen színnel, illattal, varázslatos erővel. Erről majd csak az élet szoktatja le, annak minden nyersségével, otrombaságával. Amikor már valóban csak a hétköznapi dolgokra lesz ideje gondolni, az egykori ábrándokat meg elfelejti, vagy legalább valamely titkos szoba mélyére rejti. Arról majd senki nem tud, s csak ő látogathatná meg ráérő idejében, ha ugyan lenne ideje, amikor kicsit is ráér.

Nos, hát dalolj csak szívből, ártatlan szíved minden szépséges, rejtett álmával, te zsenge leányzó! Bármelyik ifjú szívesen csatlakozna hozzád, hogy férfias hangjával egészítse ki a te csengő szopránodat. Igaz, ezt még nem tudod, mert csak eztán próbálsz ki női erődöt a férfiakon. Dalolj csak, és hamarosan mindenki tudni fogja, milyen jó ízléssel választotta ki Caserta mester két legtehetségesebb tanítványát, hogy aztán egy párt alkossanak sok-sok fellépésükkor.

Így indult el Fernanda... képzeletben a legfényesebb jövő felé, ám valójában egyelőre csak a kamra felé, hogy anyjának segítsen a vacsorakészítésben. Bár az egyszerű helyiség semmi fényeset nem rejtett, mégis fény ragyogta be. Maga az ifjúság lépett be oda, mit se tudva arról, hogy a fényt oda kell vinni, ahol nincsen.

Egy ismeretlen a misén

A lelke aztán még jobban lecsendesedett, amikor este az anyjával misére mentek. Ünneplő ruháját félre kellett tennie, úgy gondolatban, mint egyébként. Közeledett az ünnep, a harangok hallgattak, és neki bűnbánatot illett gyakorolnia. Hát igen. A cifraságon többet járt az esze, mint a köznapi feladatain. Még pajzán gondolatok is megfordultak a fejében, pedig Nagyhét van. És valóban, a ruhák, a külseje most jobban érdekelték, mint az énekórák. Bűnös volt az a gondolata is, hogy eltitkolhatná a szülei előtt a keresete egy részét. Pedig szépen nevelték. Különösebben nem óvták, mert tudták, hogy az ő fajtájuk, megbízhatnak benne, akármilyen környezetbe kerülne is.

Fernanda még nem tudta, miféle jövő közeleg felé, csak sejtette, hogy valami nagy változás lesz az. Magába nézett, de most odabent egy csomó kétséget talált. Hogyan gyónja ezt meg az atyának? Hogy magyarázza meg, hogy ő semmi rosszat nem akar, csak élni szeretne egy

nagy lehetőséggel? Pedig mindent meg kell vallani. Meg akar tisztulni lélekben, hogy az ünnepen már így vegyen részt. Alaposan fel kell készülnie rá, mert csak akkor lesz szépen csengő a hangja, ha a lelkében is rend uralkodik.

Igen, a Mesternek igaza van. Csak akkor hangzik tisztán minden az énekes torkából, ha a lelkét is rendben tartja. Nem engedi be oda a csúf gondolatokat, és nem bánt meg másokat velük. Fernanda most összegyűjtötte minden bűnét, tévedését és rosszaságát, amit csak fellelhetett a lelke mélyén. Komolyan gondolta mindezt, és teljes szívéből-lelkéből élte át a liturgiát. Most minden egyszerűbb volt, mert annak kellett lennie. Aznap még nem akart gyónni, mert össze akart gyűjteni mindent, amivel maga ellen vallhat. Carlo atya megmondja neki, mi a helyes út, és hogyan viselkedjék a lehető legillendőbbben az udvarban, és otthon is.

Ebben bízott a legjobban. Ettől várta lelke teljes felemelkedését az ünnephez. De most még a bánat és a gyász, mert ezt illik átélnie, Krisztus minden szenvedésével. A vidámság, a muzsika majd jöhet aztán, ha elérkezik az ünnep. Biztosan az udvar is pompás lesz, sokkal ragyogóbb, mint egyébkor. Caserta mester és Randolfo mester bizonyára nagyon szép ünnepséget rendeznek majd őfelsége tiszteletére és szórakoztatására. Most minden zenész, színész, énekes, meg bábjátékos és mutatványos is arra készül. S talán nekik is sok hiábavalóság jár a fejükben, ugyanúgy, ahogy neki, Fernandának ma délután.

Most megint az udvarra gondolt, a sokféle hangszerre, s hogy Roberto úrfi hárfán akar megtanulni játszani. Lelki szemei előtt ismét sokféle szín és hang játszott és vibrált, amitől összerezsent, s akkor önmagát is rendre intette. Hiszen épp csak az imént határozta el, hogy összegyűjti mind a rossz, ferde, nem helyes gondolatait, hogy aztán úgy vesse bele őket a

tengerbe, ahogyan a halászok szokták a hálójukat. De ne! A tengerbe ne! Hiszen azt felkavarhatná a rossz gondolatokkal, s azzal árthatna a hajósoknak! Hess, hess, rossz gondolatok! Gyászolni lehet, de csúfságokkal nem szabad beszenyezni az ünnepi előkészületeket! Zavarában már azt se tudta, hová nézzen, s akkor hirtelen felfedezte a templom homályában, hogy egy parázsló szempár szegeződik rá. Úgy megrázkódott félelmében, hogy az anyja szigorú pillantása is telibe kapta. Csak nézte fürkésző tekintettel, majd oldalba bökte:

-Mi ütött beléd? Megijedtél valamitől?

-Igen. Valami rosszra gondoltam. Egy pillanatra mintha vihart láttam volna a tengeren, s aztán arra gondoltam, hogy a bárkák veszélybe kerülhetnek.

-Te csak ne ferd az ördögöt a falra! A bátyáidnak is most kellene hazatérniük. Isten őrizzen, hogy valami bajuk essen!

S azzal a két nő egyszerre vetett keresztet. Tovább azonban már nem beszélhettek egymással, csak miután kiléptek a templomból.

Igaz, akkor se sokáig, mert Carlo atya várta őket a sekrestye ajtajában. Fernanda lelki szemei előtt a keresztről levett, halott Krisztus képe lebegett még, és elég keserves gondolatok kínozták ismét. Mekkora fájdalma lehetett az édesanyjának, a drága Szűzanyának, hogy el kellett válnia legkedvesebb fiától! De az atya nem hagyta sokáig, hogy elmerüljön ezekben a gondolatokban. Fernanda édesanyját szólította meg előbb:

-Donna Marta, kérem, álljanak meg egy szóra! A leányáról szeretnék beszélni.

-Fernandáról? – kérdezett vissza kissé bizonytalan hangon Marta asszony.

-Igen. Kérem, sétáljanak velem egy kicsit itt a téren! Nos, Fernandára szép jövő vár, ha megbecsüli magát az udvarban. Gondolkoztak már ezen az urával?

-Nemigen, kedves Carlo atya. Sokat dolgozunk, nem érünk rá sokat töprengeni a lányunk jövőjén, hiszen olyan fiatal még – szabadkozott Marta asszony.

-Pedig épp ilyenkor kell. Most még a szülők határoznak a leányuk sorsáról, hát tanítsák meg, hogyan vigyázzon magára, amikor már szülői felügyelet nélkül szabadon járhat-kelhet a herceg úr udvarában! Ez a szülők kötelessége. Én magam is úgy szándékozom, hogy kissé szigorúbban fogom ezt a szeleburdi leányzót, aki még magának a herceg úrnak is elnyerte a tetszését a szépen csilingelő hangjával. Nos, hogy is volt ez, amikor Ricardo herceg meghallotta az énekedet? – fordult most Fernandához.

-Kérem, szépen, nem történt akkor semmi különös – védekezett Fernanda, aki nagyobb fejmosástól félt. – Én Caserta mester óráján voltam, és azt énekeltem, amit ő rendelt nekem, amikor benyitott a herceg úr őfelsége. Akkor ő is meghallgatott, és elrendelte, hogy vegyenek fel udvari énekesnek. Attól fogva fizetést is kapok Ricardo úr őkegyelmessége parancsára.

-Nos, ha így volt, akkor rendben van – felelte kissé megnyugodva Carlo atya, de azért tovább fürkészte Fernanda arcát. – Azért jobb lesz, ha mindent rendben meggyónsz nekem.

-Igenis – hajtott térdet Fernanda az atya előtt. – Holnap korán reggel, ha az atyának is megfelel, eljövök. Az ünnep előtt mindenképpen szerettem volna meggyónni. De attól ne tessék félni, hogy én helytelenül viselném magamat!

Fernanda szeretett volna már megszabadulni Carlo atya szigorú tekintetétől. Magában arra gondolt, hogy a pap talán hallott valamit a Caserta mester zenetermében történekről, azért gondol rosszakat felőle. Számított rá, hogy másnap alaposan ki fogja kérdezni, és akkor ő kénytelen lesz mindent megvallani neki. Úgy, ahogy volt. S neki akkor el kell sülyednie szégyenletében! Nem elég, hogy két férfi is látta hiányos öltözetben, akkor még a papnak is el kell mondania. Mintha ő lenne a hibás azért, hogy a fiatalúr úgy elragadtatta magát! Pedig ő most arra számított, hogy a szép ruhákra és a sikeres pályafutásra pazarolt sok cifra gondolatát kell csak meggyónnia. No, akkor számíthat is elég rendes vezeklésre, amit az atya majd rá fog kiróni!

Marta asszony nem sejtette, mi jár Fernanda fejében. Úgy vélte, hogy rakoncátlan és makacs a lánya, azért számíthat majd alapos kikérdezésre. No, majd ő kioktatja alaposan, hogyan viselje magát! Igaz, ő is csak egy egyszerű asszony, honnan is tudná, mire oktassa ki a lányát az udvari viselkedés reguláiról?! Hiszen ő csak elszégyellné magát, ha be kellene tennie oda a lábát! Ez a lány meg már úgy jár-keel mindennap az udvar és az otthonuk között, mintha oda

született volna! Nemhogy meghúzná magát a többi leány között, hogy ne legyen feltűnő, mert az ilyesminek sose szokott jó vége lenni. De ha mégis úgy lenne, hogy a herceg úr rendelkezik eztán Fernandával, akkor mit tehetne ellene ő, a mészáros felesége?

Carlo atya nagy lelki zűrzavarban hagyta el a két nőt, amikor átértek a tér túlsó végére. Azok iszkoltak is, amint elbocsátotta őket. Gyorsan kezet csókoltak, majd pillanatok alatt eltűntek az első keresztutcában. Carlo atya csak a fejét csóválta. Furcsa népség az asszonyok! Ő csak annyit akart kérni, hogy az illendő viselkedésre tanítsák meg a kislányt, ezek meg, szegények, miket nem gondolhatnak felőle?! Csendesen visszaballagott hát a kápolnába, hogy imádkozzék egyet. A katedrális kiürült, csendes félhomály derengett odabent. A gyertyák már nem égtek, csak a sekrestyéből szűrődött ki egy kis fény. Már letérdelt az imához, amikor egy ifjú lépett hozzá. Szinte megijedt tőle az atya, olyan nesztelen léptekkel közeledett.

-Mit óhajtasz tőlem, fiam? – kérdezte Carlo atya reszketeg hangon.

-Gyónni szeretnék, atyám – válaszolta a fiatalember.

Magas, széparcú ifjú volt. Viselkedése és beszéde jó nevelésre vallott. Az öltözéke is, már amennyire abban a félhomályban látni lehetett, nemesi származására utalt.

-Gyere holnap reggel! Most vissza kell térnem a rendházba – vetette oda a pap. Igazában véve valamiért tartott a fiútól. Nem érezte magát biztonságban, hogy már szinte rájuk borult a teljes sötétség.

-Rögtön a mise után szerettem volna beszélni, de láttam, hogy két hölgygel távozott, Carlo atya.

-Hogyan? Te ismeresz engem? – hökkent meg a pap.

-Igen, bár idegen városból való vagyok. Tulajdonképpen arról a szép leányról szerettem volna kérdezni – fűzte hozzá kissé bátortalanul.

-Csak nem merészelnél templomban ismerkedni?! – förmedt rá az atya.

-Ó, nem, Isten őrizz! – szégyellte el magát az ifjú. – Az ismeretségnek a lehető legillendőbb módját keresem. Ha nem volna tisztességes a szándékom, utánuk is eredhettem volna, amikor Carlo atya elbocsátotta őket.

-Hát ehhez ne az én segítségemet kérd! – vágta rá hirtelen az atya. – Hogy képzelsz ilyet?!

Már indult is, hogy megszabaduljon az ismeretlen fiatalembertől. Csak ennyire méltatta még figyelemre:

-Ha továbbra is ez a szándékom, reggel gyere el gyónni! Aztán ne feledkezz meg ennek a bűnös gondolatnak a megvallásáról se, fiam!

A fiatal nemesúr csalódottan távozott a katedrálisból. Pedig hogy remélte, hogy megtudhat valamit arról a szépséges leányról! Most kétségek között hányódhat holnap reggelig, és abban se bízhat, hogy holnap kipuhathat valamit, olyan szigorúan bánt vele az atya.

Gondolataiba merülve vágott át a téren, amikor két suhancba botlott. Azok, látván, hogy magányos idegennel van dolguk, belékötöttek. Szó szót követett, megvítak vele, megsebesítették, majd sorsára hagyták a tér túlsó sarkában.

Az őrség talált rá jóval később, mikor takarodót fújtak. Nehéz sebe lehetett, erősen vérzett, s mivel nem tudták, ki fia-borja, hát a közeli rendházba vitték. A ruháján látták, hogy gazdag családból származhat, ezért bízták a szerzetesek gondjaira. Azok maguknál is tartották, bár az élete egy hajszálon függött. Reggelre tért valamelyest magához, és akkor is azt követelte, hogy hadd mehessen gyónni. Semmiképpen nem engedték, viszont azt ígérték neki, hogy előkerítik neki Carlo atyát, akinek a nevét folyton hajtogatta. Majd neki meggyónhat.

Carlo atya jó sokára jött. Emlékezett rá, hogy látta a fiatalembert a templomban, s utólag már röstellte kissé, hogy olyan szigorúan elkergette, amikor az nála jelentkezett. Nyilván komoly oka lehetett rá, hogy mise után megvárta. Mint ahogy arra is, hogy Fernanda után kérdezősködjék. De azt már mégis rosszul tette, hogy rajta keresztül próbált megismerkedni a leánnyal. Jól is néznénk ki, ha a papot használnák fel kerítőnek az ifjú urak szerelmi ügyeinek támogatására!

Az atya még füstölgött magában egy darabig, de előbb önmagát is alaposan megdorgálta, hogy egy ilyen apró ügy miatt úgy kijön a sodrából. Mire a fiatalember betegágyához ért, már készen állott rá, hogy a legsikamlósabb vallomást is meghallgassa, de erre nem volt szükség. Egy végtelenül jószándékú, tisztességes fiatal lélek vallott neki, immáron készen arra, hogy hamarosan Isten színe elé állhasson.

Nem beszélhetett hosszasan, mivel a nagy vérvesztéstől igen legyengült. Szinte csak töredékek hagyták el az ajkát, Carlo atya pedig nem akarta, hogy végletesen kifárasza magát, ezért megtiltotta neki, hogy túl sokat mondjon. Annyit mégis kivett a gyenge sóhajokkal kísért beszédből, hogy régóta figyelte már Fernandát az ifjú. Látta, hogy a lány mindig rendesen járt misére, és ő soha nem merete volna megszólítani, nehogy magára haragítsa. Fernanda alighanem mit se sejtett az ifjú vonzalmából, mint ahogy a tegnapi éjszakai párbjáról sem. El volt foglalva a saját kicsinyes gondjával, hogyan törekedjen még több figyelemre az udvarban, és hogyan viszonyuljon a vele a minap pajzánkodó Roberto úrfihoz. Emezt a szegény lelket észre se vette, pillantásra se méltatta, habár az ifjú azt állította, hogy tegnap sikerült elkapnia a tekintetét egyszer. No, hiszen! A fiatal leányok annyit báméskodnak a templomban, ahelyett, hogy megpróbálnák méltóképpen átélni a liturgiát. Lehet, hogy a díszes szentképeket nézte, nem pedig ezt a szegény párát, aki talán a holnapot se éri meg.

De nem! Nem szabad lemondani egy jótét lélekről, aki ráadásul tisztos szándékkal szeretett volna közeledni ahhoz a cserfes Fernandához. Meg kell menteni mindenáron! Hiszen a gyógyításnak annyi nemét tanulták ő is, rendtársai is! Kell lenni egy kis forrasztófűnek, majd azt követően egyéb gyógyfüveknek, amelyek segíthetnek rajta.

Carlo atyának egyéb ötlete is támadt. Habár az ünnepség előkészítésében előrehaladott állapotban jártak, megpróbál majd erre a jóra való fiatalemberre is odafigyelni. A legszívesebben iderendelte volna Fernandát, hogy ápolja ismeretlen lovagját, de arról szó se lehetett. A leánynak minden erejével az ünnepi bemutatkozására kellett figyelnie, minden világi hívságot félretéve. Ha most sikeresen szerepel, megcsinálhatja a szerencséjét. Egyszerű származású leány létére két nemes ifjú is érdeklődik iránta. Mert ahogy a gyónásából kiderült, Roberto úrfi jóvá tette a szertelen viselkedését. Az után a zenetermi kergetőzés után megkövette Fernandát, és most készülnek a vasárnapi udvari koncertre, amit a herceg úr is annyira vár.

Nos, majd talál megoldást mindenre, csak legyen vége a hangversenynek! Csak addig bírja ki ez a szegény ifjú, akinek épp ide, Palermóba kellett elvetődnie, hogy ilyen póru járjon! S hogy megtalálja élete kiszemelt párját. Carlo atya már azon is töprengett, hátha őt kéri meg, hogy megeskesse őket. Az lenne csak a nagy dicsőség Fernandának és családjának! De hol járnak még attól! Talán a lelkifurdalás is vitte rá arra a gondolatra Carlo atyát, hogy titokban inkább ennek a ferrarai nemesúrnak szánja Fernandát, mint a szeleburdi Robertónak, aki fiatal még a házasságra. Már bánta, hogy nem gyóntatta meg az este. Akkor talán nem találkozik azzal a két suhancsal, és most egészségesen várhatná sorsa további alakulását...

Éjszakai támadók

A párbaj még csak igazi párbajnak se volt mondható. Ketten támadtak rá alattomos módon, kihasználva, hogy nem ismerős a városban. Vannak, akik nem szeretik az idegeneket, márpedig ez az ifjú ember egyiküknek se volt ismerős. Szép ruháját irigyelték, látták, mint merül el gondolataiban, rájuk ügyet se vetve. Ők úgy vélték, neki, az idegennek kellett volna kitérnie az útból, elvégre ők idehaza vannak a saját városukban. Az idegen mindig hódító, betolakodó, nem szükséges, hogy itt legyen. Az idegen mindig vinni akar valamit, nem pedig hozni. Így van ez évezredek óta, amióta csak hajóznak az emberek a tengeren, s attól fogva vetődnek ide nemkívánatos személyek is.

Csak úgy forrongtak a vad gondolatok a két fiatalember fejében. Egyébként nem voltak ők rosszak, csak heves vérmérsékletűek, mint minden déli nép fiai. Előbb szúrnak, ölnek, csak aztán gondolkoznak. És most alaposan elrontottak valamit. Mi lesz, ha meglátta őket valaki, és őket felelősségre vonják, ha meghal az az idegen úr? Ez a gondolat hajtotta őket, hogy menekültek árkon-bokron át. Igaz, utána nagyon megbánták, amit tettek, de visszamenni már nem mertek, mert ha az örök elkapják őket, akkor nem lesz menekvés...

Nos, igen. Be kellett volna tartani a lovagiasság szabályait. Ők viszont csak erősen felgerjedtek, amiért úgy nekik ment az idegen. Mit lökdösődik? És egyáltalán minek mászkál késő este az utcán, vagyis a téren? Mit keres Palermóban? Csak nem valami idegen ország küldötte, akik ki akarja kémlelni a város titkait? Vagy nem tisztességes üzleti ügyben jár erre... Mindenféle rosszat gondoltak a kedves jó természetű Giovanniról, aki nemhogy rosszban nem sántikált, de Fernandára való tekintettel az egész várost szépnek, elragadónak és barátságosnak találta. Egészen az esti párbajig, amikor meg kellett ismerkednie a város rútabbik arculatával is.

Hazafelé tartott, emezek meg csak úgy rátámadtak, pedig elnézést kért tőlük, amikor nekik ütközött ott, a téren. Sötét volt már, nem láthatta őket, hogy olyan sebesen közelednek felé. Esetleg ők is kitérhetek volna, ha ismerősek a városban. Ifjabbak is nála, meg is adhatták volna a kellő tiszteletet. De Giovanni nem velük törődött most. Súlyos sebetől szenvedve azon forgatta az elméjét, hogy ha meg találna halni, nem láthatja viszont azt az ismeretlen szépséget. S ha az atya nem tér vissza időben, már neki se gyónhat meg, pedig már tegnap is arra vágyott.

Nos, igaz, az ünnepre való készülődésben Carlo atyának is nyilván sok dolga lehet. De hátha mégis tudna szakítani rá kis időt... Ő pedig nem halna meg a szentségek felvétele nélkül... Az egész napja várakozással telt. A szerzeteseknek is a saját szokásaik szerint telnek a napjai. Nem vonhatja ki magát az atya a saját szerzete regulája alól. S vajon kinek is számít ő, az idegen ebben a városban? Legfeljebb a szállásadójának, aki most nem tudhatja, hová lett az ismeretlen idegen úr, akit a házába fogadott. Üzennie kellene neki, hogy ne aggódjon érte, mert jó kezekbe került. A sebeit óránként tisztítják, gyógyfűvekkel kezelik, nem hagyják magára az áldozatos gondozók. Ó, ha az ismeretlen szép ezt látná! Bizonyára segítene rajta, hiszen irgalmas szívű lehet, ha olyan szorgalmasan jár a templomba.

Giovanninak belesajdult a szíve, amikor erre gondolt. Nem, hiszen Carlo atya se fog segíteni rajta. Hogy legorombította az este! Hogy őt ne használja fel effélékre! És igaza is van. Hogy is gondolhatott olyan otrombaságot, hogy egy paptól kérjen segítséget egy új ismeretségéhez?! Rendes ember erre természetesen nemet mond. Miért éppen egy pap lenne partner ilyesmihez?

Giovanni egyre tépelődött, mert volt rá elég ideje. Az ápolók jövés-menése nem kötötte le a figyelmét, mást meg nem látott égen-földön. Így hát mély álomba merült. Még nem tudta, hogy nagy betegség idején az jó jel, elősegíti a gyógyulást. Mielőtt szemére szállt volna az álom, keserves gondolatok kínozták. Ha meg találna halni, hogyan értesíthetnének bárkit róla? Ki temetné el, s hogyan? Pénz ugyan van nála elég, a két kamasz nem akarta kirabolni, és még több maradt a szállásán, a szobájában.

Carlo atyát nem a pénz foglalkoztatta, hanem a nagybeteg fiatalember sorsa. Az neki is megfordult a fejében, hogy az ifjú halála esetén nem tudja, kit értesítsen, vannak-e hozzátartozói, élnek-e a szülei, meg effélék, amik egy haláleset kapcsán fel szoktak merülni. De mivel a Feltámadás ünnepe közeledett, az ő lelkében is az élet igenlése visszhangzott, annak ellenére, hogy most Krisztus urunk halálára kellett emlékezni.

Bár sok elfoglaltsága volt aznap, mégis gyakran arra gondolt, mi lehet a sebesült ifjúval, s hogyan lehetne kézre keríteni a támadóit. Talán ők is megbánták már, és önként jelentkeznek majd szent gyónásra. Akkor ráveheti őket, hogy megkövessék az ismeretlen fiatalembert, hogy az meg tudjon bocsátani nekik, mielőtt meghalna.

Halál! Mindig csak a halál, dorgálta meg magát gondolatban. Hiszen azt se tudni még, hogy megy vagy marad a szerencsétlenül járt ifjú! Van abban valami, hogy éppen most, Krisztus urunk halála évfordulóján indították el őt is a legnehezebb földi úton, a visszatérés felé. De hátha csak egy jel volna ez? Figyelmeztetés, hogy ne járjon a tilosban. Vagy egy hívás, hogy másfelé vegye az útját. Például, hogy csatlakozzon valamely szerzetesrendhez, mint az övéké is. Nos, persze nem válhat mindenkiből jámbor barát. Főként nem olyankor, amikor belehabarodott egy leányba, akiről jószerivel még azt se tudja, kicsoda. Régen úgy mondták, hogy Ámor nyíla találta el a szívét, de ma már nem illik emlegetni az antik isteneket. Igaz, hiába mondák ezt ők, papok az egyszerű, tanulatlan embereknek, azok ügyet se vetnek rá. Amíg szem előtt vannak, addig meghúzzák magukat, de amint félrenéz a pap egy pillanatra, máris kezdik előlről ugyanazt.

Azért nem mindenkinek járt efféle kegyes dolgokon az esze. Fernanda és Roberto valósággal a fellegekben jártak. Megkezdődtek a közös próbáik, s ez mindkét fiatal nagy boldogsággal töltötte el. Igyekeztek Caserta mester kedvében járni, és amikor a fiatalok fellekkesednek valamiért vagy valakiért, valósággal szárnyakat kapnak. Különösen, ha az érzelmeik közös húron pendülnek.

Valóban csak két canzonetta volt az, amit gyakorolniuk kellett. Roberto mandolinon kísérte is, így nem igényelték a zenekari kíséretet, ami egyébként is sokkal összetettebb feladat lett volna. Szinte pillanatok alatt megtanulták, és a hangjuk is remekül illett egymáshoz. Mit is kívánhat ennél szebbet s jobbat egy zenemester, minthogy a tanítványai ilyen remekül együttműködjenek vele?!

Bertold Palermóban

Bertold ezenközben Ricardo herceg vendégszeretetét élvezte. A herceg legszívesebben itt fogta volna, hogy szórakoztassa remek tengeri történeteivel. Mert Bertold már ifjúkora óta járta a távoli nagy vizeket, míg Ricardo herceg – ki hitte volna? – ki nem állhatta a vizet. Ifjúkorában még rá lehetett venni, hogy barátaival és rokonaival együtt tengerre szálljon, de az udvari élet annyira elkényelmesítette, hogy folyton másoktól várta el, hogy őt látogassák. Volt is elég szórakozás, koncertek, amiket nagyon szeretett, felügyelte a katedrális építését, amikor még félkész volt, s aztán már csak gyönyörködni kellett a ragyogó freskókban, szobrokban és a remek oltárban, amelyet a legjobb mesterekkel készíttetett. Büszke is volt reá, mint minden derék mecénás, aki valóban a művészetért rajongott, nem pedig csak a saját dicsőségére építtetett szépséges házakat, amelyek között elért egy-egy istenháza is.

Ricardo úr kifinomult lelkű ember volt. Ezúttal viszont Bertold különös története ragadta meg a figyelmét. Egy bizonyos távoli szigetről, amely állítólag a tenger fenekére süllyedt. S hogy Bertold nem mindennapi esemény során jutott hozzá bizonyos térképekhez, amelyek azt a földrészt ábrázolják, még hozzá különféle térképek, tehát nemcsak egy nemzet fiai látogatták valaha, hanem több, egymástól távoli földrészekről jött emberek.

Ő maga is hallott az ibéerekről, hiszen valamelyik őse konzul volt egykor azon a nevezetes félszigeten, amelyet kiindulópontnak használhattak az akkor még létező sziget, Atlantisz felé. És a föníciaiak, kelták, etruszok, akik igen művelt emberek voltak, az ő földjükön is megfordultak, sőt a görögök is, akik eredetileg a magukénak mondták Szicíliát is. No, de az már tényleg jó régen volt!

Mikor látta, hogy ennyire érdekli Atlantisz története Ricardo herceg urat, Bertold bátran elmesélte neki azt a különös álmát is, amikor valósággal lenyűgözte őt az érzés, hogy ott van jelen, s nem tud megszabadulni a tenger fenekéről, ahol a régi sziget maradványai rejtőznek. A herceg most már valóban tudni akart mindent. Még arról a rejtélyes hajóról is, amelyen a kalózok Bertold városa közelébe érkeztek. Mikor leírta neki, hogyan nézett ki, Ricardo úr felkiáltott:

-De hiszen errefelé is járt hasonló hajó, az embereim jelentették nekem! Mikor is lehetett? Talán az ősszel, amikor azok a nagy viharok dúltak a tengeren. Azt mondják, a palermói kikötő felé sodródott, s hogy nem láttak rajta senkit, merthogy azóta már kísértethajó lett belőle. Aztán megint elvitte valamerre a szél. Pedig már attól féltek, hogy összetöri a kikötőben a bárkákat, merthogy irányíthatatlanná vált.

-Különös, rendkívül különös! – morfondírozott Bertold. Az egyik legveszélyesebb kalóz, Pedrinho uralta, szép, sokvitorlás hajó volt.

-Vagy még most is az, ha azóta el nem süllyedt – vágta rá Ricardo herceg. – Meg is érdemelné a sorsát, ha olyan elvetemült alakok utaztak rajta.

-Nos, igen, magam is vívtam vele valamikor – mondta Bertold eltöprengve. – S vajon merrefelé vette az útját, amikor innen is eltűnt?

-Azt valószínűleg senki sem tudja – csatlakozott az elmélázásban Bertoldhoz a herceg. – Jobb is, ha nem tér vissza. De hogy is mondta, kedves Bertold, „innen is” eltűnt?

-Igen. Amikor nálunk járt az a pár beteg kalóz, úgy szabadultam meg tőlük, hogy élelemmel és vízzel láttam el őket.

-Hogy-hogy? Még segített is rajtuk?! Hiszen azok nem érdemeltek volna egyebet, minthogy vízbe fojtsák őket, ha már annyi gyalázatosságot követtek el életükben!

-A tenger háborgott, tengeri csatára nem vállalkozhattunk volna – jegyezte meg csendesen Bertold. – Az embereimet hazaengedtem a családjukhoz, hirtelenjében nem lehetett volna összehívni őket, hogy összecsapjunk a kalózokkal. Abban nemigen hittem, hogy ennyivel megúsztuk a dolgot, csak abban lehetett bízni, hogy mivel betegek, inkább hazafelé igyekeznek majd, luzitán földre.

-Úgy, hát odavalók voltak az ördögfattyak? – csodálkozott el Ricardo herceg.

-Igen, hacsak nem csatlakozott hozzájuk más nemzetségbeli ember is.

-S mi történt aztán?

-Egyszer megláttuk, hogy mégis visszafordultak, a hajójuk a mi partjaink felé közeledik. Ám a szél megfordult, és nyugati irányba sodorta őket, hiába akartak visszafelé igyekezni. Mintha valami titokzatos erő hajtotta volna akkor, és nekünk semmit nem kellett tennünk, a hajójuk eltűnt valamerre a messzeségben.

-De mégse tűnt el, ha még errefelé is járt – heveskedett a herceg.

-Ki tudja? Hátha az egész csak egy legenda, amit az emberei meséltek – mondta elgondolkodva Bertold. – Az emberek szeretnek színes történeteket mondani soha nem létezett emberekről, lidércekről, tengeri szörnyekről, meg effélékről. Olyanokról, akiket, amiket senki emberfia nem látott.

-Azért nem bánám, ha mesélne nekem arról a szépséges szigetről, amelyet elnyelt a tenger. – sóhajtott fel a herceg. – Az talán nemcsak legenda. Ha már egyszer térképek is előkerültek róla...

-Nos, hát elmondhatom, de nem hiszem, hogy felséged szeretett volna a helyemben lenni, amikor róla álmodtam – mosolyodott el Bertold. – Nem szívesen gondoltam rá azóta sem, mert rendkívül nyomasztó álmom volt. Most képzelje el, felség, hogy a tenger fenekén találja magát, a lábát csak úgy nyomják a lesüllyedt kövek, a házak, paloták romjai, és akkor nem tudja kiszabadítani magát alóla!

-De végül csak kiszabadult, kedves Bertold, ha most itt ül és beszélget velem – viszonzta a szót a herceg. – És jobb is, mert jobb társalgót, több tengeri történetet ismerő hajóst még soha életemben nem láttam, vendégül meg főként nem láthattam.

-Igen, az álom azzal ért véget, hogy jó nagyon rúgtam, azaz elrugaszkoztam a vízfenékről, s aztán már a szobámban is voltam – nevette el magát Bertold. – Sötét volt, mint odalent, mert éjszaka, különösen nálunk északon igen sötétek az éjszakák. De még később is magam előtt láttam a víz mélyén abban a sejtelmes kék fényben felderengő pompás romokat. És ha rá gondolok, most is előttem van minden szépség, amit akkor láttam.

-A kalóz Pedrinhónak ezek szerint az volt a sorsa, hogy felbukkanjon, és elveszítse azokat az írásokat, hogy aztán az övénél jobb kezekbe jussanak – nevette el magát Ricardo herceg.

-Azt senki nem tudhatja pontosan, mi lesz a végzete – mészázott el Bertold. – Van, aki egy életen át kergeti hiába a legbizarrabb álmot is, végül meg semmit nem talál. Feladata a menekülés volt, valaki vagy valami elől, vagy ő maga kergetett hiábavaló álmokat. Aztán vagy valóban odaveszett, ahogy az emberek errefelé mondják róla és a hajójáról, vagy valamerre most is tekereg és fosztogatja a becsületes kalmárok hajóit.

-Isten ne adja! Még jó is, hogy innét eltakarodott! De most beszéljünk inkább Robertóról, aki szerencsésen visszatért, és remélem, még jó ideig szórakoztatni fog koncertjeivel. Folytatta a zenei tanulmányait, amíg a télen Normandiában voltak?

-Igen, mivel erre vágyott a legjobban. Meg hát a hárfája után, amit kegyelmességedtől kapott ajándékba legutóbbi látogatásunk során.

-Ugyan, szóra se érdemes! – intett a herceg. – Még jó, hogy a legjobb zenészetet megjutalmazom, amikor annyi örömet szerzett nekem az elmúlt esztendőben!

Sok szó esett még a herceg és Bertold között az elsüllyedt hatalmas szigetről meg az álmában látott pompás romokról. Alig győzte mondani, mi mindent látott, mert a herceg valósággal itta a szavait. Mivel az utazást már régóta hanyagolta, a különös kalandokat viszont kedvelte, és alaposan ki is kérdezte Bertoldot mindenről. Az építményeken mi mindent látott, milyenek voltak azok a bizonyos tengerfenékre süllyedt szobrok, és hogyan bírta végül kiszabadítani magát álmában? No, hát ez utóbbi igen egyszerű. Mikor valakinek lidérces álma van, végül éppen így szokott ébredni, egy jókora rúgással, hirtelen zuhanva vissza a valóságba, egy olyan távoli utazás után, amelyet éjszaka megtett. Bár Bertoldnak semmi része nem kívánta azt a tenger alatti álmot, mégis meg kellett ismerkednie a vízi világ szépségével és rémével, mert úgy tűnik, Pedrinho üzent neki valamit – odaátról.

Bizonyára vannak, akik mindenben kételkednek, mindenben táskodnak, de az az ő bajuk, Nagyon szegény ember az, aki semmiben nem hisz, soha semmit nem tud bizonyosan, csak mindent leszól, lehurrog, mindennel elégedetlen. Sőt, ő az, aki mindent mindenkinél jobban tud, ő legalább így véli. A tudatlanság nagy erő. Akkora hévvel hajtja a tőle szenvedőt, hogy az nem bír ellenállni neki. Végül teljesen a rabja lesz. A kórság elhatalmasodik rajta, és akkor öldökölni kezd. De hogyan lehet megértetni valakivel, hogy ő elmebeteg? Ki hiszi el saját magáról?

A herceget különösen elbűvölte egy Neptunusz-szobor, amely a tenger mélyén volt látható. Bertold így mesélte. Háromágú szigonyával csak felfelé mutatott a vízfenéken, de nem mozdult. Akkor nyilván azért nem zavarta fel a tenger hullámain, mert Bertolddal akart közölni valamit, s mert fontos volt, hogy mindent jól lásson a hajós. Nem melleleg jó is, hogy mindent jól látott, így legalább el tudta nekem mondani, miket tapasztalt abban a távoli világban, gondolta magában Ricardo herceg.

Hogy a hatalmas szobor hogyan került oda, azon még nem elmélkedett különösebben a kegyelmes herceg, mert erősen lekötötték a tengeri kaland részletei. Tengeri viharokról akart hallani, meg kalózzokkal vívott harcokról, amikor a becsületes kalmároknak már nemcsak az árujukért kell küzdeni, hanem a pusztá életükért is. Nem lehet könnyű a hajósok élete, vélte a jószágos természetű herceg, aki már erősen elpuhult az udvari élet pompájában. A lovagi tornákat még végignézte illendőségből, de egyáltalán nem kedvelte őket. Hogy is lehetett volna összemérni azokat az ő messze földön híres koncertjeivel, marionettjátékaival, amelyeket kisgyermek módjára élvezett?!

A távoli földek és más népek furcsa szokásai, egzotikus kinézetük, finom gyümölcsök, amelyeket nem ismerhet az itteni nép, mind külön-külön részlet, amit jó volna képeken megörökíteni. Hogy azok is láthassák őket, akik nem tudnak vagy nem akarnak utazni. Mi lenne, ha Bertold elmesélné mindezt az udvari festőinek is, s azok megfesthetnék számára. Gazdagon megjutalmazná őket, annyi bizonyos. Különösen izgalmasnak találta azt is, amikor Bertold és társai kalózzokkal vívtak messzi tengereken, ahol nem is siethetett segítségükre a saját őrőségük, saját honfitársaik. Ő bizony nem menne el olyan messzire, ami még a

Hesperidák kertjén is túl van! Nekik régen úgy tanították, hogy azon túl nem érdemes hajózni, mert igen veszélyes. Talán az elsüllyedt sziget vagy annak lakói teszik, hogy folyton felháborítják a tengert, mert elkárhozott lelkük nem pihenhet. Lehet, hogy az a hírhedt Pedrinho is ott lelte vesztét, mert soha nem volt nyugta sem másoktól, sem a lopott térképei miatt nem pihent addig, amíg el nem jutott arra a bizonyos helyre, amelyről Bertold úr is álmodott. Brrr! Tengerbe veszni! Vízbe fúlni! Micsoda vég! Még akkor is, ha olyan szép az a vízi világ, ahol a beste lelke a halálát lelte.

Most hirtelen maga előtt látott egy hatalmas kalózhajót. Olyan volt, mintha feléje közeledett volna, és ő is tehetetlenül állott a parton, mozdulni nem bírván. Félelmetes egy ilyen nagy hajó, amelyet nem lehet kikerülni, sem előle megfutni! Akkor már inkább azok a titokzatosságukban is félelmetes tengermélyi képek! Azok tartogatnak magukban valami rejtelmet, ami mégis valahogyan vonzza a tekintetet és az ember lelkét. Valami átdereng rajtuk, ahogy Bertold mesélte, és az a valami magához vonzza a hajósokat. Az egyszerű embert nem, mert az fél a víztől. Rögtön vízkórságba esne, ha ilyet álmodna, mint Bertold úr. Jó volna odaküldeni valakit, hogy kikémlelje, valóban elsüllyedt-e az a sziget, vagy létezik még valahol. De nem! Bertoldot semmiképpen nem küldené, mert sokkal jobban félne attól, hogy elveszítheti egy kedves régi jó barátját. Arról nem is beszélve, mekkora bánatot okozna ezzel a fiának! Vagy ami még rosszabb, Roberto is vele menne. No, attól őrizzen meg az Isten! Méghogy a legjobb zenészét elveszítse! Arról szó se lehet! Akkor inkább vesszen az a sziget, ahol van, vagy nincs! Csak maradjon meg legendának!

A herceget olyan borzadály töltötte el, hogy arra kérte Bertoldot, inkább sétáljon vele egyet a palota kertjében. Most a saját biztonságos környezetének ígézetére vágyott, nem pedig azon rejtélyes és félelmetes vidékek illúziójára, amely lelki szemei előtt lebegett, akárha valami vad, közelgő végzet akarna lesújtani rá. Frissítőket parancsolt, hogy hozzanak ki számukra a kertbe. Mennyivel vidámabb dolog az ő kedves narancsfái alatt sétálni, majd leülni és élvezni azt a csodálatos napsütést, ami a mediterrán táj sajátja!

Már el is szállt a rémisztő kép, ahogyan kifelé sétáltak a palota tágas folyosóin keresztül. Nincs jobb, mint a saját kényelmes otthonunkban tartózkodni és élvezni az élet szépségeit, amelyeket festők és szobrászok örökítettek meg számára! Ricardo herceg most nem is akart

Roberto sorsáról beszélgetni, hanem úgy vélte, hogy elhalaszthatják azt másnapra is. A dolgát amúgy is a szívéen viselte, akkor is gondoskodna róla, ha árva lenne és nem olyan gazdag úr fia, mint ez a Bertold. Ha hárfán akar tanulni, hát hadd tanuljon! Mivel tehetséges, azt is bizonyára remekül fogja művelni. Ő, a herceg viszont most biztos talajt akar érezni a talpa alatt, nem holmi részeges, garázda kalózek csatáira gondolni! Hát hadd jöjjön egy kis séta, aztán majd megint rendel zenét.

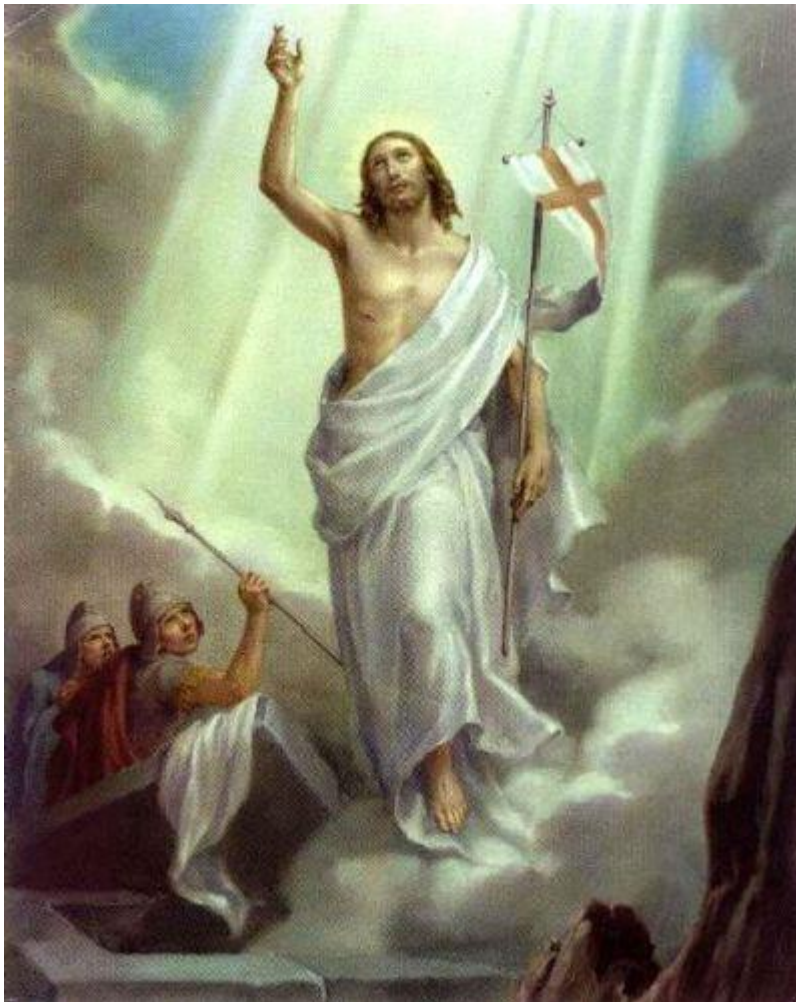
Aztán hirtelen ráébredt, hogy ezen a héten nem szabad effélével szórakoznia, s hogy meg kell gyónnia, miféle tilos gondolatok foglalkoztatták az elméjét: hajósokat küldeni az elsüllyedt Atlantisz feltalálására, meg efféléket. Mint az elsüllyedt Neptunusz-szobor a tenger mélyén, ahol csak Bertold láthatta, ő is csak álmában. De ahogy leírta, mintha ő maga is ott szenvedett volna a víz mélyén!

32.

Húsvét

Krisztus feltámadásának ünnepe hamar eljött. A zenészek, színészek, bábjátékosok mind alaposan felkészültek, ahogy az udvari zenemester rendelte nekik. Mindenki lázban égett, az idő ragyogó volt, az egész sziget ünnepelt. A nagy szentmisét követte a népi dalosok és táncosok előadása a palota előtti téren, majd odalent a nép oszlani kezdett. Fernanda ezúttal nyugodtan átöltöztetett Caserta mester zeneszobájában, senki nem zavarta. Az öreg zenemester ügyelt is rá, hogy a két fiatalat ellenkező irányba küldje, nehogy Roberto úrfi ismét kísértésbe találjon esni, és épp a legnagyobb ünnepen!

Isten áldása volt azon a napon! Ezt senki nem vitathatta volna el tőle. Mintha mindenki vágya teljesült volna. Zúgtak a harangok, és csak úgy áradt a kegyelem, a megbocsátás és az

áldás mindenfelé. A népek hallgattak a szentbeszéd szavaira, és aznap senkit nem kellett megdorgálni. Carlo atya szívét is átjárta ennek a napnak minden szent érzése. Habár mindenki a palotába igyekezett, mármint a meghívottak, őt szólította a kötelessége, a minap magára vállalt idegen ifjú meglátogatása. Aggódott érte, nehogy ezen a napon ő is a mennybe távozzon, de ez szentségtörés lett volna, úgy vélte. A mai nap Jézus Krisztus urunké, a fiatalok meg csak maradjanak fiatalok, hadd éljenek még, nincs itt az ideje, hogy távozzanak.

Amíg ő a rendház felé igyekezett, a palotában máris elkezdődött a mise utáni ünnepség. Ez rövidebb volt, mert a hosszú böjt után, kár volna letagadni, mindenki vágyott már a terített asztal mellé. Mégis, amikor a téren elindult a szóbeszéd, hogy Roberto megint énekelni fog, többen visszafordultak, hogy legalább a palota ablakai alatt álldogálva kihallgassanak valamit a koncertből.

Nagy volt a meglepetés, amikor meghallották, hogy nem egyedül énekel, hanem egy szépen csengő leányhang csatlakozott hozzá. Vajon ki lehet, s miért választották éppen őt Roberto úr kísérőjéül? De hiszen nem is a leány kíséri, hanem Roberto! Az meg hogy lehet? Egymást püsszegték le, akkora zaj támadt a téren. Nem a mások zajongását akarják hallani, hanem a híres énekest, aki visszatért Palermóba!

De amíg lefujjogták, püsszegték egymást, a két canzonetta már el is hangzott. Alig hallottak belőle valamit. Gyakran megesik az ilyesmi délen, ahol az emberek heves vérmérsékletűek. A palotában is hallották, hogy a téren valami zavargás van, elküldték hát az őröket, hogy csendesítsék le a tömeget, aztán zavarják haza. Így is történt, aztán az ebéd előtti koncert hamarosan véget ért. Nem volt már miért ácsorogni odakint, ahol amúgy se hallottak valami sokat. Kissé elégedetlenül távoztak, és tovább találgatták, ki énekelt Robertóval együtt. Talán valami idegen szépség, akit magával hozott a normann ifjú! De nem, az mégse lehet! A hajósok nem tűrik meg az asszonynépet a hajón. Az rossz ómen. Senki nem vállalná magára, még nagyon sok pénzért sem, hogy a hajója létét kockáztassa!

Maradt a talány, a találgatások, de aztán mindenki hazasietett (kergették is őket), és a bőséges ünnepi asztal, meg utána a szieszta helyreállította a rendet. „*Quannu magni, chiuditi la porta!*” (Mikor eszel, zárd magadra az ajtót!), tartják a szicíliaiak, akik hagyománytisztelők, és alapjában véve jóra való népek, csak könnyen méregbe gurulnak, de ezúttal senki nem veszekedett. Mindenki ünnepelt a maga módján. Jézus feltámadott, és mindenkire árasztotta a kegyelem fényét.

Török gályák támadása

Az estefelé megtartott nagy koncertről még többet lehetne mesélni. Meg is rendezték annak rendje-módja szerint, Ricardo herceg legnagyobb örömére és büszkeségére. Ám ennél jóval jelentősebb dolgok történtek másnap. Ezeket semmiképpen nem szabad kihagyni a sziget legnagyobb eseményei közül.

Még jókor reggel rohant egy futár a kikötő felől, Bertoldot keresve. A tenger ugyanis megint erősen felháborodott, és újból feltűnt az a bizonyos kísértethajó. Ezt nagyon rossz ómennek tartották, éppen az ünnep másnapján. Ami még rosszabb volt, hogy az egykori kalózhajó egyenesen Bertold hajója felé tartott. Az emberei, akik a Njordot vigyázták, már-már azon voltak, hogy északi szokás szerint kiemeljék a partra a normann hajót, de akkor még nagyobb riadalom támadt. Kelet felől török gályák közeledtek, egyenesen Palermo felé. Még jócskán a távolban jártak, amikor a kísértethajó, akárha meggondolta volna magát, úgy fordult vissza, hogy mindenkinek, aki látta, leesett az álla. Mintha szabad akarata volna és úgy észlelte volna a veszélyt, mintha az őt is érintené, most nemcsak megfordult, hanem egyenesen szembe úszott a török gályákkal.

Bertold még időben kapta a hírt, és ő is lefutott a kikötőbe, nehogy a Njordnak baja essék. Ő még csak az első hírt vette, ezért akart gyorsan intézkedni. De már nem volt rá szükség. Pedrinho hajója ugyanis a török gályák közé hajtott, és amikor azok már felfogták, miféle hajóval van dolguk, a legénységük pánikba esett. Próbáltak ugyan kőhajító gépekkel köveket vetni rá, de a kalózhajóról visszapattant minden, sőt azokra zuhogtak a hatalmas kövek, akik elindították őket. Csak ment és haladt a török gályák között a titokzatos hajó, egyre nagyobb riadalmat keltve. Már fordították volna vissza a saját gályáikat, de lenyűgözte őket egy félelmetes erő. A támadókból most üldözöttek lettek. Fejvesztett menekülésbe kezdtek a babonás törökök, és amikor látták, hogy a kalózhajó ismét megközelítette őket, a legénység a tengerbe vetette magát és úszva igyekezett eltűnni a különös tengeri csata színhelyéről.

A gályák nagy része már önnön támadása áldozatává vált. Egymás után süllyedtek el, számukra többé nem volt visszaút. Az úszó matrózokra pedig egész cáparaj várt. Még látni is borzalom volt. Szicília támadói bizonyára megbánták kegyetlen tervüket, hogy egy újabb gyaur területet rohannak le és foglalnak el, majd vetik a szultán igájába. Nemhogy leigázni nem tudtak senkit, hanem saját maguk ellen fordították a sors erejét.

Bertold lenyűgözve látta, mi történik a tengeren. Mozdulni se tudott, akár abban a bizonyos a rémálomban, amely mégis csodaszép képeket hagyott emlékül maga után. Most semmi nem béklyózta a lábát, senki nem tartotta vissza, mégse akart elmenekülni a kikötőből. Még soha életében nem látott ilyen tengeri csatát. Ő maga részt vett nem is egyben, a kalóztól se félt, mert bízott a saját hajója és a saját emberei erejében, fürgességében és fölényében amazokkal szemben, akik csupán meg akartak lovagolni egy-két kedvező hullámot, hogy

aztán a mások pénzén, javain dorbézoljanak a leghírhedtebb kikötői kocsmákban a legócskább némberek társaságában.

Bertold ezeket a képeket is megőrizte magában. Tudta azonban, hogy Ricardo hercegnek is be kell számolnia a látottakról, úgyhogy az utolsó pillanatig figyelte a kísértethajó útját a tengeren, mivel látta, hogy az az utolsó gályát üldözi, amely hazafelé próbál egérutat nyerni.

Ám Pedrinho hajója nem ismert kegyelmet. Üldözte, s körötte egyre sűrűbbé vált a köd. Fényes nappal, amikor egyetlen felhő nem volt az égen, teljes homály vette körül. Titokzatos lidércfény is áradt belőle, ami a törököket bizonyára halálra ijesztette, azért menekültek kezüket-lábukat összetörve. Pedig csak a biztos halálba igyekeztek. Mintha Pedrinho elátkozott lelke megtört volna, ahogy Bertoldot megpillantotta, és kénytelen lett volna szembesülni vele, hogy ő a jótevője volt, akivel nagyon nem illett rosszat cselekednie, s épp húsvét másnapján. Ezért fordult a törökök ellen, mert a dühét csak ki kellett adnia valakin, hát így estek áldozatul a gályák.

Mikor Bertold felfogta ennek értelmét, már csak intett az embereinek, hogy nem kell semmit cselekedniük, hanem nyugodtan menjenek vissza a hajójukra és tartsák felváltva az ügyeletet. Az őrségnek nem kellett kétszer mondani. A veszély utóérzete velük maradt, de

mivel a kapitány úgy látta jónak, hogy maradjanak az őrhelyükön, hát visszatértek, majd hamarosan megnyugodtak.

No, hát ezt hogyan fogja fogadni Ricardo herceg? Így töprengett magában Bertold a palotába visszafelé menet, ám arra az időre még várnia kellett kicsit. A herceg ugyanis nem volt koránkelő ember. Úgy múlt el városa és szigete felől a veszély, hogy ő maga észre se vette. A kikötőben az emberek nem is nagyon hangoskodtak, mivel a rémülettől egyszerűen elállt a szavuk. Ugyanolyan lenyűgözve álltak ott jó darabig, ahogyan Bertold. A veszély múltával ugyan váltottak pár szót egymással, de jobbnak látták, ha hazatérnek. A jámborabbak a templomba igyekeztek, hogy hálát adjanak Istennek, amiért megmentette a városukat és hajóikat a veszedelemtől.

Azon ugyan erősen csodálkoztak, hogy épp az az elátkozott hajó védte meg őket, de Isten akarataként fogták fel, és ők nem késlekedtek hálaimát mondani érte. Pedig mondhatták volna úgy is, hogy Isten küldött egy romboló erőt, hogy az őt imádó népet megvédje egy még nagyobb pusztító erőttől. Akárhogy volt is, Palermo és népe megmenekült. A török még jó ideig nem mert újabb gályákat küldeni ellenük, pedig nagyon fente a fogát a gazdag városra.

Ám az a hír, amit pár túlélőtől mégis vettek, még a padisahot is iszonyattal és rémülettel töltötte el. Hogy egy ismeretlen kísértethajó rombolta volna szét az ő fényességes hajóhadát, iszonyatos volt és felfoghatatlan. A gyaurok földjét valami titkos erő védi, talán az ő istenük, vélte a török császár. Jobb lesz valami újabb utat és módot választani tervei megvalósításához, mert gonosz szellemekkel ő sem viaskodhat.

A palermóiak aztán újabb ünnepet csaptak a titokzatos és nagyszerű megmenekülés hallatára. Csörgött a kasztanyetta, tüzes táncokat roptak, bár senki nem kérte meg őket erre. A herceg úr aztán jóváhagyta, hogy még egy napon át ünnepeljen az ő népe. Bertolddal pedig mindent elmeséltetett töviről-hegyire. Milyen kár, gondolta megint magában, hogy valamelyik udvari festőm nem látta ezt a híres tengeri csatát, amit ráadásul egy elátkozott hajó nyert meg az én népem számára, s aztán mint aki jól végezte dolgát, tovább is hajózott kelet irányába, ahonnan a veszedelem közelgett a sziget felé.

Pedrinho hírhedt hajója valóban kelet felé úzte az utolsó török gályát, ami a török partok közelében süllyedt el. Arról menekült meg az a pár matróz, akik elvitték a rettenetes hírt a felséges uruknak, aki mérgében tört-zúzott maga körül, majd a rossz hírt hozókat azon nyomban kivégeztette. Méghogy merészelték elrontani a kedvét aznap este! Hiszen akkor nem is méltók arra, hogy az ő alattvalói legyenek! Micsoda arcátlanság, ilyen hírral visszatérni! Aznap senki nem állhatott meg előtte. Mindenkit büntetett, és még örülhetett, akinek nem selyemzsinórt küldetett, ahogy akkor cselekszik, amikor nagyon bevadul valamin.

Az ő szemei előtt mégis kissé másként játszódott a nagy tengeri csatajelenet, de az már mindegy volt. Persze épített majd újabb gályákat, de az még jó időbe telik. Ez a gondolat is bosszússá tette. Merthogy nagyon a bögyében voltak a gyaurok, akik nem átallottak keresztes hadakat küldeni a muzulmán földekre, ahol semmi keresnivalójuk nem volt. Ezért is akart visszavágni nekik, meg hát újabb területeket hódítani el tőlük, hogy megleckéztesse őket, akik Allah nevét nem ismerik, és nem is tisztelik, a sok hitetlen kutya!

Nos, hát volt min dühöngenie a padisahnak, aki egymás után kergette el felséges színe előtt a sorra nála jelentkezőket. Senkinek a kérését nem teljesítette aznap, és egyetlen háremhölgyét se látogatta meg. Most mindenki tűnjön a szeme előtt! Fényesség elméjében teremtett terve, méghogy így kudarcot valljon! Erre még nem volt példa!

A hajók pedig még álmában is vívták csatájukat azon az elátkozott tengeren, azzal az elátkozott hajóval, amelytől azért mégis Allah mentse meg mindenkit!

Giovanni a rendházban

Giovanni is látott egy álmot. Kínozza a sebláz, csak úgy vergődött, hogy nem sok reményt fűztek a megmaradásához az ápolói. Nagyon várta Carlo atyát, aki megígérte neki, hogy hamarosan visszatér, és meghallgatja végre az ő gyónását is, ahogyan mindenki másét az ünnep előtt és alatt, majd azután. Jött volna ő hamarabb is. Sokszor gondolt a sebesült idegen ifjúra, de a kötelességei elszólították egy időre. Nem kérhette meg Ricardo herceget sem, aki magához hívatta, mert Caserta mestertől megtudta, ki fedezte fel Fernanda szépséges hangját. Hallani akarta ennek a történetét is.

Fernanda az ünnep felfedezettje lett. Már-már elhomályosította Roberto szereplését, de mivel együtt is énekeltek, ezt senki nem gondolta komolyan. S amíg őket ünnepelte az egész udvar, a lányt mégse találták sehol. Amikor bevégezte az énekét, elege téve Caserta mester óhajának, mindjárt visszatért a zeneszobába, hogy magához vehesse azokat a ruháit, amelyeket ott hagyott az egyik székre terítve.

Az őt a templomban figyelő fiatalemberre nem is gondolt, úgy el volt telve az aznapi eseményekkel. Már is menni akart haza, hogy elújságolja a hírt a családjának. Pedig gondolhatott volna szegény Giovannira is, aki miatta szenvedett kétszeresen is olyan kegyetlenül. Kínozza szegényt az álma, amely zavaros vizeken sodródó hajóra vitte.

Fernanda úgy eltűnt a hercegi palotából, mint akit kergetnek. Futott hazafelé, hogy szíve minden örömét elújságolja az övéinek. A nagy sikert, a sok tapsot és azt a kegyet, hogy ő is a kiválasztottak között lehetett, akiknek az udvarban kellett fellépniük. Ám nem sokáig mesélhetett a családnak, mert a palotában máris keresték. A herceg küldetett érte, és amikor Caserta mester nem találta a szobájában Fernanda ruháit, máris sejtette, hogy a lány nagy zavarában meglépett. Ő ugyan nem tudta, hol lakik, de Carlo atya, aki a gyóntatója volt, bizonyára tudja. Jött is érte a futár hamarosan, hogy menjen csak vissza a palotába, mert várják, s hogy ismét énekelnie kell.

Fernanda, mit se tudva az udvari etikettnek ide vonatkozó részéről, ugyanabban a ruhában tért vissza a hercegi palotába, amelyikben délután szerepelt. De nem is volt sok ideje a gondolkodásra, mert azonnal hatalmas taps fogadta, s neki újabb dalokat kellett előadnia. Aztán megismételték azt a két canzonettát is Robertóval, amelyekkel a mai napra felkészítette őket Caserta mester.

A herceg egyszer csak odasúgta a mellette ülő öreg zenemesternek:

-De hát miért nem öltözött át estélyi ruhába az énekesnő?

-Egyszerű családból származik, kegyelmes herceg. Nincsenek még neki fellépőruhái.

-De hiszen kap fizetést, már rendelkeztem róla!

-Ez így van, felség, de abból még nem telik neki. A családjának is nyilván szüksége van a keresetére.

-Az mégse illendő, hogy az én estélyemen délutáni ruhában jelenjen meg! – jegyezte meg Ricardo herceg. – Elrendelem, hogy varrjanak neki néhány öltözet ruhát, amikben illendő módon jelenhet meg az esti koncerteken. Az még elment, hogy odakint a téren a többi leánnyal együtt népviseletben énekeljen, de hogy itt, a palotában ilyen éktelenül öltözködjék, az tűrhetetlen!

Mikor Caserta mester a koncert végeztével odaintette a lányt, hogy közölje vele a nagy újságot, Fernanda fülig pirult szégyenletében, és persze a nagy örömtől, amit titkolni se tudott volna. Ekkora szerencséről álmodni se mert. Köszönte is hálásan, és hatalmas kézcsókot nyomott Ricardo herceg kezére. A herceg hártott:

-Most már udvari énekesnő vagy, nem illik, hogy férfinak kezet csókolj! Majd a mestereid, meg az illemtantanárok megtanítanak mindenre. Tanulj tovább szorgalmasan, nehogy bármiben is elmaradj a többi udvari alkalmazottamtól!

Mikor Fernanda afelől kérdezősködött, hogyan és kitől kaphatja meg az új ruháit, Ricardo herceg útjára bocsátotta:

-Azt majd az udvari szabómesterek tudni fogják, mert holnap megparancsolom nekik – s azzal már vissza is fordult Caserta mesterhez.

Fernanda kicsit téblábolt még, de amikor látta, hogy most már tényleg nincsen több dolga aznap este, újból hazafelé indult. Senki nem tartóztatta, még Roberto úrfit se látta már, ami kissé csalódottá tette, de mit volt mit tenni, valóban indult, hogy aztán szélsébesen mehessen haza az övéihez.

A nagybeteg óhaja

Esteledett már, mire Carlo atya visszatérhetett a rendházba. Nagyon várták, mivel az ismeretlen ifjú igen rosszul volt. Csak úgy hánykolódott az ágyán, kínozza a sebláz, és folyton félrebeszél. Carlo atyát kereste minden szavával, meg valami ismeretlen szépséget is emlegetett, amit máskor talán nem találtak volna helyénvalónak, de most a nagybetegnek mindent elnéztek.

Carlo atya legelőször is rendelkezett, miféle borogatást készítsenek Giovanni sebeire. Kért neki jó erős szicíliai vörösbort is, ami fájdalmát enyhítheti, valamint a vérveszteséget pótolhatja. Az ifjú neve nem volt titok, hát elárulhatta társainak is, amint azt is, hogy gazdag ferrarai ifjú emberről van szó, akit odahaza bizonyára nagyon várnak már. Mindenki körülötte sürgött-forgott, annyi együttérzést vívott ki magának a szegény, szenvedő fiatalember.

Carlo atya elküldetett Giovanni úrfi szállásadójáért is. Ki akarta tudakolni, hogyan került az ő kies szigetükre olyan távoli városállamból, s hogy mi lehetett útjának célja. Giovanni máris gyónni kívánt, ám az atya türelemre intette:

-Meg kell előbb erősödnöd, fiam! Ráérsz még elmondani, amit kívánsz.

Nem is kellett egyelőre szolgáltatni a szentségeket a beteg számára Carlo atyának, mivel jöttek a gyógyfőzettel és a borral a társai, és újból ellátták Giovanni sebeit, most már az újonnan rendelt szerekkel. Giovanni előbb nyugtalanná vált, hogy ezt az utolsó kívánságát se teljesítik, de aztán a kezelés hatására kezdett megnyugodni. Mikor a szerzetesek távoztak, megfogta Carlo atya kezét és esdeklő pillantást vetett rá. Az atya mellé ült hát, ám ahogy várható volt, az ifjú ember hirtelen álomba zuhant.

-Hála legyen az Úristennek! – sóhajtott fel az atya. – Nincs jobb egy sebesült számára, mint a pihentető álom.

De azért mellette maradt és őrizte az álmát, pedig már ő is jócskán elfáradt a sok ünnepi teendője után. Nem akarta elhagyni Giovannit, hogy ha mégis rosszabbra fordulna az állapota, rendelkezésére tudjon állni. Szerette volna azt is kitudni, ki lehetett az a két garázda fiú, aki belékötött és ilyen csúnyán ellátta a baját.

Nem sokat kellett várnia a válaszra, mert lélekszakadva érkezett Giovanni szállásadója, aki még csak most vette a hírt, mi történt a kedves ferrarai ifjú úrral. Tördelte a kezét, és elég nagy lármát csapott, pedig Carlo atya intett neki, hogy ne hangoskodjék. Gyorsan karon fogta hát, és kivezette az udvari cellából, ahol Giovannit elhelyezték. Igen figyelmesen tette, aki ezt a cellát kiválasztotta a számára, mivel egy lábadozó embernek ideális hely volt. A rendház udvarában szépen gondozott kert állt, és Giovanni ablaka éppen egy gyönyörű virágos helyre nézett. Ha jobban lesz, láthatja a kék eget, a szép napsütést, hallgathatja a madarak énekét és a barátok zsolozsmáit.

Cipriani úr, a szállásadó bőbeszédű ember volt. Most kétségbeesve tördelte a kezét, mi lesz az ifjú úrral, és ki fogja megfizetni a kárát, ha meg talál halni? Aztán meg arról siránkozott, hogyan tudná értesíteni a Giovanni ifjú úr családját erről a tragikus eseményről.

Carlo atyának elfogyott a türelme, ennyi asszonyos sápítózás után, és ráförmedt:

-Nem szégyelled magad, fiam, hogy te a saját hasznodat nézed, amikor egy szenvedő embertársad élet és halál között lebeg?! Ne magadról beszélj nekem, hanem arról, hogy mit tudsz Giovanni támadóiról! Kaptál-e róla valami hírt? Nem tudom, mennyivel tartozik neked a fiatalember, s hogy tartozik-e egyáltalán, mivel igen jóra való, és nem hiszem, hogy bárhol is adósságot csinált volna a városban vagy máshol!

Cipriani úr elszégyellte magát az atya dorgálására:

-Ó, hát nem is úgy értettem én azt! Atyjaurát jól ismertem, amíg ő is élt szegény. Igen derék, jó ember volt ő is. Soha senkinek nem maradt adósa, erről biztosíthatom.

-Akkor meg mit károgysz itt holmi tartozásról, ha egyszer nincs, és nem is volt? Nem is erről kérdeztelek, hanem a támadókról!

-Jaj, igen, igen, bocsánat, grácia fejemnek! Tudja, kedves Carlo atya, úgy kétségbe estem, amikor a rossz hírt vettem Giovanni úrfiról, hogy azt se tudtam, hogy intézkedjem a temetéséről, ha sor kerülne rá!

-Már megint fölöslegesen csépeled a szót, fiam! Nos, tudsz-e valamit arról a két gonosztevőről, vagy nem?

-Igen, drága Carlo atya. Úgy hírlík, hogy a Mercoli család fajzatja az egyik, a másik meg a legjobb barátja, a Piccoli fiú. Mindig együtt kóborolnak, már több emberbe is belekötöttek, de eddig ők húzták a rövidebbet. Már sokszor elnászpángolták őket azok, akikkel szemtelenkedtek.

-S honnét tudod ilyen biztosan?

-A cselédek beszéltek, akik az én cselédeimmel is szoktak mindenfélét fecsegni, drága Carlo atya. Megesküsznek rá, hogy igaz. Merthogy mindkét fiú véresen tért haza és lélekszakadva, éppen Nagypéntek éjszakáján. Ugye, akkor hozták ide Giovanni úrfit?

-Igen, fiam, éppen akkor. Azóta ápoljuk szegényt.

-És milyenek a kilátásai? Felépül?

-Azt csak a Jóisten tudja, fiam. Az Ő útjait és az Ő akaratát mi nem fürkészhethetjük. Bármilyen legyen is a sorsa szegénynek, mi mindenképpen mellette leszünk. Ha károd esett, majd módját ejtjük, hogy kárpótoljunk érte.

-Ó, hát nem is azért mondtam én azt! – röstelkedett Cipriani úr, és ismét a kezét tördelte.

-Hanem tudod, mit? Az esetről senkinek ne szólj, nehogy megszökjön az a két ördögfióka! Majd én küldetek értük, hogy ne tudjanak elszökni félelmükben. Most köszönöm, hogy

eljöttél és elmondtad nekem, amit tudtál. Hamarosan téged is ki fog kérdezni a papi tanács. Ha megint hívatlak, gyere tüstént! De addig: TACI! (= hallgass!)

Ujját a szájára téve mutatta Carlo atya, mit vár el Cipriani úrtól. Amaz szinte iszkolva távozott. Igen rossz érzése támadt, amikor a papi tanácsot emlegették neki, mivel az inkvizítorok igen rossz hírben álltak. Ha nem tetszett nekik a válasz, amit kaptak, gyakran meg is kínozták azokat, akiket vallatóra fogtak. De már nem volt mit tenni. Csupán Carlo atya jó szándékára számíthatott, abban viszont biztos volt.

Ment hát, sőt iszkolt Cipriani úr, s magában már mindenfajta rémkép üldözte. Olykor úgy érezte, ő áll az inkvizíció előtt, és őt faggatják kegyetlen módszerekkel, amelyekről már oly sokat hallott. Azt kívánta, bár soha ne lett volna köze ehhez a szerencsétlen üggyhöz! Bárcsak ne is került volna soha kapcsolatba Giovanni úrfival, aki miatt most akkor is szenvedhet, ha kigyógyul a bajából, de akkor is, ha nem, mert akkor még jobban fognak nyomozni, hiszen akkor gyilkossági üggyről lesz szó. Már egészen rémeket látott. Hogy ő áll egy egész hatalmas inkvizítori gyülekezet előtt, és addig forgatják úgy őt, mint a szavait, hogy semmiképpen nem tud jól kijönni belőle. Olyan kétségbeesve érkezett haza, hogy a felesége nem tudta, mit gondoljon felőle. Csak berontott a házba, a szobájába rohant, az ajtót jó nagy dörrenéssel

becsapva maga mögött. No, ilyenkor senki nem szeretett a szeme elé kerülni. Megtépte az inasok fülét, felpofozta a cselédeket, felrúgta a kutyát, egyszerűen mindent elkövetett, amit jó keresztény ember soha nem tesz. Pedig ha tudta volna szegény, hogy nem ő a főszereplője ennek az ügynek, hanem a szerencsétlenül járt Giovanni, akkor nem izgatja magát ennyire. De az ő szemei előtt már valósággá váltak a rémképek, és ezek úgy üldözték, ahogyan a lidércek szokták kiszemelt áldozataikat. Nem tudni, miféle vaj lehetett a fején, hogy ennyire megrémült, csak az volt egyértelmű, hogy valami nagyon bántja, s hogy az, ami bántja, akörül valami titok lappang...

Nos, amíg Giovanni betegágya körül néma csend lett, addig Fernanda közelében meg minden forrongott. A családnak sok volt ennyi szerencse. Már-már gyanakodni kezdtek, mit kellett ennek a leánynak cselekednie, hogy így kiemelik eddigi sorából, s hogy eztán még több fellépőruhát is fog kapni, ráadásul a herceg úrtól! De Fernanda senkire nem hallgatott, úgy eltöltötte a szívét a sok új ruha reménye, hogy már ő maga is gondolkodott efféle toaletteken. Színeken, mintákon, anyagokon, mindenféle apró-cseprő dolgon, amin csak nők szokták forgatni az elméjüket.

Ha tudta volna, hogy eközben egy gazdag fiatalember miatta szenved, talán még meg is esett volna rajta a szíve és meglátogatja. De szerencsére nem került sor ilyesmire, mivel nem tudhatott a Giovanniért támadásról. Csak dalolt és valósággal körberöpködte a ház minden zugát. Most ő volt a legboldogabb lány egész Szicília földjén. Ő maga gondolta így, mivel a szigetük határain túl nem is gondolhatott semmire.

Az ő gondolatai sokkal inkább Roberto körül jártak, aki ezúttal második helyre szorult a szép ruhák után. Igaz, azért arra is gondolt, hogy fog tetszeni majd Robertónak, ha ő is olyan szép toaletteket hordhat, mint az udvari nép! Ilyenkor még jobb kedve kerekedett, hogy már táncolt is, nemcsak énekelt. Ahogy húsvétkor a téren, a többi fiatallal. Neki bezzeg nem az inkvizíció jár az eszé, mint Cipriani úrnak. Fiatal volt, boldog volt, voltaképpen egy csekélységnek örült annyira, ami már mértéktelen volt arányaiban az egész dologhoz képest. Mintha minden a nők szoknyája körül forogna! De hát húsvét múlt, tavasz volt, az öröm és a szerelem ideje. A nagyböjtnek vége lett, most mindenki szabadon mulathatott már.

Ha tudta volna, miféle veszedelemtől szabadult meg Palermo népe, bizonyára megrémül. De arról csak utóbb értesült, és akkor ráadásul Robertóért is aggódhatott. Hogy micsoda nagy baj érhetne volna a hajójukat! Hogy édesatyja javai akár meg is semmisülhettek volna a kikötőben, ha az a bizonyos kísértethajó meg nem fordul és nem a törökökön tölti ki a bosszúját!

Az imposztorok

Fernandát még mindig a színes forgatag gondolata foglalkoztatta, amit a téren látott, a palota előtt. Neki ugyan jobban tetszettek azok a ruhák, amelyeket a dámák hordtak, és kissé zavarban volt, hogyan fog ő kinézni azokban a nehéz selymekben, brokátokban, bársonyokban. Az ifjúság könnyed jókedve azonban magával ragadta, és már egy percre se kételkedett abban, hogy egyszer ő lesz a bál szépe a palotában. A tarantellatáncosok meg hadd lejtsek a maguk táncait odakint a téren, nekik akkor is jó a kedvük, ha soha be nem tehetik a lábukat Ricardo herceg palotájába.

Pedig a végzet ujja mintha máris kopogtatott volna az ő egyszerű szobácskájának ajtaján. Valami furcsa előérzet kezdte el gyötörni, hátha mégse lesz minden olyan vidám, mint képzelte. Azt nem tudta volna megmondani, mire gondol pontosabban, csak ez az érzés uralkodott el rajta, hogy aztán visszavonult a szobájába, ahol kétségbeesésében kisírhatta magát. Az anyjának nem is tudta volna megmagyarázni, mi bántja, a családja meg most nem vele törődött, hanem azt a nagy szerencsét tárgyalták, ami Fernandát érte. Mire eszükbe jutott, hogy őt is megkérdezzék, mik a terveik, már csak a szobájában találták meg. Szépen álomba sírta magát. Hagyták hát, hadd aludja ki magát a nagy nap után.

A rendházban ezenközben már elővezették a két garázda fiatalembert. Igen meg voltak szeppenve, de nem volt egérút, menni kellett, mert az egyházi tanács hívatta őket. Egymásról először nem is tudtak, csupán sejtették, hogy tetteiknek következménye lesz. Mikor a verekedés estéjén visszamentek a térre, hogy meglessék, mi lett a leszúrt ifjúval, s ha meghalt, hát kifosszák, már túl késő volt. Előbb azt gondolták, hogy jobban lett és el tudott menni valahová, ahol a sebeit ápoltatni tudja, de ez nem tűnt valószínűnek. Úgy ömlött a vére, hogy képtelenség volt akkora sebbel járnia. Akkor meg valakik ráleltek, és azok vitték el egy seborvoshoz, vélték, szóval csalódottan távoztak a tett színhelyéről.

Nem sokáig tanakodhattak magukban, mert az inkvizíció emberi hamar rájuk leltek. Olyan hirtelen csaptak le a két fiúra, hogy azok moccanni se mertek a csúcsos süveges emberek láttán. Carlo atya egyelőre nem csatlakozott hozzájuk, hiszen a beteggel volt elfoglalva. Még mindig nem volt tudható, vajon megél-e vagy visszaadja a lelkét a Mindenhatónak. A kötéseit gyakran cserélték, kimosták, tisztították, s csak abban reménykedtek, hogy mivel ifjú, csak túléli ezt a bajt. Még a támadói se reménykedtek a halálában, mert abban az esetben őket feltétlenül felakasztják. Szégyenszemre a város főterén, mindenki szeme láttára. Még a gondolattól is kilelte őket a hideg. Bárcsak ne halt volna meg! Bárcsak túlélte volna, sóhajtoztak magukban. Akkor megúszhatnák könnyebb büntetéssel is. Csak a fiatal életüket ne vegyék el!

Giovanni fiatal lelke eközben igen messze járt. Nem a két garázda fiú körül forogtak a gondolatai, hanem sokkal inkább Fernandát hívta lázalmában. A sebe szivárgott, az ápolói aggódtak az életéért. Olyan sürgés-forgás támadt körülötte, akárha valami főpapot fogadtak volna be a rendházba. Talán magát a szentséges pápát, s azért se aggódtak volna annyit, mint ezért a szegény idegen fiatalemberért, aki véletlenül került bele egy utcai verekedésbe, mégis ilyen csúnyán járt.

Ám amíg az ápolók borogatásokon és ételeken, italokon törték a fejüket Giovanni számára, addig a fiatalember meg már lélekben a távoli egek felé szárnyalt, s kezdte elfogadni a sorsát, bármilyen is legyen az. Már szinte látta maga előtt a megnyíló nagy kékséget, ahová hamarosan bebocsátják, miközben a kegyes barátok egymást váltva gondozták. Egyszóval mindent megtettek, hogy itt tartsák további földi szolgálatra. A sors különös kegye, hogy épp ide került, hozzájuk, ahol megfelelő gondozásban lehet része. Arra ők se gondoltak, hogy voltaképpen szerepet cseréltek. Most ők, a papok aggódtak a puszta fizikai létéért, míg az ifjú, aki nem volt egyházi ember, a lelkéért fohászkozott magában.

Hogy is lehet ez? A papok, akik tudják, hogy a test csupán öltözéke a léleknek, s ez lehet ilyen-amolyan, mégse számít semmit az Úr előtt. Ő a lelkeket nézi. A tisztákat nemcsak hogy

azonnal meglátja és jutalmazza, hanem ugyanúgy látja a gonosz szándékúakat is, akikről azt írja a Biblia, hogy langyosnak találja és kiköpi őket a szájából. Előtte nincs tettetés. No, legalább is hiábavaló. Vele nem lehet mesterkedni. Az Ő szeme keresztüllát a veséken és májakon is. Neki hiába hazudsz! Ő tudja a legtitkosabb gondolatodat is.

Hogy nagy betegségében szenvedett Giovanni, már szinte látta maga előtt a megboldogulás és feltámadás lehetőségét. Az életből kivezető út gyakran ilyen. Van, aki már-már átkelt rajta, s a megnyíló egeken át meglát valamit a magas szférákból, amint feléje tárulkoznak, pompás zenét árasztva feléje.

Giovanni is indult volna, de valami mégis visszatartotta. Talán a hit, talán a remény, hogy még dolga lehet ezen a földön. Hiszen ez olyan szép, annyira csodás fényt áraszt magából, hogy képtelenség elhagyni csak úgy, hogy ne teljesítette volna élete Nagy Tervét. Hogy azt, amiért elindult a távoli Ferrara városából, csak úgy elhagyja, anélkül, hogy megkérné azt a fiatal szép leányt, akit először álmában látott, s úgy indult el utána, mintegy égi sugallatra.

Giovanni nyugtalan lelke ekörül hánykódott, elvéve a papoktól az égi imádság legszebb sugallatait, ám meghagyva nekik a porhüvely ápolását, ami, mint tudjuk, semmit nem ér Isten előtt. Mégis, akármilyen szándéktól vezetett is, mindig akadnak jótét lelkek, akik ezt az értéktelen holmit is megmentik a földi élet számára.

Carlo atya egy idő után kénytelen volt mégis magára hagyni Giovannit, mivel hívták a papi tanács elé. A fiatalembert társai gondjára bízta ismét, hogy ő is megtudhassa, mi vezette azt a két elvetemült suhancot, hogy csak úgy belékössenek és kis híján kioltsák ifjú életét. Legszívesebben megvesszőztette volna őket minden megkérdezés nélkül, de jobbnak látta, ha ő is kihallgatja őket, vagy legalább részt vegyen a papi tanács ülésén, ahol társai vallatják ki a garázda ifjakat.

Ám miközben a tanácsterem felé sétált, ami egy külön épületben állt az ő rendházuk közelében, hirtelen eléje lépett Roberto. Rá várt, és kissé nyugtalannak látszott. Kérte az atyát, hogy hallgassa meg, mert beszélni szeretne vele, de Carlo atya csendre intette:

-Várj kissé sorodra, fiam! Most fontos helyre, igen fontos tanácskozásra kell mennem. Valami súlyos dolog történt a városban. Két ifjú embert kell kihallgatnom paptársaimmal együtt.

-Megvárnám, atyám – felelte szomorúan Roberto. – Amit én mondanék, az is fontos és lesújtó.

-No, csak talán nem történt valami baj? – kérdezte Carlo atya.

-Nem, atyám. Még nem.

-No, hát akkor várhat az a sürgős dolog. Inkább ne várj meg, hanem gyere el hozzám később a rendházba! Mondd a kapus barátnak, hogy én kérettelek.

Azzal sietős léptekkel távozva otthagya Robertót minden kétsége között.

A fiatal bariton, aki nemrég aratta élete legszebb sikerét, ráadásul a csinos Fernandával együtt, most elbizonytalanodva járt fel és alá a téren, ahol csak úgy nyüzsögtek a palermói népek. Roberto most ugyanúgy elgondolkodva járkált, mint a szerencsétlenül járt Giovanni nagypéntek estéjén, ám őt csak megbámulták, de senki nem akarta bántalmazni. Csak azt látták rajta, hogy valami baja van, ezért inkább nem háborgatták. Széles ívben elkerülték, s ha véletlenül mégis rájuk nézett, nagyokat köszöntek neki, mint régi ismerősöknek. Pedig csak hódolói voltak neki s művészetének. A barátai nem lehettek, bár a szívükbe fogadták az első naptól fogva, hogy Palermóban először énekelt. És már csak azért is tisztelték, mert kedves kegyelmes hercegük barátjává fogadta. Ez azt jelenti, hogy a nagy műértő herceg szerint is nagy művésszel van dolga, s nemcsak Palermónak, hanem egész Szicíliának.

Ahogy járt-kelt, most a kísértethajóvá lett kalózhajóra gondolt. Feltűnése mindig valami végzeteset jelentett, akárhová vetődött is. Lám, amikor atyja földjére érkeztek az utasai és a kapitánya, máris valami nyugtalanságot hagytak maguk után! Mindenki felőlük tudakozódott, és alig akarták elhinni, hogy atyja csak úgy ki tudta tessékelni őket a városukból. Éljenzték persze Bertoldot érte, de ő a legkevésbé sem tulajdonított jelentőséget a felbukkanásuknak, sem az eltűnésüknek. Az emberek legalább így tudták, mit sem sejtve Bertold álmáról és kétségeiről.

A hajó most mintha a Njord ellen indult volna újabb csatába, de valamiért meggondolta magát, az atyja így mesélte. Roberto most egy véleményen volt Ricardo herceggel, hogy Bertold ne induljon még útra, amíg újból nem hallanak a balsejtelmű hajóról. Ki tudja, legközelebb nem éppen megint a Njordot veszi célba, s akkor talán neki és legénységének se lesz menekvés?! Roberto most ment volna, és maradt volna is Bertolddal, hiszen azért érkezett a szigetre, hogy megtanulja a hárfajáték csínját-bínját. Ám a kétségbeesés nem hagyná nyugodni, ha mégis vele nem menne. Igaz, most már ünnepelt művész apja minden támogatása nélkül is, s ha Ricardo herceg udvarában maradna, már abból megélne, de soha nem hagyná nyugodni a lelkiismerete, ha egyetlen szó nélkül elengedné az apját egy esetleg végzetes útra.

Folyton azt a kalózhajót látta a lelki szemei előtt, amint ködbe burkolózik, majd lidércfényt bocsát ki magából, hogy aztán ide és oda bolyongjon a végtelen tengereken. Úticél nélkül, legénység nélkül, szél szaggatta vitorláival, pompás, nagy testével. Ő legalább így képzelte, mert maga nem látta, csak hallott róla. Különösen most, hogy a palermóiak is kész legendákat szóttek köré. Nekik kapóra jött, hogy kiirtotta a támadó törököket, s a maradékukat is addig üldözte, hogy eltűntek szem elől, mintha soha nem is jártak volna arra.

Fiatal volt és még tapasztalatlan, így hát könnyen megérthető, hogy aggódott apjauráért. Nem tudhatott arról sem, hogy Pedrinho lelke miként hátrált meg Bertold előtt, amihez Bertoldnak semmit sem kellett tennie, minthogy sziklaszilárdan állt Palermo kikötőjében, farkasszemet nézve az ismét ellene fordult Pedrinho tévelygő, bolygó lelkével, amely rendszeresen lidércfénybe öltözik, hogy az emberek is lássák és féljenek tőle.

Nem, Bertold erről nem beszélt a még olyan fiatal fiának, nehogy a most boldogságban úszó lelkét megzavarja vele. Csak hadd élvezze a sikert, ami ugyan elég korán érte, de kárpótlást nyújthat neki az elmulasztott atyai gondoskodásért, amit gyermekkorában nem kapott meg tőle. Bár azt szerette volna Bertold, hogy Robertónak kárpótlásként legalább az ifjúkora teljen nyugalomban és kényelemben, nem tudhatta, miféle vihar dúl a fia lelkében. Hogy éppen érte aggódik, s hogy minden ragaszkodásával és szeretetével kapaszkodik most belé, hogy el ne veszítse.

Robertót felkavarta az is, hogy amikor megemlítette neki Fernandát, hogy mennyire tetszik neki a lány, s hogy el tudja képzelni az életét vele, Bertold simán leintette: ráér még ilyesmin gondolkodni, hiszen fiatal. Nem kell lekötnie magát az első leánynál, aki az útjába akad. Találhat még szebbet, rangjához illőt is. Ezzel megsebezte a fia lelkét, mert az első szerelem legszebb érzéseit intette le és tette máris semmissé, mintha az meg se történt volna, s mintha semmit nem érne, merthogy sok a lány a világban. Pedig milyen csinos az a Fernanda! És nem is abba a fajtába tartozik, akit bárki megkaphat. Maga a herceg méltatta figyelmére, taníttatja, tehát nem tekinthető csak úgy alacsony származásúnak.

Kissé összezördültek hát az apjával, ami erősen bántotta, csak nem tudta, hogyan hozza helyre a dolgot. Nem tudhatta, hogy Bertoldnak ez a legkisebb lelki bajt sem okozta. El volt most foglalva itteni teendőivel, féken kellett tartania a legénységet, amely ment volna máris dolgára a tengeren, ám a herceg vendégszeretetét se lehetett visszautasítani, ráadásul a fia jövője is múlt rajta.

Visszatértek azok a képek is, amelyeket az elsüllyedt Atlantiszról látott, és erősen nyugtalanították. Kereste magában az összefüggést Pedrinho elvesztett térképei és az álmoképek között, de több időre lesz még szüksége, s pár magányos órára, hogy helyre tudja tenni ezeket a zavaros dolgokat, amelyek mégse hagyják nyugodni. A fiát ugyan el kellett igazítani, nehogy hebrencs módjára lekösse magát az első leány mellett, aki esetleg taktikából ellenállt neki. Az igaz, szépen mutattak együtt, a hangjuk is szépen összeillett, de az még nem minden. Kell, hogy legyen a fiúnak összehasonlítási alapja. Ha meg valóban

énekes akar lenni, akkor egyik városból a másikba kell utaznia, hogy további hírnevet szerezzen magának. Ha családja van, azokat nem viheti mindenhová magával. Ő is éppen ezért nem házasodott meg. Micsoda élet az egy asszonynak, örökös várakozásban és félelemben, hogy egyáltalán visszatér-e majd a következő útvjáról az ura?!

Nos, a húsvétot követő héten nem az az igazi nagy nyugalom szállt rá Palermo városára. Mintha Pedrinho szelleme hagyott volna maga után egy utánérzést, amely nyomasztólag hatott. Megmenekültek ugyan, de milyen segítséggel?! Ki tudja, nem valami sátáni mesterkedés volt abban a fordulatban, amelynek szerencsés vége lett a szigetlakók számára?!

Hát igen. Az ember mindig megtalálja a módját, hogy az égi jeleket is kétségbe vonja. Mivel mély tudatlanságban él, nem kéri a hitet, hogy a segítségére siessen, amikor nagy szüksége volna rá. Csak él a maga elképzelése szerint, és Istent is szólongatja legtöbbször, amikor bajban van.

Élet és halál mezsgyéjén

Giovanni élete még mindig kétséges volt, de annyit erősödött már, hogy Carlo atya őt is meg tudja hallgatni. Nagyon bízott benne, hogy szavai meghallgatásra találnak, bár pár órával azelőtt még a Nagy Kétség feléje táruló kapuit képzelte már maga elé. Így hát, amikor az öreg pap visszatért a papi tanácsból és úgy látta, hogy Giovanni jobb színben van, leült az ágya mellé és gyóntatni kezdte. Hogy mi mindent tárt fel előtte az ifjú ferrarai, az nem az olvasók dolga, ám annyit könnyíthetünk mindenki kíváncsiságán, hogy egy csodálatos álmáról számolt be Carlo atyának.

Fernandát látta, amikor még odahaza élt szülővárosában. Úgy ébredt egy reggelen, hogy egy sugallatra megtudta, neki Palermóba kell jönnie, hogy megkeresse élete társát. Fernandát ugyanúgy látta fedett fejjel, ahogyan a templomban is már jó néhányszor. Az a csodálatos az egész történetben, hogy olyan messzeségben és álmában láthatta meg a szépséges arcot, amely úgy vonzotta, hogy hosszas tusakodás után mindent előkészített odahaza egy közeli esküvőre. Már csak meg kellett találnia Fernandát, illő keretek között megkérnie, majd vinnie haza, hogy megülhessék a kézfogót.

Egy fiatal elméjében mindez olyan egyszerű. Odahaza se akarták, hogy csak úgy, egy szál magában nekiinduljon a nagyvilágnak, de beszélhettek neki! Giovanni olyan elszánt volt, és annyira hitt az álmában, hogy végül valóban Fernanda nyomára jutott. Sokat nem tudott róla, csupán annyit, hogy buzgó templomba járó, akit rendszerint édesanyja vagy valamely idősebb nőrokon kísér. Csak távolról merte figyelni, és még kereste a módját, hogy illendő körülmények között ismerkedhessen meg vele. Ha ezzel a történettel állít oda hozzá, bizonyára elkergetik, ha rendes emberek, márpedig annak néznek ki. Carlo atya se hallgatta

meg nagypénteken, amikor furcsa kérésével nála jelentkezett. Másnap meg már azért nem mehetett hozzá, mert ebbe a szörnyű állapotba került, amiben most is leledzik.

Az atya rendkívüli módon elcsodálkozott ezen a történeten, habár tapasztalt, öreg pap volt, és sok mindent látott már életében, ami a csoda határát súrolta. Miért éppen ennek a szerencsétlen ifjúnak ne történhetett volna valami csodálatos dolog az életében? Habár nem efféle világi csodákra vágyott a lelke, mégis úgy vélte, talán érdemes rá Giovanni, hogy valamit mégis tegyen az érdekében.

Arra természetesen nem gondolhatott, hogy a leányt iderendelje a rendházba Giovanni mellé ápolónak. Fernanda volt olyan makacs, hogy csak ellenszegült volna neki, különösen, hogy már egészen komoly rangot szerzett magának az udvarban. Ilyen közvetlen utat nem is illett volna találnia a két fiatal között. Először a szülőkkel kellett volna beszélnie, de azokkal is csak módjával, nehogy félreértsék a szándékát, s természetesen az ifjút sem. Éppenséggel örvendhettek volna neki, hogy ekkora tisztesség éri őket, egy gazdag nemes ifjú betoppanásával az életükbe, ám ők is Fernandához hasonlóan most a leányuk udvari sikereire gondolhatnak, és nem valószínű, hogy elengednék a lányt, aki épp csak bakfis még, egy távoli vidékre, ahol talán nem is láthatnák viszont az életben.

És itt volt még Giovanni meggyógyításának kötelessége, ami őt is terhelte. Nagyon szeretett volna rajta segíteni, de egyelőre nem tudhatta, mi a szándéka a fiatalemberrel az Úrnak. Egyelőre nem is akart többet hallani tőle, nehogy túlságosan kifárasza magát szegény. Újabb főzeteket és borogatásokat rendelt a számára, majd a dolgára indult.

A támadók magatartása igen felháborította. Nemcsak azért, mert nem volt szokásban idegeneket megtámadni városukban, főként nem a székesegyház közelében. Ez komoly elvetemültségre utalt. Giovannival ezt még nem beszélte meg, nem akarta, hogy fölöslegesen felizgassa magát a két suhanc cinikus magatartásán, miközben ő nekik soha nem ártott, és nem is akart.

Miután magára hagyta a kimerült fiatalembert, nem sokáig tudott elmélkedni a történeteken. Hamarosan jelentették neki, hogy egy fiatalember keresi, akit ő hívatott. Most jutott az eszébe, hogy ez másik fiatal élet is tőle vár tanácsot vagy eligazítást valamely kérdésben, ami annyira aggasztja, hogy kétségbeesve várta ma őt.

Roberto hamarosan meg is érkezett, miután Carlo atya meghagyta, hogy vezessék a színe elé. Most se volt jobb színben, mint pár órával azelőtt. Nyugtalanak látszott, sőt kifejezetten feldúltak. Az atya tudta persze, hogy az ifjúság indulatai, ahogy felcsapnak, ugyanolyan gyorsan tudnak lehiggadni, mikor valami újabb, kedvező impulzus éri őket. Olyanok, akár a tenger. Csábítóan szép, de hirtelen gerjed fel a haragja, hogy aztán törjön-zúzzon, pusztítson maga körül. Leültette hát, és hagyta, hadd panaszojjon el neki mindent.

Roberto legelső aggálya most az apjával való viszonya volt. Szenvedett, amiért összezdült vele, és szeretne volna jóvá tenni a hibáját. Ez helyes is, tegye meg minél hamarabb, tanácsolta Carlo atya. A gyermek engedelmisséggel tartozik a szüleinek, ne vétson hát ez ellen. Igen ám, de komoly oka volt a nézeteltérésnek. Bertold nem akarja, hogy lekösse magát a szép Fernanda mellett. Azt akarja, hogy várjon még, s hogy túl fiatalok mindketten.

-Nos, hát ebben atyádnak van igaza. Hány esztendő vagy, fiam?

-Tizennyolc.

-Igaz van atyádnak. Ebben az életkorban még nem való a házasság egy fiatalembernek. Igaz, korban összeillettek Fernandával, és szépen is mutattok együtt, de a szép külső még nem minden. Mit szeretsz hát annyira benne?

-Mindent! Szerintem úgy tökéletes, ahogy van!

-Tökéletes csak egyetlen lény van a világon: Isten. Nem illik Hozzá mérni földi teremtményt!

-Tudom, atyám, de úgy szeretem! Ráadásul vétettem ellene, amikor a zeneteremben úgy megkergettem. Igen röstellem magam emiatt.

-Hogy-hogy? Illetlenül viselkedtél a leánnyal?!

-Igen. Amikor még nem tudtam, kicsoda, és hiányos öltözékben találtam Caserta mester zenetermében.

-Mit beszélsz?! Fernanda és az öreg zenetudós?! Hát ez hallatlan!

-Félreérte a dolgot, atyám. Először én is azt hittem, de nagyon megbántam, hogy gondolatban megbántottam úgy a Mestert, mint a leányt. Fernanda azt a ruháját próbálta volna fel, amit délután kellett viselnie a palotában a koncerten. A mester nem volt ott, sőt azért hagyta magára, hogy nyugodtan tudjon öltözködni. Én Caserta mestert kerestem, azért

nyitottam rá, és előbb pajzán gondolataim támadtak vele kapcsolatban. Mindkettőjükkel kapcsolatban.

-Ez több mint illetlen dolog. Ezért penitenciát rovak ki rád. Nem szabad a látszat alapján ítélni.

-De hiszen az imént az atya is ugyanarra gondolt, amire én ott, akkor, abban a ferde helyzetben! A penitenciát vállalom, nem vitatom, megérdemlem. De kérem, értse meg azt is, hogy nem vagyok fából! Amikor megláttam Fernanda szépséges idomait, azon nyomban beleszerettem. Ennyi a bűnöm, és ennek következményeit szívesen vállalom.

-Szóval feleségül kívánod a lányt?

-Igen, atyám. Tiszta szívemből.

-Hát akkor nem lesz könnyű dolga a lánynak, melyiketeket válassza.

-Miről beszél, Carlo atya? Miért kellene választania? Ki a másik kérője?

-Itt fekszik betegen az egyik cellában. Ő meg azért jött Palermóba, hogy megkérje Fernanda kezét.

-Ha beteg, minek akar házasodni? – csattant fel Roberto.

-Amikor útra kelt, még nem volt beteg.

-Útközben betegedett meg valahol? – sürgette a választ Roberto.

-Nem, fiam. Palermóban érte utol a végzete szegényt. Megtámadta két suhanc és súlyosan megsebesítették, majd magára hagyták a bazilika előtti téren.

-Ki volt az a két elvetemült? Hogy mertek rátámadni egy ismeretlen úrra?

-Azt majd megtudod kellő időben. Most a te ügyedet tárgyaljuk. S te ugyan mit tennél, ha jó szándékkal érkezvén egy ismeretlen városba, te lettél volna valamely orvtámadás áldozata? Lemondanál egyből Fernandáról, csak mert egy másik ember is őt kívánja feleségül?

-Nem, soha. Sőt megvívnék vele, ha nem akarna lemondani róla.

-No, hát már csak az hiányozna! Ti, fiatalok, mindjárt a kardotokat csörgetitek, ha valami vitás kérdésről van szó. Arra nem is gondoltál, hogy illendőbb szépen megbeszélni mindezt?

-Hogy én? Egyezkedjem egy ismeretlennel, akár a halaskofákkal a kikötőben? Hogy melyikünk adna többet a lányért? Jól is néznénk ki! Ez becsületbeli ügy. Aki ilyesmiről alkudozik, nem úriember.

-Ebben igazad van. Ám vannak az életben különleges helyzetek. A mostaniban is valószínűleg ez volna a helyes.

-Én nem kívánom látni azt a sebesült fiatalembert! Nincs vele semmi tárgyalni valóm.

-Pedig, ha megtudja, hogy itt jártál, bizonyára kérni fogja, hogy hallgasd meg őt is. Volna szíved egy haldokló utolsó kívánságát visszautasítani?

-Úgy, hát a halálán van?

-Még nem tudjuk, fiam. Súlyos sebláz gyötri nagypéntek óta. Csúnyán helybenhagyták.

-S nem ő volt a sértő fél?

-Nem, fiam. Mikor ma délután a papi gyűlésbe siettem, erről kellett intézkedni. Mindkét suhanc beismerte a tettét. Nem is tagadták, sőt elég cinikusan beszéltek róla. Szerintük Giovanninak kellett volna kitérnie az útból, mert ő nem idevalósi.

-Micsoda arcátlanság ez? Az apjuk helyében jól ellátnám a bajukat!

-Bizonyára meg is kapnák a magukét, ha innen egyhamar kiszabadulhatnának.

-Hát fogva tartják őket?

-Bizony, fiam. Máskülönben meg is szökhethének. Magaviseletükre csak egyetlen magyarázat van: az ördög kísértette meg őket, azért viselkedtek olyan elvetemült módra. De mára fejezzük be a beszélgetést! Igen sok dolgom volt ma, és szeretnék még ránézni a betegünkre is. Bizonyára ő is vár már. Menj utadra, és békülj meg atyáddal! A rózsafüzért mondd el százszor! A te fiatal elhamarkodottságodon is van még mit javítani. Hiába, hogy gyönyörű hangod van, de van még mit tanulnod. Atyádat tiszteld, a Szentírás is ezt tanítja.

Roberto hát indult, mert egyebet nem tehetett. Bertold már bizonyára aggódott érte, s ki tudja, miféle hírek várják, mire visszatér a palotába? Csak reménykedik benne, hogy atyja nem kíván még útra kelni! Az lesz csak a súlyos döntés – az ő részéről is! Menni vagy maradni? Ráadásul úgy, hogy ha ismét eltávozik, ki tudja, miként dönt majd Fernanda? Ha

mégse halna bele a sebeibe az a Giovanni? Ő csak egy ígéret maradna, egy későbbi lehetőség, de a másik meg hajlandó volna rögtön feleségül venni?!

Ahogy ment hazafelé, nemhogy megnyugodott volna Carlo atya intelmeinek hatására, de egyre jobban felgerjedt. Iszonyatos féltékenység kezdte gyötörni. Most hogyan beszélje meg mindezt az apjával? Ő feltehetőleg azt fogja mondani, hogy a leányra kell bízni, melyiküket szereti jobban. Hogy a szerelemben súlyos próbatételek is vannak. Ő pedig, Roberto, tanuljon önfegyelmet! De hogy maradhatna fegyelmezett, ha azt a bájos dalosmadarat el is rabolhatják tőle?!

Most az anyjára, Mariára gondolt. Mindig, ha kétségek gyötörték, nála talált vigaszt. Igaz, mellette nem sok gondja akadt. Az életük olyan egyszerű volt, hogy nem kellett sokat elmélkedniük rajta. Akkor még nem volt híres énekes, a palermói herceg legkedvesebb énekes, ahogyan nemrégiben nevezte. Hirtelen úgy vágyott rá, hogy az anyja közelében lehessen, hogy tőle kérjen tanácsot, s hogy nála nyerjen vigasztalást. De elmennie most semmiképpen nem lehet! Akkor önként adná fel az esélyt, hogy ő legyen a nyertes. Igen, itt marad, megvárja, amíg a másik ifjú felgyógyul, s aztán megvívna egymással életre-halálra.

A kikötő felé sétált. Szinte észre se vette, hogy a lábai oda vitték, ahelyett, hogy visszatért volna a palotába, saját rezidenciájába, melyet a herceg neki és atyjának biztosított. A kikötőből távol a tengeren egy nagy vitorlášhajót látott közeledni.

Már megint az a kalózhajó, gondolta magában Roberto. Minek kujtorog ez folyton erre?
Talán megint valami rossz szándék hozta vissza?

Vetélytársak

Giovanni ismét rosszabbul lett. Mintha nem igazán akarna élni már, egyre gyengébben szólt a hangja, s csak azt ismételte, hogy látni kívánja Fernandát. A nevét immáron tudta, Carlo atya elárulta neki. Majd azt is elmondta neki, hogy egy másik ifjú is pályázik Fernanda kezére. Jómódú, sikeres fiatalember, talán túlságosan fiatal is még, de épp az imént járt nála, hogy megbeszélje vele a szándékát.

Giovanni úgy érezte, mintha tört forgattak volna meg a szívében. Rettentően elcsüggedt, ismét a halálra készült. Hogyan vetekedhetne ő most, nagybetegen, élet és halál mezsgyéjén járva, egy másik ifjúval, aki ráadásul minden tekintetben alkalmas kérőnek bizonyul a szép leány számára. Miért éppen őt választaná, akinek az élete bizonytalan? Talán, ha számító nőszemély volna és arra pályázna, hogy hamar megözvegyülve immáron ő is gazdag hölgyként kedvére válogathatna az újabb kérők között... De nem, Fernanda nem ilyen! Olyan szelídnek és áhítatosnak látszott, amikor a templomban imádkozott. Rá nézve még a gyanú is sértés. Távozz, gonosz gondolat!

Giovanni állapota aggasztotta Carlo atyát is. Rájuk, szerzetesekre nézve is rossz jelnek mutatkozna, ha éppen most húsvét után következne be egy ilyen szörnyű szerencsétlenség. Mikor visszatért a cellába, hogy ellenőrizze a fiatalember állapotát, ismét eszméleténél találta. Kétségbeesetten harcolt az életéért, úgy tűnt, ez most már neki is fontos, nemcsak az ápolóinak.

Giovanni ekkor kérlelni kezdte az atyát:

-Kérem, kedves Carlo atya, beszéljen azzal a másik ifjúval! Vegye rá, hogy meglátogasson és szóljon velem!

-Nem hiszem, hogy most bárkivel is kellene szólanod, fiam – válaszolta Carlo atya. – Nem vagy olyan állapotban, és az se biztos, hogy a vetélytársad eljönne ide, hogy kérésedet teljesítse.

-Akkor se, ha megtudná, hogy a halálmon vagyok, és ez az utolsó kívánságom? – sóhajtott Giovanni.

-Azt nem állítanám, de téged is kímélni akarlak, fiam. Nem való ilyen nagybetegen lovagias ügyekről társalognod. Felizgatnád magad, és ismét megindulhatna a sebed. Igyekezz erősödni előbb, aztán majd mindketten meglátjátok, továbbra is az-e a szándékotok, hogy vetekedjete egymással Fernanda kegyeiért!

Giovanni mégis addig kérlelte Carlo atyát, amíg az nagy fejcsoválva eltávozott, és megígérte, hogy előkeríti Roberto úrfit. Giovanni meg álmodhatta tovább el-elszálló álmait az égi és földi szerelemről.

Bárhogy is álmódott, mindig oda tért vissza, hogy számára ez egy égi tiszta szerelem, s hogy Fernandának, szíve imádott hölgyének meg kell értenie ezt. Mindenét neki ajánlja, s reméli, hogy majd feléje hajlik, nem pedig a másik ifjú felé, aki számára most úgy bukkant elő az ismeretlenség homályából, hogy megdöbbenette. Nem értette, hogyan lehetséges ez. Az álomban erről szó se volt. Neki csak azt súgták, hogy jöjjön el Palermóba, ahol meg fogja találni élete nagy szerelmét, szíve választottját, s hogy feleségül kell kérnie.

Az fel se merült szegény, szenvedő fiatalember gondolatában, hogy a megkérés még nem jelent elfogadást is. Ám a nagy életfeladatok mindig rejtenek magukban efféle enigmákat. Aki szembesül velük, annak meg kell fejtenie őket, és az eléje állított próbáknak eleget kell tennie, akár a mesékben. Fiatal szíve csak futott az álmokép után, a rejtett értelmekkel meg nem törődött. Szíve megtelt örömmel és vágyakozással, a kegyetlen valót azonban később ismerte meg, miután meg akarták ölni, majd amikor megtudta, hogy még a szép leány kegyeiért is mással kell viaskodnia.

Bár az atya nem értett egyet Giovanni szándékával, hogy most, nagybetegen akarjon párbajozni, ha csak szóban is, riválisával, mégis elhívatta Robertót, akit nagy nehezen kerítettek csak elő neki, mivel sokáig időzött a kikötőben. Senki nem tudta, miért, pedig igen egyszerű. Mikor egy fiatalnak nagy lelki bánata van, szívesen marad magára, hagyja, hogy vigye a lába, akár egészen ismeretlen helyekre is, majd kissé megnyugodva hazatér, akár jobb kedvre derült, akár nem.

Pedig amikor az embert valami bánat gyötri, jobb, ha inkább imádkozik. Csendes magányban, másoktól nem zavarva. Talán nem tudja, hogy a lélek mindig megtalálja a számára legjobb megoldást, csak csendben befelé kell figyelnie.

Roberto sem tudott most lecsöndesedni. A lelkében még nagyobb háborgás dúlt, mint mielőtt az atyához igyekezett. Akkor még minden világos volt a számára, legalább ami a szándékait illeti. És az ifjúság természetes önzésével azt képzelte, hogy amit ő akar, azt a lány is ugyanúgy. Meg hogy az apja is könnyen rááll a dologra, hiszen szereti.

De még ifjú volt, és sokat kellett tanulnia az életről, ahogyan atyjaura és Carlo atya mondták neki. Nem hitte, hogy a szerelemhez nagy szakértelem szükséges. Az két fiatal szív dolga, amivel kapcsolatban legfeljebb pár dolgot osztanak meg másokkal, a lényegét, a Nagy Titkot viszont megtartják maguknak. Csak járt-kelt nagy lendülettel, és amerre járt, mindenütt kitértek az emberek az útjából.

Aztán az atya küldötte hamarosan utolérte.

Két különös kérő

Csendesen bandukolt az ifjú ember és a papnövendék a rendház felé. Látván Giovanni zavart lelkiállapotát, a kispap nem kérdett tőle semmit, csak vezette némán és illendő tisztelettel Carlo atya utasítása szerint.

Az öreg pap úgy érezte, meg kell indokolnia ezt a hirtelen váltást. Túl sokat nem akart viszont mondani, ezért csendesen szólt hozzá:

-Köszönöm, hogy visszajöttél, Roberto, fiam. A sebesült ifjú kívánna szólani véled. Nekem nem tetszik az ötlet, de ő ragaszkodik hozzá, mert úgy érzi, nem sok van neki hátra. Gondolod, hogy tudsz vállalkozni erre a nehéz feladatra?

-Ha a halálán van, miért ne? Nem illik visszautasítani egy haldokló utolsó kívánságát. Kérem, vezessen hozzá, nehogy túl későn érjek oda! Megvallom, nehezemre esik egy szerelmi ügyet épp egy haldoklóval megtárgyalni, de ha ez könnyít a lelkén, bizonyára könnyít majd az enyémen is.

Carlo atya illendően bemutatta Robertót a nagybeteg Giovanninak, majd magukra hagyta őket. Senki nem marasztotta. A két fiatalember valóban magánügyének tekintette a beszélgetést, Carlo atya pedig jobbnak látta, ha – egyelőre legalább is – nem avatkozik bele. Azt tudta, hogy nem lesz könnyű dolga egyiküknek sem, hogy úgymond szavakkal párbajozzanak egymással, de talán mégis megegyeznek valamiben. Az lenne a legegyszerűbb, habár sok esélyt nem látott erre.

Jóllehet Giovanni igen gyenge volt, mégis ő kezdte a beszélgetést:

-Köszönöm, kedves lovag, hogy kérésemre megjelent, hogy ezt az ügyet megtárgyaljuk egymással!

-Nem vagyok lovag, csupán egy udvari énekes, igaz, jó atyám gazdag üzletember.

-Úgy, szóval nem nemesemberrel van dolgom?

-De igen, csak nem ebből az országból való az atyám. Messze északról származik, Normandia az ő hazája. Én magam egy kicsiny szigeten születtem, ahonnan később atyám vett magához. Ő hozott Palermóba is, ahol Ricardo herceg a barátságába fogadott bennünket. Már többször is felléptem nála, mivel igen szereti az énekemet és mandolinjátékomat.

-S mióta tartózkodik Palermóban, ha szabad kérdezniem?

-Húsvét előtt nemsokkal érkeztünk atyámmal.

-És most továbbutaznak?

-Még nem tudom. Eredetileg azért jöttem vissza, hogy hárfán játszani tanuljak.

-De most már nem?

-Atyám döntésétől függ a dolgom. De én is hadd kérdezzek: a fiatalúr hogy került Palermóba?

-Talán csodálatosnak fogja hinni, de egy álom hozott ide. Álmomban egy szépséges leányt láttam, majd azt a sugallatot kaptam, hogy utazzam ide és kérjem feleségül.

-Csak nem Fernandáról beszél?

-De igen. Most már tudom a nevét is.

-Hogyan? Hát nem is ismeri?

-Még nem. Nagypénteken két garázda fiatal megtámadott és csúnyán megsebesített. Úgy érzem, kevésen múlik az életem, de amíg élek, addig küzdeni fogok, hogy a szépséges hölgy kegyeit elnyerjem.

-Az nem lesz könnyű, ha itt marad, a rendházban. Ide fiatal leányok nem jöhetnek. De mondja, kérem, mit tehetek, hogy nehéz sebeiből kigyógyuljon?

-Azért semmit, arról a jóságos atyák gondoskodnak. Egy kéréssel szeretnék fordulni kegyedhez, ha meg nem sértem.

-Kérem. Mi legyen az?

-Mondjon le Fernanda úrleány kezéről!

-Azt meg hogy képzelem? Már miért mondanék le róla? Még meg se kértem. Nálunk nem szokás csak úgy udvarlás nélkül egy hölgy elé tolakodni, majd nekiszegezni a kérdést: Most rögtön lesz-e a feleségem?

-Természetesen nem is úgy gondoltam. Nem vagyok otromba lelki alak. De azt azért csak tudakolhatom, mennyire komolyak a szándékai?

-Nagyon komolyak. Még ifjú vagyok a házasságra, atyám így mondja, de eljegyezni azért eljegyezhetném, ha a szülők is beleegyeznének.

-Mi az akadály?

-Mint mondtam: a szülők szándéka. Meg természetesen a Fernandáé.

Roberto kissé ideges lett a gondolattól. Alig titkolhatta, mennyire kényes számára a kérdés. Giovanni tétovázásnak vélte ezt, ezért gyorsan meg is kérdezte:

-S ha a szülők nemet mondanak?

-Várhatok még, hiszen Fernanda igen zsenge korú. Ez alapos indok lehet a kiközösítéshez. Annyit tudok, hogy a leány vonzódik hozzám. Még ő is tanul, és elég sok közös fellépés vár ránk a következőkben.

-Miféle fellépések?

-Együtt kell énekelnünk a herceg úr udvari koncertjein – válaszolta jóval melegebb hangon Roberto.

-Én ezúttal megkérem, hogy mondjon le erről! – szólt Giovanni határozott hangon, és felkönyökölt az ágyában.

-S ugyan mi jogon kéri tőlem ezt? – csattant fel Roberto.

-A leendő férj jogán – felelete Giovanni, de a hangja most elgyengült.

-Ez azért mégis képtelenség! – hadakozott Roberto – Alig él, nagybeteg, halni készül, és mégis, ebben az állapotban akar megházasodni?

-Szent küldetésem ez az út, már mondtam. Isten szólított meg, hogy itt megtalálom a nekem rendelt leányt, aki hűséges társam lehet egy életen át.

-S mi alapon állítja ezt? Hiszen nem is látta, ő nem ismeri, akkor miből gondolja, hogy éppen egy távolról jött ismeretlennek kellene nyújtania a kezét? – vágott vissza élesen Roberto. – Isten szavát pedig akár egy álom csalóka tréfájának is veheti. Hiszen az ember álmában nincs is magánál. Amit olyankor lát, az lehet teljes képtelenség is.

-Márpedig én meg fogom kérni Fernanda kisasszony kezét! – makacskodott Giovanni.

-Ahhoz előbb gyógyuljon meg! – válaszolt Roberto, és már egy kis mosoly bujkált a szája szögletében. – Ugyan ki akarna egy halálfia ember felesége lenni?

-Bizonyára sokan, akik szeretnének gazdagon élni. Akár velem, akár a halálom után. Ha az Úr magához vesz, én akkor is tudok gondoskodni Fernanda kisasszony jólétéről. Ön mit tudna nyújtani neki, hiszen csak udvari énekes?

-Én nem **csak** udvari énekes vagyok, hanem atyám egyetlen örököse is – háborodott fel Roberto ezen a leminősítésen. – Mellettem is jólétben és gazdagságban élhetne.

-Azt nem kétlem, bár nem is tudhatom, hogy nem csupán most akar nekem visszavágni ezzel – szólt Giovanni. – Az udvari állások, még ha jól jövedelmezőek is, kissé bizonytalanok lehetnek. Ha meghal a herceg, utána jöhet egy másik, aki nem tart majd igényt a szolgálataira.

-Nem ez az egy udvar van a világon. Atyám hazájában is sokat koncerteztem. S ha valóban nemesemberrel van dolgom, akkor nem próbálná becsmérelni a vetélytársát ilyen szavakkal – pattant fel Roberto a helyéről.

-Mégkövetem az udvariatlanságomért – szólt Giovanni. – Nem gondoltam komolyan, amit mondtam. Csak eltöltött a féltékenység, hogy együtt szerepelhet, járhat-kelhet Fernanda kisasszonnyal, miközben én csupán a templomban láthattam, akkor is távolról.

-Úgy? Szóval leskelődött utána?!

-Nem leskelődtem, de szerettem volna látni közelebbről is álmaim hölgyét. Épp aznap sebesítettek meg, amikor Carlo atya közbenjárását és tanácsát kértem, mitévő legyek.

-Komolyan azt gondolta, hogy majd egy nagy tiszteletben álló szerzetes fogja játszani a kerítő szerepét?! Akármilyen beteg is a fiatalúr, én nem hallgatom tovább ezt az istentelen beszédet!

Roberto felpattant és kirohant a cellából. De nem jutott messzire, mert Carlo atya odakint várta. Giovanni eközben a húsvéti színes forgatagra gondolt. Az ünnepőbe öltözött emberekre, akik ilyenkor még az állataikat is feldíszítik, hadd ünnepeljenek együtt.

Mint ahogy a palermóiak is tették. Igaz, ezt megint csak lázálmában láthatta Giovanni, de annál színesebben. A népet, ahogyan a templomokba vonul, az asszonyokat lefátyolozva a templomba lépnek, ahogyan Fernandát is látta nagypénteken a bazilikában azzal az idősebb nőrokonnal, aki talán az anyja lehetett. Ezek a képek villództak és váltakoztak előtte az álomtól és a sebláztól elkábult állapotában.

Carlo atya meghallgatta Roberto beszámolóját, majd megróttá heveskedéséért.

-Megértem, hogy te is véded a saját álláspontodat, de egy nagybeteget azért nem lett volna szabad megbántanod kegyetlen szavakkal. Jobb lenne, ha megkövetnéd. Hátha holnap már nem teheted meg.

-De hiszen olyan soká beszélt velem, és csak a végén hanyatlott vissza, amikor már nem bírtam tovább türtőztetni magam, és inkább kijöttem onnét. Nem tudom, miért kellene nekem egy félhalott emberrel mérkőznöm, ha csak szavakkal is? Miért akart akkora erővel arra kényszeríteni mégis, hogy lemondjak Fernandáról? Hiszen ő nem is ismeri, csak úgy képzelem, hogy neki szánta az ég!

-Soha nem tudhatjuk, fiam, kit mi vezérel erre vagy arra a helyre. A te atyád se ismert téged oly soká, mégis rád talált azon a bizonyos napon, amikor az Úr valami titokzatos sugallat útján odavezette – mondta elgondolkozva a pap.

-Őket a vízhiány vezette oda – replikázott Roberto. – Elfogyott a vizük, azért tértek vissza az isolettára. Engem a nevelőatyám vitt el hozzá, majd ugyanazon az éjszakán távoztunk el a szigetünkről. Mármint arról a szigetről, ahol születtem, és ahol az édesanyám ma is él.

-Isten szándékát mi, földi halandók nem ismerhetjük. Lehet, hogy Ő rendelte el a vízhiányt, ami visszavigye atyádat arra a szigetecskére, és azért, hogy a te neveltetésedet biztosítsa. Azt nem hiszen, hogy Fernanda is benne lett volna Isten terveiben, azt már te alakítottad úgy, ahogy fiatal szíved vezérelt.

-De akkor az is lehet, hogy Isten szándéka szerint kellett együtt énekelnünk! – vidámodott el Roberto.

-Még az is meglehet, fiam – mosolyodott el Carlo atya. De ne feledd, hogy Isten valódi szándékait mi nem ismerhetjük. Annak egyedül Ő a tudója, mi legfeljebb találgathatunk. Földi fejjel, emberi ésszel gondolkodva és gyakran tévelyegve. Most pedig gyere velem, és kövesd meg azt a szegény haldokló embert. Könnyíts a lelkedon, és segítsd őt utolsó útján.

Karon fogta Robertót, és együtt léptek be Giovanni cellájába.

A szobában gyönyörű lánggal égtek a gyertyák. Ünnepi fényt árasztottak, valami egészen különlegeset.

Giovanni lázálma

Giovanni kimerülten pihegett. A lelke olyan messze járhatott, hogy szinte az se volt sejthető, valóban életben van-e még. A gyertyák fényéből most semmit nem látott. Valami sejtelmes túlvilág fény derengett előtte, amely mintha vezette volna őt valahová. A sejtelmes hold világított előtte, amint égi útján egyre felfelé haladt.

Giovannit annyira kimerítette a Robertóval folytatott beszélgetés, hogy kétségbeesetten hanyatlott vissza az ágyába. Sejtelmes fényeket látott feltűnni, majd szertefoszlani, és olykor úgy érezte, hogy akár a kezével is elérhetné a titokzatos Luna istenasszonyt, ha akarná. Néha meg is próbálta pusztán kezével magához vonni az égi jelenséget, de nem olyan egyszerű az! Még akkor sem, ha álmunkban szinte bármi lehetséges, vagy annak tűnik.

Giovanni most kétségbeesett párbeszédet folytatott valakivel. Hangtalanul, de időnként a levegőbe csapva, mintha legyinteni akarna valamire. Máskor meg lemondóan legyintve, ahogyan a borúlátó emberek szokták. Pedig nem volt az olyan lehangoló, amit látott. Káprázatos égi világ tárult elé, amint egyre jobban elmerült a figyelésében.

Csillagködök és csillagtávok sejlettek fel lelki szemei előtt, ahogy ebben a furcsa álomban csak ült és figyelte az égi jelenségeket. Valahogyan, valamiért tudta, hogy meg kell jegyeznie, amit látott, mert az egész csak akkor ér valamit. Ha egyetlen mozzanatát is elfelejtené, valami nagy kár érné, ő viszont utolsó leheletéig harcolni akar, ahogyan azt a vetélytársának

is megmondta. Ennyi lovagias küzdelem csak meghatja majd Fernanda úrhölgy szívét! Ő legalább most ezt gondolta.

Milyen vak is a szerelem! Soha nem teszi fel a másik félről, hogy az ugyanúgy tudhat küzdeni, ahogyan ő. Önmagát győzhetetlen hősnek véli, mit se törődve azzal, hogy pár napja még két suhanc is elbánt vele. Az nem számít! Az nem úgy van! A hős, a nyertes fél személye csakis ő lehet. Még akkor is, ha most éppen nincs túl jó színben. Annyi akadályon küzdötte át magát, hogy ideérjen, ebbe a városba, ahol Fernanda él és nevelkedett. Most éppen egy másik ifjú volna az áthághatatlan gát kettőjük között? Képtelenség!

Most valami bizarr kép tárult a szeme elé. A házak, a tájak úgy lebegtek a levegőben, egyenesen a hold felé tartva, mint a könnyű papírhajók a vízen. Egy fiatal alvó leány képét látta, aki lehetett volna akár Fernanda is. A holdfényben kékes fényben és árnyban játszottak a hegyek, fölöttük tömör, vastag felhőrétegek, akárha cukorhab vonta volna be őket. A hegyek alján pedig zöld rétek, amelyeket kissé megvilágított a holdfény. Selymes fényűek voltak, szinte hívogattak, hogy hemperegjünk meg a lágyan hajló fűszálak közt.

Giovanni most nem tudta, hogy ő álmodja ezt az álmot, vagy inkább Fernanda. Szabadon kószáló lelkük egymásra talált ebben a varázslatban, vélte. Minden bizarr volt ebben az álomban. Akárha évszázadokat haladtak volna előre az időben, de egyikük se bánta. Fernanda akkor is gyönyörű volt. A felhők voltak a párnája, fürtjei szabadon szálltak a levegőben, mintha erős szél hajtotta volna őket.

Szinte lenyűgözte, hogy a leányt most hálóöltözetben láthatja. Vékony alsóneműben, amelynek a vállpántja lecsúszott gömbölyű válláról. Ha csak egyszer megérinthetné! Csupa effélet gondolt az ifjú ember álmában, de az illúzió hamar szertefoszlik. Különösen, ha van, aki goromba kézzel széttörje.

Gorombaságot ugyan senki nem követett el, ám Giovanni mégis úgy látta, mintha valami ármányt szóttek volna ellene. A szeme kipattant, és amint magához tért, két alakot látott maga előtt állani a félhomályban. Mivel az álmai egészen távoli vidékre vitték, előbb rájuk sem ismert. Rövid időre volt szüksége, hogy aztán megvilágosodjék előtte a kép. Carlo atya és Roberto állottak az ágya mellett. Mindketten szólni akartak, de nem elsőként, s főként nem a másik szavába vágva.

Ők is zavarban voltak. Nem tudhatták, Giovanni úrfi megél-e holnapig, de mégis remélték, hogy marad még ideje, hogy a két fiatalember megbékélhessen egymással. Carlo atya a Szent Családot hívta segítségül. Békeesség ügyében ők a legnagyobb tudói mindenki dolgának. A legnehezebb helyzetben is tudnak segíteni. Soha senki másban nem látott és nem tapasztalt még az atya annyi szívjóságot és tettekrekeszséget, mint ebben a három szentben. Mert bár a Szentháromság egészen más, a Szent Család mégis olyan hármasságban él mindenki emlékezetében, tudatában, mint a Legfelsőbb Erő, amely működteti az egész világot.

Az ő áldásuk most nagyon kellett, hiszen éppen családi dologról volt szó. Már mint két fiatal úr házassági szándékáról, amelynek tekintetében nem tudtak megegyezni egymással. Igaz, furcsa volt, hogy ők akarják eldönteni a leány családja nélkül, és egyelőre Fernanda megkérdezése, tehát igenlő válasza híján, ám Giovanni válságos állapota mindenkit arra ösztönzött, hogy igyekezzenek segíteni a halálba menő utolsó útját, melynek során búcsút vesz ettől az árnyékvilágtól. Néha már úgy tűnt, mintha féllábbal át is lépett volna azon a bizonyos határon, de aztán ismét visszatért a tudata. Amint felismerte az ágya mellett álldogáló két alakot, rögtön sürgetve és hadarva sorolni kezdte a mondandóját, mintha valóban távoznia kellene, és sürgősen erről a földről.

Álmában egy szent könyvet látott. Annak sem betűit, sem értelmét nem tudta ugyan kivenni, de tudta, hogy számára volt benne titkos üzenet, amelyről szólania se szabad. A betűk úgy szállottak és keringtek a könyv fölött, mint a szappanbuborékok, és belőlük is, meg a könyvből is kékes túlvilági fény áradt.

Carlo atyát kérdezte ennek jelentéséről. Az atya nem szívesen fejtett álmot, de meg kellett nyugtatnia a feldúlt fiatalembert, így hát magyarázni kezdte, hogy a szent könyvek mindig eligazítást jelentenek annak az életében, aki ezt az álmot látta. Ha a betűket, vagy legalább egy szövegtöredéket látott volna Giovanni, az alapján már sejteni lehetne, ki és mit üzent a számára.

Giovanni legalább a felét szeretne volna megtapasztalni annak, amit az atya egész életében megélt, de most nem erről volt szó. Ő Fernandát akarta, még hozzá tiszta szívéből, és most, hogy ismét meglátta a vetélytársát, kevésbé tudta visszafogni magát, mint korábbi beszélgetésük alatt. Meg se várta, amíg Roberto megszólítja, elébe ment a dolognak:

-Nos, meg gondolta magát, kedves Roberto, hogy máris visszatért a kedvező válasszal? – szegezte neki a kérdést minden kímélet nélkül.

Roberto nehezen tudta visszafogni magát, ám mivel megígérte Carlo atyának, hogy így tesz, hát lassan és megfontoltan kezdte Giovanni elé tárni mindazt, amit gondolt és átélt:

-Azt nem mondanám, kedves, jó beteg úr, de visszatértem, hogy megkövessem hirtelen haragomért és méltatlan szavaimért. Arra kérem, hogy bocsásson meg nekem ezekért, s hogy igyekezzék mielőbb meggyógyulni! Mikor jobban lesz, akkor talán ismét találkozhatunk, s talán marad némi mondandónk egymás számára. De mivel azt mondta, hogy halni készül, hát ne váljunk el haraggal. Méltatlan dolognak tartanám keresztény létemre, hogy szenvedő embertársam iránt efféle csúf érzelmeket tápláljak.

-Rendben van, megbocsátok – válaszolt kissé elgondolkodva Giovanni, és lassan, pihegve vette a levegőt. – A bocsánatomnak van viszont egy feltétele.

-S mi volna az? – képedt el Roberto.

-Az, hogy lemond a leányról, kedves vetélytársam. Most és mindörökre.

Roberto már megint azon a ponton volt, hogy kirohan a cellából, de uralkodott magán.

-Ez így nem tisztességes. Én se kötöttem semmiféle feltételhez, hogy bocsánatot kérek.

-Mert nem is volt joga. Egyedül nekem van jogom feltételeket szabni.

-Hogy érti ezt? – kérdezte elhűlve Roberto, míg Carlo atya egyelőre szótlanul állott mellette.

-Amint már mondtam: a leendő férj jogán.

-Azon a jogon én is szabhatnék feltételeket. Mindkettőnknek ugyanannyi jogunk van: semmi. Sem Fernanda kisasszony, sem a kedves családja nem nyilatkozott még semmit, mivel nem tudhatják a szándékunkat, sem az elhatározásunkat, hiszen egyikünk se nyilatkozott a hölgy és családja előtt.

-Az meglehet, de nekem akkor is több jogom van hozzá, mert én egy isteni sugallatot kaptam, hogy idejőjtek és megkérjem. Amennyiben nincsen rám és az égi üzenetre tekintettel, meg fogom tagadni a megbocsátást. A bűne visszaszáll a fiatalúrra, tehát büntetést fog kapni érte – zárta le a vitát Giovanni.

Roberto most Carlo atyához fordult:

-S valóban így van ez?

-Ez egy ritka egyházi jogi kérdés, de nem hiszem, hogy az, aki utolsó útjára indul, annak így meg kellene keményíteni a szívét – felelte Carlo atya. – A megbocsátás megtagadása attól, aki erre kéri, csúf és keresztényietlen dolog. Soha nem hittem volna, hogy Giovanni úrfi erre volna képes. Derék, jószándékú ifjúnak ismertem meg, nem ilyen bűnében megátalkodott embernek. Most már én kérem, hogy bocsásson meg Robertónak, aki kétszeresen, sőt háromszorosan tisztességesen és jámborul járt el, amikor eljött, hogy meghallgassa utolsó kívánságát, s hogy békességesen beszéljen olyasmiről, ami minden valamirevaló embernek szigorúan és titkosan vett magánügye.

-Én pedig nem, csak ha lemond Fernanda kisasszony kezéről!

-És ha Fernanda Robertót választaná? – kérdezte Carlo atya.

-Olyan nincs! Az nem lehet! – makacskodott Giovanni.

-Akkor te, fiam igen keveset tudsz az életről – dorgálta meg Carlo atya az egyre nyugtalanabbul hánykolódó Giovannit. Most még egyszer arra kérlek, gondold meg magad! Mindkettőtöknek sokkal jobb lesz így.

-Nem, nem és nem! – pörlekedett Giovanni. – Még papi parancsra sem!

-Akkor hát magadra hagyunk, hogy jól meggondold magad, s ha valóban utolsó utadra készülsz, hát legyen alkalmaid kellőképpen felkészülni rá. Amennyiben szükséged volna rám, majd üzenj értem!

Azzal az atya és a lehangolt Roberto eltávoztak Giovanni társaságából. Mindketten megrökönyödtek, hogy egy ilyen jóra való fiatalember hirtelen ennyire megátalkodott gyűlölködővé váljék. Giovanni meg szövegette tovább a terveit, bár egyre rosszabbul érezte magát. Kínozta a sebe, és kínozta az elhamarkodott válasza. Lelke mélyén ő is tudta, hogy ezt most helytelenül cselekedte.

Magányosnak, védtelennek és végtelenül elesettnek érezte magát. Mintha a világ végén csücsült volna egy elhagyott helyen, egy magányos szigeten, ahol senki nem akart volna hozzá szólni. Úgy érezte, hogy egészen tanácstalan, s hogy most már, ahogy hatni kezdtek rá az atya szavai, lelkében ismét felkavarodtak az érzések, majd ezek a józan eszével keltek birokra. Kemény próba volt, de állta.

A végrendelet

Bár az imént kemény hangot ütött meg vetélytársával szemben, még a jelen levő atyára se volt tekintettel, most mégse ezzel foglalkozott álmában Giovanni. Szinte már megszállottként követte lázas tervei fonalát, melyeket igaznak és helyesnek vélt. Fernanda és ismét Fernanda! Csökönnyösen követte mindenhová gondolatban, ahogyan épen és egészségesen nem merte volna. De most nem volt sok vesztenivalója, úgy érezte. Ezért engedett meg magának jóval többet, mint amit neveltetése engedett volna. Azelőtt soha nem beszélt úgy senkivel, mint ma kétszer is Robertóval. Maga se tudta, mi ütött belé, de amint meglátta a vetélytársát, rögtön úrrá lett rajta a féltékenység, és akkor nem tudott már uralkodni magán.

Most azonban vitték a lázas gondolatok, igen messzire, mintha ki akarnák kísérni ebből az árnyékvilágból. Megint kékes fények ragyogtak rá valahonnan, és a csillagösvény megnyílt előtte. Akár mezítláb is nekivághatott volna, ám most lebegett, akár a súlytalan részecskék a levegőben. Különös álom volt.

Talán jobb is volt, hogy rövid időre bár, de eltávolodhatott arról a helyről, ahol mély sebeit szerezte. Ez az álombeli útja arról szólt, hogy másmilyen utat tárt fel előtte. A lemondás, amelyet ő követelt Robertótól, talán őt magát illette volna, hiszen az se biztos, hogy túléli ezt a szörnyű kalandot. Milyen jogon erőltette volna rá magát egy egészséges és tehetséges leányra, akire még dicsőbb napok is várhatnak, minthogy őt ápolja s talán csak színlelje a szeretetet?! Szerelmet meg hogyan várhatna el tőle? Csak rácsimpaszkodna, és túlradó érzéseivel valósággal megfojtaná, hogy a leány tehernek érezné őt magán... Mit is nem képzelt magáról? Igaza volt Robertónak: ő csak elindult egy különös, ám hihetetlen álom

után, hogy megvalósítson olyasmit, aminek semmi realitása nincsen. Mindez a képzelet szüleménye, ám annyira beleélte magát, hogy megfeledkezett a legfontosabb dologról, a megfelelő kísérőről, aki segédkezhetett volna neki az ismeretség kimódolásában. Mint ahogy arról is, hogy viszonzza az ifjú zenésznek a hozzá való kedvességét. Milyen joron is követelődött vele szemben? Hiszen megmondta: egyiküknek sincsen még semmiféle joga a leányhoz, mivel egyikük se kérte meg hivatalosan. Roberto fiatalabb, de megfontoltabb nála. Ő most valamit nagyon elrontott.

Mindezt az égi út és a különös álom képei tették vele. A szíve megtelt fájdalommal. Kegyetlenül viselkedett Robertóval, aki méltó volt a megbocsátásra. Voltaképpen nem is volt mit megbocsátani neki, hiszen kettejük közül ő, Giovanni viselkedett meggondolatlanabban és hevesebben. Neki kellett volna bocsánatot kérnie az ifjú embertől.

Igen, most megint gyónnia kell. Ám ahelyett, hogy szólni tudott volna, valami megakadályozta benne. Csak nyújtotta volna a kezét Carlo atya után, de nem sikerült. A keze a takaróját markolta és szaggatta, és hangosan nyögött. Kiáltani próbált, de nem jött ki hang a torkán. Hánykolódni kezdett megint, ahogy betegsége alatt több ízben is. Önvád kínozza, de még mindig nem tért vissza ebbe a földi jelenbe, ahol valósággal rabnak érezte magát.

Úgy érezte, már soha nem tudja jóvá tenni bűnét, hogy a hozzá keresztényi módon ellátogató ifjúnak nem bocsátott meg. Hányta-vetette magát az ágyon, olyannyira, hogy végül leesett róla. Bár a kőpadló hideg volt, most nem is érezte. Mintha a lelke is távolodott volna a földi világból, egyre könnyebbnek érezte magát. Ápolói figyelmét nem kerülte el a sok furcsa zaj és a hatalmas dübbenés, amellyel a földre esett Giovanni. Besiettek, és miután

döbbsen tapasztalták, mi történt vele, tüstént felemelték és visszahelyezték az ágyára. Gondosan betakargatták, és az egyikük leült mellé, hogy őrizze az álmát. A másik elsietett, hogy borlevest készíttessen neki. Egyúttal értesítette Carlo atyát is, hogy a betegük rosszabbul lett.

Az atya kisvártatva megjelent, hogy tájékozódhasson Giovanni állapotáról. A fiatalember az imént szinte tudomást se vett az ápolók segítségéről, ám mikor Carlo atya belépett, ismét magához tért. Esengve fogta meg a kezét és kérte, hogy gyóntassa meg. A pap először nem találta olyannak az állapotát, hogy értelmes szavak is elhagyhatják most az ajkát, de Giovanni olyan heves erővel ragadta meg és tartotta fogva a kezét, hogy ráállt. A szemével intett paptársának, hogy hagyja őket magukra. Amaz menten felkelt és távozott.

Giovanni el-elfúló lélegzettel mondta és sorolta, amit gyónni akart. Arra kérte az atyát, hogyha ő nem érné meg a másnapot, akkor adja át Robertónak az üzenetét: ő most már tiszta szívéből megbocsát neki, és semmiféle feltételhez nem köti ezt. Most ne hívja vissza Robertót, már így is kétszer fáradt miatta, aki ráadásul csúful bánt vele. Ő mindent szívből bán, kéri, hogy oldozza fel a bűnei alól. Carlo atya szívesen és megnyugodva teljesítette a beteg kívánságát. Mindent vállalt, és kérte Giovannit, hogy most már ne nyugtalankodjék.

Giovanni mélyet sóhajtott, légzése valamivel nyugodtabbá vált, de újabb kérése volt az öreg paphoz:

-Mivel nem tudhatom, mi lesz a sorsom, kérem, tegye lehetővé, hogy végrendelkezzem!

-Talán nem kellene ezt, fiam! Hiszen olyan fiatal vagy még.

-De engem megnyugtatna, atyám, ha földi dolgaimat rendezetten tudnám, még mielőtt távoznom kell ebből az árnyékvilágból. Le tudná jegyezni a végakaratomat?

-Ha annyira ragaszkodsz hozzá, megteszem, fiam.

Azzal a cellában lévő asztalhoz ment, onnan papírt és tintát, tollat hozott. Nem volt könnyű dolga, mert Giovanni eléggé szaggatottan mondta, amit mondott. Ilyen esetben, amikor egy beteg ember a végét járja, előfordulhat, hogy nehezen kivehető, olykor összefüggéstelen beszédet kell lejegyeznie annak, aki a nótárius szerepére vállalkozik. Hogy mégis bizonyos lehessen a dolgában, helyesen érti-e Giovanni szavait, megkérdezte a fiatalembert:

-Nem volna helyesebb, ha valamelyik szerzetestársam részt venne ezen a ceremónián és tanúsítaná, hogy amit lejegyzek, azt valóban úgy akarod?

Giovanni intett, hogy beleegyezik. Carlo atya az ajtóhoz lépett, kinézett rajta, és intett a folyosón várakozó társának, hogy jöjjön be. Most már ketten figyelték a beteg szavait, Carlo atya pedig jegyezte, amit hitelesnek vélt.

Giovanni különös végakaratot íratott le a szerzetessel. Úgy rendelkezett, hogy halála esetén minden vagyona Fernandára szálljon, mivel már nem hiszi, hogy elegendő ideje maradt volna arra, hogy feleségül kérhesse és hivatalosan elvehesse a leányt. Carlo atyát bízta meg vele, hogy erről a családját értesítse, és természetesen a Fernandáét is.

-De mi legyen, ha a leány nem fogadja el ezt egy ismeretlentől? – kérdezte Carlo atya.

-Miért ne fogadná el? – zihálta Giovanni.

-Mert hírbe hozhatják veled emiatt, és a családod is hasonlókat feltételezne szegény Fernandáról. Erre nem gondoltál?

-Én csak arra gondolok, hogy amit egyébként is a lába elé helyeztem volna, vagyis mindenemet, azt akkor is kapja meg, ha soha nem lehet már az enyém.

-A családod nem fog tiltakozni ez ellen?

-Jó atyám már nem él. Édesanyám meg fogja érteni, hiszen előtte feltártam a szívemet, és elfogadta a tervemet, hogy innen hozzak feleséget. Őt nem károsítom meg, hiszen jelentős saját vagyonnal rendelkezik.

-A leány jó hírneve akkor is tönkre mehet, s aztán hogyan éljen tovább a szülőföldjén? Ő ide tartozik, minden rokona itt él, s ha el is fogadná az adományodat, akkor meg, a te városodba érkezvén, közutálatnak örvendene. Mindenki őt okolná a halálodért, fiam.

-Akkor arra kérem, írja bele a végakaratomba azt is, hogy a leány nem ismert engem, mert nem volt szerencsém megismerkedni vele. Hozzá csak egy álom kötött, amit szerettem volna valóságra váltani. E szerencsétlenség miatt most betegen és halálomat közeledni érezve kívánom mégis szerencsésé tenni, hogy többé ne legyenek gondjai, s hogy ne legyen kénytelen énekesént dolgozni az udvarban.

-De ha ő mégis szeretne énekelni? Azt csak nem tilthatod meg neki. Ismeretlenül, jóakarójaként fellépve, s mégis zsarnokoskodva a sorsa fölött.

-Kérem, atyám, én semmit nem tiltok meg neki. Nincs is hozzá jogom. Hogy ehhez a testamentumhoz mit szól, azt nem tudhatom. Nem is fontos.

-Hát ennél furcsább végakaratot még nem láttam, s nem is hallottam felőle – dörmögte az öreg pap.

Giovanni azonban nem fűzött többet a végrendeletéhez, hanem megkérte Carlo atyát, hogy részesítse az ilyenkor szükséges szentségekben. A társának már mondanía se kellett, kisietett a szükséges eszközökért, és hamarosan visszatért.

Giovanni pihegve, zihálva, de még eszméleténél fogadta a szertartást, amelyet nem szívesen folytatnak a papok, ám szükség esetén mindig szolgáltatják az erre szoruló híveknek. Most nem kívánt szólni, csak hallgatta, amint az öreg pap előbb feloldozta minden bűne alól, megáldotta, amiért ilyen nagylelkűen viselkedett úgy a leánnyal, mint ifjú vetélytársával, és várt, hogy Giovanni is el tudjon búcsúzkodni a világtól, amely előbb a boldogság küszöbére engedte lépni, majd fukarul megtagadta tőle egyetlen kívánságát.

Bár az efféle világi hívságok távol álltak Carlo atyától, mégis megértette Giovanni utolsó óhaját, habár maradtak további fenntartásai, s nem azért, mert az ifjú, vágyaitól hajtva, éppen azokról feledkezett meg, akik róla gondoskodtak és önzetlenül ápolták. Csak figyelte, hogyan csendesedik el a fiatalember, légzése elgyengül, hogy már-már közelegni vélik a

végóráját, de még mindig nem végezte be. Valami nagyon itt tartotta és ide kötötte, ebbe az idegen városba, ahol azelőtt soha nem járt. Nem volt hihető, hogy éppen most adja fel, amikor mindent jóvá tett, a szeretett lény sorsát elrendezte, maga pedig lemondott minden földi javáról, hogy azzal valaki mást tegyen boldoggá.

Azt nem hitte volna Carlo atya, hogy az ilyen nemes gondolkodás valóságos szentté teszi a földi halandót, de Giovanni nagylelkűsége mélyen elgondolkodtatta.

Giovanni lelke valahol messze járt. Nagyon messze. Míg távolodott földi szenvedései helyszínétől, folyton csak Fernandát látta maga előtt.

A leány nem nézett rá, hanem ő is lebegett valami túlvilági közegben, amelyről nem lehetett volna megmondani, hogy levegő vagy víz, de nagyon könnyű és áttetsző volt. Csupán a hold hatalmas gömbje ragyogott és sugárzott mögötte, míg Fernanda az égi jelenség tükörképét nézte az előtte fénylő víztükörben. Körötte hatalmas virágos ágak lebegtek égi fuvallatoktól mozgatva, míg a víztükörön csillagok visszfénye tündökölt.

Senki nem látta ezt a jelenetet, csupán Giovanni kigyúlt képzelete tükrözte a különös álmot.

Még az atyát sem észlelte, aki pedig teljes készültségben várakozott az ágyánál. A végrendeletet az asztalra helyezte a társa, hogy ott maradjon, bárhogyan is alakul a sorsa a nagybeteg fiatalembernek.

Nem tudta, nem látta, hogy éppen azok imádkoznak most érte a legnagyobb elmélyültséggel, akik ilyen súlyosan megsebesítették. A két suhanc, akiket az inkvizíció

börtönébe vetettek, és későn, de igen megijedtek, mi történhet velük, ha az általuk megtámadott úr meg találna halni.

Nemcsak ők imádkoztak most. Roberto se feledkezett meg róla, habár őt megbocsátás nélkül küldte el Giovanni. Szíve mélyén valahol megértette vetélytársa érzéseit, és arra gondolt, hogy a helyében talán ő se bocsátana meg a másoknak. De aztán mégis elvetette ezt a gondolatot. Édesanyja nem erre tanította, hogy megtagadja a bocsánatot embertársaitól, ha azok erre kérik. Még akkor is, ha nem kérnék, mert konokok és makacskodnak valamiért.

Végül mindenki álomba szenderült. Az idős Carlo atya, a szerzetesek és a palotában Roberto. A megbocsátás fénye érkezett el és szállt le Palermo városára. Mintha a Szentháromság áldása érte volna. Talán még maga Fernanda is megérzett valamit ebből az áldott pillanatból. Mélyet sóhajtva fordult meg az ágyában, mit sem sejtve arról, hogy mi minden nem vár még rá. Egyetlen pillantásáért, amellyel akkor, ott, a templomban véletlenül viszonzta egy ifjú ember rajongó tekintetét. És éppen a gyászos nagypéntek estéjén...

Találkozás a kikötőben

Roberto reggel nyugtalanul ébredt. Atyját se köszöntve a kikötő felé vette az útját. Nem tudta, miért, csak arrafelé kellett tartania. Reggeli sétának is elment volna ez a nem is rövid gyalogút, ám a séta alatt az ember nyugodt és békés szokott lenni, az ő lelke viszont egyáltalán nem volt az. Még mindig zavarta a tegnapi találkozás haldokló vetélytársával, mégse tudott mit tenni ellene. Ha ő nem akar megbocsátani, hát senki nem kényszerítheti rá. Meg is halhat úgy, bűnével megátalkodottan, és akkor önmagára is veszi az érte járó büntetést.

Fernandára is nyugtalanul gondolt. Valóban közölnie kellene vele a szándékát, ám az ismeretségük olyan rövid még, hogy nem sok reményt fűz ehhez. A leány is komolytalannak tartaná, hogy ilyen hebehurgyán belevágna egy életre szóló nagy vállalkozásba, mint a házasság. Az apák ilyenkor megbeszélik egymással, ki mit gondol a fiatalok dolga felől, majd rendszerint próbára bocsátják mindkettőjüket. Nem sokat engedik őket egymás társaságába, s ha igen, akkor is gondos őrizet alatt, a hagyományoknak megfelelően.

Ahogy közeledett a kikötőhöz, hirtelen a delfinek képe merült fel előtte, lelki szemei előtt. Ahogyan boldogan kísérték a hajójukat már annyiszor. Milyen kecsesen ugráltak ki a vízből, majd mennyire vidáman követték őket, a természetnek ezek a boldog révkalauzai, amelyek kivezetik a veszélyes helyekről a hajósokat, nehogy bajba kerüljenek!

Mennyivel könnyebb nekik! Nem kell olyan nehéz döntéseket meghozniuk, mint most neki, élete komoly próbája előtt, amikor esetleg atyjával szembeszegülve is meg kell tennie élete

első szerelmi vallomását. Csupán azért, hogy legalább Fernanda szándékát megtudja. De ha őszinte akarna lenni, márpedig illik, hogy úgy tegyen, akkor azt is meg kell vallania, hogy nagyon szeretné megelőzni Giovanni házassági ajánlatát, nehogy megingassa Fernandát az iránta érzett vonzalmában. A nagy vagyon valóban nagy vonzerő, s ha nem is a leány szemében, de még inkább a szülőkében, akiket ő természetesen nem ismer.

Ahogy a kikötőben botorkálva haladt, egyszer csak ismerős hangok ütötték meg a fülét. Ahogy arrafelé nézett, nem akart hinni a szemének. Két falujabeli, azaz szigetbeli halász beszélgetett egymással, a tőlük megszokott hangoskodó hangnemben.

-És mi lesz, ha nem találjuk meg Robertót ebben a nagy városban? – hitetlenkedett az egyik.

-Talán akad valaki, aki hallott felőle. Vagy Bertoldról, akinek itt hagyhatnánk Maria levelét – bizonykodott a másik.

-Valamit márpedig tenni kell, mert a hajónk hamarosan indul visszafelé. Örülhetünk, hogy elhoztak ide, ahol lennie kell Robertónak.

Ám semmit se kellett tenniük, mert Roberto már futva közeledett, és nagy boldogan megölelgette a két régi ismerőst.

-Beppe! Alessio! Hogy kerültetek ide?

-Mi is hajón, ahogy mindenki, merthogy egy szigetre csak így lehet elutazni – felelt vidámkodva a megszólított Beppe. – Hát te, hogy kerültél épp ide ezen a korai órán, amikor nem is számítottunk rá, hogy megtalálunk?

-Reggeli sétára jöttem. De mondjatok gyorsan valamit az anyámról! Hogy van a kedves Mamma? És hogy van az egész család?

-Éppen amiatt keresünk. Egy levelet bízott ránk, ami neked szól. Át kell adnunk neked. Jól van Maria. Amióta szegény Sandro szerencsétlenül járt, ugyan kevesebbet énekel, de azt üzeni, jól van, miatta ne aggódj!

-Hogy-hogy szerencsétlenül járt Sandro? Mi történt vele?

-A tengerbe veszett. Egy nagy vihar sodorta le az Óriások Sziklájáról. A teste soha nem került elő. A szokásos tengeri szertartással búcsúztattuk.

-És anyám? A család hogyan él meg most?

-Testvéred, Francesco állt be közénk, ő halászik apátok helyett. Anyád meg hímzésekből és csipkeverésből él. Most is hoztunk eladni valót, hátha jobb áron elkel egy ilyen nagy városban. Csak még a vásáros helyre kellene eltalálnunk.

-Ne menjetek sehová! Majd én átveszem és rátok bízom az árát. Tessék!

Azzal tömött erszényt húzott elő az övéből és átnyújtotta a vonakodó földijeinek.

-Ó, hát ez rengeteg! Ennyi nem jár érte.

-Hogy mondhatod ilyet? Csak nem segíthetem az anyámat ennyivel?! Küldök neki még egyebet is, ha velem jöttök.

-Nemigen mehetünk távolabbra a kikötőtől, Roberto – felelte Alessio. – Várakoznunk kell egy hajóra, amelyik idáig hozott, és mostanság indul visszafelé.

-A legszívesebben veletek tartanék, hogy anyámnak segítsek. De most itt kell maradnom, mert nekem is intézni valóim vannak. Mit küldhetek neki, aminek a legjobban örülne?

-Ennyi pénzből még sokáig elélhet ő is, meg a család is.

-Akkor várjatok meg, elfutok a szálláshelyemre, s talán gyorsan vásárolni is tudok számára valamit! – kiáltotta Roberto, majd széleseben elviharzott a palota irányába.

A vásártér is a közelben volt, ott visszafelé megállt és pár holmit vett édesanyja és testvérei számára. Gondolta, hogy nagyobb összeget küld Mariának, de nem akarta, hogy a falujabeliek kísértésbe essenek. Aki szegényen él, abban feltámadhat az irigység vagy a féltékenység, jobb nem kísérteni a sorsot. Talán élő állatot kellett volna, de nem tudta, felveszik-e a hajóra, s hogy mennyi ideig tart a visszaútjuk, azalatt el is pusztulhatnának. Jobb, ha ott, az isolettán vásárol meg magának mindent, amire szüksége van.

Azám! De levelet is kellene írnia, amit bizonyára nagyon vár már Maria. De ha annyira sürgetős a dolga a két atyafinak, akkor nem biztos, hogy jut rá ideje. Inkább arról kérdezi ki őket, ki hogy van, mi újság a szigetekcskén. Csak időben érkezzen még, nehogy addig hajóra szálljanak! Ahogy az imént távozott, ugyanolyan loholva érkezett vissza a kikötőbe. Beppe és Alessio ugyanott várták, ahol előtte elváltak egymástól. Átvették a holmikat Robertótól, és annyi idejük még volt, hogy megigyanak egy-egy kupa bort a kikötői kocsmák egyikében. Aztán már valóban indulniuk kellett. Beszélgetésre, hírek vételére alig maradt idejük. Azt

nem tudták megmondani, mikor térnek vissza legközelebb, de ígérték, hogy mindent rendben átadnak Mariának. Hamarosan indultak is jó szélben, kedvező áramlatok vitték, sodorták őket úticéljuk felé. Roberto sokáig nézett utánuk, amíg el nem tűntek szem elől. A tenger szelídnék látszott. A hátán sebes hullámok futottak, olyanok, amelyek sietősen viszik a hajósokat céljuk felé.

Roberto csak ezután gondolt a levélre. Sietős léptekkel indult a hercegi palota felé, ahol már kerestették. Senki nem tudta, hová távozott kora reggel. Bertold aggódott érte, hátha mégis elment a lányos házhoz nélküle. De aztán mégis arra gondolt, csak nem vetemedik ilyen merészségre, hogy atyja szava ellenére ilyen fontos lépést maga tegyen meg. A fiú még ifjú, de nem meggondolatlan, és vele, akinek egyetlen pillantásától lekushad akármelyik tengerész, nem fog szembeszegülni. Azt nem várja tőle, hogy tékozló fiú módjára a lába elé vesse magát, de azért mégis megérdemelt annyi dorgálást, amennyiben legutóbbi beszélgetésük során részesült. Majd megbékül, és a sorsába is beletörődik, ha nem akarja feladni az eddig elért eredményeit. A herceg udvarában jó dolga lesz, megvárhatja, amíg ő visszatér, hogy magával vigye újabb közös utakra.

Arra nem is számított, micsoda hírekkel tér vissza reggeli sétájáról a fia! Nagyot dobbant a szíve, amikor meghallotta, hogy Maria megözvegyült. Sandro iránt végtelen szánalmat érzett. Ilyen rosszat még ő se kívánt volna neki, pedig vele elég gorombán bánt. Haragot soha nem érzett iránta, akárhányszor visszagondolt arra az éjszakai jelenetre, amikor viszontlátták egymást. A megdöbbenést az öröm érzése váltotta fel, majd az elintézendő

dolog izgalma, hogy neki és fiának el kell hagynia a szigetet. Sandro csak a sziget törvényei szerint járt el, azokat a hagyományokat követve, amelyeket ő is a szüleitől, őseitől tanult. Roberto szerint kakukkfióka volt, onnantól fogva az édesapjának kellett gondoskodnia róla.

Roberto alig győzte sorolni, mennyi újságot tudott meg az isolettáról. Most, hogy visszagondol rá, mégse tudott meg semmi lényegeset, csupán az anyja leveléből derült ki, micsoda sorsra jutott szegény Sandro. Most mindketten az özvegy életén aggódtak elsősorban. Roberto az elsőszülött fiú jogán, akinek az apa halála után kötelessége átvenni annak dolgait. Igaz Sandro elsőszülöttjének már Francesco számított, tehát őt nem üthette ki úgymond a nyeregből a bátyja. Bár túl korai volt a felnőtté válása, ő mégse bánta. Büszke volt a fogásaira, s hogy a bátyja helyett ő is bizonyíthatott.

Bertold fejébe szöveget ütött, hogy Maria azt írta, mehetnek most már az isolettára. Ez komoly lelkiismereti válságot okozott neki. Merthogy a férje helyett most már ő gondoskodhatna róla és gyermekeiről, ám az adott szó az adott szó. Sandro nem oldhatja fel alóla, hiszen már nem él. Természetesen szeretné viszontlátni Mariát, ám ennek komoly akadályai vannak. Igaz, Pietro szívesen látta mindig, szinte fiának fogadta, de az is kérdés, hogy most milyen minőségben látogathatna el oda, ha mégis Mariára hallgatna, nem pedig a Sandrónak adott szavát tartaná meg.

Míg ezen aggályoskodott és tépelődött magában, leszállt az este. Jó, hogy a sziget hajósai még időben indultak útnak, mert baljós felhők közelegtek ismét Palermo felé. Az eget egyre jobban beborították és semmi jót nem ígértek.

Egyértelmű, hogy égiháború közelgett. Nem volt tanácsos semerre sem indulni, akárki is készülődött útra azon az éjszakán. Úgy kavargtak, mint születő csillagködök, amelyekről a szigetlakóknak természetesen fogalmuk se volt, de mindenki aggódva figyelte, mire alakul az

égi jelenség, amelynek közönséges neve mégis csak égiháború. Az égiek mérkőznek meg egymással az ősi hagyomány szerint, mert ők is összekülönböznek időnként egymással. Nos, amit az őseiktől tanultak az emberek, és amitől a papok eltiltották őket, az sokszor nem egyezett, de nem olyan könnyű annak, aki még csak nemrég váltott hitet, azaz keresztelkedett meg. A tiltás gyakran csak ellenállást gerjeszt a lélekben. Főlegesen ad parancsokat az új hitre térteknek, azok akkor is visszatekintgetnek, hátha követi őket valamelyik elhagyott istenség, hogy mégis a régi módra tanítsa őket.

Így volt ez vihar idején is. Bertold Odinra gondolt, aki gyakran szór villámokat haragjában, míg a déli népek Zeuszra, Jupiterre, az egek urára, ahogyan régen nevezte őket a népük. Ezeknek az istenségeknek egykor áldozatokat mutattak be, amit ma természetesen nem tennének az istenfélő népek, de a hozzájuk fűződő félelmek máig élnek a megrettent szívekben.

Odin

Hiába tagadná bárki, ezek a hiedelmek, akár babonák formájában is, de máig élnek. Könnyebben kulcsolódik imára a sok kéz, és együtt igyekeznek lecsendesíteni a feltámadt erőket, amelyekről úgy érzik, csakis ellenük fordultak valamely bűnükért.

A viharos éjszaka sokak álmát elvitte. Roberto aggódott a délelőtti eltávozott falujabeliekért, habár sejtette, hogy még jó időben sikerült elmenniük, a vihar pedig nem tombol az összes tengeren. Talán ők már jó messzire járnak Palermótól, és nem is észlelik, hogy máshol meg

baj van. Lehet, hogy azok a hatalmas hullámok, amelyek itt csapkodnak és az egekig torlódnak, valamint az a szél, amely korbácsolja őket, nekik jó hátszélként jelentkezik, és máshol éppenséggel segíti a szerencsés jegyben születetteket, akik mindig jó szimattal kelnek útra.

Njord

Fernanda is rosszul aludt aznap éjjel. Most nem kellett koncerten énekelnie, és az udvari szabók sem üzentek érte, de ő azért tovább szövögette álmait a csodaszép ruhákról, úri toalettekről, további karrierjéről, meg persze Robertóról, aki most állta a szavát, és nem próbált újból olyan hevesen közeledni hozzá. Becsülte is a jólnevelt viselkedéséért, ám olykor heves érdeklődést támadt benne az ifjú iránt. Elbűvölte a gyönyörű bariton hangja, amely szerinte a legszebb volt, amit valaha is hallott életében. Amióta először hallotta énekelni, már nem tetszettek neki a tenorok. Úgy vélte, a bariton sokkal férfiasabb.

Fernanda csak a nyugtalanító képet mutató holdat látta meg aznap este. A viharfelhők érkezése már mély álomban találta. Ám ez a kép az emlékezetébe vésődött, úgy, hogy képtelen volt elfelejteni még éveken át. Mintha valami baljós jel lett volna, úgy ragyogta be félelmetes fényével az égaját és a tengert.

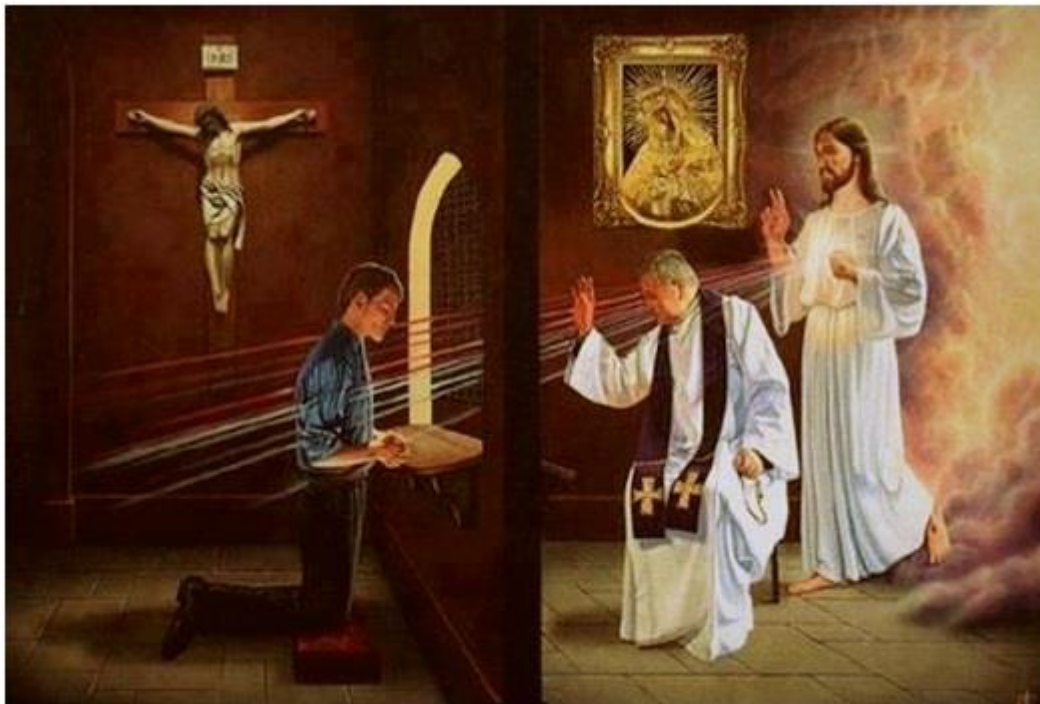
Mint valami fenyegetést, úgy élte meg Fernanda ezt az égi jelenséget. Egy pillanatra arra gondolt, hogy talán az elkárhozott török hajósok lelke küldte ezt a jelet a palermóiaknak. Ők odavesztek, a tenger mélyén nyugszanak, ha ugyan nyugodni tudnak, ám otthon hagyott társaik, rokonaik már forralják a bosszút az ő népe ellen. Ezt a képet látta még egy darabig, majd elmerült egy igen mély álomban, amelyet felébredve tovább szőhetett.

Különös képeket látott. Egy fényes királyi udvarba hívták, ahol ő nem volt ismerős, mégis úgy járt-kelt ott, mintha mindig is ott élt volna.

Egy ismeretlen király fogadta őt mély tisztelettel. A vára közelében kikötő, ahol sok bárka és nagy hajó járt-kelt, hogy majdnem eltakarták előle a tenger vizét. A királyt fényes kíséret követte. Dús növények és különös öltözetű emberek sűrögtek-forogtak arrafelé. Mutatványosok is voltak. Egy szamar hátán majom ült. A szamarat egy gyermek vezette kötőféken. A várba lépcsősor vezetett. Ő, Fernanda azon állva fogadta a király hódolatát. Az övéi közül senki nem volt vele, ezért kissé elhagyatottnak és magányosnak érezte magát. Szívesebben vette volna, ha a családjából elkíséri valaki, de most valamiért erre gondolni se lehetett. Csak peregtek, peregtek az álom képei, mintha valaki mesterségesen hajtotta volna őket. Ő egyik ámulatból a másikba esett, annyi minden történt vele.

Egyszer csak hirtelen váltás szakította meg az előző képet. Egészen máshol lelte magát, most meg emiatt aggódott. Hogy tűnhetett el az iménti várkastély, s annak kapujából a király úr?! Ám nem sokat töprenghetett rajta, mert újabb képek bukkantak fel előtte, akárha a semmiből kerültek volna elő. Most egy ifjú embert látott, amint szent gyónását végezte, és egy pap előtt térdepelt. Mindez olyan ismerős volt a számára, pedig tudta, hogy idegen férfiről van szó. Nem értette megint, hogyan kerülhetett ő ilyen helyre, s hogy éppen akkor, amikor valakinek az egyik szentséget szolgáltatja a tisztelendő úr. Ohó! Most egy pillanatra Carlo atyát vélte felismerni a papban. Tudni vélte, amit voltaképpen nem tudott, de álmában nem szólhatott egy szót se. Olyan helyre tévelyedett, ahol semmi keresnivalója nem volt.

A fiatalemberre mennyei fényt bocsátott valaki. A pap háta mögött állott, kezét áldásra emelte, és a belőle kibocsátott fénysugár mintha az atyán keresztül hatolva jutott volna el a szent gyónás közben az ifjúra. Jézus Krisztus állott a pap megett, ám különös módon a falon is látható volt a képe, ahogyan keresztre feszítve függött, ahogyan mindig is tanultuk, és így

ábrázolva láttuk templomokban és az egyszerű otthonokban is. Ám az atya mögött az Ő szent lelke sugárzott, és éppen arra a fiatal úrra, aki valahogyan ismerős volt Fernanda számára, de az álomban nem tudta azonosítani sehogyan sem. Ő volt az, a Megváltó Krisztus és a Gyógyító Krisztus, aki mindnyájunkat segít, amikor bajban vagyunk és hozzá fohászunk. Fernanda álmában ösztönösen imádkozni kezdett, és úgy érezte, hogy akiért imádkozik, annak most nagyon jólesik ez a hirtelen jött lelki segítség.

Minden ragyogott és fénylett, olyan tiszta égi fényben, ahogyan azt soha nem látta és nem is képzelte volna. Úgy érezte, hogy az előbb látott fénysugár most nem a papon keresztül sugárzik az ismeretlen ifjúra, hanem rajta, Fernandán át, aki különös áldásban részesült ezáltal. Aztán elmerült az álom ringatásában. Nem is észlelte, milyen fenyegető fellegek tornyosultak szeretett városa fölött. Csak álmodott és lebegett, és már nem is törődött a körülötte dúló érzelmi viharokkal, amelyek később őt is érinteni fogják.

43.

Áldás

Giovanni aznap éjjel visszaadta a lelkét a Teremtőjének. Boldog volt, mert egy imádság erejéig összekapcsolhatta a lelkét a Fernandáéval, aki öntudatlanul is vele tartott azon az úton, mely az ifjút visszavezette a neki kijelölt úton. Hogy ez hogyan történhetett, azt senki nem tudja, s nem is igazán kell megérteni, fő, hogy a két fiatal közösen részesült egy égi áldásban. Giovanni, mert derekasan megküzdött életéért, majd a megbocsátás fényében részesülve megtisztult, utolsó üzenetét elküldhette az ismeretlenül is szeretett Fernandához, a leány pedig ugyanúgy részesült a szentségekben, mintha maga is jelen lett volna ezen a nem-földi ceremónián.

Carlo atya végig Giovanni mellett volt. Miután feladta neki az utolsó kenetet, a fiatalember megnyugodott. Életjelet nem adott magáról, de a lelkét se lehelte még ki. Mintha várt volna valamire, vagy valakire. Aztán az éjszaka közepén a cellát beragyogta valami földöntúli fény,

melyet azelőtt még nem látott senki, pedig szent helyen történt, ahol nem illik csodálkozni semmilyen földöntúli jelenségen. Carlo atya felriadt szunnyadozásából. A nagy fényességtől szinte megriadt. Lelkét ámulat és csodálkozás töltötte el. Ha más mondja el neki, talán kételkedik a szavak igazában, de ez a jelenség megerősítette hitében, hogy amit látott, az egy lélek távozásának és az őt kísérő angyalok fényességének a képe volt. Ritka tiszta lelkeknek jut ki az efféle visszaút. Carlo atya megnyugodva konstatálta magában, hogy mindent a maga rendjén végzett el, ahogy lelkiismerete diktálta. Sajnálta Giovannit, hogy nem lehetett segíteni rajta, de az is tudatosult benne, hogy az eltávozás az ő szándéka szerint történt. Már mindent elrendezett, s bár ifjú ember volt, mégis olyan bölcsen rendelkezett és hagyatkozott, ahogyan csak egy bölcs öregember lett volna képes.

A cella ablakát megnyitotta. Óriási telehold képe ragyogott be rajta. Szinte hihetetlen, mekkora volt a tányérja. Csak állni látszott ott, az égen, mintha Giovanni halála óráját akarta volna rögzíteni valahogyan. Ám ez is csak egy darabig tartott így. Az éjszaka fényeit lassan valami derengés váltotta fel. Közelgett az új nap, és neki, Giovanni utolsó lelki atyjának gondoskodnia kellett mindenről, amit a haldokló fiatalember reá bízott.

Lassan felkelt, hogy kissé megmozgassa tagjait. Még mindenki aludt. A társa is, aki vele együtt Giovanni cellájában virrasztott. Azazhogy virrasztás közben elaludt, így nem is láthatta azt, amit Carlo atya látott. Az öreg pap felébresztette társát, betakarta a halottat, imára kulcsolta a kezeit, majd mindketten kiballagtak, hogy egy kis friss hajnali levegőt szívjanak. A viharfelhők már rég széjjeloszlottak. A rendház kertjében friss esőillat terjengett. A vihart ők is átaludták. A rigók és pacsirták már kezdték reggeli dalukat. Az első hajnali zsoltárt ők énekelték. Giovanni tovaszálló lelke bizonyára gyönyörködött benne.

44.

A visszaút

Ha földi ember látja, bizonyára nem hiszi el, miféle bizarr tájakon utazott most az égi vándorral lett megboldogult lélek. A hold benne óriási gömbként tündökölt, körötte különös légáramlatok fodrozódtak és gomolyogtak, megszagatva a most csillagtalan eget. Mintha a Hold és a Föld egyszerre lettek volna születőben, és a változások, melyek ezt övezték, mégis kékes fénybe burkolták volna őket. Semmi tűz, semmi anyagias változás, csak ez a földöntúli kékes fény, amely Giovanni lelkét elragadta. A lelke röpült és igyekezett abba az irányba, ahonnan ezt a fényt születni látta. Tudta, hogy neki is arafelé kell igyekeznie.

A föld felszíne mintha furcsán barázdálódott volna, amint az égi erők felhasogatták. A völgyekben ködszerű gomolyok keringtek és rakódtak le. Nem lehetett látni, hogy víz vagy születőben levő felhők azok. A Hold felszínén sem lehetett látni a krátereket, ahogy máskor. Redőzött volt, fagyos, akár egy fagyaltgombóc. Csupán egyetlen energiaörvény forgott és surrogott, mélyült rajta, hogy a szem kereste, merre tud tovább lefelé hatolni a nagy sziklatestbe, amelynek a Holdat ismerjük.

A Földön nem voltak városok, de Giovannit ez most nem érdekelte. Mikor a testet elhagyja a lélek, a mögötte maradtakkal már nem lehet sokat törődni. Levetette porhüvelyét, és elindítják egy olyan útra, amely lelkesedéssel tölti el az egész megmaradt valóját. Olyan utazásban van része, amely magával ragadja, újabb világrészekkel ismerteti meg, s mindez olyan gyorsan történik meg vele, hogy csak ámul a váltásokon. Gyors villódzásokkal

váltakoznak ezek, és övé lesz a száguldás élménye, amely fiatal embereknek különös örömet okoz.

Giovanni száguldott hát, ahogyan a lelke távolodott a földtől. Ám egyetlen pillanatra mégis visszanézett, és egy öregasszony képe villant be előtte, aki megszólította őt, amikor a templomból nagypéntek estéjén kilépett. Akkor alig értette, mit mondott neki, de most szinte felerősítve hallotta azt a reszketeg hangot.

A földön ült, az ölében egy csörgődobot tartott, ki tudja, miért, hiszen akkor tilos volt mindenféle zene. Mintha koldulni akart volna, mégse úgy viselkedett. Giovanni után szólt:

-Vigyázz magadra, édes fiam! Ne tedd azt, ami után most annyira sietsz! Fogd vissza a lépteidet! Légy óvatos, mert valami nagy veszedelem leselkedik rád!

Giovanni akkor szinte ügyet se vetett rá, pedig mindig figyelmes volt az öregekkel. Csak ment tovább nagy feldúltan, mert Carlo atya nem akarta fogadni őt, és a céljával sem értett egyet. Nem ígért neki semmit, sőt le akarta beszélni esztelen vállalkozásáról. Arról, hogy akár az ő segítségével, akár anélkül csak úgy rárontson egy ártatlan leányzóra, hogy aztán máris vigye magával távoli szülőföldjére.

Mennyire igaza volt akkor Carlo atyának! És még inkább annak az egyszerű öltözetű öregasszonynak, aki a földön kuporgott, és semmi mást nem akart tőle, csak figyelmeztetni, mert úgy látta, hogy Giovanni a vesztébe rohan. S vajon honnét tudta, hogy őrá veszedelem leselkedik? Most ismét ezt a vénasszonyt látta, finoman ráncolt arcával, fáradt tekintetével. Akár egy jótékony öreg tündér. Bizonyára az is volt, csak ő nem hallgatott rá. Ha csak egy kis időre megáll, hogy megkérdezze, miért beszélt hozzá ilyen furcsán, a támadói addig másfelé tértek volna Palermo kacskaringós utcáin. Ő pedig békességgel hazatért volna szálláshelyére,

és palermói jelenlétével senkinek nem okoz olyan bonyodalmat, mint ami aztán körülötte támadt.

Mennyire elvakult volt akkor is, amikor már halálát közeledni érezvén egyoldalúan Fernandára végrendelkezett! Illett volna megemlékeznie az őt ápoló szerzetesekről is. Talán majd Fernanda megteszi helyette. Vagy az édesanyja, akinek most annyi bánatot okozott óvatlan viselkedésével. Nos, ezek miatt nem is annyira aggódik, hanem a kasztanyettás öregasszonyról nem szabad megfeledkeznie. Ha ennek az utazásnak a végén a Mindenható elé kerül, nem felejtkezik meg róla, hogy közbenjárjon az érdekében. Ha lehet.

Most megint a holdat látta, ám ezúttal megfogyatkozott állapotában. Úgy, ahogyan a földről látta sokszor, vastag felhőrétegtől körülvéve. Megint a mögöttes értelmet kereste. Vajon mit jelentenek ezek a jelképek? Mit próbálnak sugallni neki, az éppen visszafelé tartó léleknek, aki bevégezte földi útját?

45.

Különös képek

Nem sokkal később egészen másfajta tájat látott. Vulkán és lemenő nap vagy a felkelő hold, melynek ragyogása most azonos volt a vulkán vörös fényével. Kísérője ennyit súgott oda neki: Stromboli. Kísérteties volt ez a fény, valami pokoli erő sugárzott belőle. Most, hogy hallotta a hangját, tudatosult benne, hogy nincsen egyedül. Valaki hangtalanul követi lépteit, vagyis inkább a szárnyalását. Testének súlya már nem volt, csupán a lebegés vitte tovább még magával.

Különös vulkán volt ez. Tanulmányai során már megismerkedett vele, de most, ezen az utolsó földi, azaz föld utáni létben szívesen röpülte körbe, hogy egészen közelről megcsodálja, ami a belsejében játszódott. Akár a görögtűz, csak úgy szórta a szikrákat, füstölgött, nagyokat fújt, aztán lávát röptetett a levegőégre. Aki nem félt tőle, annak ez játékos vulkán volt, igen változatos égi műsorral. Testvérei, a tőle nem messze elhelyezkedő vulkánok aludtak, s csak ritkán követték a Stromboli műsorát.

A lemenő nap fénye aranyhidat varázsolt a tengerre, de fénye inkább vészjósló volt, mint ígéretes. A Lipari-szigetek visszatükrözték és csendesen feleltek neki. A vulkán fölött fellegek gyülekeztek. A vöröslő ég aljáról minden tengerész és tengerparti nép tudja, hogy másnapra

csúf időt jósol. Ez most is sejthető volt, habár egészen biztosra csak a legöregebbek merik állítani. Velük fölösleges vitatkozni, mert előbb-utóbb úgyis kiderül, hogy ők tudták jól. De ha már ilyen biztos előrejelzést kaptak az emberek, akkor kár volna ellenkezni velük. Ők az emberiség nagy könyvtára, amelyben minden lényeges tapasztalat elfér, ám ha te azt állítod magadról, hogy náluk is jobban tudod, balga fejjel megérdemled, ami aztán következni fog.

Giovanni égi útja, azaz röpte még nem ért véget. Mintha végleg el kellett volna búcsúzkodnia egykori lakhelyétől, jutalomképpen csodálatos tájakon utaztatták végig.

Utána intett egy rózsaszín delfin, valahol a föld túlsó felén. A kedvéért kiugrott a vízből, hogy különleges színű testét megmutassa neki: no lám, itt éltél, és ilyen mégse láthattál!

Mintha mosolygott volna Giovanni ámulatán. Csak szelte aztán a vizet, hogy egy utolsó fröccsenéssel eltűnjön a nagy folyam fenekén, ahol élt. Fölötte ragyogott a kék ég, ez tükröződött a víz felszínén is. Ő is üzent valamit a távozó ifjúnak, s hogy mit, az már nem tartozik ránk. Egy megboldogult ifjú, és egy szép színes delfin, ahogyan sugallta utána a boldogságot, melyre rászolgált földi útja végeztével.

Gyönyörű virágos rét intett utána. Egy pillanatra átsuhant a lelkén egy érzés, amelyet most már végleg el kellett hagynia: ők ketten is sétálhattak volna azon a szépséges réten Fernandával, de aztán ahogy jött, úgy el is múlt a gondolat. Jutalomutazáson volt, amelynek minden mozzanata lényeges, fontos és szépséges volt. Most erre kellett figyelmeznie, nehogy elmulasszon valamit belőle, mert ezeknek a képeknek nyilván szimbolikus értelme

volt. Ha először nem is érti meg, elraktározza későbbre, amikor talán, mintegy sugallatra, egyetlen pillanat alatt villan be a kép, s aztán a valódi értelme, melyet meg kellett fejtenie.

A virágok csak hajladoztak a szélben, a fű közt. Játszadoztak és csilingelő harangocskákra emlékeztető kelyheikkel még tartották a hajnali harmat pár cseppecskéjét. Szellőrózsák lengedeztek egy vén tölgy alatt, hófehér fényt árasztottak, ahogyan a napsugarak végigsimították őket. Aztán ők is tovatűntek valahol a messzeségben...

Magányos szikla állott a tengerben. A tetején ház, amely végtelen magányban létezett ott, mindentől és mindenkitől elhagyatottan. Senki nem tudja, lakói mikor költöztek oda, s hogyan tudtak felmászni a tetejére, sőt még házat is építeni rá. Honnét az építőanyag? Honnét a munkáskezek, amelyek szorgosan megépítették azt a talán Istennek szentelt építményt, ahová elvonulhattak a nagy viharok és a világ elől? Valahogyan mégis megéltek, bármilyen igénytelenek lehettek is. Lehet, hogy jótékony halászok juttattak nekik a fogásukból, hogy aztán buzgó imák kísérik haza őket végig az útjukon.

Milyen különös élet lehet az ott, fenn, valódi elvonultságban a világtól! Nem mindennapi emberek vállalkozhatnak rá. Ha teszem azt az őket látogató hajók hosszabb ideig nem jutnak el hozzájuk, talán éheznek aközben? Nos, a remeteélet velejárója a gyakori böjtölés. Meg a buzgó imák, tűnődött el Giovanni.

S vajon milyen lehet ott, fenn, a szikla tetején, amikor körülöttük tombol a tenger? Félnék-e tőle, hogy egyszer majd elborítja a kicsiny szigetet is a hatalmas vízáradat? Vagy annyira

bíznak a jó szerencsájükben, vagy még inkább a Mindenhatóban, aki a kegyelmébe fogadta őket és ilyen különös lakhelyet biztosított a számukra?

Giovanni lelke még mindig ekörül a kicsiny sziget körül forgolódott. Talán neki is efféle helyet biztosít majd az Egek Ura, ha ez az útja is nyugvópontra talál? Senki sem tudhatja, senki nem láthatja előre a sorsát.

Bizonyára vannak olyanok is, akiknek még ennyi hely sem adatott meg földi életükben, mint ez a Kicsiny Stromboli, a nagy tűzhányó kistestvére. Maga a léte is csoda, hogy nem mállott szét a fel-felcsapódó hullámok erejétől ez az omlatag kinézetű kőtömb, ahol legfeljebb egy-két fa él meg, ha ugyan voltak jó szelek is, amelyek azok magvait idehordták, hogy legyen némi árnyék is a tűző nyári napsütésben. No, és akkor hogyan vészelik át a nehéz időket, amikor egyetlen szem eső nem esik, hogy az ott feltehetőleg létesített ciszternájuk megtelhetne vízzel?

De mit is töprengjen efféleken Giovanni, aki már levetette a földi élet terhét, megszabadult nehéz sebeitől, fájdalmaitól, és többé már nem kell őt ápolni?! Inkább gyönyörködjön a végtelen kék tenger csodás színében, amelyet talán nélkülöznie kell odaát a Nagy Fehérségben!

A delfinek bizonyára meglátogatják ezt a helyet is, hogy kedves csipogásukkal valami vidámságot hozzanak az elmélyült gondolatok világába. Felbukkanásuk egyúttal jelzi a nagy halrajok érkezését is. Ha élnek odafent halászni tudó emberek, olyankor társulhatnak a kis

tengeri barátokhoz, akik akár feljűk is terelhetik a halcsapatokat. Vajon barátkoznak velűk azok az emberek? Elfogadják, hogy segítenek nekik a halászatban?

Talán vannak olyanok is, akik űgyet se vetnek rájuk, bár ritka zord embernek kell lennie annak, aki ilyesmire vetemedik. Mennyivel élvezetesebb játszani a náluk önként jelentkező állatokkal, hogy aztán búcsút vegyenek egymástól!

Most hatalmas vízésés fölött vitt el az útjuk. Még abban a magasságban is hallani lehetett az óriási víztömeg dűbörgését. Surrogott a víz, a cseppjei mintha egymást mosták volna még tisztábbra. Az egész őserdő beleremegett, amely körbevette ezt a természeti jelenséget. Még belegondolni is veszélyes, milyen lehet azoknak a lényeknek, amelyek ennyire közel merészkednek hozzá. Pedig nemcsak a folyam partján állnak fák, hanem még a meder közepén, épp a zuhatag közelében is élnek társaik. Hogyan tudnak megkapaszkodni egy ekkora erő ellenében? Vajon a szikla tartja őket, vagy ők tartják a sziklát, hogy ne mozduljon ki alóluk?

Micsoda bizarr gondolat! Hát persze, hogy egymást tartják. Ahogy az emberpár is, egymás kezét fogva egy életen át. Megtartják egymást, mert ez a törvény, és mert erre eskűdtek a templomban Isten színe előtt, ahogyan ő is szeretett volna Fernandával, ha módja van találkozni vele és meggyőzni, hogy ő a megfelelő társa neki. Ő óvta volna minden bajtól, veszedelemtől, és gondoskodott volna minden igényéről, s ha Isten is úgy rendelte volna, születendő gyermekeiről is.

Aztán úgy adódott, hogy módjában állott gondoskodni Fernanda sorsáról, anélkül, hogy feleségűl kaphatta volna. Ezzel talán dacolt a sorsával és a Mindenható akaratával, mely végűl is akadályt gördített az útjába – egy, a szavával ellenkező pap személyében, majd két

kötözködő suhanc felhasználásával, akik, akkor úgy hitte, véletlenül akadtak az útjába, hogy aztán beteljesítsék a sorsát. Ez lett a vége annak a különleges álomnak, amelyben annyira hitt! És most viszik, röpítik, egyre sebesebben, hogy eltávolodjon eredeti céljaitól, álmaitól és mindazon tévelygéseitől, amelyek az ember földi útját jelzik. Most, ha megkérdezik, még mindig visszafordulna, ha lehetne, és ugyanúgy elébe menne a sorsának, mint ahogy pár napja tette. A haláltól se félne, ha tudná, hogy megkaphatja Fernanda kezét.

De vajon a leány is azt akarná? Ez az, amit nem tudott, és most se tudja. A kísérője most újabb fordulattal máshová vitte. Nyilván, hogy hagyja már el ezeket a földies gondolatokat, melyeknek többé semmi értelme nincs.

Vajon mi egyebet tud még mutatni neki, ami eltérítheti eredeti szándékától? Hiszen akár ennek a zuhatagnak a fenekén is végezhetné, ha ő is olyan merész életet vállal, mint azok a fák és bokrok odalent, a meredély széléhez egészen közel! De vajon ki várná el tőle, hogy ekkora veszélyt magára vegyen? Ha valóban ez lett volna a földi küldetése lényege, akkor Isten bizonyára őt se embernek teremtette volna, hanem egyéb élőlénynek, nálánál tudatlanabbnak, ösztönösebbnek, s talán még visszafogottabbnak, mint akkor este mutatkozott abban az ismeretlen városban, ahol – most már tudja – a két gyereke ember idegen betolakodónak tekintette őt. Azért mentek neki, mert úgy tudták, hogy a város az övék, az idegenek ott betolakodónak számítanak, hát térjenek ki az útjukból!

Mennyivel egyszerűbb volna minden, ha az emberek ugyanúgy értenék egymást a gesztusaikból, a mozdulataikból, ahogy a szavaikból! Igaz, a szavakat se érti mindenki, mert

hiszen nem is ugyanazt a nyelvet beszélik mindenhol. Még a más faluban élők is másként beszélnek, máshogyan ejtik a szavaikat, másképpen ragozzák az igéket, mint a városiak. Ők ott vannak otthon, tehát ezen az alapon ők is szabják meg, hogyan illik arrafelé beszélni. Az idegen földön élők meg mások számára érthetetlen, zagyva nyelven beszélnek, hogy beleszédül az ember feje. Épp úgy, ahogyan a bábeli zűrzavar óta beszélniük kell.

Az állatok nyelvét meg végképp nem érti senki. A delfinek is beszélgetnek egymással. Füttyögetnek, akár a madarak, mégis másként. Ők mindent el tudnak mondani egymásnak ezekkel a füttyjelekkel. Szólnak az emberekhez is, de azok nem értik meg a beszédjüket. Talán barátságot is éreznek irántuk, de szavak nélkül mégsem igazi a barátság. A jóbarátok mindent meg tudnak beszélni egymással, akármilyen bújukat-bajukat megosztják a társaikkal, akiket valamiért melléjük rendelt az Isten.

Ámbár az is lehet, hogy a delfinek meg, velünk ellentétben, nagyon is értik az emberek szavait. Akár a gorombaságaikat is. És ha akadna olyan otromba ember, aki bántani merné őket, akkor is van annyi előnyük a kedves tengeri lényeknek, hogy gyorsabban el tudnak úszni a veszedelem színhelyéről, mint az ember. Mire rájuk támadnának, ők már rég eltűntek a tenger mélyén.

Ha neki is lett volna ilyen érzéke, mint a delfineknek, akkor talán ő is elkerülhette volna a végzetét. Márpedig neki is volt erre lehetősége. A kísérője most a földön kuporgó öregasszonyra emlékeztette, aki fenszóval tudatta vele, milyen helytelen úton jár. Csupán élnie kellett volna a felkínált lehetőséggel. Most utólag nem mások adottságai után kellene sóvárognia, hanem arra figyelmeznie, mennyivel könnyebb annak a dolga, aki nem fogja be a

fülét, és nem viselkedik süket módra, amikor az őrangyalai, akiknek földi hangjuk nincsen, mégis olyan erősen kiáltoznak: Ne tedd! Ne menj arra! Kerüld ki a veszélyt!

-Tényleg te voltál az, annak a vénasszonynak a képében, aki figyelmezteti akartál? – kérdezte hirtelen Giovanni elképedten.

-Valahogy úgy. Annak az öreg nőnek a hangját tudtam kölcsönözni rövid időre, hogy számodra is érthető módon szólaljon meg az égi sugallat – felelte Ő, akinek nevét mi nem tudhatjuk, és Giovanni is csak később ébred majd rá, micsoda égi személy részesítette abban a kegyben, hogy a védelmébe vegye.

Még tovább szálltak a föld fölött. Most békésnek tűnő, szépséges tengeri táj terült el alattuk. Egy tengerszorosban nyugodni látszott a tenger.

-Ez meg miféle hely? – kérdezte Giovanni.

-Veszedelemes – felelte Ő. – Ha most tekintesz rá, semmi nyugtalanítót nem látsz rajta. De látnád, amikor feltámad a tenger, és a két part egymás ellen acsarkodik!

-Akár Szkülla és Kharübdisz? – kérdezte hirtelen Giovanni.

-Pontosan. Sok hajós veszett már oda, amikor nem jó időben kísérelték meg az átkelést kettejük között.

-És valóban két szörnyeteg lakik ott, közöttük rejtőzködve?

-Azt majd eztán tanulod meg, fiam – szólott csendesen Ő. – Sok veszedelem van a földön, de ti soha nem akartok tudomást venni róluk. Mindig azt hiszitek, hogy a Világegyetem törvényei épp csak rátok nem vonatkoznak. Hogy nektek nem muszáj odafigyelni egy, a földön kuporgó öregasszonyra, aki tanulatlan létére mégis sokkal világosabban látja, mi a helyes, mint ti, akiknek módja volt tanulni, a tudományokban képezni magatokat.

-Valóban süket módra viselkedtem – szomorodott el Giovanni. – Hiszen a megoldás és a segítség csak egy karnyújtásnyira volt tőlem.

-Valóban viselkedhetél volna okosabban is. Ahogyan a Napkeleti Bölcsek, akik hagyták magukat vezetni egy csillagtól, amely aztán elvitte őket a Kisdédhez, hogy méltóképpen imádhassák. Ahogyan az neki kijárt.

-Most már valósággal szégyellem magamat botor viselkedésem miatt – szólott Giovanni. – Ostoba voltam és kapkodó. Épp arra nem figyelmeztet, amire akkor a legjobban kellett volna. De hogyan tehetném jóvá?

-Azt majd megtudod, ha az elé vittelek, aki mindnyájunkat megítél.

-Soká tart még az utunk?

-Épp addig, ameddig kell. Addig is figyelj jól! Úgy, ahogy nagypéntek estjén is kellett volna.

Ismét hirtelen váltással villant Giovanni előtt a kép. A végtelennek tűnő őserdőben egy kicsiny madárka szárnyalt és hosszú csőröcskéjével gyűjtögette a nektárt maga és fiókái számára.

-Ez meg miféle madár? – csodálkozott rá Giovanni. -Még mindig a földön járunk?

-Igen. Ezt a földrészt még nem ismerik a tieid. Csak eztán fognak odatalálni. Igaz, akkor se süli sok jó belőle. A madár neve kolibri. Amilyen kicsiny, olyan ügyes.

-Te látod a jövőt? – ámult el Giovanni.

-Azt is – felelte Ő a legteljesebb nyugalommal.

-De nézd csak! Vannak olyan földrészek is, amelyek csak most vannak születőben. Veszedelmes helyek, ahová nem mindenki merészkedik el puszta jókedvében. Csupa kráter az egész, mégis vannak élőlények, amelyek ott telepsznek meg. Ők nem félnek hallgatni az Úrra, aki oda vezérelte az útjukat.

-S ha újból kitör a vulkán, akkor ezek mind elpusztulnak?

-Egy részük igen, de vannak, amelyek túlélnek a veszedelmet. Ők az előfutárok. De vannak olyanok is, amelyek hagyásfának, magányos életre vannak kárhóztatva.

-S valóban? Ők már az életük során is el vannak kárhóztatva?

-Nem egészen. Van, aki büntetésből veszi magára az ilyen sorsot. Mások magányos bölcselkedésre használják, ahogyan az imént látott szikla tetején élők is, szinte teljesen elzárva a világtól. Nekik szükségük van a csendre, a magányos elmélyedésre valamiben, amiben azelőtt nem volt módjuk élni.

-És most nekem is ez következik? – kérdezte kissé szorongva Giovanni.

-Csak ne aggodalmaskodjál! – felelte Ő. – Aki a sorsod felől dönt, az a legbölcsebben fogja tenni.

-Isten! – kiáltotta Giovanni. – Hát akkor most Őelé viszel!

-Nem viszlek, fiam. Te akarsz odajönni magadtól. És a lelked is a te szándékod szerint röpül.

-Bárcsak már ott lennénk! – sóhajtotta Giovanni, azaz a lélek, amely belőle kiszállott, és most szabad akarata szerint emelkedett, egyre magasabb régiók felé.

Alattuk állott a magányos fa, amelyet a lemenő nap fénye világított meg.

-Lám, ő sincs egészen egyedül! – gondolta Giovanni. – Hiszen körötte dús búzamező, fölötte pedig a most rózsás fényben játszó fellegek, amelyekről a nap fénye vörösen tükröződik.

S azzal a két szabad lélek, Giovanni és Ő, akit nem szabad néven neveznünk, folytatták tovább égi útjukat, amely úgy tűnt, hogy Giovanni számára ismeretlen. Pedig hányszor járta már be, annyi élete során, jobban mondva annak végeztével, ahányszor csak égi küldetésre ment, azaz szállott!

Bertold útra kel

Bertoldot hamarosan népes kíséret fogadta, Palermo hálás népe. Még eltartott egy ideig, amíg körbefutott a hír, miszerint Bertold akarata futamította meg a kísértethajót, amely egyenesen Palermo kikötője felé tartott. Marasztalták volna, hogy maradjon velük, hátha az oszmán hajóhad ismét ellenük indul újabb flottával. Ahogyan a halott Pedrinho hajóját a törökök ellen irányította, az is varázslatosnak tűnt a szemükben. De hát, ha nem akar maradni, legalább egy sor vidám táncdal mondta köszönetet és búcsúztak el tőle. A saját hajója népe is türelmetlenül várta már, és ugyanolyan vidám ünneplésben részesítette, mint a szigetlakók.

Robertónak nem engedte meg, hogy vele tartson, sőt azt sem, hogy kikísérje. A palotában búcsúztak el egymástól, azzal a meghagyással, hogy a fiú köteles szorgalmasan tanulni, a hercegi palota rendjéhez alkalmazkodni, és a lányok helyett a hárfával foglalkozni. Bertold azt is megtiltotta Robertónak, hogy az isolettára menjen valamelyik oda tartó hajón. Erre nézve majd ő, az apja fog rendelkezni. Természetesen tudta, hogy a fiú szeretne gondoskodni az anyjáról és a testvéreiről, és ezt a Mariának küldött zacskó pénz egyelőre meg is oldotta. Ám a visszatérést egyelőre ő maga se tudja, de miközben visszafelé tart üzleti útja után, ki fogja gondolni, úgy, hogy mindenki számára ideális legyen.

A fiút a herceg gondjaira bízta, aki természetesen szívesen vállalta ezt az atyai feladatot. Az ajándék hárfája izgatta fia fantáziáját, és mielőbb szeretne megkezdeni a tanulmányait Caserta mesternél.

A Njord hamarosan kifutott Palermo kikötőjéből, és egyenesen kelet felé vette útját. Épp arra, amerre a török hajóhad, mielőtt a végpusztulásba ment azon a vészterhes napon. Most azonban derült volt az ég, minden szép jövőt jósolt, és ebben senki nem kételkedett. Volt, aki sírva integetett Bertold után, míg mások vígan lengették zsebkendőiket vagy ropták a tarantellát, hogy csak úgy porzott alattuk a föld.

Senki nem tudja már, mikor kanyarodott be a Njord, hogy aztán elveszítsék szem elől, annyira beleélték magukat a táncos búcsúzásba, de egyszer csak nem látták már többé. Akkor a táncmester leintette a táncot, a zene elhallgatott, és a következő intésre mindenki hazafelé vette az útját. A rögtönzött ünnep véget ért, néma csend borult a kiürült kikötőre. Már amilyen csend egy déli nép kikötőjében lenni tud. A szó és a heves gesztikuláció sose hagyja el őket. Mindig van alkalom egy kis csatarára. Aki nem ismeri őket, az nem is tudja róluk, hogy képtelenek halkan beszélni. A hangos szó náluk nem veszekedés, még csak nem is civakodás, csak köznapi párbeszéd.

Roberto szívében egy kis úr támadt. Annyira megszokta már komoly szavú apját, hogy szinte hiányzott a számára még mindig idegenes beszéde, az egyszavas utasításai, és hát persze bölcs magyarázatai is, amikor őt tanította mindarra, amit élete során tapasztalt. Azt nem gondolta, hogy most nem lesz mit csinálnia, csak másfajta napirendre kellett áttérnie. A koránkelést megszokta, ám a palota népe épp ellenkezőleg. Ott nem illett másokat zavarnia korai órákon, így hát nagy sétákat tett a palota kertjében. A várost inkább kerülte, hogy be tudja tartani apja kérését, azaz ne találkozzék Fernandával, csak ha zenélni, énekelni tanulnak együtt.

Napjai aztán rutinszerűvé váltak. Úgy az énektanulásban, mint a hárfázásban könnyen haladt, és a herceg azt is engedélyezte neki, hogy hatalmas könyvtárából könyveket vegyen magához. Ezekből még több ismeretet szerzett, és egészen különös régi könyveket, fóliánsokat is talált, amelyekhez időnként segítséget kellett kérnie. Voltak számára ismeretlen nyelven írott munkák, s mivel sok kérdése volt, a herceg megbízott egy tudós embert, aki Robertót onnantól fogva megtanította a keleti nyelvek némelyikére is.

Mivel egyelőre nem készültek koncertre, Fernandával nem kellett együtt próbálnia. Híreket se vett róla, ezért nem is értesülhetett a lány különös szerencséről. A ferrarai fiatalembert a szerzetesek temették el, egyszerű szertartással, annak ellenére, hogy Fernanda családja jelentős összeget ajándékozott a rendház számára, épp erre a célra. A barátok szívükbe fogadták és szánták az ifjút, a vele járó költségeket bőségesen fedezte az az összeg is, amit a ruhájában találtak. Az özvegy édesanyja nem tartott igényt rá, hogy a ruháin, személyes holmiján kívül bármit is visszaszolgáltassanak neki, sőt ő is kegyes adományt tett a rendház számára.

A két suhanc az inkvizíció börtönében senyvedt, még mindig ítéletre várva. Alaposan ki akarták vizsgálni az ügyet, ami így jócskán el is húzódott. Nem sokan sajnálkoztak a sorsuk fölött, mivel nagy gyalázatot hoztak a városra Giovanni meggyilkolásával.

Fernanda válaszut előtt

Fernanda élete alaposan megváltozott. Neki ugyan nem volt kedve elfogadni a számára mindvégig ismeretlennek megmaradt Giovanni adományát, de a szülei kapva-kaptak az alkalmon. Egy darabig haboztak, mit fognak a városbeliek gondolni Fernanda felől, de aztán győzött a józan ész. Inkább irigyeljék őket és gyanúsítsák a leányukat, akire egyébként mindig gondosan vigyáztak, ezt bárki tanúsíthatja. Azt utólag sajnálták, hogy Giovanninak nem volt ideje megkérni Fernanda kezét, mert akkor talán a nemesi címet is örökölte volna tőle. E tekintetben nem rendelkezhetett róla Giovanni ifjúúr, tehát minden Fernandán múlt, mikor mehetnek Ferrarába, hogy az ifjú nemes örökébe léphessen.

A leánynak azonban esze ágában nem volt Ferrarába menni, bárhogypörölt is vele a család. Őt ide húzta a szíve, Palermóba. Folytatni kívánta tanulmányait, mert énekesnő akart lenni, és nem melleleg várta, hogy Roberto nyilatkozzék végre valamit. Furcsa volt számára, hogy éppen ő, aki első találkozásukkor úgy lerohanta, most valósággal kerüli. Szerette volna elmondani neki, mi történt, a két ifjú közötti vetélkedésről azonban nem tudott. Vele senki nem közölte, csupán a végrendeletet, ami a Giovanni és a Fernanda közötti viszonyt tisztázta, másra utalás nem történt.

Robertónak tudomására jutott, hogy vetélytársa meghalt, ám ettől, ahelyett, hogy megkönnyebbült volna, annál nehezebb lett a szíve. Giovanni végső megbocsátását is

közölte vele Carlo atya, de még ez sem volt elég. Bántotta, hogy nem nemes vetélkedésben nyert szabad utat Fernanda kezéhez. Másként gondolta el, úgy, hogy Giovanni felgyógyul, és csak aztán léphetnek mindketten Fernanda elé.

A szívében most olyan harc dúlt, amelyben – felfogása szerint – ő soha nem lehetett már nyertes. Azt nem tudta volna megmagyarázni, miért, csak érezte, hogy valami vagy valaki közéjük állt. Honnét is tudhatta volna, hogy a gazdag örökség és a szülők nagyravágyása volt az, amelynek jelenlétét azonnal megérezte érzékeny szíve. Már abban se volt olyan bizonyos, hogy amit Fernanda iránt érez, az valódi szerelem, vagy csak hirtelen fellobbanás, ahogyan az apja nevezte.

Mintha kietlen tengerparton járt volna, olyan ürességet érzett. Csak a végtelen kékség vigasztalta, ám a partokon csupán silány növényzet élt, és ez nagyon lehangolta. Gondolatai folyton arrafelé kószáltak, és most legelsősorban azt szeretne volna tudni, merre jár apja a Njord hátán, kitartó legénységével. Mintha a tenger nyelte volna el, úgy tűnt el a palermóiak szeme elől, tehát őket is hiába kérdezte volna, ki látta, merrefelé igyekezett olyan elszántan. Egyedül apja szavaira hagyatkozhatott, és az ígéretére, hogy visszatér s majd utána együtt hajóznak megint.

A napok teltek, és Roberto egyre jobban elmélyült a zenetanulásban, valamint a tudományokban, amelyre most olyan lehetősége nyílt, amire azelőtt gondolnia se lehetett volna. Igaz, ott az isolettán, ahol nevelkedett, nem voltak efféle vágyai. Ott minden olyan egyszerű volt, akár a muzsika, amely az ottani nép ajkán szólalt és együgyű hangszerein elpengethette vagy elfújhatta.

Tőle szinte csak egy kőhajításnyira Fernanda tépelődött. Most neki kellett szembesülnie azzal, hogy a nagy vagyon mennyire eltávolíthatja az embert a valós élettől. A szülei folyton Ferrarát emlegették neki, meg hogy ott mennyire másként élhetnének, de erre nem került sor. Egyelőre nem. A leány kötötte az ebet a karóhoz, márpedig ő itt marad, menjenek a szülei Ferrarába, rájuk bízva a nagy vagyont és annak kezelését. Csakhogy azok együgyűek voltak, nem tudták volna kellőképpen képviselni az ügyüket, nemhogy a leányét, így hát maradtak ők is.

Giovanni édesanyja azonban üzent Fernandáért. Levelet küldetett, amelyben meghívta őt és szüleit Ferrarába. Nagyon szerette volna megismerni azt a szép leányt, aki miatt ezt a végzetes utat választotta a fia. Ezt már nem illett visszautasítani. Fernanda lelkében hatalmas vihar dúlt. Ő addig sehová nem megy, amíg Robertóval nem tisztázta a dolgát! Azt még nem tudta, hogyan, és az okát se tudta, miért nem láthatja Robertót.

Aztán ismét szép ruhákról álmodozott, és most azt se tudta, hogy valóban megkapja-e azokat a fellépőruhákat a herceg ígérete szerint, vagy eztán minden költséget az ő családjának kell állnia. Ám amíg ezen tépődött, az udvari szabók máris felkeresték, azaz hívták a palotába. Megkapták a herceg parancsát, hogy varázsoljanak igazi hölgyet az egyszerű leányból. Szóval az imént még vigasztalhatatlan szíve megtelt örömmel és ujjongással. Azt se tudta, hogy válogasson a szebbnél szebb kelmékből, csipkékből, hogy aztán megint belevesse magát a fazonok tanulmányozásába, s hogy végighallgassa, mi mindent nem tanácsolnak neki a kifinomult ízlésű mesterek.

Maria csipkái

Maria ámulva fogadta a sok szép ajándékot és a szigeten rengetegnek számító pénzt, amit a falujabeli kereskedő halászok hoztak neki Robertótól. Az egész család összecsendült és mindenki forgatta, nézegette a szépséges kelméket, ékszereket, meg a finomságokat, amelyek Palermóból érkeztek számukra. Roberto fivérei se maradtak ki a kis ünnepségből, amelyet a szép holmik láttán rendeztek. Meghívták a szomszédokat is, akiknek elmesélték Roberto szerencsését, amely a szigetcskéről történt távozása után érte. Bertoldról és a fiú származásáról egyelőre nem beszéltek senkinek, az megmaradt családi ügynek. Jobban mondván a Maria dolgának, amelyet később szándékozott megosztani gyermekeivel.

Olyan furcsa volt számára, hogy a csipkéket és hímzéseket, amelyeket eladásra küldött, épp a saját fia vásárolta meg. Neki ingyen odaadta volna, csak hát Roberto nem bocsátkozott alkuba, sőt szinte parancsszóra vette magához édesanyja értékes munkáit, melyek neki a legtöbbet jelentették. Kapcsot a szülőföldhöz, egy darabot édesanyja lelkéből, így annak ára nem volt, mégis kárpótolni akarta Mariát, nehogy valami kárt szenvedjen.

Valami furcsa nosztalgia támadt Roberto lelkében. Még szerencse, hogy apjának fogadalmat tett, ezért most semmiképpen nem hagyhatta el a szigetet. A második szigetet, amely otthonává lett, és ahol egészen otthonosan érezte már magát.

Aztán egy napon, amikor nem is gondolt Fernandára, egyszer csak kopogtak az ajtaján. Mivel Caserta mesternek más tanítványával volt órája, egy idősebb palotabeli hölgy gondjaira bízta a leányt. Fernanda azt mondta neki, hogy az egyik duettet szeretné elpróbálni Robertóval, amellyel talán újabb koncerten léphetnének fel. Amikor az ifjú rezidenciájába léptek, az éppen az édesanyja csipkéit rakosgatta, nézegette és forgatta. Alig vette észre a belépő hölgyeket. Csak akkor riadt fel gondolataiból, amikor az idősebb hölgy megszólította:

-Kedves Roberto úr! Elnézést, hogy így megzavarjuk foglalatosságában, de Caserta mester bízta gondjaimra Fernanda úrhölgyet.

Roberto máris felpattant, mintha valami titkos dolgon kapták volna, és el akarta rejteni az értékes kelméket, ám Fernanda lelkesedve csapott le rá:

-Honnét vette ezeket a szépséges darabokat? Kérem, mutassa meg, hadd nézzem meg én is! Kedves kísérem is bizonyára szívesen vetne rájuk egy pillantást.

Roberto azonban továbbra is zavarban volt. Nem tudta hirtelenjében, mit válaszoljon. De Fernanda tovább sürgette:

-Csak nem fosztana meg bennünket ettől a csodaszép látványtól? Kérem, árulja el, hol vette őket! Én is szívesen vásárolnék ilyen csipkéket, de Palermóban még soha nem láttam ehhez hasonló szépségeket.

Roberto csendesen és fülig pirulva csak ennyit mondott:

-Az édesanyám keze munkája. Nemrégiben kaptam kézhez őket. Ha tetszik, szívesen megmutatom a hölgyeknek is. Kérem, foglaljanak helyet, és tekintsek meg őket bátran!

A két hölgy természetesen rögtön letelepedett és sorra nézegette az értékes munkákat. Robertónak fogalma se volt róla, mekkora értéket képviseltek ezek Szicíliában. Maria mindig úgy mondta, hogy ő csak szórakozásból ver csipkét, és ezeken a kézimunkákon valóban meglátszott, mennyi örömet lelte bennük. Változatosak voltak, szépségesek, finomak. Valami természetes művészi érzéket tükröztek, amelyet tanulni nem lehet, csak arra születni.

Az iménti mély csöndet most a két nő csicsergése verte fel. Egymás kezébe adták Maria kézimunkáit, azt se tudták, melyiket szeressék jobban. A gallérokat és a szabász kezébe való végeket forgatták a legtöbbit, újra és újra visszatérve rájuk. Roberto inasa, aki bevezette Fernandát és kísérijét, egyelőre az ajtóban állva várakozott.

Roberto észrevette a kisöreg tétovaságát, s hogy oldja a feszültséget, frissítőt rendelt. Az indult is nagy megkönnyebbülve.

Roberto szívében nagy vihar dúlt. A legszívsebben odaajándékozta volna Fernandának az egészét, ugyanakkor nem szívesen adta volna ki a kezéből az édesanyja „műveit”, amelyek hirtelenjében akkora sikert arattak. Ismét eszébe jutottak az édesapja szavai, és visszafogottan válaszolgatott csak a kérdésekre, amelyek csak úgy záporoztak felé.

Mikor az inas visszatért a frissítőkkal és felszolgált előbb a hölgyeknek, majd Robertónak, az idősebb palotahölgy váratlanul felkiáltott:

-De el ne feledkezzünk Caserta mester üzenetéről! Egy újabb duettet kell betanulniuk Fernanda úrhölgygel együtt. A mester most elfoglalt, de később meghallgatja az éneküket. Ha nincs ellenére az úrfinak, itt is gyakorolhatnak. A mester küldött egy kottát, amelyből megtanulhatják a szólamaikat.

Roberto csak egy pillantást vetett a kottára, és máris megismerte a rajta álló dalt. Gyakorlott szemmel állapította meg, hogy az egy dél-itáliai dallam, amihez leginkább a mandolin és a kasztanyetta kísérete illik.

-Kérem, tegyük akkor félre ezeket a csipkéket! Ráérünk később beszélni róluk. Az édesanyám biztosan örülni fog, ha készíthet hasonló darabokat a hölgyek számára.

Valójában azonban arra gondolt, hogy Fernandának ajándékoz párat, de még keresni akarta hozzá az alkalmas pillanatot. Magában azon is eltöprengett, miért változott meg annyira a hangnem Fernanda irányában. Mintha főrangú hölgy lett volna ő is, a kísérije akkora reverenciával kezelte a fiatal lányt.

Vették hát a kottát, és énekelni kezdtek. Jobban mondva most Roberto játszotta Caserta mester szerepét, a korrepetitorét. Előénekelte neki, Fernanda pedig boldogan ismételte a hallott dallamot. A lány magában arra gondolt, hogy neki is illene már végre elsajátítania a kottaolvasást. Nehogy még Roberto elmaradottnak nézze és sajnálkozzék rajta. Mikor már elég jól ment az ének, Roberto fogta a mandolinját és kísérni kezdte. Valóságos miniatűr koncert kerekedett a két fiatal szépen összhangzó énekéből és a fiatalember mandolinjátékából.

Nem maradt el a taps sem, amelyben az udvarhölgy és az öreg inas részesítették őket. Robertónak csak úgy dagadt a keble a büszkeségtől. Ezekben a percekben feledte édesatyja intelmeit, de nemcsak a zenei sikerétől lelkesült úgy fel, hanem Fernanda kedves pillantásaitól is. Mikor vége lett a próbának, a kísérő hölgy szertartásosan felkelt, bókolt Roberto előtt. Fernanda ugyanúgy. Egészen kecsesek voltak a mozdulatai. Robertót elbűvölték.

-Caserta mester majd üzeni fog, mikor hallgatja meg ő is az éneküket – búcsúzott a hölgy, karon fogva Fernandát.

Roberto megindultan kísérte őket az ajtóig, ahol ő is meghajolt. Miközben az idős hölgy előrement, ahogy illik, Roberto egy pillanatra hozzáért Fernanda kezéhez. Mintha mindkettőjüket a villám sújtotta volna, olyan heves érzelmeket kavart fel bennük az az egy könnyű érintés. Pirulásukat egyedül az öreg inas vette észre, de még csak egy pillantással se jelezte, hogy ez így van.

Miután távoztak a vendégei, Roberto visszatért az anyja csipkéihez. Boldogan fogta őket magához. Az inast kiküldte, hogy egyedül maradjon a gondolataival. Mit a gondolataival! A tomboló érzelmeivel! Tudta, hogy még fiatal, s hogy tiszteletben kell tartania a zsenge korú leányt, ám az az áram, ami mindkettőjük testén átfutott, biztosan jelezte számára, hogy Fernanda ugyanúgy vonzódik hozzá, mint ő a leányhoz. Giovanninak esélye sem volt, konstataálta magában. Még várnia kell, tanulnia, s ha lehet, együtt énekelnie a leánnyal. Ahogy a sors rendeli. No meg a herceg és a szigorú Caserta mester, aki árgus szemekkel figyelte Robertót a zeneteremben történt jelenet óta. De hiába, mert Roberto nagyon illedelmesen viselkedett a leánnyal a történetek után. A szerelmes canzonetták éneklése már természetes volt a fiatalok számára. Az udvari fellépéskor természetesen át is ölelhetik egymást, de az csak színpadi színlelés lesz, gondolta az ősz mester. Roberto ugyanabban reménykedett, ám ő biztos volt benne, hogy az egyáltalán nem lesz színlelés, hanem újabb felkavaró érzelmek, amelyeken aztán nehéz lesz úrrá lennie.

A csipkék közül kiemelte az egyik hattyú mintásat és egy pávásat is. Ezeket fogja először Fernandának ajándékozni. Láta, hogy ezeket nézegette nagy elmélyülten a leány. Reméli, hogy elfogadja. Talán most rögtön neki kellett volna adnia. Igen ám, de akkor a kísérője is igényt formálhatott volna egy darabra, ő pedig egyelőre gyönyörködni akart az anyja munkáiban. Meg akarta érinteni őket, és tudni, hogy kis ideje még a leány is megérintette azokat a szépséges csipkéket. Borzongás futott végig rajta. Aztán ismét eszébe jutottak atyja intelmei, és hirtelen lehűlt. Hátha csak képzelte mindezt? Hogy Fernanda ugyanúgy érez, ahogyan ő. Hiszen tudhatná korábbi tapasztalatai alapján, hogy a leányok érzelmei igen ingadozóak lehetnek.

Nem tudhatta, hogy Fernanda valami ősi vonzalommal és ragaszkodással kötődik hozzá, s hogy már akkor integetett utána a kikötőből, amikor ő még észre se vette a kislányt.

Egy gyors mozdulattal összekapta a csipkéket, és eltüntette őket egy fiókban. Aztán mégis visszanyúlt értük, és szépen elrendezte őket, nehogy meggyűrődjenek. Most nem elsősorban Fernanda érintését érezte rajtuk, hanem az édesanyjáét. Ettől megnyugodott. Átment a szomszéd szobába. A mosdótálból hideg vizet vett a kezébe, arcát hűsítette vele. Ez olyan volt, mint az isoletta hús tavaszi szellője. Jóleső és magához térítő. Régen nem volt ugyan szüksége arra, hogy nagy érzelmi kavargásból ébressze fel, mert efféléket nem tapasztalt ifjabb korában. Most viszont visszaemlékezett, mennyi érzéki élménye is maradt vele onnanról. Hiába! A szülőföld az szülőföld! Bárhol járjon is az ember, az titokzatos üzeneteivel bármikor magához hívhatja az elcsatangolt embert. A hívása olyan, mint egy édesanyjáé. Feledhetetlen és visszautasíthatatlan. Senki nem tud rá magyarázatot, de azt a leírhatatlan érzést senki nem feledheti, aki valaha is megtapasztalta.

A csipkeverés művészete. Roberto látomásai

Volt Mariának egy hajómintás csipkéje is. Roberto soha nem látta azelőtt, hogy ilyeneket is készített volna. Bizonyára sokat gondolt rá, és esetleg Bertoldra is, amikor ezeket álmodta meg a hófehér cérnából. Madarak és halak díszítették a szegélyét, s mindezeket levelek vették körül. Ágas-bogasak voltak, akár egy erdő fájának lombozata, vagy a tenger mélyén hullámzó hínár. A hajó mögött a parton fák álltak, ágaik csak úgy hullámoztak a szélben. Maria még a fodrozódó vizet és benne a kis vitorlás tükörképét is mesterien ábrázolta. Ezt valóban nem lehet tanulni, hanem sokkal inkább átélni és formát adni neki, gondolta Roberto. Milyen könnyű kézzel készítette ezeket a csipkéket Maria! A környezetében senkinek nem volt olyan érzéke a csipkeveréshez, mint neki. Nem is tudni, kitől tanulta az alapokat, de Maria azok közé a tehetséges emberek közé tartozott, akiknek csak az első lépésekhez kell a külső segítség. Utána tökéletesen elboldogulnak, sőt hamarosan felülmúlják a mestereiket.

Roberto sokáig elidőzött emellett a csipke mellett. Hosszasan szemlélte, kezében forgatta, és most gondolatban ismét az isolettán járt. Vajon mit szólna az édesanyja a választásához, a kész udvarhölgyé érett Fernandához? Ő is olyan szigorúan bánna vele, mint az apja, vagy inkább megértően és kedvesen biztatná? S lesz-e még annak valami esélye, hogy a szülei,

akik annyi hosszú éven át még csak nem is látták egymást, valaha összejöjjenek, egy pár legyenek? Első hangzásra olyan képtelennek tűnt ez a gondolat. El nem tudta képzelni az apjáról, hogy valahol állandóan letelepedjék, és többé ne szálljon hajóra. Jó, van az a háza, uradalma a messzi északon, de ott se tartózkodik sokáig, csupán a viharos tengeri szezon alatt, amikor épeszű ember nem száll tengerre.

Talán Pedrinho is azzal követte el a végzetes hibát, hogy viharos időben és rossz irányban haladt, majd elért egy pontig, ahonnan már nem volt visszatérés. Belegabalyodott, sőt belegárgyult a mániájába, hogy azt az elsüllyedt földrészt megtalálja. Túl messzire mehetett, mint sok ember, aki nem hallgat a józan észre, semmilyen értelmes tanácsra, csak megy, mint a kerge légy, a képtelen gondolatai után. Igen, ez lehetett Pedrinhóval is...

Mennyivel szebb annak a világa, aki ilyen remekműveket alkot, mint az ő édesanyja! Pedig nincsen könnyű sorsa. Előbb elveszítette az ő apját, Bertoldot, aztán egyetlen éjszaka leforgása alatt őt, Robertót, majd a férjét, Sandrót, aki szintén megháborodhatott, hogy viharos időben olyan közel merészkedett a tengerhez.

Újabb csipkék, újabb virágok és levelek... Hasonlítanak azokhoz, amelyeket Maria a kertjében nevelt. A virágok számára ugyan kevés hely maradt, mert kellett minden talpalatnyi hely a vetemények megtermeléséhez. A sziget kicsiny volt, mindenkinek akadt azért saját privát területe is, bár semmi túlzást nem engedtek meg maguknak az emberek. Minden a szigorú racionalitás jegyében működött az isolettán. Maria ezért cserépedényekben, vázákban és olykor ócska fazekakban varázsolt maga köré valóságos édenkertet. Igen, a fantáziája felülmúlhatatlan volt. Sandro néha megszidta érte, hiába. Annyi hely, ami a virágoknak kell, neki is kijárt, az édesanyjának.

A szavak nélküli költészetnek micsoda pompás megnyilatkozása az, ami ezeken a kézimunkákon érződik! Senkiéhez nem hasonlítható, rögtön felismerhető. És benne van az isoletta! Bár nem tudhatta, hogy épp az ő kezei közé fognak kerülni a kézimunkái, mégis, mintha neki szánta volna őket! Neki üzent ezeken a miniatűr remekeken, hogy soha ne feledje a szülőföldjét.

Roberto ismét gyöngéden kézbe vette a csipkéket, egyenként, egymás után. A tapintásuk finom, ahogyan az édesanyja lelke is kifinomult és nagyon kedves. Mennyi szép gondolat rejtőzik ezekben, ahogyan a hajós csipkén is a lombok között meghúzódó madarak! Vajon ő, az édesanyja mindig így rejtegette a titkát, amíg Bertold ismét meg nem jelent a szigeten? Hogyan lehet az? Hogy-hogy nem sejtette senki, hogy ő valóban egy kakukkfióka? Hiszen annyira más, még külsőre is, hogy csak a vak nem látta rajta apja vonásait! Végül is mindegy, a sors könyvében ez volt megírva mindkettőjük, azaz mindhármasuk számára. Ez a kései felismerés, mely száműzetésbe küldte őt, hogy többé vissza ne térhessen az isolettára. De akkor hogyan lesz tovább? Valóban nem teheti már a lábát a szeretett földre, hogy édesanyját meglátogassa? Kegyetlen döntés lesz, ha így lesz.

Most ez a fehér csipkekendő úgy tűnt fel előtte, mint egy szemfedő. Nem, az nem lehet! Hogy ne vethesse ismét magát Maria szerető karjai közé?! Gyorsan elvetette magától ezt a gyászos gondolatot. Csak a virágok maradjanak! Azok mind az ő édesanyjának szépséges gondolatait tükrözik, nem válhatnak szemfedővé! Vagy ha mégis, akkor inkább az övé legyen, ne a Mariáé!

Mennyivel könnyebb volt a kicsiny szigeten, ahol soha nem töprengett ennyit életében, mint most egyetlen nap alatt. Gyors elhatározással ismét fiókba kerültek a kézimunkák, s helyettük inkább a mandolin után nyúlt. Kezei csak pár akkordot pendítettek meg a Fernandával tanult duettből, utána hirtelen váltással egy otthoni népdalt kezdett játszani rajta. Vidáman, ahogyan az anyjától tanulta. Énekelt és mandolinozott, ahogy otthon is, annyiszor. És akkor egy furcsa kép bontakozott ki előtte, egyre hihetlenebbül.

Az anyját látta fiatal lányként. Aztán az apját, mint ifjú udvarlót, aki Mariát kerülgette. Virágot vitt neki, majd tengeri kagylókat, tritonokat, amelyek különös hangokat adtak ki, ha belehallgatózott az ember a belsejükbe. Látta azt is, hogy Maria egy jegykendőt adott át Bertoldnak, aki ezt boldogan fogadta. Tisztára, mint egy mese! Olyan boldog mese, amilyeneket Mariától hallott gyermekkorától fogva. A tengerről, egy nagy hajóról, amely csak egyszer állt meg az isoletta partjai közelében, és másodszor már nem sikerült visszatérnie oda. Egészen másfajta hajó volt, mint amilyeneket azelőtt látott. Mintha a kései jövőben járt volna, és az egész látvány kékes-lilás ködben úszott. Sütött a hold, és a tengerből delfinek ugráltak ki jó magasra. Testük erőteljes, bőrükön tükröződött az a sejtelmes fény, amely mintha nem is kintről áradt volna, hanem a lények belsejéből...

Talán apja első hajója így nézett ki? Nem, az nem lehet. A Njord nem lehetett ennyire hatalmas. És mintha többszintes lett volna az a hajó, akár az emeletes házak itt, Palermóban. Amit most látott, az talán valami eszményi hely, a tenger pedig a gondolatok tengere. Esetleg a Teremtésé. Igen, a teremtő gondolatok ilyen helyen szülehetnek meg. Nem az emberek fejében, hanem azt jóval megelőzve, valami isteni birodalomban.

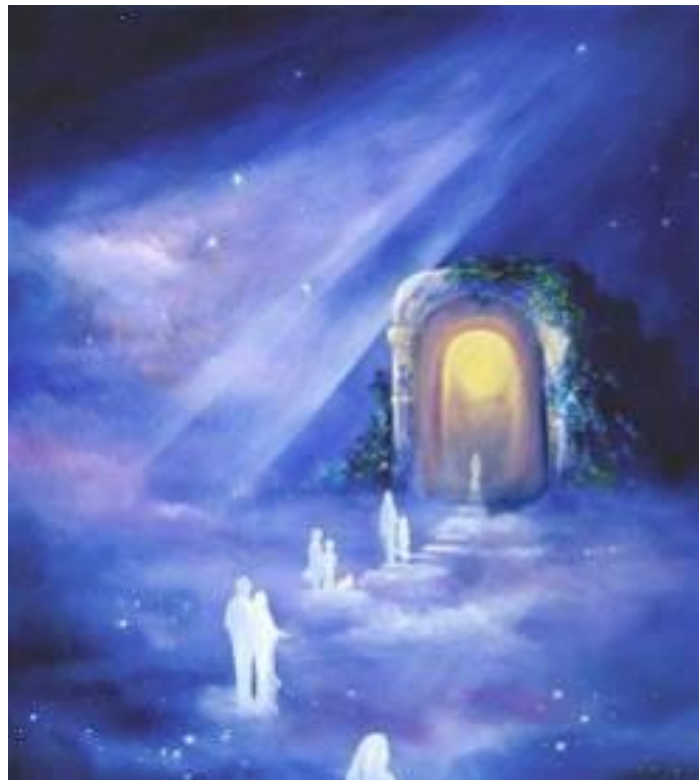
Roberto most Giovannira gondolt. Nem is értette, miért, csak hirtelen jött ez a gondolat. Lehet, hogy Giovanni is valami efféle helyről üzent? Ki tudja, merre járhat most a lelke? Ahol most van, oda is csak úgy be lehet sétálni, vagy a léleknek szárnya van, és az viszi be őket egy titokzatos birodalom kapuján?...

Milyen lehet oda átkelni? Giovanni a fájdalmak útját járta be, vagy már mindettől megkönnyebbülten, megtisztult lélekkel, csak a túlpártot szemlélve?

Roberto semmi bizonyosat nem tudott, ezért ösztönösen a mandolin után nyúlt megint, és csodák csodája, a hangszer egyszer csak énekelni, zengeni kezdett. Olyan dallamot sugallt

játékosának, amelyet azelőtt soha nem hallott. A dallam felfelé vezette, mintha ő is Giovanni kíséretéhez tartozott volna, de mindvégig bizonyosan abban, hogy onnan visszatérhet. Csak pengetett és játszott, hagyta, hogy vezessék a kezét. Futamok és akkordok szólaltak meg furcsa sorrendben. Mindez bizarr volt, mégis nagyon vonzó. Ahogy a dallamok egymás után, hullámozva szóltak, Roberto úgy érezte, most választ kapott iménti kérdéseire, melyek a kétségeit fejezték ki. A dallam nem volt diszharmonikus, csak a palota közegére nem jellemző. A palota világias volt, tele színnel, étellel, nyüzsgéssel, ez a melódia viszont egy nyugodt, távoli világba vitte, ahol még soha nem járt. Még képzeletben sem.

A hullámzó dallamokról eszébe jutott a hárfája. Félretette hát a mandolint, aztán elővette a hárfát. Maga elé állította, és azon is pengetni kezdett, ám most egy másik dallamot. Azt is egy égi sugallat nyomán. Szinte a kottát is maga előtt látta, annyira vágyott rá, hogy megjegyezze. Ez az álomszerű lebegés hajtotta aztán tovább, hogy végül egy kész kompozíció álljon össze a magányos hangjegyekből. Ezek a hangok úgy vándoroltak valamerre, ahogyan azon a bizonyos égi úton, amelyen Giovannit és számára ismeretlen társait látta felfelé haladni.

Volt, aki egyedül lépett a távoli fény felé, mások párban vagy édesanyjuk, édesapjuk kíséretében. Milyen fájdalmas lehet egy szülőnek, ha a gyermekét meghalni látja! Ő, Roberto reméli, hogy Mariának soha nem lesz efféle tapasztalásban része. A távolodó alakokat csillagfény és holdfény vezették, azok nyomán haladtak úticéljuk felé. Ez is kékes-lilás fényben úszó régió volt, égi sugarak áldását árasztva. Az ajtó előtt lépcsők is álltak, vagy még

inkább lebegtek. Ugyanúgy, ahogyan az egész égi „talaj”, amelyre lépve könnyed léptekkel haladtak az égi vándorok.

Roberto mélyet sóhajtott. Úgy érezte, neki is köze van azokhoz az egykori emberekhez, akiket maga előtt látott lépdelni és egyre gyorsabban távolodni, pedig úgy tűnt, hogy igen lassan és méltóságteljesen mennek, azaz lebegnek azok az eltávozott lelkek.

Majd az égi állatövi jegyek rajzolódtak ki előtte, ahogyan egy régi könyvben látta, de hiába kérlelte tanítómesterét, az nem volt hajlandó magyarázatot adni neki. Csupán annyit közölt vele, hogy valami elavult rendszer tanait tartalmazzák, és ő ne foglalkozzék vele. Pedig milyen érdekes volt! Annyi szín, melyek egyszerre emlékeztették a szülőföldjére, és valami távoli, ismeretlen területre, ahol, úgy érezte, járt már egykor, de nem tudja, hogy mikor és milyen formában.

A zodiákus csak forgott és pörgött, s hozzá megint különös dallam társult. Talán a szférák zenéje, gondolta Roberto. Már el is feledkezett az iménti kékes ködről, amely az elhaltak lelkeit terelgette a túlvilág felé, csak az állatöv színes forgatagát követte valami végtelen surrogással és pörgéssel, hogy Roberto valósággal beleszédült.

Most ismét az édesanyjára gondolt. Mintha a nagy, csigaalakú égi jel visszafelé forgott volna, és őt is visszavitte valami régi állapotába, amikor még Maria a szíve alatt hordta őt. Csak úszott abban a titokzatos folyadékban, amelyet az édesanyja szervezete biztosított a

számára, hogy ott hónapokig rejtőzködve egy napon a világra jöjjön. Mennyi titok is rejlik egy édesanya méhében! Holott a Mindenható előtt ez mind tudott és jó előre megtervezett dolog! Semmi nem történhet az Ő tudta és beleegyezése nélkül. Az egész világ egy jól megtervezett szerkezetként mozog és forog a saját tengelye körül, máshol pedig spirális alakban, egyre a végtelen felé lejtve valami kozmikus táncot. Milyen jó volna tudni ennek a titkát, gondolta Roberto, de akkor szinte a fejében hallott megszólalni egy érces hangot:

-A Világmindenség titkát soha ne firtasd! Te csak zenélj, az a dolgod, de ne az eszeddel keresd a válaszokat a kérdéseidre, hanem éld át teljes szíveddel őket!

Roberto felkapta a fejét.

-Ki volt az, és hogyan tudott így szólni hozzám?

Ám erre a kérdésre felelet nem érkezett. Maradt csupán egy kép, annak a valaminek az emlékképe, és egy kellemes, jó érzés, mintha most is anyja védelmét élvezte volna, ahogy kicsiny, még meg nem született gyermekként.

Ám a látomások sora még nem ért véget. Ismét a rejtélyes túlvilági fények áradtak rá, de egyedül állott egy hegy tetején, alatta a végtelen mélység, fölötté a végtelen magasság, ahonnan miriád csillag fénye zuhogott alá. Mindegyik külön-külön sziporkázott, s ugyanakkor egyszerre is, ahogyan Isten megteremtette őket. Körötte mélységes sötétség, ahogy egy

elhagyatott helyen éjszaka lenni szokott, ám őt és az ő alakját megvilágították a csillagok, amelyek mintha őt szolgálták volna.

-Eh, badarság! – kiáltott fel Roberto. – Hogyan szolgálhatnának engem a csillagok, amelyekhez képest én csak egy porszem vagyok?!

A válasz most egy nagy fényesség formájában érkezett. Előrevetítette Roberto pályafutásának képét, amelyet földi útja során be fog járni. Azokat a csillagokat is, amelyek születése pillanatától fogva irányították a lépteit.

-Hát ilyen egyszerű ez? – tette fel megint a kérdést magában Roberto. – Minden előre meg van írva, és mi csak engedelmesen végrehajtjuk, amit parancsolnak nekünk?

A gondolat kissé lehangolta. Akkor ezek szerint az ő története Fernandával is előre meghatározott? És az volt a Giovannié is, akit csak úgy eltávolítottak az útjából, Fernanda fellángolása pedig egy illúzió? De aztán úgy gondolta, hogy égi illúzió lehet, ami akkora hatással van mindkettőjükre. A hárfa megpendült az ujjai alatt, a belőle áradó harmóniák szépek és teljesek voltak. Ám a kérdésére nem kapott választ, maradt csak a kétség, amely aztán szomorkás dallamokra hangolta keze alatt a hárfát.

Gyónnia kellene, nem ilyen távoli birodalmakban barangolnia képzeletben, riadt fel aztán. Mégse tudta, hogyan vallja meg ezeket a fantáziaképeket, amiknek végül is elkönyvelte magában a látottakat. Vajon az atya ugyanúgy elutasító lesz a zodiákus képeit illetően, ahogyan a tanítómestere volt, vagy kaphat rá értelmes választ? Nem tudta. A kereszténység előtti idők tanaival kapcsolatban a papok túlságosan szigorúak, töprengett magában tovább az ifjú. Akkora elutasítás van bennük, ami kizárja az értelmes vitát velük. Pedig ő úgy véli, hogy az emberi szellem rugalmas és befogadó. Hagyja, hogy az embert vezesse az ismeretlen felé, ahogyan ő az imént annak a sziklának a tetején állva érezte irányítva magát. Az ottani kép nemcsak szép és különleges volt, de valamiféle inspirációt adott neki. Muzsika szólt a

hangszerén, és még most is emlékszik rájuk. Jobb is lesz, ha lejegyzí azokat a hangokat, mielőtt elfeledné, hogyan szóltak.

Pengetett még a hárfáján, aztán a mandolinon is, majd kottapapír után nézett. Miközben írt, ismét látta a képeket, hallotta a túlvilág felől érkező hangokat, és ez boldogsággal töltötte el a lelkét.

Aztán vissza kellett térnie a valósághoz. Mégis úgy döntött, hogy felkeresi Carlo atyát.

Lelkifurdalás

Bertold hajója különös helyen járt. Vulkános hegyoldal meredélye szegélyezte a partokat. Alatta ködös páratömeg takarta a vizet. Mögüle alig bontakozott ki a partok látványa. Csupán egy nagy felhőtömb jelezte, hogy a levegőben valami készülődik, tehát jobb lesz kikötni és biztonságos menedéket keresni. Szinte az orrukig se láttak, óvatosan kellett megközelíteniük a rücskös hegy lábánál elterülő öblöt. Nem sok idő maradt a döntésre. Vihar közelgett. Úgy tűnt, hogy az öböl védelmében át tudják vészelné a közelgő égiháborút. Aztán már csak úgy zúdult lefelé az égi áldás. Villámok csapkodtak, az imént még csak kavargó szél szélvésszé erősödött, felkorbácsolva a hullámokat.

Miközben a vihar dühöngött, a Njord pedig vesztegelni volt kénytelen, Bertold Mariára gondolt. Milyen magányos lehetett lélekben, mert ő nem volt mellette! Mennyire magára volt utalva minden bajában! Mennyit aggódhatott Robertóért, amikor beteg volt, és ő kétségbeesetten virrasztott mellette. Talán orvost is tudtak hívni hozzá, de nem biztos. Olyan kicsiny szigeten nem valószínű, hogy megélne egy orvos. Másik szigetre átevezni vagy átvitorlázni se nem érdemes, se nem kockázatmentes. S vajon melyik orvos vállalkozna rá, hogy egy beteg gyermek kedvéért elmenne egy veszélyes útra? Meg tudta volna fizetni Sandro és Maria ezeket a költségeket? Aligha.

Most szinte maga előtt látta azokat a súlyos kétségekkel teli éjszakákat, amikor Maria elsőszülött fia mellett virrasztott. Kezét tördelve, imádkozva, csupán az Egek Urára hagyatkozva, aki mégis megsegítette őt annyi bajában, amikor egyedül csak Rá bízhatta élete minden gondját. Mennyi gondtól kímélhette volna meg, ha akkor feleségül veszi! Pedig Maria komolyan vette az ő udvarlását. Jegykendőit is ajándékozott neki, amelyet odahaza őriz valamelyik ládája mélyén. S miért is nem hordja magánál? Mert félt, hogy egy ilyen tárgy a maga bűvös erejével, a minden öltéséből sugárzó szerelemmel magához vonzotta volna, hogy többé ne tudja elhagyni az isolettát. Nem, az semmiképpen nem lett volna jó. Ha most látogatná meg, mint ahogy mégse teheti, mit is mondhatnának egymásnak? Szemrehányásokat? Hogy ő miért hagyta el, vagy hogy ő miért nem várt rá? Miért nem hívta vissza, hogy neki legyen miért visszatérnie arra a hangtalan, mégis oly erős hívásra?

Ismét Robertót látta beteg kisgyermekként. Aztán úgy gondolta, hogy talán nem is volt soha beteg, olyannyira hasonlít rá, az ő egészséges alkatára. Szálfaegyenes, erős, vidám természetű, nemigen hajlamos az északi melankóliára. Folyton dalol, fütyül, jókedvű.

Csak most egyetlen dologban nem értettek egyet. Belehabarodott abba a fiatal lányba, akit nem akar kiverni a fejéből. Pedig sokra viheti még. Akár énekesként, akár kereskedőként, a világot járva, ahogyan ő, az apja. De miben is tudna ő jó példát mutatni neki? Hiszen az anyját, Mariát kivéve semmi komoly kapcsolata nem volt. Igaz, nyomós oka volt rá, az, hogy eljegyezték egymást, és ő nem tudhatta, nem várja-e vissza annyi év után is még mindig. Roberto meg egyből le akarja kötni magát az első fruska kedvéért.

Miközben a tenger dühöngött körülöttük, Bertold komoly önvizsgálatot tartott. Ő talán nem lett volna boldogabb Maria mellett? Akár az isolettán is, szerényen élve... Hiszen a partokból és a rajtuk épült városokból szinte csak a kikötőket ismeri, annál tovább nem sokszor merészkedik, mert igyekezniük kell a következő útjukra, más városokba. Hosszabb időre alig állnak meg, kivétel talán Palermo, ahová régi üzleti kapcsolatai és a herceggel való barátsága fűzi. Kinek, minek is gyűjtötte a vagyonát? Csak megy, megforgatja a pénzét, újabb és újabb üzletek után jár-kelel a világban.

Aztán megint az önvád. Ő vajon miféle jó példával járt elől? Gondoskodott róla, amikor leginkább kellett volna, kisgyermekkorában? Róla és édesanyjáról... A vihar most mintha az ő lelkét korbácsolta volna. Vajon miféle hely lehet ez, ahol ilyen elmélyült gondolatok lepik meg az elméjét? Talán a hely teszi, talán valami más. Az, hogy annyi év után mégis csak megállt valahol, ahol nemcsak az üzleti dolgokon töri a fejét. Annyi idő eltelte után mégis csak igazán apának érzi magát, felelősnek a gyermeke sorsáért.

S vajon jó apa lesz, ha megakadályozza a fia házasságát? Most akar beleszólni a dolgába, amikor már kész férfi? Ő úgy vélte, találhat magának jobb partit is, mint egy mészáros leánya, de a szerelemben nem az a fő, ki kinek a gyermeke. Illetve csak részben, a két család képességére nézve, vajon egy családdá tudnak-e válni, vagy örökké egymást méregetik, melyik kisebb vagy nagyobb a másiknál.

Most arra a gondolatra jutott, hogy talán a legjobb az egyszerű embereknek, akik nem vágnak semmi nagyra vagy lehetetlenre. Egyszerű körülmények között élnek egy életen át, mégis boldogok. Vagy mégse? Az iménti kép villant be előtte, a beteg gyermek mellett virrasztóké. Nekik is vannak, lehetnek nehéz pillanataik, csak ők azt is egyszerűbben oldják

meg. Nem gyötrődnek, csak cselekszenek. Úgy, ahogy az ő matrózai is. Minden vívódás és lelkifurdalás nélkül. Az életük olyan, akár a föld mélyéből feltörő, tiszta víz.

Ő azért nem cserélne velük. Nekik mindig meg kell mondani, mit tegyenek, hová menjenek. Nekik folyton kell az irányítás. Nincs egy önálló gondolatuk. Vele együtt folyton úton vannak. Máskor meg úgy látja, hogy ezeknek az embereknek az élete sivatagos. Alig van benne valami esemény, minden csak monoton ismétlődés. Na és az övé, Bertoldé? Az tán nem unalmas? Nos, hát ha a hajójáról kitekint a háborgó vizekre, nemigen mondaná ezt róla. Még maga a víz sem ugyanaz. Mindig másik tengeren járnak, ahol a táj változatos, de még a víz színe, a különböző helyeken felvett víz íze is más. A sok nép a kikötőkben, az is unalmas? Hiszen annyiféle embert teremtett az Isten. Sokféle nyelven beszélnek, és ő sokuk nyelvét megtanulta már. Üzletelni, alkudozni mindenesetre tud velük.

De minek is töri a fejét annyit ezeken az értelmetlen dolgokon? Mindig várják valahol, és ő sorra leszállítja nekik a legkülönbélebb portékákat. Jót keres rajtuk, néha még örülnek is, ha a sokszorosát kéri a valódi árnak. Mert a tengeri veszélyeket meg kell fizetni. Ha nem így tenne, nem is érné meg annyit tévelyegni a nagy vizeken. Nos, hát nincs tovább min tépelődni. Kezd elcsitulni a vihar, és legalább a partokat megnézheti, melyik ország tengeröble védte meg őket a veszedelemtől.

Nem sivatag volt, még csak nem is félsivatag. Nem hasonlított arra a tájra, amelyhez az imént a matrózai életét hasonlította. Valóban vulkános táj közelében voltak, nem messze egy örökké látót fröcskölő szigettől. Közeledett a kitörések órája, igyekezni kell tisztaságra kerülni tőle. Ez volt a következő gondolata, amint kezdett megvilágosodni előtte a táj

minden részlete. Csak egy füstfelhő jelezte, hogy itt veszedelmes helyen járnak, és nekik már nincsen több keresnivalójuk ezen a kietlen vidéken.

Jelzett az embereinek, hogy felvonhatják a horgonyt, indulás. Még egyszer visszanéztek, mindent értettek ők is. Nem kellett kétszer mondani senkinek, hogy siessen, tudta minden matróz a dolgát. A szél jó volt, nekik épp megfelelő az induláshoz, már nem tűnt veszedelmesnek. Bertold hálát adott a szerencsés megmenekülésért, aztán vitorláikat a szélnek feszítve indultak tovább. Bertold magában elmondott egy imát. Megköszönte Istennek, de aztán magában Njordnak és Odinnak is, hogy ide, erre a védett helyre vezérelték. Egyikük se mennydörgött rá, hogy nem, hogy téved, csak véletlenül került ide, erre az elátkozott kinézetű helyre, hanem hagyták, hogy kövesse a maga által meghatározott utat. Isten fia, Jézus küldött utána egy áldást, az kísérte további tengeri útjain.

Monna Isabella megérkezik

Palermo partjaihoz díszes hajó érkezett. A nép összefutott, mikor meglátta, s aztán továbbra is ott lődörgött a kikötőben. Nem mindennapi látvány volt. Fényes kísérettel egy előkelő hölgy szállott le róla. Tudakozódtak, majd elindultak egyenesen a hercegi palota felé. A hölgyet hordszéken vitték, annak függőnyei mögül szemlélte a várost. Mindenkinek tátva maradt a szája. Egy asszony, aki hajóra száll, és van tengerész, aki el meri kísérni?! Palermóban még nem láttak ilyet.

Ám az előkelő úrhölgy ügyet se vetett rájuk, csak mentek Ricardo herceg díszes palotája felé, ahol hamarosan bebocsátást kértek. Maga a herceg sietett eléjük, és nagy grandezzaival fogadta Monna Isabellát.

Giovanni édesanyja érkezett, hogy fia sírhelyét meglátogassa. Hamarosan a rendházba vitette magát, ahol látni akarta fia utolsó lakhelyét, majd a temetőbe mentek. Monna Isabella elrendelte, hogy ragyogó síremlék álljon a mostani szerény kinézetű helyén. A barátok hiába magyarázták, hogy a fia kérése szerint készült a mostani egyszerű kőemlék, a hölgy hajthatatlan volt. Méghogy az ő előkelő családjuk sarja ne kapjon méltó nyughelyet?! Hosszú utat tett meg Itália keleti partjai mentén, míg végül átkeltek a Messinai-szoroson, hogy útjukat Palermo kikötője felé vegyék.

Mindenkit ámulatba ejtett, milyen határozott kézzel intézett mindent. Egyelőre egy óhaja nem teljesülhetett csupán, hogy a fia cellájában tölthesse az éjszakát. A rendház szigorú szabályai szerint be se léphetett volna oda, ám kegyeleti okokból mégse tagadták meg egy

összetört szívű anyától, hogy láthassa, milyen körülmények között lakott, azaz élt és halt meg szívének kedves gyermeke. Monna Isabella jelentős adományt tett a barátok számára, majd hamarosan felkereste Fernanda szüleinek házát.

Úgy érkezett hozzájuk, mint derült égből a villám. Senki nem számított a látogatására, s neki pontosan ez volt a szándéka, hogy mindent és mindenkit úgy találjon, ahogy közönségesen csak lenni szoktak. A család már tárgyalt egy eladó villáról, ahol a leányuk mostani helyzetéhez méltóbb körülmények között lakhatnának, de egyelőre nem sikerült megegyezniük a tulajdonossal. Monna Isabella így hát megismerhette fia imárottjának körülményeit. Az édesanyja nem győzött szabadkozni, mikor megtudta, milyen előkelő úrhölgy teszi tiszteletét náluk, de Monna Isabella csendre intette. A leányra volt kíváncsi.

Fernanda azonban, amíg a hölgy a temetőben járt, a palotába ment újabb zeneóra. Gyorsan előkerítették Fernandát, aki jött lélekszakadva és iszonyú zavarban. Feltett szándéka volt ugyanis, hogy Palermóban marad, és akár le is mond az örökségéről, de akkor is Caserta mester tanítványa kíván maradni.

Monna Isabella alaposan szemügyre vette Fernandát. Kereste benne fia szerelmének tárgyát, majd magában nagy összehasonlításokat tett az ő házukban szerzett kultúrája tekintetében, de nem sokra jutott. Számítást nem talált a lányban, sőt, túlzottan szerény igényűnek vélte, amiben nagyot tévedett. Miután elbeszélgetett vele, kegyeibe fogadta, és hívta, tartson vele a visszaúton, hogy megismerhesse fia birtokát, ami most már az övé. Fernanda kézzel-lábbal tiltakozott. Hogy ő nem száll hajóra a kegyes Szűzanya kedvéért sem. Az nem ifjú leánynak való. Azt nem merte kimondani, amit gondolt, hogy egyáltalán asszonyszemélynek sem, csupán a szeme villanásán láthatta Isabella úrhölgy, hogy mit gondol.

Ezen el is mosolyodott. Még mi mindent nem tud ez a lány! Hogy feléjük északon gyakoriak az ilyen kiruccanások, tengeri kirándulások, igaz, többnyire nem ekkora távolságra. Kérdezte, miért ragaszkodik annyira Szicíliához, de nem sok értelmeset tudott meg tőle, minthogy ez a szülőföldje. Ez érthető. Ő is ragaszkodik Ferrarához, szülővárosát sokkal többre tartja, mint ezt az Afrikához oly közel fekvő szigetet. Igaz, ezt ő se mondta ki hangosan. Nem akarta sérteni a háziak érzéseit. A lánnyal pedig tervei voltak.

Hogy énekelni akar tanulni Fernanda, azt is megérti. Szép dolog, ha egy fiatal teremtés szereti a művészeteket. Igaz a mostani rangjában már nem illik közönséges színházi előadóként – PÉNZÉRT! – dalolnia, de majd lemond erről, ha megtudja, mi vár rá Ferrarában. S hogy mennyi pénz és vagyon fölött rendelkezhet, szegény Giovanni utolsó kívánságára való tekintettel, arról nyilván sejtelve sincsen. Jobb is, mintha máris előre el akarná költeni az egész vagyont!

Valami valahogyan mégse stimmel. Titka van ennek a lánynak, csak nem mondja, de majd kiszedi ő belőle! Magánál akarta tartani máris a hercegi palotában, ahol Ricardo herceg ajánlott fel neki egy díszes rezidenciát, de Fernanda szülei tiltakoztak. A leány még igen zsenge korú, ők felelnek érte, amíg férjhez nem adják! Akármilyen tiszteletreméltó úrhölgy is Monna Isabella, ők ragaszkodnak hozzá, hogy itthon tartsák, a szülői házban.

Így hát dolgavégezetlenül távozott az előkelő hölgy, nem kis bosszúsággal a szívében. Maradt még egy helyszín, amit látni akart: Giovanni valódi szálláshelye, hogy megtudja, nem maradt-e utána kifizetetlen számla, vagy egyéb rendezetlen körülmény. Ott viszont hamar végzett. Támadhatott volna vita is efölött, ám Monna Isabella szigorú tekintetétől a legvadabb csibész is meghátrált volna. Áadták neki Giovanni ottmaradt holmiját, értékeit, ezért a nagylelkű hölgy még a háziakat is megjutalmazta. Végighallgatta, azaz hallgatta volna a két suhanc történetét is, de úgy vélte, inkább maga hallgatja meg őket, mi bajuk volt az ő szeretett Giovanni fiával.

Aznapra azonban épp elég volt a fáradalmakból, úgyhogy visszatért Ricardo herceg palotájába, ahol díszes fogadást rendeztek a tiszteletére. Kis időre visszavonult, hogy lepihenjen kicsit, de estére egy rövidke időre megjelent a társaság előtt, majd gyászára való tekintettel ismét visszavonult.

Megkérte Ricardo herceget, járna közben az érdekében az inkvizítoroknál, hogy láthassa a delikvenseket. A herceg csak a fejét csóválta. Nem úrhölgynek való látvány az, amikor a hóhér valakit vallatni kezd, és az sem, ahogyan utána kinéznek a gyanúsítottak. De majd megtudakolja, mit lehet tenni, s hogy egyáltalán hajlandóak-e vallani a gonosztevők, a kedves Giovanni gyilkosai.

Carlo atyát hívatta, hogy megbeszélje vele a dolgot. Nem helyeselte Monna Isabella elképzelését, bár megértette, hogy a gyászoló anya mindenképpen utána akar járni, mi történt a fiával, s hogy miért. Ám tudta azt is, hogy akit az inkvizíció vallat, az bármit bevall, még azt is, amit soha nem kívánt elkövetni. Tehát a két gyilkos fiatalembertől megbízható információt már nemigen lehet kapni. Mégis megteszi, amit lehet, szegény Isabella úrhölgyért, hogy megnyugodhasson anyai szíve. A fiát feltámasztani már nem lehet, de legalább egy gyászmisét mondathat az emlékére.

Ferrarai meghívás. Inkvizíció

Fernanda lelkében borzalmas vihar dúlt. Tudta, hogy a szülei akárhogy is, de rá fogják venni, hogy elfogadja Monna Isabella meghívását. Nekik, bármekkora rangot és vagyont szerzett is, engedelmeskednie kell, ha tisztességes leányzóként meg akar maradni az atyai házban. Így kívánta az illem, és ő se óhajtott mást, minthogy velük maradjon.

Taszította a gondolat, hogy most úgy bánnak vele, mintha egy fiatal nemesúr özvegye volna, pedig ő nem ismerte a megboldogultat, így semmilyen hatással nem lehetett rá, nemhogy a jegyesévé vagy a hitvesévé tehetné volna. Ő továbbra is szabad, a szíve a Robertóé, bár még nem vallottak egymásnak szerelmet, de számára az az egyetlen érintés Roberto ajtajában, meg az ifjú epekedő pillantásai világossá tették, hogy érzéseit viszonzza.

Milyen messze volt már az a nap, amikor a kikötőben állva piros zsebkendővel integetett utána, és hiú reményeket táplált, hogy egykor a felesége lesz! Igazából semmi reménye nem volt, hiszen Roberto elutazott, és nem lehetett tudni, egyáltalán visszatér-e még valamikor Szicíliába. A helyzete azóta megváltozott, s hogy az „anyósa” is meglátogatta, mindenképpen fontossá tette a személyét a helybeliek előtt. Még maga a kegyelmes herceg úr is másképp bánt vele. Már nem tegezte, hanem igazi udvarhölgyként tekintett rá. Olyan személyként kezelte, mint akinek még ennél is komolyabb rangja lehet, ha felnőtt. Nem mint énekesnő, hiszen az lehetett akár bukott nő is, hanem mint vagyonos ifjú dáma, akinek akár a kiházásítására is gondolhatott a herceg úr.

Valami jeges borzalom futott végig a gerincén, amikor megtudta, hogy Monna Isabella el akar látogatni az inkvizíció börtönébe, hogy fia gyilkosait lássa. Nem való az, nem asszonyak való hely, ahol embereket kegyetlenül megkínoznak, gyakran meg is ölnék. De a szigorú dáma senki véleményével nem törődött. Fernanda nem is gondolt rá, mi lett volna, ha esetleg megismeri a fiát és a gazdag frigy hallatán a szülei hozzákényszerítik Giovannihoz. Akkor bizonyára még nehezebb dolga lett volna, mint otthon, ahol nem nagyon szerették, hogy énekelni tanul, pedig titokban büszkék is voltak rá. A státuszát tartották bizonytalannak, nem teljesen tiszteletreméltónak. Vagy legalább tartottak tőle, hogy csorba esik a becsületükön, amiért minden tisztességes családapa orozslánként szokott küzdeni.

Nos, Fernandát nem ez a gondolat gyötörte, hanem hogy miként rendezze a kapcsolatát Robertóval. A vonzalom egy dolog, azt egy becsstelen perszóna is érezhet a másik nem iránt. Sokkal inkább izgatta, vajon mennyi időbe telik, amíg kiszedheti a fiatalemberből a titkát. Ő is fiatal még, az édesapja sincsen itt, hogy beleegyezését adná a remélt vallomás után, neki viszont hamarosan el kell utaznia, és akkor mi lesz, ha ott fogják Ferrarában?

Ó, nem! Attól a Jóisten mentse meg, zengett fel a lelkében a válasz, amit ő adna erre a képtelenségre. A szép ruhák beszerzése helyett most ez az aggodalom töltötte ki szíve minden zugát. A hölgy csak foglalkozzék az inkvizícióval, hátha akkor az ő szíve is megtörik, és megérti, hogy neki itt és csakis itt van dolga és keresnivalója, imádott Palermójában.

Elképzelte, ahogyan a hölgy végignézi a gyilkosok kínzását, s talán még elégtételt is érez, amiért visszakaptak valamit abból a sok szenvedésből, amit ők felelőtlen tettükkel Giovanninak okoztak. Tudtára jutott, hogy milyen hosszasan szenvedett Giovanni úrfi, miután olyan csúnyán megsebesítették, s hogy őt akarta látni, de ott, akkor nem lehetett. S talán nem is ment volna egy nők számára tilalmas helyre, akkor se, ha Carlo atya hívatja. De attól függetlenül, hogy az ügyről korábban semmit sem tudott, mégis úgy érezte, megérdemlik a gyilkosok, hogy gaztettükért az életükkel fizessenek. Így rendeli a törvény, s mivel ők voltak a sértő felek, a kegyelemnek még a gondolata se merülhet fel, ő így véli.

Nem sokáig merenghetett Fernanda ezeken a csúf dolgokon, mert hazaérkezett az atya is, aki a mézárszéken dolgozott, ahogy eddig is, mindennap. Még csak most értesült Monna Isabella látogatásáról, és mindenképpen beszélni akart a lánya fejével. A felesége már beszámolt neki, hogy megmakacsolta magát Fernanda. Ez bosszantotta, mert hogy veszi magának a bátorságot ez a csitri, hogy egy tiszteletreméltó úrihölgynek ellentmondjon?!

Igaz, ő se tartotta helyénvalónak, hogy a lánya nekiinduljon az ismeretlenbe, hogy esetleg soha többé ne lássák viszont, de valami megoldást csak kell találni, nehogy a végén még megtagadják tőle a vagyon átengedését, vagy hogy kapzsi rokonok elveszejtsék. Még egy kisebb vagyonon is összepörlekednek a hozzátartozók, nemhogy egy olyan hatalmas úr örökségén, mint amelyet Fernandának helyeztek kilátásba Carlo atya és a nótárius úr elmondása szerint.

Ő maga ki nem állhatta az ügyvédek és efféle nagytudományú embereket, akiknek az a szakmája, hogy csúrik-csavarják a szót. Semmit nem tesznek azért, hogy a vagyon gyarapodjon, de gyakran kiforgatják mindenéből a szegény írástudatlan embert, aki nem érti az írásokat, amiken írva áll, kinek mi jár. Carlo atya azonban azt ajánlotta nekik, hogy feltétlenül fogadjanak fel ügyvédet, ami a jelentős vagyon tulajdonosának szükséges. Az ilyesmivel kapcsolatban mindig vannak intéznivalók, Fernanda pedig nem ért hozzájuk.

Az, hogy a hölgy magával akarja vinni Fernandát, arra vall, hogy jó szándékkal van iránta. Biztosan be akarja vezetni azokba a dolgokba, teendőikbe, amik a gazdagsággal járnak. De hogy az ő lányából ferrarai úrinő legyen, az a gondolat neki se nagyon tetszett. Találni kell rá megoldást, ebben az atya is segítségükre lehet. A gyakorlatias szemléletű mézáros úgy vélte, hogy az ottani szép ház, esetleg palota helyett kaphatna Fernanda itteni palotácskát, ahol ellakhatnának együtt, az ottani birtok helyett ittenit, ha ugyan létezik ilyen csere, a pénzt, drágaságot, ékszereket meg el is küldhetik, s akkor Fernanda is beletörődne a helyzetbe. De most csak arról számolt be az anyja, hogy nyugtalanul járkál a szobájában a lány, sóhajtozik, máskor meg sír, zokog, hogy ő nem megy innét sehová. Szóval tenni kell valamit.

Fernanda szívében valóságos zuhatagként dübörgött a sok érzés. Sejtelve se volt róla, hogy az apja máris megtalálta a megoldást az ő kis szíve fájdalmára. Monna Isabella valószínűleg nem fogja szeretni ezt a végkifejletet, de ki törődik most az ő érzéseivel? Most, amikor őt csak úgy feszíti a nagy érzés, amelyről úgy véli, még soha senki nem érzett hasonlót!

Duzzogott is, de nem sokáig. Apja a szobájába lépett és alaposan kikérdezte. Megfeddte, amiért ellentmondott Monna Isabellának, és ezzel fájdalmat okozott a gyászoló özvegy édesanyjának. Aztán amikor rátért a lényegre, hogy mi a valódi oka a nagy makacskodásnak, Fernanda végül megvallotta, hogy az ő szíve már foglalt, és egyébként se mehet férjhez egy halott ifjúhoz, akivel soha életében nem találkozott. Ez utóbbiban egyet is értettek, apa és lánya, de a szigorú és féltékeny apai szív nagy haragra gerjedt, amiért erről neki nem szólt eddig semmit. Hogyan és mikor találkozhatott Robertóval **úgy**, hogy efféle gerjedelem támadt köztük? És Roberto vallott-e már? Ha nem, akkor ne is gondoljon rá, nehogy bajba sodorja a tapasztalatlan leányt!

A hangos szóra benyitott az édesanya, Marta is, és amikor megtudta, miféle veszedelem fenyegeti a leányát, nagy jajveszékelésbe fogott, de ezt meg már az ura elégelte meg, és azzal zárta le a vitát, hogy majd ő intézkedik. Nem akkora nagy baj az, ha ilyen gazdag úrfi habarodott bele a lányba, ha a szándékai tisztességesek. A baj csak annyi, hogy ezekről még semmit nem tudnak. Azt majd ő kitudja. Csak merjen ellenkezni! Csak próbáljon kitérni az egyenes válaszdás elől!

Robertónak sejtelve se volt, miféle faggatózásban lesz része, mivel el volt foglalva az általa hallott zenék lejegyzésével. Egészen transzba esett, és folyton fel akarta idézni annak a furcsa lelkiállapotnak minden hangját, rezgését, amelyekről úgy érezte, hogy fontosak. Talán nemcsak neki, hanem más zenészek számára is. Visszaemlékezett atyja szülőházájára, ahol akkora becsben tartották a szép kottákat. Ha ősszel visszatérnek, bizonyára ezt is örömmel fogják fogadni normann földön. Ahogy Fernanda lelkében a bontakozó szerelmes érzések, úgy Robertóéban a friss zenei élmény áradt tiszta vizű zuhatagként. A hárfá hangjai ezt

ragyogóan adták vissza. Talán Caserta mester is meg fogja dicsérni érte, és ha az udvari koncerten előadhatja, valószínűleg tetszik majd a herceg úrnak is. Mivel mindketten szigorú apáiktól függtek egyelőre, csak ebben a függő viszonyban tervezgethettek. Fernanda ugyan szeretett volna végleges választ is kapni a szívében zsongó kérdésekre, az illendőség akkor is határt szabott minden érzelmi kilengésnek. S közben egyikük se tudta, mi mindent tudott meg Monna Isabella az inkvizítoroknál tett látogatása során.

Maria és Roberto levelei

Miután Maria megtalálta a megfelelő utat, hogyan levelezhessen a fiával, szükségesnek tartotta, hogy ne csak egy egyszerű köszönőlevelet írjon neki a gazdag fizetségért, hanem ismerve elsőszülöttjének természetét, fontosnak találta azt is, hogy felhívja a figyelmét arra is, hogy amennyiben hazlátogatnának, ő és Bertold, azt a bizonyos helyet, ahol nevelőapja a tengerbe veszett, kerüljék el széles ívben. Nem tudta pontosan megmagyarázni, mi történt ott Sandro halála óta, de a halászok borzadva tértek ki onnan, és még a közelébe se merészkedtek azután, hogy értesültek a társuk haláláról.

Egyikük se sejtette, hogy Sandro teste még mindig a tenger mélyén pihen hatalmas kőtömböktől lepréselve, akár egy jókora virág. A tengeri állatok se kezdték ki egyetlen porcikáját sem, mivel nem fértek hozzá. Néha elúsztak mellette, és látták, hogy gázbuborékok szállnak ki onnan, de nem tudtak mit kezdeni vele. Furcsa volt, nem jellemző a tengerre, hogy ami oda került, az ne hasznosuljon a többi élőlény számára.

Még csak nem is sejtette Maria, milyen közel járt hozzájuk nemrégiben Bertold hajója, amikor a tengeri vihar elől a Stromboli közelében kötöttek ki. Nem is kellett, hogy sejtse, hanem inkább a fia dolgával, meg a saját kézimunkáival kellett törődnie, mivel nem hagyott fel a csipkeveréssel, sőt még kedvesebb időtöltésévé vált. Jó érzés volt számára, hogy a fia érintheti az ő munkáit és legalább ennyi kapcsolat maradt köztük, hogy nem látták egymást. Érez-e honvágyat a fiú? Vagy csak beleveti magát a nagyvilági életbe, ha már a szerencséje így hozta? Egyszerű szíve nem foghatta fel, hogy amire ő nevelte, az nem vész el, hanem

végigkíséri egy életen át. A szeretet nem változik, hanem csak sokszorozódik, még akkor is, amikor úgy érzi, hogy az élete mélypontra ért és nem tudja a megoldást azokra az igen egyszerű kérdésekre, amelyek éppen nyugtalanítják.

Egy újabb kereskedő halászhajó indult Palermóba, és Maria ismét a falujabeliekre bízta aggódó levelét. Küldött újabb csipkéket és hímzéseket is, hátha megint lesz szerencséje velük és gyorsan elkelnek. Robertónak a lelkére kötötte, hogy most már írjon is, ne csak üzenjen az együgyű emberekkel. Igaz, Beppe atya segítségét kell kérnie hozzá, de ő jó és szívesen segít, mikor látja, hogy mások rászorulnak. Palermo most valóságos tündérszigetté vált Maria számára. Magában kiszínezte a képet, amelynek formájában előtte megjelent a nagyváros, az a fontos hely, ahol akár le is telepedhetett volna az ő imádott gyermeke. Arról álmodni se mert, hogy ő odamenjen, számára a kicsiny szigeti élet volt az egyetlen lehetséges életforma. Soha nem vágyódott el onnan, még azután sem, hogy Bertold útra kelt, s nekik el kellett búcsúzkodniuk egymástól. Néha úgy érezte, mindörökre, de aztán megint életre kapott a szívében egy érzés, mely gondolattá formálódott. A szíve azt súgta neki, hogy semminek nincsen vége, és annak ellenére, hogy már nem számított fiatalnak, valami reményféle költözött a szívébe, hogy még rá is várnak derűs napok az életben.

Ilyenkor csak verte a csipkét és dalokat dúdolt magában. Hangosan énekelni nem mert, mert illett tartania a gyászt Sandro után. Még ez is illetlen dolognak számított, ha valaki észreveszi, hogy ilyen vidáman él özvegy létére. Hát csak csendesen dudorászott, és mikor elvégezte a házimunkáit, akkor kiült a ház elé és a csak ennek a szépségnek élt.

Nem is tudta, honnét vette azokat a szép mintákat, amelyeket a fehér cérna segítségével anyagba álmódott. Mintha a lelkében termettek volna, és ő engedte, hogy burjánozzanak egyik csipkegallérról a másik terítőre vagy függönyre kacskaringózva. Ma úgy mondanánk, hogy szépek lettek, mert Maria lelke szép volt. Egyszerű, mégis elegáns, kecses, és kora

ellenére fiatalos. Talán Sandro féltő szeretete konzerválta így a szépségét, csak élt és virult, akár a kertjében nyíló virágok.

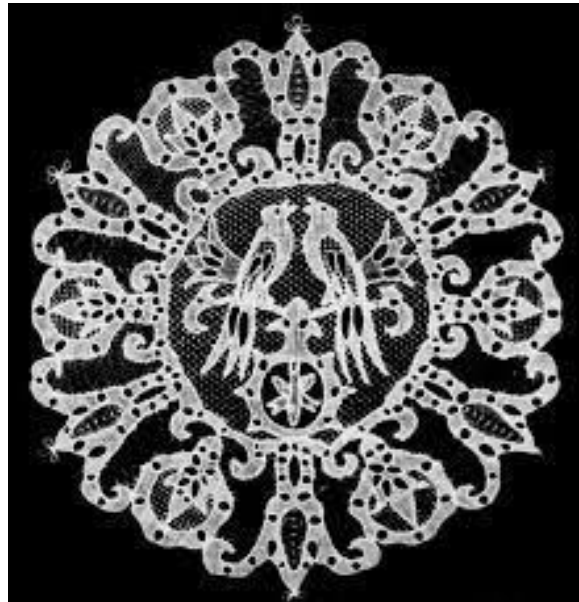
Most is arról álmodott, miféle virágok viríthatnak annak a híres hercegnek a kertjében, ahol Roberto naponta sétálhat, mikor kedve tartja. Nem tudhatta, hogy Roberto nem a kerti virágokon legeltette a szemét, hanem máris egy szép leányért epekedett, máskor meg zenét szerzett. Mert amióta azokat a gyönyörűen hangzó, égi dallamokat lejegyezte a könnyen sárguló pergamenre, többször is meglátogatta őt a múzsa, hogy más dallamokat sugalljon neki. Elrévedt, és révülés közben a lelkéből fakadtak azok a gyönyörű zenék.

Bertold időközben megint kelet felé tartott, ami egyre veszélyesebb vállalkozásnak bizonyult. Gyakran kellett kitérniük kalózhajók elől vagy kivédeni a tengeri rablók támadásait, de a muzulmánok se tartották be a tengeri hajózás bevett szokásait, hanem gyakran csaptak le más kereskedőhajókra, ha úgy látták, hogy gazdag zsákmányra számíthatnak. A normann legénység harcedzett volt, mivel északi vizeken szereztek már tapasztalatokat efféle garázda alakok által vezetett hajókkal, egyszerűen a lustább déli népség, amely ráadásul jóval kisebb természetű volt náluk, nem fogott ki egykönnyen rajtuk.

Ha tudta volna Bertold, mennyit kell vakoskodnia időnként Mariának a kézimunkái fölött, bizonyára megtalálta volna a módját, hogy segítsen rajta. Maria gyakran töltötte ezzel az estéit. Olyankor mesélt közben a gyermekeinek, akik szívesen hallgatták, és ámulva figyelték a keze mozgását. A lányoknak megtanított egyszerűbb mintákat, onnantól fogva ők is beszálltak a „családi üzletbe”. A sikerültebb kézimunkákat eladták, a hibásakat viszont szigorúan visszabontatta velük Maria. Nem volt szabad csúnya munkát kiadni a kezükből, és az anyagot se volt szabad pocsékolni.

Készített egy szép madaras terítőt is, amelynek valósággal csodájára jártak az isolettán. Csak ámultak rajta, honnét jut az eszébe ennyiféle minta. Ezt az egyet viszont nem tanította meg senkinek. Akkor még nem tudta, hogy a márkavédjegyévé vált. Bár a nevét senki nem láthatta rajta, a stílusát azonban mindenki felismerte.

Mikor a halászhajó végre visszatért Palermóból, Roberto gyönyörű ajándékot küldött neki, és ismét egy zacskó pénzt, hogy vegyen rajta, amire szükségük van. Mikor kibontotta a csomagot, egy szépséges kelme bomlott ki belőle, és abba burkolva egy rózsafüzér. Ilyet még soha nem látott Maria, hát el is volt bűvölve tőle. Onnantól fogva azt morzsolgatta, amikor imádkozni tért, és a templomba is azt vitte magával. Ennek is híre kelt, többen irigykedve bámulták az igazgyöngyökből és drágakövekből álló füzért, amelyen ezüst kereszt függött, az akkor még igen értékes nemesfémből készült feszület.

Csak találgatta ő is, meg a család is, hogy vihette így fel a dolgát az Isten, de Maria aztán nem sokat törődött ezekkel a találgatásokkal, csak nézte gyönyörködve, miféle szép gondolatokat küldözget felé az ő drága fia. A szép kelme jó lesz majd valamelyik leánynak, ha férjhez megy, addig gondosan elzárta egy láda mélyére, s csak ritkán vette elő, hogy nézegesse és megtapintsa a finom anyagot, amely egy távoli helyen születhetett meg egy másik széplelkű asszony kezei nyomán.

A rózsafüzér aztán legendássá vált. Nemcsak Maria anyai büszkesége folytán, hanem mert valóban ritka az ilyen szép mestermunka. Maria tudni vélte, hogy Robertónak valahogyan egy szép lányon járhat az esze, hogy ilyen esküvőhöz illő, vagy arra emlékeztető tárgyakat küld neki. Anyai szíve megérezte, hogy Roberto nyugtalankodik, de most nem is annyira miatta és a család miatt, hanem mert hódítani szeretne, csak valami akadály gördült az útjába. No, ha így van, hát majdcsak megoldódik előbb-utóbb. Ugyan ki ne akarna férjhez menni egy ilyen fess, magas fiatalemberhez, mint az ő szép fia?! Hát mondta érte buzgón az

imádságokat, máskor meg a testvéreit is belevonta egy-egy imaestbe, hogy adjanak hálát Istennek, amiért ilyen bátyjuk van, aki a távolból is gondoskodik róluk, másrészt kívánjanak neki szép életet és sok istenáldást, mert megérdemli.

A kelmével kapcsolatos terveit még nem árulta el a lányainak, nehogy emiatti versengésből túl hamar és meggondolatlanul akarjanak férjhez menni.

Aztán megálmodott egy szépséges akantuszleveles mintát, amelynek sorsát szintén nem sejtette, de jól tette, hogy csipkébe álmodta, mert annak láttán is mindenki elámult. Így alkottak egymás kedvére, bár egymástól jókora távolságra, anya és fia.

Ezt követték a rózsás és madaras motívumok megint, hogy aki csak ránézett, valósággal szárnyalt. Maria a következő csomagjában ezeket is elküldte a halászokkal, akik mindig becsületesen elhozták az árát, s hozzá Robertónak valamelyik ajándékát is.

Robertóra ezenközben egy kissé feszélyezett beszélgetés várt. Fernanda apja ugyanis előszedte, hogyan bolondíthatta így magába az ő kedves, szolid lányát, aki ráadásul még igen fiatalka, és azelőtt soha nem gondolt a férjhez menésre. Roberto a nagy szorongattatások közepette bevallotta a felbőszült atyának, hogy így hozta a végzet mindkettőjük számára, s hogy az ő szándékai tisztességesek. Azért nem beszélte meg Fernandával, mivel az atyja is úgy gondolta, hogy várhatnak még az eljegyzéssel és a házassággal is pár évet. Mindketten tanulnak, szép karrier áll előttük, ahogy rebesgetik, s neki egyébként is meg kell várnia az atyja visszatértét, addig nem nyilatkozhat.

Elmondta a mészárosnak, milyen furcsa helyzetbe hozta őt a húsvét után elhunyt idegen fiatalúr, hogy azt követelte, mondjon le Fernandáról, és ezt annak ellenére tette, hogy láthatóan a halálán volt. Giovanni akart elsőként nyilatkozni a leánynak, hogy megelőzze őt, és ő nem tagadhatta volna meg egy haldokló utolsó kívánságát, de képtelen volt rá, mivel úgy érezte, akkor nem is volna érdemes Fernanda kezére, ha egy másik ifjúnak csak úgy szabad teret enged. Akkor miféle férj válhatna belőle, ha nem védelmezi meg mindenáron azt a szép érzést és szerelme tárgyát?!

Fernanda apja részben megnyugodott, mivel látta, hogy Roberto mindenben tisztességesen járt el, még a haldokló vetélytársát is meglátogatta a rendházban, ám másrészt nyugtalanította, hogyan fogja féken tartani a leányt, ha máris ennyire belehabarodott a

normann fiúba? Legalább az eljegyzést meg kellene tartaniuk, ami ellen Robertónak se lenne kifogása, csupán az atyja érkezését kell még kivárni.

Maria szép madaras-rózsás csipke műalkotása, bár még nem tudott róla, hamarosan Fernanda kelengyéjébe vándorolt. Roberto ezt küldte neki jegyajándék gyanánt. A mészáros majd hanyatt esett, mivel ismerte ennek palermói értékét. Megelégedett hát vele, bár jobban örült volna egy szép gyűrűnek, ami végleges elköteleződésre utalt volna.

Arra egyik fél se figyelt fel, hogy a szépséges műremeken nem két madár volt, hanem három. Maria így álmodta meg a szerelmesek történetét, valamint azt is, hogy egy harmadik személy valósággal üldözőbe vette őket. Amikor Maria ezt a csipkét készítette, még nem zárult le a vitás helyzet a riválisok között, szóval az aggódó anyai szív többet tudott a fiáról, mint ő maga.

A féltő apai szív viszont egy remek szőnyeget szánt a fiának, mikor visszatér. Egy keleti bazárban tett rá szert, ahol nem mindig találni ilyen jól sikerült darabokat.

Bertoldot mostanában nem a fia lehetséges násza foglalkoztatta leginkább, hanem a korábbi atlantiszi történetek. Azok a történetek, amelyeket azokról a viking hajósokról olvasott és hallott, akik átkeltek a nagy vízen, és állítólag azon túl is hatalmas földrészt találtak. Nem tudta, nem tévesztik-e össze az Atlantiszról szóló mesékkel, egyáltalán semmit nem tudott róla biztosan. A vikingeket mindenki kegyetlen rablóknak tartotta, erről az ő hazájában is sok rémtörténetet őriztek meg az öregek. De hogy a vikingeknek melyik ágáról szóltak ezek, azt már senki nem tudta volna biztosan megmondani. Csak fennmaradtak, és ha már fennmaradtak, biztosan volt is valami valóság alapjuk. A földközi övezetben már rég nem látták őket, és azok a rémhistóriák, amelyek a felbukkanásukat mindenfelé kísérték, errefelé nem voltak ismertek. Jobb is, mert akkor talán keresztezték volna egymás útját, amit az északi rokonok nemigen vettek volna jónéven.

Bertoldnak eszébe jutottak azok a képek, rajzok, amelyeket a gyönyörűen dekorált régi könyvekben, pergameneken látott. Az ő hajójához képest kezdetlegesnek tűntek azok a tengeri alkotmányok, mégis óriási magabiztosságot sugallt a pusztaság megjelenésük is. Vajon miben tért el az építési technikájuk az övékétől? Ez izgatta most a fantáziáját, hogy Caralho

hajója majdhogynem katasztrófát okozott a megjelenésével Palermóban. Hogy miért fordult akkor a török hajóhad ellen, máig rejtély maradt.

A csíkos vitorláik és a hajózási tudományuk izgatta. A hajóik szerkezete. Valamiben mégis többet tudhattak nála és a legénységénél, ha át tudtak kelni az Atlanti-óceánon. Talán neki is meg kellene próbálnia egyszer, amikor nincsen éppen túl sok dolga errefelé. Aztán el is vetette mindjárt a gondolatot, mivel Robertóra és Mariára gondolt. Mindkettőjük sorsát szeretne volna megnyugtatóan rendezni, mielőtt visszavonul majd a hajózástól. A fiút is taníttatni és taníttatni kell még, hiszen olyan tapasztalatlan. Maria meg azzal az üzenetével, amit Robertónak küldött, eléggé egyértelművé tette, hogy számít az ő látogatására is.

De mindez nem egyszerű. Ha most együtt meglátják Robertóval, mások számára is egyértelművé válik a köztük lévő hasonlóság, és akkor oda a Maria jó hírve. Ezt nem teheti meg vele. Igaz, azt se, hogy messzire elkerüli az isolettát, mikor annyi gondolata jár arrafelé is. Talán ez a viking hajózási kérdés is csak azért motoszkál folyton a fejében, mert el akarja terelni vele a gondolatait Mariáról és a kicsiny szigetről, ahol él.

És ha elhozná onnan? De hogyan? A hajójára nem veheti fel, az ellenkezik minden hajózási szokással. Szárazföldön meg túl hosszú és veszélyes az út. A hegyekben legalább annyi rabló van, mint a tengeren. Még ha nagy kíséretet kapna is, nem bizonyos, hogy meg tudják védeni egy támadás esetén. És egyébként is... vajon Maria elhagyná érette a hazáját? Vállalkozna a veszélyes útra annyi országon keresztül? Ez az, amit senki nem tudott, ő, Bertold a legkevésbé, hiszen nem is ismerte túl jól egykori jegyesét. Sok fejtörést okozott neki ez az egész történet. Korábban egyszerűbb volt az élete. Vándorolt egyik kikötőből a másikba, egyik országból a másikba, ahová kellett, vagy ahová elképzelte. Adott és vett,

aztán megint adott és vett. Soha nem ment üres hajóval sehová. Mindent célirányosan szervezett és intézett. Minden olyan ridegen észszerű volt az életében. Az egyedüli szépség és komoly érzelem Maria volt számára, arról is azt hitte, hogy már rég a múlté. Néha úgy hitte, talán csak álmolta az egészet. Máskor meg Maria emléke is úgy élt benne, ahogyan a mélyen tisztelt és szeretett Madonnáé: érinthetetlen volt a számára, már csak csodálta és tisztelte szíve minden hitével.

Ám most minden megváltozott, mégse tud élni a lehetőséggel. Csak töpreng rajta, és semmi megoldást nem talál a kettejük dolgára. Talán Roberto is így van ezzel. Nem meri mondani, mennyire szépnek és kereknek találná a történetüket, ha a szülei egy párt alkotnának végre. Igaz, most el van foglalva Fernandával és a vele kapcsolatos hódításával. Az is lehet, hogy most ellentmondana neki, mert fontos a számára, hogy előbb vagy utóbb, de elnyerje a leányzó kezét. Kicsit még várhatnak, de az ifjúság szeles, nem lehet kiszámítani, meddig bírná az epekedést Fernanda után. És az se biztos, hogy a lány elég állhatatos, vagy a szülők nem adják férjhez közben valaki máshoz. Úgy, ahogy Mariát a szülei annak idején Sandróhoz.

Persze az más volt, mert Maria nem maradhatott magában leányanyaként. Miatta alakultak így a dolgok. Mert ő is úgy gondolta, hogy várhatnak még a komolyabb kapcsolattal. Mert neki még hajóznia kellett. S hogy mit hagyott maga mögött, azzal nem is törődött igazán. Mindig ez az önvád, gondolta magában, ez nem hagy nyugton. Akkor meg mentem, mert vonzott a nagyvilág és annak minden kikötője. Mert világot kellett látnom.

Sandro végül is Mariát védte akkor amikor őt, Bertoldot és Robertót egyetlen éjszaka leforgása alatt eltüntette a szigetről. Védte a jó hírnevét, az övét és a családját is. Az ő szemszögéből ítélve semmiképpen nem derülhetett ki Maria „szégyene”, amit akkor ragasztottak volna rá, még utólag is. Ő ott marad, és a szigetlakók is észreveszik azt, amit Sandro diszkrétan el akart titkolni a felesége és a család érdekében.

Mennyire agyon tudjuk bonyolítani az életünket, gondolta aztán magában. Pedig a hispánok azt mondják, hogy ne bonyolítsuk az életünket. Bonyolult az anélkül is. Talán nekik van igazuk. A tengerésznépek számára valóban egyszerű az élet: hajózni kell, s ha már kell, akkor nem nyitnak fölötte vitát. Akár az a széltoló Caralho, ahogy mindenki csúfolta. Neki is egyszerű volt az élete. Rabolt és fosztogatott, aztán megint rabolt és fosztogatott. Ugyanúgy, ahogy ő meg vett és eladott. Mi is a különbség a kettő között? Hogy ő betartotta a becsületes formákat. Fizetett vagy elcserélte az egyik portékát a másikra. Pedrinho ugyanezt kiiktatta, csak simán elvette magának, amit akart. Igaz, csúful is végezte. Jobb is lesz, ha nem sokat törí a fejét rajta!

Bertold nagy terve

Egy nyugtalanító éjszakán Bertold mégis megtalálta a megoldást. Már nem is emlékszik, hogy álmolta az egészet, vagy ébren ugrott be neki az ötlet. Igenis visszamennek az isolettához, de nem kötnek ki, és nem is szállnak partra. Csónakkal mennek a part közelébe, Mariáért üzennek, hogy látni szeretnék, ő és a fia. Ha Maria eljön, márpedig miért ne jöjjön, akkor tudnak beszélni vele, és elláthatják minden földi jóval, hogy soha többé ne legyen gondja a megélhetésre. Azt is megkérdezheti tőle, hajlandó volna-e vele később eljönni az ő hazájába. Örökre. S aztán még sok mindent megbeszélhetnének. Többek közt a Roberto házassági kedvét is. Igaz, ezt nem tehetnék meg nagyobb feltűnés nélkül. Talán az egész sziget összefutna a csodájukra.

Ezzel az egyszerű megoldással megtarthatná a Sandrónak adott szavát, amit a szegény ördög már nem adhat vissza, és ők mégis találkozhatnak. Ugyanúgy Roberto, aki ugyan nem adta a szavát, de helyette ő, Bertold állt jót, hogy többé ő se tér vissza az isolettára.

Gondolatban annyiszor kiszínezte a tájat és a házat, ahol Maria lakott, hogy végül már nem is hasonlított arra az egyszerű házacskára, ahol életének egyetlen szerelme élt. Gondolatban beépítette a tengerpartot, amit az ott lakók soha nem tettek volna. Kellett a távolság, a védelem a dühöngő természeti erőktől, amelyek időnként kegyetlenül csaptak le a sziklás partokra, meg a halászhálók szárogatására igen alkalmas homokos partokra. Nem is lehetett volna, képtelenség. Sandro is a jókora szikla derekáról sodródott bele a tengerbe. Akkor hogyan lehetne beépíteni közvetlenül a partokat?!

Inkább jó védett helyen álló házacskát álmódott Maria számára. Ő biztosan befuttatná szépséges virágokkal, majd azt is, hogy ragyogna és tündökölné minden. A ház is, és a miniatúr kertcske, amelyet a ház oldalára vagy a teraszára álmódna meg. Csak most ébredt rá, hogy Roberto is mennyit örökölt, vagy csak tanult az édesanyjától! Mellettük csak úgy terem a művészet! A fiú a kezébe veszi a mandolint vagy a gitárt, énekelni és játszani kezd, azzal bűvöli el a közönséget. Maria meg fog egy tekerics fehér cérnát, és azzal varázsol. Mert az egész olyan, mint a varázslat, ezt senki nem vitathatja el tőle.

Szóval Bertold is álmódott különféle házakat Maria számára. Úgy gondolta, hogy egyelőre küld neki annyi pénzt, meg az építéshez szükséges anyagokat, amiből meg tudja csináltatni magának azt a kényelmes otthont, ahol élete utolsó, nyugodt időszakában eléldegélhetne.

Érdekes, hogy megint ez jutott az eszébe! Hogy Maria nem akarna elmenni az isolettáról. Hogy csak csendesen álmodozna és csipkét verne meg kézimunkázna, miközben a gyermekei már felnőttek és kirepültek az ő otthonából. Akkor talán nem is kellene neki akkora ház, hogy ne kelljen túl sokat foglalkoznia a rendcsinálással, állattartással, hanem élhetne az ő művészetének. De mégis! Mikor a gyermekei és az unokái hazlátogatnak, csak kellene több szoba, hogy mindenki elférjen benne.

Bertold már egészen beleélte magát ezekbe a tervekbe. A házacsának a magasabban fekvő részre kell épülnie, hogy egy nagyobb tengerár ne érhesse fel hozzá, s Maria biztonságban legyen benne. Minden irányban lennének rajta ablakok, hogy láthassa a gyönyörű szigeti tájat, annak minden részletét. S hogy megint mennyire egyet gondoltak, Maria valóban vett egy szép telket az isolettán, és neki is hasonló tervei voltak, mihez kezdjen azzal a pénzzel, amit Robertótól kapott. Ha még az is tudta volna, mekkora összegeket fog keresni a kézimunkáival, talán nagyobb terveket is sző, de az ő lelke beérte a kicsiny házzal, amely egy keskeny utcácskában fog állni majd, még hozzá nem is olyan sokára. Hozzáálmodta a Roberto, s talán Bertold visszatérését is, hogy méltóképpen vendégelhesse meg a két férfit, akik egyszerű szívéhez a legközelebb álltak.

De talán neki is juttatna valamennyi helyet abban a házacsában Maria. Őt ugyan köti az ígérete, de Maria arról nem tud, és nem is kell terhelni olyasmivel, amiről a férfiak egymás közt állapotok meg. Mennyi aggály, és most, hogy ezen törte a fejét, újabb kép ötlött fel benne. A hazájában látott egy házat, amely ugyan felújításra várt, de némi fantáziával az is otthonossá lenne tehető. Még tágasabb kertje is van, amit gondosan védenek és takarnak az

utca felőli falak. De nem! Mariának teljesen új házat építene. Azt a régi házat meg, ahová egykor látogatába járt egy idős házaspárhoz, arra újíttatná fel, hogy a vendégeit elhelyezze benne. Vagy éppenséggel raktárnak, boltnak, mert az üzletet azután is működtethetné, ha visszavonul. A hajósok szállítanának neki, és ő vagy a segédei kiszolgálnák a vevőket.

Jót mosolygott saját magán. Mégis csak azon forgatja az elméjét, hogy házakat vesz vagy épített, vagyis házasodni készül. Vagy ha nem készül, hát tervezgeti, gondolkodik rajta. No, csak ezt tudja meg Roberto! Akkor majd megkapja tőle, hogy elirigylt tőle a házi boldogságot, mert magának tartogatja. Ő élőle meg titkolja!

A régi ház azért jutott annyiszor eszébe, mert amikor ő még gyermek volt, igen szívesen látott vendég volt az ősz Fernand és hitvese, Anna néni otthonában. A gyermektelen pár minden erre vonatkozó vágyát rá árasztotta, őt kényeztette, mintha a sajátjuk lett volna. Mindig egyedül kellett átsétálnia, majd a nagykapun lévő oroszlanos kopogatóval bekopogtatnia. Akkor előcsoszogott egy öreg inas, aki mosolyogva fogadta, ugyanúgy, ahogy a gazdái is. A kis Bertold színt, életet, fényt vitt a két öreg szomorkás életébe. Pompás uzsonnákat kapott, kényeztették, majd jókora csomagot küldtek vele haza, hogy a testvéreinek is jusson a finomságokból. Azok irigyelték érte, de mivel Fernand bácsi és Anna néni csak rá tartottak igényt, mindenről csak akkor értesültek, amikor Bertold már hazatért. A csomag tartalmát az édesanyjuk osztotta szét közöttük.

Hát Bertold erre a házra is gondolt, amikor a Mariával kapcsolatos tervei jártak az eszében. Olyan volt ez, mint megvenni egy régi álmot, egy régi emléket, ami nonszensz, hiszen úgy az álmok, mint az emlékek a sajátjai, s azok úgys vele lesznek, amíg ő a földön él.

Hát igen. Földön vagy vízen? Melyik fontosabb a számára? Meg tud majd egykor lenni a tenger örökös mozgása, hullámozása nélkül, vagy végleg magához láncolta a hispánok által csak „la mar”-nak titulált őselem? Ha nem utazna, akkor bizonyára mégis csak a tenger közelében lakna. Csúzos lábaival le és fel csoszogna az ódon lépcsőn, a házat már befutná a repkény, vagy Maria virágai, és annak a teraszára ülnének ki ketten, amikor nem túl hűvös a szél.

Itália északabbi városaiban, a nagy tavak közelében látott hasonló épületeket. De az ő emlékezetében mégis úgy maradtak meg, mint tengerparti helyek, ahonnan jó messzire lehet ellátni, ahogyan a tengeren hajózva is. Elképzelte, hogy verdeshetik a hullámok a ház oldalát vagy a magasra vivő lépcsőket, amikor vihar korbácsolja a végtelen vizet. Maria olyankor biztosan félne. Igényelné az ő megnyugtató közelségét. A boldog tudatot, hogy őket nem sodorhatja el semmilyen hullám, mert az ő házában védett volna. Ő is, meg a virágai és a csipkái is. Maria ölében macska dorombolna, az ő lábához meg odahúzódna hűs és kutyája. Elmondhatatlan idill, szinte el se lehet hinni.

Talán még a delfinek is meglátogatnák őket. Igen, Maria kedves természete még őket is odacsalogatná a házuk közelébe. Ők meg csak néznék, hogyan ugrálnak ki jókedvükben a tengerből. Felfröccsenő vízzel, kecses farokcsapásokkal köszöntenék őket, amikor visszatérnek arra a helyre, ahol először meglátogatták őket.

A hajó megfeneklik

Valami nagyobb zökkenést érzett a hajón, erre riadt fel Bertold. Vajon mi lehetett az? És a kormányos mit csinál? Talán elaludt? Bertold felpattant és a fedélzetre sietett. Akkor már az egész legénység talpon volt. Páran a hajófeneket vizsgálták, nem sérült-e meg. Hát nem is, de jókora homokpadra futottak rá. Megfeneklettek. Már szürkülni kezdett, a látási viszonyok nem túl kedvezőek. Talán meg kellene várni a reggelt, hátha a dagály segítene kimozdítani a hajót mostani tehetetlen állapotából. De mi van, ha mégis megsérült valamelyik hajórész? Jobb lesz mindenkinek kiszállni, és kívülről is alaposan megnézni az alját, hátha most még felfedezhetik rajta a hibát.

Akár a nyüzsgő hangyaboly, lódult az egész legénység. Nem volt könnyű, de sikerült megmozdítaniuk a hajót, hogy aztán valóban megtalálják azt a bizonyos hibát. Gyorsan munkához kellett látni. A hajóácsoláshoz minden tengerész értett, máskülönben nem is lett volna érdemes vízre szállnia. De a teljes feneket nem tudták átvizsgálni ennyi idő alatt. A hajót jobb lesz vízre tenni, addig meg lehet figyelni az esetleges szivárgást.

Így zökken ki Bertold hirtelen az ábrándozásból. Igaz, a tengeri barátoknál hagyta abba, nemcsak Mariánál, és azok, mintha megérezték volna a hívást, elkezdtek jelentkezni a homokos part körül, ahová a Njord vetődött el. Talán nem is kell messzire menniük, hogy a delfinek segítségét megkapják. Ők gyakran vezetik ki a hajósokat a veszedelmes helyekről a tengeren. Most is, mintha súgni akartak volna valamit, csak csipogtak szüntelen, barátságosan mosolyogva. Igaz, akkor már reggeledett, és a hajósoknak sürgősen munkához

kellett látniuk. Mindent alaposan átvizsgáltak, és szerencsére nem találtak több léket a Njordon. A vízállás jóval magasabb volt. Még jó, hogy nem telepedtek le éjszakára arra a bizonytalan állagú helyre!

Valami biztos helyet kellett keresni mégis, ahol teljesen felemelhetik a hajót, és nemcsak javítgatják, hanem fel is újítják. Mióta is járnak már a tengereket a Njorddal? Meg kell pihenni valahol. Robertóval is kellene beszélnie, biztosan várja már őt és a válaszát, mi legyen Fernandával. Ő pedig azonnal írni fog Mariának. Azt még lehet. Azt nem ígérte meg Sandrónak, hogy írni se fog neki.

Jobb fogadtatásban nem is lehetett volna része, amikor befutottak Palermo kikötőjébe. A nép is megtartotta jó emlékezetében, mindenki összefutott a hírére, hogy megint itt jár a normann hajós, aki elűzte városuktól a nagy veszedelmet. A palotában is örvendeztek, hogy ismét elidőzik kissé Ricardo herceg társaságában. Robertót viszont nagy bánatban találta. Fernanda szülei mégis addig erősködtek, hogy meg kell tekinteniük a lányuk örökségét, így se szó, se beszéd, hajóra szálltak, és azóta már Ferrara felé tartanak az „anyós” hajóján. Robertót csupán egy rövid üzenet, meg egy szépen hímzett zsebkendő várta. Még el se búcsúzhattak egymástól a jegyesek, aminek ők máris tartották magukat. Már késő volt, hogy Roberto meg legalább egy gyűrűt küldjön Fernanda után, bánta is nagyon.

Mikor Bertold betoppant Roberto szobájába, éppen dallamokat jegyezgetett ismét. Az apa csak körülnézett, és máris felmérte a helyzetet. Ez a pillanat most nem alkalmas, hogy komoly dolgokról beszélgessenek. De talán nem is kell a fia engedélyét kérni ahhoz, amit tervezett. Hagyta hát, hogy a fiú tovább kottázzon, majd ő is elvonult a saját szobájába. Most ismét gondolkozhatott Marián és a vele kapcsolatos tervein. Bár soha nem hirtelenkedte el a döntéseit, most mégis gyorsan nekilátott a levélírásnak.

Hamarosan a kikötő felé vette útját, és talált is olyan hajót, amelyik az isoletta felé jár. A halászokra bízta a levelet, hogy aztán rá nem jellemző szorongásfélével térjen vissza a palotába, ahol már nagyon várták. A hercegnek csak annyit mondott, hogy utasításokat adott ki az embereinek, milyen felújításokat végezzenek a Njordon, ami igaz is volt. A levéltitkát azonban megőrizte magának.

A herceg elmondta neki, amit a fiatalok dolgáról tudott, és azt is, hogy Roberto becsületesen betartotta az ígéretét. Nem heveskedett, nem udvarolt látványosan a lánynak, sőt úgy látja, mintha meg is sértődtek volna Fernanda szülei. A mészáros egyszer itt kereste a fiút a palotában, és úgy tudja, heves szóváltás támadt köztük, de minden eredmény nélkül. A szülők most elutaztak Ferrarába, ahol nagy örökség várja Fernandát. Ha az öregeken múlik, talán vissza se térnek. Monna Isabella maga jött el a lányért.

Bertold a fejét csóválta. Ismét késlekedett, és a saját élete után a fiáét is elronthatja. Magában úgy gondolta, hogy Monna Isabella valószínűleg egy másik fiához szánja feleségnek Fernandát, hogy a vagyon egyben maradjon, amivel nem is lőtt messze a céltól, csak hogy kihagyta a kalkulációból Fernanda ösvérmakacs természetét. Minél jobban erőltetik a dolgot, annál erősebb lesz benne az ellenállás. Hiába cipelték el a messzi északra, ő akár visszaszökik, de akkor se mond le eredeti terveiről.

Hamarosan előkerült Roberto is, akit a herceg kéretett, hogy mutassa be, hogy haladt tanulmányaival a szépséges hárfán. Roberto elő is adta nekik az egyik dalt, amit maga szerzett, vagyis amit az égi sugallat hatására írt. De mivel elég lehangolt volt, nem erőltették vele túl sokat aznap a játékot. Roberto egy esti sétára indult a palota kertjében. Apja csak később csatlakozott hozzá, miután Ricardo hercegtől megérdeklődte, hogyan lehetne levelet küldeni Ferrarába, mert úgy látja, hogy a fiát ez bántja.

Volt rá mód természetesen, és amikor Roberto ezt megtudta, azonnal rohanni akart, hogy üzenjen a kiröppent madárkának, ám Bertold megállította.

-Ugye, gyűrűt akarsz küldeni neki? – kérdezte, s közben a fia arcát fürkészte.

-Igen, de nem ellenzed? – kérdezte Roberto

-Nem, fiam, már nem. Miattam ne rontsd el az életedet! Sokkal többet érdeemelsz, mint egy szerető feleséget. Bár igen fiatalok vagytok még, én nem rólad meg érte. Talán, ha én is hamarabb meggondoltam volna a dolgot, a mi életünk is másként alakul.

-Ne marcangold ezért magadat, apám! A múlt már nem változik, csak a jövőnkön segíthetünk, hogy szebb legyen.

-No, akkor valami nagyon szép darabot vegyél neki! Vagy már meg is vetted?

-Igen, csak nem mertem említeni, tudod, az ígéretem miatt. Pedig Fernanda apja erősen faggatott a szándékaimról. Csak annyit tudott meg tőlem, hogy azok komolyak, de meg kell várnom a visszatéréseidet.

-Előbb majd megnézem én is, elég drága-e az a gyűrű! – mosolyodott el Bertold. – Úgy hallom, valami szép vagyont örökölt az a lány. Nehogy a szülei még keveselljék, amit neki szántál.

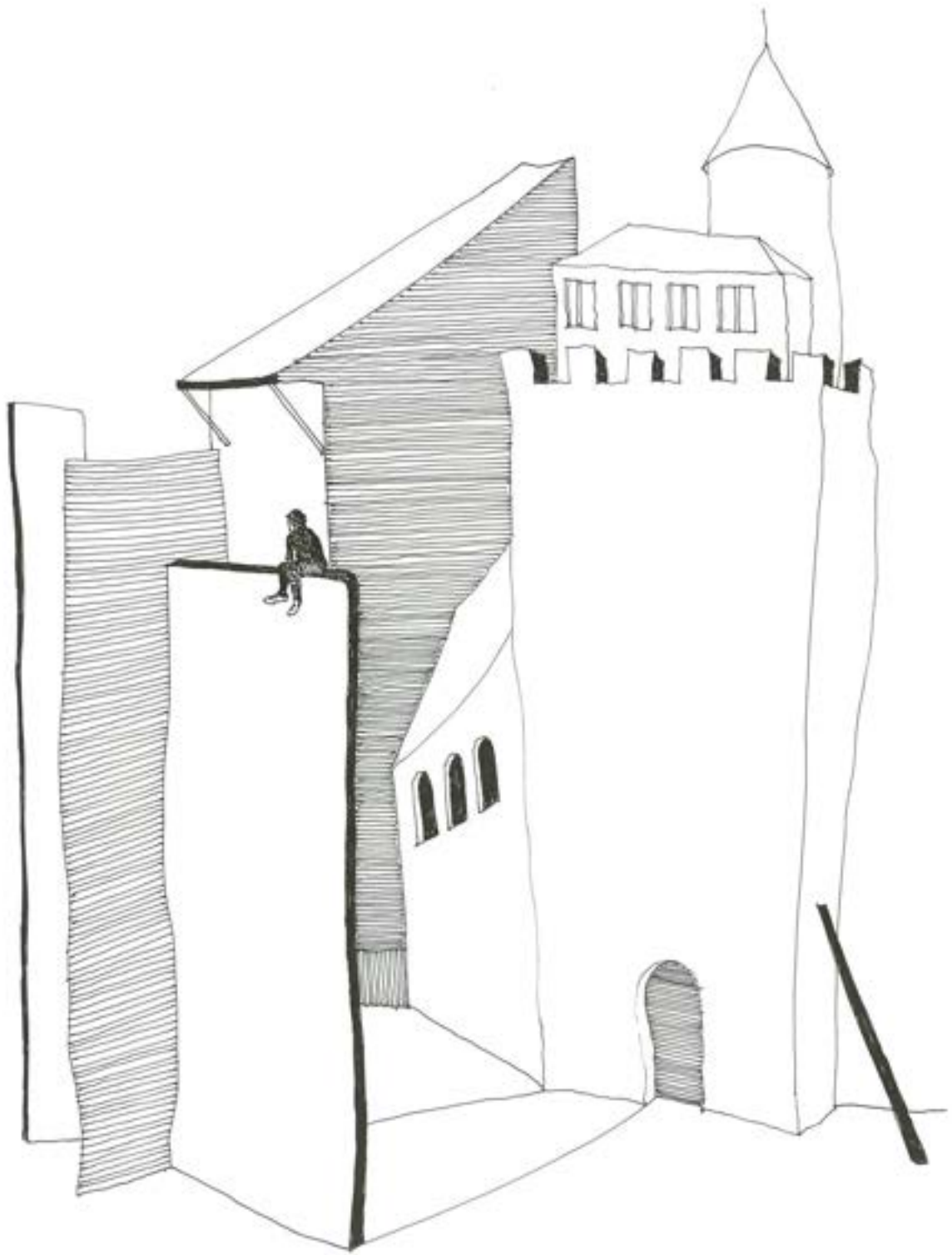
- De hát mi se vagyunk szegények! Nehogy a végén még hozományvadásznak tartsanak! – háborgott Roberto.

-Ne aggódj! Ha tudnák, mennyi vagyont gyűjtöttem össze a sok hajóutamon, akár Normandiába is utánad rohannának – nevette el magát Bertold.

Kérették hát az aranyművest, látogassa meg őket a palotában. Bertold rábeszélte Robertót, hogy egy jóval nagyobb és értékesebb gyűrűt válasszon Fernanda számára. A fiúnak majd leesett az álla, amikor az apja egy másik eljegyzési gyűrűt is választott, de azt nem bízta rá, hanem megtartotta magának. Úgy gondolta, hogy majd később adja át neki, az esküvőjükre.

Bertold egy hatalmas lazúrkövet adott át a fiának, amit egy keleti árustól vett. Szép arany foglalatban volt, láncon függött.

-Ez a bölcsek köve, úgy mondják – fűzte hozzá Bertold. – Rádfér még, hogy okosodj! Ez a kő majd segít. Ha belenézel ebbe a gyönyörű kékségbe, talán még rám is emlékezni fogsz, ha már nem leszek.

-Hogy mondhatasz ilyet?! – kiáltott fel rémulten Roberto. – Ilyesmin ne is törd a fejedet! Még soká fogsz élni, és élj is, apám! – azzal heves mozdulattal átkarolta Bertoldot, aki egészen elzékenyült ettől a szeretetkitöréstől. Egészen olyan volt, mint Maria, amikor így viselkedett a fiú. Jólesett neki, hogy ebben a mozdulatban az is benne volt, hogy most a fia is a kedves Mariára gondolt. Mintha mindketten őt ölelték volna át, nemcsak egymást.

A falon függő szentképre néztek. Áldás áradt belőle, hogy csak úgy ragyogtak rajta az aranyozott részek. Bertold is épp erre gondolt, hogy a fiú nevéen is akkor lesz igazán áldás, ha végleg és hivatalosan is az ő nevéen szerepel, szülei házassága révén.

Bertold levele

Maria elpirult, amikor Beppe atya felolvasta neki Bertold levelét. Nemcsak a szigeti szemérmesség, hanem az öröm pírja is megjelent az arcán. Nem volt hosszú, amit írt, de nagyon férfias, és rá nézve a legkedvezőbb hír.

„Kedves Maria!

Mikor elhagytam a szigetet akkori férjed, Sandro kérésére, jobban mondva fenyegetésére tettem. Nem mintha félttem volna tőle, de beláttam, hogy a jó hírnevedet csak így menthetem meg. Robertót ő bízta rám, és megígértette velem, hogy soha többé nem tesszük a lábunkat az isolettára.

A szavamat állom, de szeretném, ha korábbi vétkünc bocsánatot nyerne Beppe atya áldásával. Azt kívánom, hogy Roberto fiunk végleg és hivatalosan is a fiammá legyen. Egyúttal régi mulasztásomat szeretném pótolni, ha elnyerem hozzá a bocsánatodat.

Kérlek, hogy a következő holdtöltekor, mikor már mindenki lepihent, légy a sziget déli tengerparti részén. Ne a sziklás parton, hanem a homokos, sekélyebb vizű szakaszon. Kérd meg Beppe atyát, hogy tartson veled, és hozza magával az esketéshez szükséges tárgyakat! Szeretném, ha most már az én feleségem lennél. Én a partra nem léphetek, mert Sandro nem oldhat fel az ígéretem alól. Csónakban fogok állni, közel a parthoz. Csak ti legyetek, nem kellene tanúk, nehogy szóbeszéd támadjon belőle. A hajóm is távolabb fog várakozni.

Szeretlek, ahogy régen is, mindig. Kérem az atyát, hogy teljesítse ezt a kívánságomat! Ezzel talán jóvá tehetünk sok mindent, ha az elmulasztott éveket nem is. A többit szóban.

Szeretettel öllelek:

Bertold”

Beppe atya nem szólt, csak bólintott Mariának, amikor látta, hogy elpityeredik. Szó nélkül összehajtotta a levelet, és átadta az asszonynak. Ő is meghatódott Bertold sorain. Jó ember, és szeretne valamit jóvá tenni, ha a múltat meg nem is tudja változtatni.

Mindketten tudták, hogy sorsdöntő lépésre szánják el magukat. A tanúk nélküli esketés nem szabályos, de talán ott lesznek Bertold hajóstársai, nekik nem tilos a szigetre lépniük. Az atya még azt se tudta, hol fog lakni aztán Maria, ha igent mond Bertoldnak. Hát jó, majd eldöntik. Tudomása szerint a hajós szokásokkal ellentétes volna, ha Mariát felvennék a hajójukra. Elképzelni nem tudta, mi lesz a folytatás, de képtelen lett volna nemet mondani erre a kérésre.

Maria is arra gondolt, hogy tanúk nélkül hogyan lesz érvényes az esküjük, de bízott Bertoldban és Beppe atyában, hogy majd ők eligazítják a dolgot, ahogyan kell. Nehéz lesz kivárni azt a teleholdat, de az idő majdcsak eltelik. Eddig is telt, múlt, és már a fiuk is felnőtt.

Roberto ismét magára maradt a kétségeivel. A levelet és a gyűrűt elküldte, közölte, hogy megkapták az atyai áldást, már csak Fernandának és szüleinek kell beleegyezniük a frigybe. A gondolat fellelkesítette, hogy a lány tetszését már elnyerte, de szeretett volna bizonyosat tudni felőle. Hátha elkápráztatja a nagy pompa, a gazdagság, a másfajta táj és emberek, s ki tudja még, hogy mi minden. Csak járkált a szobájában, mint a ketrecbe zárt oroszlán, a lelke nem lelt nyugalmat.

Volt is miért aggódnia, mert Monna Isabellának valóban az volt a terve, amire Bertold először gondolt. Tisztelte ugyan a fia végakarátát, de remélte, hogy kisebbik fia, Ronaldo majd elnyerheti a leány tetszését, és akkor a családnak nem kell lemondania semmiről. A lány szülei ugyan együgyűek, de csak nem maradnak ott végleg Ferrarában. Ha megvan a kézfogó, onnantól fogva már a férje parancsol Fernandának.

Esküvő a tengeren

A következő holdtöltekor a Njord valóban ott horgonyzott nem messze az isolettától. A hold ragyogott, hófehér fénye betöltötte a tájat, és ott tükröződött a vízen is, akár egy ragyogó, hatalmas csillag. A szigeten már minden csendes volt. A parton senki nem járt. A falu népe nyugovóra tért. Bertold egy csónakban várakozott a part közelében.

Hamarosan két, köpenybe burkolózott csuklyás alak tűnt fel a parton. Bertold már messziről figyelte őket. Igen, ő az, Maria! Beppe atya kézen fogva vezeti. Hamarosan a vízparthoz értek. Jól látták egymást. Bertold hatalmas, öles alakja rendületlenül várakozva a csónakban, míg Maria egykor törékeny, de ma már kissé teltebb alakja állt ott, fején koszorúval. A köpenyt leeresztette a válláról, és az a homokba hullt.

Bertold intett Mariának, és ő egészen közel lépett a vízhez. Bertold előre hajtotta a csónakot, karját nyújtotta Mariának, és Maria megértette a hívást. Cipőjét levetette, majd belépett a tengerbe. Pár lépést tett Bertold felé. Aztán elérték és megfogták egymás kezét. Beppe atya elkezdte a szertartást. Kinyitotta a szent könyvet, abból kezdte el olvasni az esketési szöveget. Mindketten, azaz mindhárman meghatódtak. Akkor az atya is egészen közel jött hozzájuk. A stólat a jegyesek kezére helyezte és összekötötte vele a párt.

Minden egy pillanat alatt történt. Az öreg pap, mintha meglökték volna, hátratántorodott, de nem esett el. Egy szélroham elkapta és sodorni kezdte visszafelé. Beppe atya vitte magával a szent könyvet, de a stóla a házasok kezén maradt. Az atya már-már futásnak eredt a rémülettől, de ekkor megpillantotta Pietrót és a feleségét, akik egy nagyobb kő mögé rejtőzve figyelték a jelenetet. Mindhárman kővé dermedtek attól, amit láttak.

Hatalmas örvény kerekedett az addig nyugodt és sima vízen. Maria, mintha felkapta volna őt is a szél, a csónakban termett. Nem Bertold emelte oda, hanem valami ismeretlen erő. Egymást átölelve tartották, aztán már csak Bertold tartotta az ájult Mariát. Ekkor mintha Sandro hangját hallották volna:

-Ugye, megmondtam, hogy ne térj vissza ide soha?!

De Sandrót természetesen nem látta senki sem. Csak a hatalmasra korbácsolt hullámokat, amint a csónak felé tartottak végzetesen. A Njord legénysége is, amely addig vigyázzban állva, fáklyákkal világítva várakozott a fedélzeten, csak a történeteket konstataálta, közbeavatkozni nem tudott. A csónakot a nagy szikla felé sodorta a tengerár. Oda, ahol Sandro eltűnt. Már-már úgy tűnt, hogy ők is a tengerbe vesznek, de hirtelen egy sötét árny jelent meg az Óriások Sziklája előtt. Caralho hajója volt az, a kísértethajó. Ám nem Bertoldot és Mariát vette célba, hanem egy láthatatlan erőt, amely a tenger mélyéből tört elő, akár egy fúria. Ez a két erő csapott össze egymással: a kísértethajó, meg a tenger mélyén raboskodó lélek, melyet valami idekötött, ehhez a szigetecskéhez.

Akár a titánok harca, rettenetes összecsapás volt ez. Ehhez fogható még senki nem látott. A mélyből feltörő erő nekiesett a kísértethajónak. Derékba próbálta roppantani, de az nem hagyta magát. Akárha kőhajító gépek dolgoztak volna rajta, egyre több és súlyosabb köveket dobált arra a helyre, ahol Sandro a tengerbe veszett. Temette és temette újra. Aztán a tengermélyi erő egyszer csak lelohadt. A rettenetes hajó legyőzte és nem engedte, hogy a felszínre törjön ismét.

Bertold, bármilyen erővel evezett is, nem tudott eljutni a Njordra. A hullámok újra és újra a part felé sodorták a csónakot. Aztán egy hirtelen lökéssel a partra tették őket csónakostul. Egy velőkig ható, erőteljes hang dördült utánuk:

-Te megmentettél, Bertold, és én is téged. Most már nyugodtan a szigeten élhetsz. Ne féljetek, Sandro lelke nem árthat már nektek sohasem. Ha ártani akar neked, én bármikor visszatérek, és akkor jaj neki!

Bertold tétovázva állt fel, Mariát a karjában vitte. Pietro rohant feléjük, aztán a csónaknak keresett biztos kikötőhelyet. Beppe atya kísérte a friss házasokat Maria házáig. Pietro és a felesége követte őket nagy boldogan. Elmesélték, hogy mivel már öregek és rossz alvók, felfigyeltek Beppe atyára és Mariára, amint a tengerhez indultak. Követni kezdték hát őket, és legnagyobb boldogságukra tanúi lehettek ennek a különös esküvőnek.

Így került be az isoletta matrikulájába a normann hajós és a szigeten született Maria neve, hogy együtt is maradjanak mindörökre. Fiuk, Roberto nevét is az övékével együtt jegyezték be, most már módosítva, hogy az egykori botlásukat orvosolják.

A szigeten semmi nem marad titokban. Bertold feltűnése sem, és az éjszakai esküvőé sem. Másnap olyan lakodalmat csaptak, hogy legendaként maradt fenn az emléke is. Jöhetett a Njord legénysége, sőt körbevették és valósággal lecibálták őket a boldog halászok a nagy, díszes hajóról. Az éjszakai vihar emléke viszont senki fejében nem maradt meg, mivel csak négy szigetlakó tudott róla: Beppe atya, Maria, Pietro és a felesége. A többiek aludtak, mint a bunda. Érdekes módon a vihar semmiféle nyomot nem hagyott a partokon. Mintha csak a tengeren zajlott volna, a partot semmiképpen nem érintette. Az megmaradt a béke és harmónia szigetének.

A másik lánykérés

Roberto egyre várta vissza az apját. Nem értette, miért nem ír vagy üzen, pedig már jó ideje elment, de ezúttal nem közölte, hová, s hogy mikor tér vissza. Különös volt ez, mert máskor mindent elmondott neki részletesen. Ha mégsem, mert távoli úticélja miatt bizonytalan volt, mennyi idő után tér meg, akkor meg ezt mondta el, és Roberto lelkére kötötte, hogy szorgalmasan tanuljon.

Fernandáról se volt semmi hír, pedig a küldöncöt hamar utánaküldték, s meghagyták neki, hogy rögvest térjen vissza a válasszal. Az meg csak nem akart visszaérni. Csak nem érte valami baj útközben? Kirabolták volna, és azért nem mert visszafordulni, mert félt, hogy megbüntetik, amiért nem vigyázott a rábízott holmira? Roberto kétségek között hányódott. Most egyszerre aggódott, apjáért-anyjáért és a jegyeséért is.

A szerelem már csak ilyen. A percet is évszázadnak érzi, ha imádata tárgyára kell várakoznia, a szerelmes órákat viszont pillanatokként érzékeli, és búbánatba esik, ha el kell hagynia a kedvest, akár rövid időre is.

Roberto esetében nem ez volt a helyzet. Atyja valóban sokáig nem jött, mert amit Maria elkezdett, azt ő akarta bevégezni, még hozzá a legpompásabb formában. A fél sziget neki dolgozott, és egy időre belevonta a munkálatokba a Fjord legénységét is. Maria új háza egyre szebb lett. Mindenki a csodájára járt. Bertold valósággal röstellte, hogy a szigetlakók nem akartak pénzt elfogadni tőle, hanem inkább különféle portékákat kértek cserébe a munkájukért. Az akadt is bőven a Njordon, ám azok értéke jóval csekélyebb volt, mint másutt. De a falubeliek ragaszkodtak hozzá, hogy így legyen. Nekik idegenekkel kellett volna hozatniuk ugyanazokat a dolgokat, és azok jócskán megkérték az árát. Szóval nyugodjon meg Bertold, aki most már félig-meddig atyafinak számított (compadre), hiszen a szigeten a legtöbben egymás rokonai voltak.

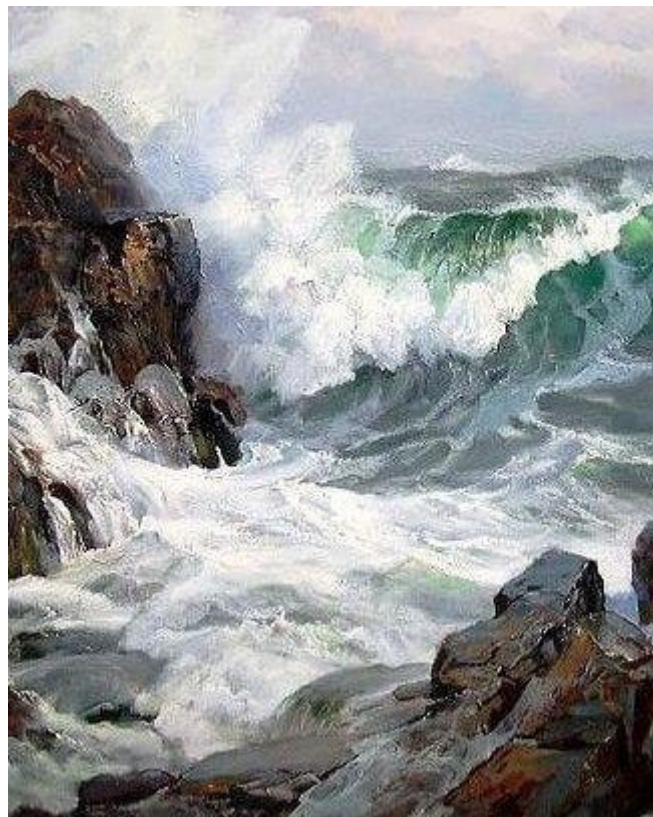
A nagy boldog készülődésben alig vették észre, hogy száll az idő. Bertold nem halaszthatta tovább, ismét útra kellett kelnie. Most a fiához készült, hogy vele is közölje a jó hírt, s hogy az édesanyja, a drága Mamma visszavárja szülőfalujába. Maria fájó szívvel, de útjára bocsátotta a férjét, és újabb csomag vert csipkét és hímzéseket küldött a fiának. Nem is tudta, hogy ennek árából akár egy hatalmas palotát is vehetett volna Bertold hazájában. Aztán a lelkére kötötte Bertoldnak, hogy hozzon mindenféle szép növényt Palermóból, ami itt nincsen. A kertje díszeknek szánta, és a teraszra is szeretett volna ültetni párat kővázákba.

Bertold nagy bánatban találta a fiát. Fernandáról nem érkezett semmi hír, és a küldönc se tért vissza. Nem tudta, hogy ott fogták, vagy maga szökött meg, és így Fernanda esetleg meg se kapta a gyűrűt és a levelét, vagy már elfeledte őt, azért nem üzent neki semmit. A futárt meg vagy ottfogta szolgálatára, vagy elbocsátotta válasz nélkül, és meghagyta neki, hogy őt kerülje el. Bizony nagy kérdések ezek, és ha egyszer kételkedni kezd egy szerelmes, akkor egyik rossz gondolat a másikat követi, hogy végül beborul még az ég is.

Amikor megtudta, hogy a szülei összeházasodtak és szép házat építettek a szigeten, kissé felvidult. Bertold vinni akarta magával máris, hogy végre viszontláthassa a drága Mammát, de ekkor megint a kétségek lettek úrrá a fiún. Ha ő most elmegy, Fernanda pedig visszaérkezik, nagy sértődés, harag támad belőle. Igaz, ha viszont nem megy, akkor Maria bántódik meg, hogy a fia nem siet vissza a látására. Ekkora terhet róni egy alig felnőtt fiatalember vállára, mikor amúgy is olyan levert volt!

Bertold megtanácskozta a dolgot a herceggel, aki nem bánta volna, ha még jó ideig maradnak nála kedves baritonja és az édesatyja. A tengeri vihar és a kísértethajó történetét még százszor is elmeséltette volna magának, de Bertoldnak jobb dolga is volt most ennél. A hercegnek kissé unalmassá és monotonná vált udvari életében kellett ez a kellemes borzongás, amit a normann hajós új története okozott neki, hát egy kis ismétlést kért, és azt ajánlotta, hogy elküld egy másik küldöncöt Ferrarába, aki gyorsabban is meg tudja járni azt az utat. Roberto ezt választotta volna, ám Bertold arra intette, hogy igyekezniük kell, mert közeleg a viharok ideje, nem maradhatnak itt sokáig. Az volt a terve, hogy Mariát elviszi valahogyan a szülőhazájába, hátha volna kedve ott tölteni a telet és megismerni az övéit is.

A herceg megígérte, hogy akár visszatér Fernanda, akár nem, de hát miért is ne térne vissza, mindent megtud róla, s aztán ő kéri meg személyesen Roberto számára a kezét. Azt már csak nem meri visszautasítani az a makacs lány! A szülei se reménykedhetnének magasabb rangú kérőben, ha egyszer ő jár közben az érdekében!

Roberto lelke háborgott még egy darabig, akár a tenger azon a rettenetes éjszakán, amikor a szülei kézfogója volt, de aztán belátta, hogy így lesz a legjobb. A herceg egy kaján kacsintás kíséretében odasúgta neki, hogy ha eddig ő várakozott, eztán várakozhat rá a lány is. Majd ő gondoskodik számára elegendő tanulnivalóról, rábízta Caserta mesterre, aki pompás énekesnőt nevel belőle, mire Roberto és Bertold visszatérnek az isolettáról. Ha nem utálná ennyire az utazást, talán ő is velük tartana, de hát ő már öreg, és zord időben a legszívesebben a jó meleg kandalló előtt szeret üldögélni.

Az ő kedves szicíliai népe majd megtartja az őszi ünnepeket, akkor Fernanda is énekelhet velük vagy nekik, az udvari szabók meg elkészítik a kelengyét, hogy méltóképpen lépjen a házasságba.

-Bár mindez igaz volna! Bárcsak minden olyan egyszerűen menne, mint ahogy a drága jó öreg herceg elképzeli! – ennyit súgott oda az apjának Roberto, aki ismét azon borongott, hogy az ünnepeken nem énekelhetnek együtt Fernandával.

Ám a normann hajósok, akik már mindent berakodtak a Njordba, izgatottan várták, mikor bonthatnak végre vitorlát. Robertót is elkapta az utazási láz, és mikor a fedélzetre lépett, már együtt örült a fiúkkal. Azok megéljenezték, a kikötőből pedig annyi kéz integetett utánuk! Ismét megtelt az egész part búcsúzkodó emberekkel, csak most nem integetett titokban az a piros zsebkendő Roberto után.

Vissza Normandiába

Csupán egy napot kellett volna várniuk, hogy megtudják, mi történt Fernandával. Ám amikor a végzet ír a sors könyvébe, mindig akad valaki, aki késlekedik, vagy sosem tér vissza. A normannok elhajóztak, s aztán róluk se lehetett tudni jó ideig semmit.

Abban az évben a viharos évszak is hamarabb megérkezett. Ricardo herceg aggódva figyelte a tengert, és közben azzal vádolta magát, hogy inkább tartotta volna még ott jó ideig kedves normann barátait, ahelyett, hogy most kétségek között kell hányódnia, vajon megtértek-e a biztos révbe, vagy netán valami bajuk esett a tengeren, merthogy semmi levél nem jött tőlük, sem pedig újabb hír felőlük.

Ám aztán arra gondolt, micsoda protektora akadt ennek a Bertoldnak! Ha hihető, amit a kísértethajóról és az imposztor Pedrinho lelkéről mesélt, márpedig miért is mondana ilyeneket Bertold, akkor vigyázó kezek egyengethetik az útját.

A Njordot valóban gyors szelek röpitették az isoletta felé. Bertold gondolatai valósággal szárnyakat adtak a hajónak is, sebesen haladt nyugati irányba. Jó angyalaikon kívül a delfinek is segítették őket. Nem először bukkantak fel a közelükben, néha mintha vezették volna a hajót, merre térjen el a vélt útiránytól. A legénység tudta jól, hogy a kedves tengeri emlősök gyakorta veszélyt jeleznek, ezért érdemes hallgatni rájuk. Bertold most arra gondolt, hogy építhetnének egy rendesebb kikötőt is a szigetecskének. Akkor több hajó köthetne ki ott, és Maria gyakrabban küldhetné el a portékáját velük Palermóba, s talán máshová is, hiszen megéri. Igen keresetté vált a kézimunkája, ritkának is számít még arrafelé,

s ha az ő vagyona nem volna, akkor is meggazdagodna belőle. Lassan már egész hajót kellene külön indítani, hogy a csipkék értékében árut hozzon neki. Majdnem olyan értékes, amit készít, mint a kínai selyem. És ezért nem kell veszélyes távol-keleti utakat megtenni, rablóktól folytonosan fenyegetve.

A nagyobb viharok ugyan a nyomukban jártak, de valahogyan soha nem érték utol Bertoldot és a Njord legénységét. Ahogy elhagytak egy kikötőt, máris dühöngeni kezdett utánuk a szél, és sok hajót tönkretett. A mi hőseink azonban győzedelmesen haladtak tovább az isoletta felé. Szerencsére több szó nem esett a hárfától sem, mert Roberto belátta, mekkora veszélyt hozhatna vele a Njordra, vagy bármely hajóra.

Roberto nem volt éppen dalos kedvében, amikor hazaérkezett, de a drága Mamma kis időre feledtette vele a bánatát. Mindenkit őt ünnepelte és Bertoldot, akit ismét úgy a szívükbe zártak, mint fiatalkorában. Igaz, érkezése is csak jólétet hozott az életükbe. Úgy tűnt, most mindenük megvan. Már jó sok halat megszáritottak télire, és Mariához hasonlóan ők is tartottak kisebb állatokat a ház körül.

Maria hallani se akart arról, hogy hajóra szálljon. Nem akar ő elmenni az isolettáról, hiszen mindig itt élt. Most, hogy kényelmes, szép nagy háza van, minek vágya ő máshová? Majd megvárja megint, hogy a két férfi visszatérjen. Csak intézzék a dolgaikat a messze északon, ő meg azalatt megint csipkét fog verni. Hiszen el se akarja hinni, mennyi mindent kapott érte! Pénzt is, meg mindenféle szép holmit, amiket rendre el kell helyezni a házban. S aztán ki vigyázná a házra, ki gondozná az állatokat, meg azt a sok szép növényt, amit Bertold most hozott neki? A hajósok azt mondják, hogy asszonyoknak sose szabad hajóra szállni, mert az balszerencsét hoz rájuk, akár oda is veszhetnek a tengeren, ha megszegik ezt az íratlan törvényt. Azt ugyan sajnálja, hogy Roberto, ahogy megjött, máris továbbáll, de ehhez is

hozzá kellett már szoknia. Felnőtt, hamarosan házasodni is akar, s ki tudja, ő melyik országot választja hazájául? A menyasszonya is palermói, s ki tudja, akarna-e egy ilyen eldugott kis szigeten élni, ahol sokkal szebb, de mégis bizonytalanabb az élet. Minden a tengertől és az időjárástól függ. Még az is, hogy van-e elegendő vizük nyáron.

Így aztán Bertold kissé csalódottan távozott a szigetekskéről, ahol már úgy megszokta az életet. A hajóját egyelőre nem adhatta át a fiának. Ő az ideje nagy részét még tanulással töltötte, s ki tudja, nem akarná-e folytatni a tanulmányait, ha esetleg Palermóban szeretne élni Fernandával.

A delfinek kíséretére aztán valóban szükségük volt a továbbiakban. Mintha a szívüket hagyták volna az isolettán, egyre nehezebben haladtak előbb nyugat, aztán észak felé. Valósággal küzdeniük kellett a hullámokkal, ahogy még sohasem azelőtt. Bertoldnak az embereit viszont haza kellett engednie télire, és neki magának is jócskán akadt még intéznivalója otthon.

Az egész út egy vergődés volt. A kapitány és a fia gyakran voltak levertek, sőt kimondottan szomorúak. A társaik alig bírták nézni őket. Tudták, hogy ők már másik földön szeretnének élni. Az egyik egy kicsiny szigeten, a másik a nagy Szicílián, ahol annyi sikert aratott a szép hangjával a fiú. Abban azért bíztak, hogy Bertold nem fogja elcsapni őket, hanem folytatja a hajózást, legfeljebb majd úgy él a családjával, ahogy ők is: többnyire a tengeren, és csak a viharos szezonban otthon. Kibírja azt minden asszony. Miért éppen Maria ne akarná ezt az életet? Nekik otthon mindig azt mondják, hogy jobb is, ha mennek, addig legalább nem morognak és zsörtölnek az otthoni családjukkal.

A visszailleszkedés most kicsit nehezebben ment Bertoldnak. Régebben természetes volt, hogy ősszel hazatérnek, s majd csak a friss tavaszi szél mozdítja ki őket otthonról, de most még a sok tennivalója se kötötte le annyira. Vágyott Maria után, és a fiát is rossz volt nézni, annyit lógatta az orrát Fernanda után. Levelet is szinte képtelenség volt küldeni ilyenkor, mert bár ment az szárazföldön is egy darabig, de aztán ott rostokolt valamelyik kikötőben. Pedig Szicíliát alig egy keskeny szoros választotta el a szárazföldtől. Azt még szinte úszva is meg lehetett volna tenni. De ki az a merész ember, aki át merné úszni a tengert télen?!

Így hát ismét tanulásra fogta Robertót, aki most nem mutatkozott túl szorgalmasnak. Neki már a házasodáson járt az esze. Hiába mondta neki, hogy előbb mindenfélét meg kell tanulnia, mert később nemigen jut majd rá idő. De mivel az időjárás északon kellemetlenebb, csak rászorult Roberto is, hogy kezébe vegye ismét a könyveket, és a mestereket se azért fizette Bertold, hogy tétlenül lebzseljenek, hát meg kellett becsülnie az apja gondoskodását.

Utóbb azt is belátta, hogy mennyire fontos az apjának, hogy őt mint törvényes örökösét jogilag is beiktassák a rangjába. Talán a Mammát is ezért vette el, töprengett, de ebben egy percig sem hitt. Az természetes, hogy annyira szerették egymást, hogy végre össze akarták kötni az életüket. Miatta is, de elsősorban önmagukért és Maria jóhíréért.

Azt is belátta, hogy az apja nem hanyagságból nem írt neki, hanem mert fantasztikus munkát végzett a szigetecskén. Érthető volt, hogy nem akart a Sandro építette házban lakni, hanem saját külön otthont akart az édesanyjával, akit ezzel boldoggá tett. A sok töprengésben aztán

egymásra találtak Bertolddal, és a hosszú téli estéken sokat beszélgettek olyasmikről is, amikről azelőtt sosem.

Roberto úgy érezte végül, hogy nem véletlenül kapják a jegyesek sem a hosszú távollétet a sorstól. Kell, hogy elgondolkozzanak a házasság előtt, mit is várnak egymástól és az élettől. Nem szabad elhamarkodni, máskülönben úgy járhatnak, mint Sandro, akit egész élete során csak mardosott a féltékenység és a búbánat, hogy aztán akkora bajt hozzon magára és a családjára! Ha neki is lett volna több ideje, hogy meggondolja, mitévő legyen, talán másként döntött volna. Talán belátta volna, hogy ő főlegesen próbál Maria és Bertold közé állni, ők akkor is összetartoznak. Így neki jutott a harmadik, az irigykedő, féltékenykedő fél szerepe, ezért nem is lehetett igazán boldog. Nem elég az, ha szeretünk valakit, neki is viszont kell szeretnie bennünket, ha véglegesnek és boldognak akarjuk tudni a kapcsolatunkat.

Miközben az öreg könyveket tanulmányozta, jogi leckéket is kellett vennie a mélyen szeretett zeneórák mellett, úgy érezte, hogy ez most sorsfordító idő az életében. Ha Fernanda igazán szereti, várni fog rá, ám ha nem, akkor nem is volna érdemes feleségül vennie. Élhetne úgy is, mint az apja, annyi évtizeden át, csak hajózva és kereskedve, vagy esetleg egyik városból a másikba járva és koncertezve. Hiszen annyira szereti a közönség!

Ám ezt is át kellett gondolnia, és ebben Bertold is a segítségére volt. Ő olyan kérdéseket is feltett neki, amilyeneket ő nem mert volna feltenni saját magának. Hogy valóban az minden, amire vágyik, hogy a közönség tapsoljon neki? Vagy hogy sok pénzt keressen vele? Annyit ő maga is meg tudna keresni, ha utazik és kereskedik, akár Bertold. Egyszóval, hogy gondolja végig, mi vonzza őt a legjobban az énekesi pályában. A siker, a közönség, a szép hölgyek érdeklődése, valami felszínes és hiú dolog, amitől egy idő után megcsömörlik majd?

Elsőre nem is tudott mit mondani az apjának, mert ő maga se tudta. Mindez együtt, de arra valóban nem tudott válaszolni, hogy ez majd egész életén át le fogja-e kötni, vagy kiég, mint már annyian, akik művészpályára léptek fiatalon.

A tenger még mindig viharos és nyugtalan volt, amikor Roberto megtalálta a választ. Nemcsak azért, mert már közelgett a tavasz, és sokat gondolt az isolettára is, amelyet most olyan hirtelen hagyott el, alighogy visszakapta a szülőföldjét. Alig akarta elhinni, hogy ez lehetséges, pedig már régen lemondott róla, hogy valaha is viszontlássa. És most megint üzent neki. A szél, amely dél felől kezdett fújni és dúsán megrakott felhőket hozott magával a déli tengerektől, már nem szomorította el.

A télen adott pár koncertet is, mert megkérték rá, és mert apja előtt is kellett bizonyítania, hogy nem véletlenül költi rá a pénzt. Nem tudhatta, mert nem éppen ezen járt az esze, hogy

Bertold most már véglegesen rendezte jogilag az örökösödés kérdését. Az isolettán kapott születési bizonyítvány egyértelművé tette, hogy törvényesen a fia, s hogy senki nem támadhatja meg ebben a minőségében. Az apák nem mindig kötik a fiuk orrára, amikor testamentumot készíttetnek, és a fiúk se szeretik, ha az apjuk halálára kell gondolniuk, amikor még életerősnek és egészségesnek látják. Az apák viszont tisztában vannak vele, hogy az a biztos, ami jogilag is rendben van. Nem várhatnak vele az utolsó pillanatig, különösen nem, ha a foglalkozásuk is olyan, hogy bármikor pontot tehet az életük és pályafutásuk végére valamelyik útjuk.

Nos, Bertold úgy gondolta, hogy a hazájában található ingatlanjait és a Njordot Robertóra hagyja majd, Maria vagyonát pedig az isolettán fogja még gyarapítani. Maria többi gyermekéről is gondoskodik, vagyis a fiúknak vesz egy-egy bárkát, a lányokat pedig kistafírozza szépen.

A déli szél nem véletlenül hozott olyan finom illatokat dél felől. Ott már minden virágpompájában állt, amikor Bertold és hajósai ismét útra keltek. Minél délebbre hajóztak, annál virágosabb vidékeket láttak. A földeken emberek szorgoskodtak, a kertekben és a házak körül is folyt a munka. A világ és a természet újraéledt és a legszebb feltámadásünnepre készülődött.

Pedig addig még volt idő bőven. Akkorra majd Palermóba is el kell jutniuk, előbb azonban az isolettán kell örvendezniük egymásnak, szóval első a viszontlátás öröme. Szállt velük a Njord, akár a szélvész. Hajtotta őket a jól végzett munka öröme. Robertót a tanulmányi sikerei, Bertoldot sikeres végrendelkezése, amit a szülővárosában is csodálkozva fogadtak, de belátták, hogy szükséges volt. A két hajóst, apát és fiát, kedveseik viszontlátásának vágya

hajtotta, és megint valami ismeretlen vonzás, amit nem tudtak volna megmagyarázni pontosan.

A nyugtalan hajósvér volt az, az utazó végzete, amely minden útjára elindítja, hogy aztán sose tudja, melyik lesz az utolsó, a végzetes, a visszautat tőle megtagadó. Szárnyaltak hát, ki-ki a maga végzete felé.

A szigetekcskén is csak úgy nyüzsgött az élet. Már a nyílt tengeren találkoztak halászokkal, akik boldogan terelgették őket hazafelé, hogy majd ők is követik a Njordot. Csak arra kérték Robertót, énekeljen nekik valami szépet, amivel előcsalogathatja a halakat, úgy, mint régen. Roberto akár át is szállt volna hozzájuk, de apja intésére meggondolta magát. Jobb, ha rá hallgat, és siet a Mammához, ez sugárzott a szeméből.

Ismét összesereglett az egész sziget népe a fogadásukra. Csak Mariát nem látták sehol. Mindketten valami rosszat sejtettek, ezért gyorsan túlestek a sok ölelgetésen, köszöngetésen, és rohantak, hogy megnézzék, mi lehet vele. De mikor a házba léptek, az asszonyok nem engedték őket Mariához, pedig nagy sürgés-forgás volt mindenfelé. Szép rend volt, tisztaság, a kertben és a teraszon virágok özöne, csak éppen a háziasszonyhoz nem engedték őket az asszonyok. Mondták, hogy várakozzanak kívül, vagy látogassák meg a jó öreg Pietrót, aki már nagyon várja őket.

Volt is eszükben látogatóba menni, és éppen most, amikor kétségek között hányódtak, mi lelhetette Mariát, hogy nem siet eléjük! Nem is kellett sehová se menniük, mert Pietro loholt felfelé az utcán, hogy körbeszeretgesse őket. Nincs semmi baj, az ő öreg felesége is odabent van a házban, de az ilyesmihez nem kellene a férfiak.

-Az ilyesmihez????? – néztek össze apa és fia.

-Hát mit kell azon annyit magyarázni? Már felnőtt fiad van, mégse tudod, hogy jönnek a világra a csecsemők? – lökte jól oldalba Bertoldot a vén Pietro egy jókora kacsintás kíséretében.

De nem is kellett már többet magyaráznia, mert az emeletről harsány bömbölés hangjai hatoltak bele a délszaki levegőbe, hogy aztán szétvigye őket a szél mindenfelé.

-Na, lódulj, te újkeletű apa! – förmedt rá a világ legnagyobb szeretetével Pietro. – Te meg gyere velem, fiam! – fogta karon Robertót. – Kistestvéred született, de előbb hagyd, hadd örvendezzenek egymásnak apádék!

És már hurcolta is magával, vénséges kora ellenére a legnagyobb fürgeséggel a fiatalembert.

-Az itteni lányok már nem is érdekelnek? – ugratta tovább, hogy Roberto csak úgy kapkodta a fejét.

Hogy neki kistestvére? S vajon fiú-e vagy lány?

Pietro elértette a ki nem mondott kérdést.

-Majd megtudod azt is, fiam. De ahogy hallom, neki is jó tüdeje van. Biztosan fiú. Talán majd a nyomdokodba lép, és ő énekel a halaknak, ha már te el akarsz menni innen.

És jókora léptekkel vitte, vezette Robertót, ahogyan kisgyermekkorában is annyiszor.

-Jó lesz, ha szólunk az atyának is, nem gondolod? – kérdezte még Robertót, de nem várt rá választ, csak mentek fürge léptekkel a templom felé.

Friss tavaszi szél fújt, tele tenger- és virágillattal. Szébb napot nem is választhatott volna magának az a kis puttó, hogy megszülessen.

Fortunato. A fiatalok végül találkoznak

Bertold csemetéje valóban fiú lett. Gyakran verte fel a ház csendjét a sírása, mert hát a kicsinyek már csak ilyenek. Jól hallotta a vén Pietro, mint ahogy azt is, hogy egy újabb hajósnemzedék jelentkezik ekkora hangerővel a szigeten.

Bertold most állt a legnagyobb választás elé életében. Ha rögtön továbbmegy és ismét magára hagyja Mariát, az a vád érheti, hogy ezzel a gyermekével se törődik, csak megy a portékái után, azok meg csak várjanak rá. Hamar eldöntötte hát a kérdést. Robertóra bízta a hajót, hogy menjen egyedül Palermóba, s aztán tovább a többi úticéljuk felé, s majd, ha visszatérnek, megbeszélik a továbbiakat.

Robertót hát bedobták a mélyvízbe. Most bizonyíthat, mennyire rátermett, hogy egy hajó ifjú kapitánya legyen. Ha atyja megholt volna, akkor is ezt kellene tennie, hát vegye úgy, hogy máris Bertold örökébe lépett. A Njordnak tapasztalt, harcedzett kormányosa volt, a fiú is tanulgatta mellette a fontos tengeri fogásokat, hogyan kerüljék el a veszélyeket. Hát Bertold most otthon marad a szigeten Mariával, és életében először eljátszhatja az ifjú apa szerepét.

Roberto, bár féltette az anyját és a kistestvérét, mégis serényen készülődött az útra. Első útjára, amikor kapitányként vezethet egy nagy hajót és annak rutinos legénységét. Az idő mégis eljött, és ők vitorlát bontottak. Megint sokan búcsúztatták a Njordot, amelynek jelenléte egyszerűen természetessé vált a szigetlakók előtt. Sok jót hozott rájuk és nekik, hát természetes volt, hogy szeretik kapitányostul, legénységstül, mindenestül. Az övéknek érezték, mert a tulajdonos immáron a rokonuk volt.

Csak Maria nem kísérte el őket a „kikötőhöz”, mert még kissé gyengélkedett. Kései gyermeknek adott életet, aggódott is kissé, hogy ilyen öreg szülők hogyan fogják felnevelni ezt a kis ordítógépet? Aztán belátta, hogy akinek Isten ad, annak nemcsak feladatot ad, hanem segítséget is hozzá. Meg sok segítő kart. A gyermekei önállóak lettek, de a lányok szívesen vettek részt a kicsi dajkálásában. Nagyon hozzájuk nőtt a kisöccsük. Erősen hasonlított Robertóra, akit sokáig hiányoltak, de már kezdtek hozzászokni, hogy ő csak átutazóban lesz itt, amikor néhanapján megfordul a szigetcsekén.

A Njord fedélzetéről Roberto visszaintegetett még egy darabig a rokonságnak, a falu népének, majd hamar eltűnt a szemük elől. Ment, szinte robogott a végzete felé, amelyről nem tudhatta, mit hoz neki. Ő csak Fernandát látta lelki szemei előtt, és a közeli kézfogóban reménykedett. Vitte édesanyja csodálatos csipkéit, amelyeket már nagyon várhattak Palermóban. Egészen biztos volt, hogy annál keletebbre nem jut belőle egy darab sem, mert a palermói hölgyek elkapkodják.

Nagyot kellett azonban csalódnia, amikor megtudta, hogy Fernandának hült helye, s hogy ismét nem tudnak találkozni. Őt nem kosarazta ki, a gyűrűjét se küldte vissza, sőt rohant vissza Palermóba, amilyen gyorsan csak lehetett. Egy nap híján találkozhattak volna, ám

nekik az ősz elől valósággal menekülniük kellett, vissza az isolettára. Fernanda voltaképpen a szülei akarata ellenére tért vissza Palermóba, hogy személyesen mondjon igent Robertónak. Az ő hajója késlekedett, a Robertóé túl hamar indult. Mondhatnánk úgy is, hogy hiába tért vissza, nem remény nélkül, csak kétségek között hányódva. De az új tavaszt nem várhatta meg ott, pedig Ricardo herceg nagyon marasztalta. A szülők viszont kemény dörgeelmeket küldtek utána, és visszaparancsolták Ferrarába, ahol szerették volna kiházásítani. Már nem Roberto volt a kiszemelt férjjelölt, hanem Giovanni fivére. Ők úgy vélték, hogy ezzel a friggyel nemesi rangra emelkednek, ők is, a lányuk is. Fernanda távollétében Monna Isabella szíves szóval jól tartotta a mézáróst és feleségét. A remélt esküvő után viszont gazdagon megjutalmazva vissza szándékozott küldeni őket Palermóba. A lánnyal majd elboldogul ő maga is.

Mikor Fernanda megtudta, mire szövetkeztek a háta mögött a szülei és a tiszteletbeli anyósa, esze ágában se volt maradni tovább. Már első látogatásakor is szembe tűnt neki, milyen természetellenesen nyájas hozzá Ronaldo herceg és az édesanyja. Csúnyán nem mert vele beszélni, de inkább kerülte a fiatalember társaságát. Monna Isabella meg csak várt, hogy benőjön a feje lágya, vagyis hogy meggondolja magát.

Az öröklött kincsek sorsát a szüleire bízta Fernanda, majd kimentette magát a nagy sietségért. Neki mindenképpen vissza kell mennie Palermóba, ahol a kelengyéjét készítik. Ricardo herceg ragaszkodik hozzá, hogy ő házasítsa ki, és az ő udvari szabói varrjanak meg neki mindent, ami szükséges. Azt nem mondta el Monna Isabellának, hogy nem Ronaldóhoz, hanem Robertohoz akar férjhez menni. Ha nem titkolja, bizonyára megakadályozzák a visszatérését. A gyönyörű gyémántgyűrűt, Roberto jegyajándékát nem is viselte mások jelenlétében, csak titokban nézegette, próbálgatta, amikor egyedül volt.

Habár a ferrarai udvar is pompás volt, neki hiányoztak a délszaki fények, az örökké virágos futónövények, a vakítóan fehér falak. Minden. De legfőképpen Roberto. Úgy döntött, többé nem hallgat senkire, főként az öregekre, akik mindig csak a vagyonon meg a pénzen törnek a fejüket. Ha őt kérdik, ő a szívére hallgat. Az nem hazudik, nem tettet, nem csúri-csavarja nagy körmönfont módon a szavakat, nehogy véletlenül is kitudják a szándékát. Neki a derék Roberto kell, aki bár halásznak született, mégis ragyogó művésszé nőtte ki magát. Ahogy ő, aki csak egy egyszerű mészáros lánya, mégis ünnepest énekesnő válhat még belőle. Jobb lesz, ha Caserta mestertől tanul a télen, és inkább kivárja a tavaszt, amikor ismét hajóra szállhat mindenki. Az ő Robertója is.

Várt, tanult és készülődött, amíg egyszer csak valami baj történt. A szigeten kitört a kolerajárvány, amit senki nem tudott, hogyan került oda, abba az elzárt világba, ahol mégis olyan könnyen terem a boldogság. Mire Roberto megérkezett, már csak a nagybeteg Fernandát találta, akihez be se akarták engedni. Ő azonban mellette maradt, és bár szinte semmi remény nem volt a felgyógyulására, mégis papot kéretett, hogy feleségül vehesse. Hiába volt minden lebeszélés, ellenvetés, Robertóval nem lehetett bírni. Eljött hát Carlo atya, és összekötötte a jegyesek kezét a szent házasságban.

Fernanda kezéről majd leesett a gyönyörű gyűrű, úgy lesoványodott. Már csak egy csupaszem, vézna kis valaki volt, a betegség a szépségét is meghervasztotta. Szép volt így is, de a szörnyű szenvedés nyomokat hagyott rajta. Még két napot élt az egyszerű esküvő után, végül Roberto karjai között halt meg.

Roberto majd beletébolyodott a fájdalomba. Azt szeretne volna, ha ő is Fernanda után hal, de bármennyire is vágyott rá, nem kapta meg ezt a jutalmat a sorstól. Ráadásul el volt zárva a külvilágtól. Nem mehetett sehová, Fernanda temetését is a legnagyobb titokban és a lehető legegyszerűbb szertartással lehetett megtartani. Mindenki félt a ragálytól, és aki csak

tehetett, elvonult a világtól. Szinte senki nem akart érintkezni senkivel. Nem tudták, mi okozza a bajt, csak azt, hogy egymástól kapják el az emberek.

Roberto a hajóra se mehetett vissza, sőt a hajója se futhatott be egyetlen kikötőbe sem, csak rostokolnia és vesztegelnie kellett Palermo kikötőjében. Szóval Roberto első útja kapitányként ilyen balszerencsésre sikerült. A legénységről úgy tudott gondoskodni, hogy elküldött egy szolgát a piacra, aki bevásárolt a hajósok számára, majd a portékákat és a kútról hordott vizet letette a kikötőben, aztán gyorsan távozott. A hajósok aztán partra szálltak, és felhordták a fedélzetre, amit a kapitány küldött nekik. Mikor megtudták, mekkora baj van a városban, a legszívesebben jó messzire hajóztak volna innen, de kapitány nélkül nem lehetett. Roberto se mehetett közéjük, nehogy valami kórságot behurcoljon közéjük.

Pedig semmi ok nem volt az aggodalomra. Carlo atya parancsára Robertónak elégették azokat a ruháit, amelyeket Maria betegágya mellett viselt. Neki hosszas fürdőkúrát rendelt, amitől a teste rendbe is jött, csak a lelke volt gyógyíthatatlan. Most nem voltak koncertek, a hercegi palota szinte kísértetkastéllá vált. Kerülték a környékét is, mint ahogy a nagy házakét, ahol nagyobb tömeg szokott összejönni. És mindent füstöltek. Ruhákat, leveleket, használati tárgyakat. Az emberi érintésnek még a gondolatára is iszonyat fogta el az embereket. Kesztyűt viseltek mindenhol és minden alkalomra. Kezet nem fogtak egymással, vagy ha mégis szükséges volt, akkor csak kesztyűben. Aztán a szegények kimosták, a gazdagok pedig egyetlen használat után eldobták azokat a kesztyűket.

A Njord jó sokáig rostokolt Palermo kikötőjében. Roberto egy idő után kimerészkedett Fernanda házából, immáron felesége birtokából, de útra kelni, kereskedni még jó ideig nem lehetett. A legénység nélküle nem intézkedhetett, még neki se lett volna könnyű dolga, bár apja után jól ismerték már őt is a kikötővárosok kereskedőházaiban. Meglátogatta hát Carlo

atyát, aki hősiiesen ápolta a sok beteget, de ő is Roberto sorsosa volt: rajta nem fogott a kórság.

A sok nyomorúság mellett Roberto gondja eltörpült. Kérte is hát az atya az ifjú embert, hogy halassa későbbre a mondandóját, mert rá a betegek várnak, és mindenki olyan reményvesztett, elesett, hogy most az ő bajaik előbbrevalók. Fernanda megtért Istenhez, aki bizonyára magához fogadta már azóta, és nézze a sok szerencsétlen beteget, lássa be, hogy az ő problémáját meg lehet oldani később is. Most imádkozzon és elmélkedjen minél többet. Ám ha gondolja, keljenek útra, hátha máshol szerencsésebb vidékek vannak, ahol meghúzhatják magukat egy időre az embereivel. Fernanda szüleitől ne tartson, azok egy ideig nemigen merészkednek vissza Palermóba, örülnek, ha távol maradhatnak a járványtól. Neki inkább a szülei mellett volna most a helye.

Roberto elzárkózott ettől a lehetőségtől. Az isolettára nem térhet vissza, mert ott védettek az emberek ettől a bajtól. Nem veheti magára azt a felelősséget, hogy éppen ő, a rokonuk hurcoljon be nekik ekkora nyavalyákat. Nézze meg Carlo atya, mennyien halnak meg! Csak nem vihetne ilyen nyomorúságot az ő boldog szigetekskéjükre?!

Aztán egy napon kigondolta, hogyan vághatja ki magát és a fiúk sorsát ebből az áldatlan helyzetből. Kinevezte maga helyett kapitánynak a vén kormányost, és meghagyta neki, hogy járja végig azokat a helyeket, amelyekre neki kellene elmennie. Mondja, hogy atyjának máshol van dolga, neki pedig Palermóban kellett maradnia tanulmányai folytatása miatt. Szerezzenek be mindent, amit kell, és szállítsák le az árut minden megbeszélte helyre. A pénzzel térjenek vissza, s ha ő még akkor se hajózhat, akkor menjenek vele az isolettára. Bertold majd intézkedik a továbbiakról.

Nem volt könnyű az elválás, hiszen Bertold nem ezt az utasítást adta a legénységnek, de be kellett látni, hogy ebben a helyzetben nem lehet mást tenni. Kissé lehangoltan keltek útra,

mert mintha megéreztek volna, hogy Robertónak más jár az eszében. Olyan volt a búcsúja, mint egy testamentum. Nem látták a folytatást egyetlen szavából sem. Úgy integetett utánuk, mint egy süllyedő hajó kapitánya az alámerülés előtti pillanatban.

Roberto visszatért a palotába, és ezúttal is jó vásárt csinált Maria csipkéiből. A pénzt egy halászra bízta, aki csak térült-fordult a kikötőben, majd a rossz hírek hallatára ment máris vissza az isolettára. Megüzente a drága Mammának, hogy egyelőre Palermóban marad és építtet egy szép síremléket Fernanda számára. Carlo atya még összeadta őket, de a feleségén már nem lehetett segíteni. Talán majd a Njorddal visszatér ő is, de még nem tudja, mikor.

Mivel a forgalom igen meggyérült a kikötőben, talált egy kisebb haláshajót, amelyet megvásárolt, hogy ő majd azzal száll tengerre. A Njord távozása után ő sem akart Palermóban maradni. A síremléket rábízta a kőfaragóra, a pénzt előre kifizette neki, és megkérte Carlo atyát, hogy néha nézzen a körmére az illetőnek, ne lazáljon sokat azzal a sírkővel! Hogy ő majd hamarosan visszatér, csak egyéb dolgában elutazik. Aztán el is hajózott, csak ezúttal magával vitte a hárfáját. Egyedül szállt tengerre, hogy kihívja maga ellen a sorsot. Ezért nem tartott a normann legénységgel, ám valódi tervét még az atya előtt is eltitkolta.

Annyira vágyott már Fernanda után, hogy semmit se bánt. Egyenesen arra a helyre tartott, amelyet csak a szirének szigetének mondtak, sőt előbb felkereste a Szkülla és Kharübdisz egymással rossz időben annyit fenekedő szorosát is. Ezúttal azonban derült volt az idő. A két fenevadnak esze ágában se volt rátámadni, sőt mintha kerülték volna a társaságát, a tenger mélyére húzódtak és konokul hallgattak. Roberto oda és vissza fordult párszor azon a területen, hátha mégis felébrednek álmukból, de semmi eredmény. Nem tudhatta még, mivel fiatal volt és kevés tapasztalattal rendelkezett, hogy a boldogtalan embert kerüli mindenki. Ezúttal még a tengeri rémek is. Ki is tudná megmagyarázni, mit áraszthat magából a sorsával olyannyira elégedetlen ember, aki megszomorodik, majd emberkerülővé válik?!

Csak ült a bárkáján és pengette a hárfája húrjait nagy boldogtalanul. Sehol egy szirén. Sehol semmi válasz. Még csak a delfinek se kísérték, pedig hogy szerették őt is, meg Bertoldot is! De ezen a helyen mintha kihalt volna még az élet is a tengerből. A szél is, mintha el akart volna állni teljesen, éppen csak fújdogált, alig mozgatva a csendes és lágy hullámokat.

Roberto már arra gondolt, hogy a hárfára vonatkozó mendemondák csak babonák, s talán nem is igazak. De aztán atyjára gondolt, aki egyenesen megtiltotta neki, hogy tengerre vigye a hangszerét, és aztán abban az álomban a tengerbe vetette a hárfát. Emlékezett, milyen haragosan nézett rá, csak úgy szórták a villámokat a szemei! A haragos Odin lehet ilyen, aki az ő északi népének hitvilágában él.

Roberto belebömbölt a szélcsendbe. Aztán nagy dacosan kezdte tépni a hárfa húrjait. Ez már kihívás volt a tengerrel szemben. Arra várt, hogy legalább az a kísértethajó bukkanna már fel a semmiből, de nem volt sikere annak felidézésével sem. Elkeseredésében magára hagyta a vitorlákat, úgyse volt mitől haladniuk, és csak feküdt a fedélzeten. A nap égette a fejét és a testét, de nem törődött vele. Látomása támadt. A fénylő napkorong olyan volt, mint Fernanda kezén a gyémántgyűrű. Úgy érezte, ő száll le hozzá a napsugarakon, hogy újból

megfoghassák egymás kezét. Már nem is törődött azzal, hogy Fernanda földi keze egy díszes kriptában porlad, csak a hívást érezte és viszonzta.

Senki nem látta, hol és meddig feküdt így a fedélzeten Roberto. A hajója irányítatlanul maradt, mégis sodródott egyre valami ismeretlen célpont felé. A környéken senki nem járt, a tapasztalt hajósok kerülték a szélcsendes időszakokat, amikor csak perzsel a nap, de sehová nem lehet haladni. Még a halak is elbújnak a tenger mélyére, a halászoknak se hoznak szerencsét az efféle csalóka napok. De Roberto már azzal se törődött. A kedves hárfája mellette hevert a fedélzeten, és ő, mintha csak egy napfürdőt akart volna venni, lustán elnyújtózott a kopottas deszkákon. Már szinte nem is érzékelt abból semmit, ami vele és körülötte történt, csak átadta magát annak a nagy fényességnek, a kegyetlen csillogásnak, ami körülvette. A kék eget se látta tőle, sem a tengert vagy a partmenti vidékeket, amelyek mellett lassan sodródva elhaladt.

Aztán a sugarak megszínezték a felhőket is. Színarany színben pompáztak, és minden egyes sugár mintha az ő szívét döfte volna át, Roberto pedig hagyta, már semmit se bánt. A fényárban mintha Fernandát látta volna meg, aki a kezét nyújtotta neki, ahogyan az esküvőjükön is, bágyadt, kedves mosollyal. Roberto úgy érezte, hogy ezeket a szűrásokat, amelyeket elszenvedett a naptól, most Fernanda szenvedéseiért veszi át. Hogy neki már ne fájjon többé semmi.

A saját fájdalmát sem érezte már. Mintha teljesen eltompult volna az egyre vörösebb színűre változó napfényben. Pedig még nem is alkonyodott. A nap delelőn járt, a legerősebben világított meg mindent maga alatt. Már szinte az egész tenger is lángolt.

Roberto érezte még a forróságot, de nem érzékelte a külvilágot. Most gondolatban és lélekben egészen máshol járt.

A partok közelében bárkák vesztegeltek. A halászok integettek neki, de Roberto nem vette észre őket. Csak haladt tovább a maga útján, amazok meg nem tudták mire vélni, hogy rajta kívül senkit nem látnak a hajóján, ő pedig nem irányítja semerre, csak sodródik, mint aki nincsen magánál.

Nem tévedtek. Roberto valóban nem volt magánál azokban a pillanatokban. Egy másik dimenzió világa vonzotta egyre erősebben. Fiatal szervezete még küzdött. Az életerő olyan hatalmas volt benne, hogy szinte képtelenségnek tűnt, akad olyan erő, amely lebírhatná.

Ő viszont úgy érezte, most valami teljesen újjal szembesül. Egymaga állott a hajója tetején. A hajó valósággal eltörpült a hatalmasra növekvő nap óriás korongjával szemben, és ő is jóval nagyobbak tűnt arányaiban a bárkához képest. De bátran szembenézett vele, nem hagyta magát. Úgy látta a napot, mint egy hatalmas kohót, amelynek fénykitörései adják az éltető erőt mind a földlakóknak. Kiáltott volna, de nem tudott. Kiszáradt a torka, és mintha az egész testét el akarta volna emészteni az a gigantikus fénygömb, a nap teste. De ő mégse érezte igazán, ahogy régen, nyári napokon, amikor túl sokáig maradtak a napon a barátaival, ahelyett, hogy sziesztázni tértek volna a szüleivel és a kistestvéreivel.

Ez az új élmény lenyűgözte. Mint amikor azt a gyönyörű Madonna-képet látta először életében. Vajon most át kell hatolnia ezen a tűz-falon? Keresztül tud lépni ezen a hatalmas forróságon? Erőt nem érzett magában, csak elszántságot. A hajó lebegett vele és alatta. Mellette hevert a legkedvesebb hangszere, de ő nem bánta. Semmit se bánt.

Roberto bárkája

Aztán minden elsötétedett. Nem volt még napszállat, de Robertóra mintha beesteledett volna. A bárkája egy öböl felé sodródott, majd megállt, mintha kikötötték volna. Pedig senki nem irányította, és ki se kötötték. Valami ismeretlen erő ott tartotta, szilárdan, egy fákkal sűrűn benőtt part mellett.

Roberto meg se mozdult. A bárka mozdulatlanul állt az öbölben, ahol hamarosan emberek tűntek fel. Előbb csak távolról figyelték az ismeretlen hajót, majd közelebb merészkedtek. Szólongatták az alélt fiatalembert, akiről azt se tudták, él-e egyáltalán. Találgatták, mi baja lehet. Aztán az egyik halász kikötötte a bárkát, majd felszállt rá. Úgy tűnt, az ifjúnak segítségre van szüksége.

Halottnak látszott. Semmire nem reagált, senki hívására nem felelt. A halász megérintette Roberto fedetlen mellkasát, majd hirtelen elkapta róla a kezét. Nem hideg volt, ahogy a hullaké, hanem tűzforró, valósággal égette a halász kezét. Tehát élt, csak magas láza lehetett. Ilyen állapotban nem szabad bevinni a faluba, nehogy valami kórságot hurcoljon be az egészségesek közé. Építettek hát számára egy kunyhót fából, lombokból, ami hűsítette is. Az egyik leányzó máris jelentkezett, hogy majd ő ápolja. Neki úgyszincs senkije, ha baja esne, se sajnálná senki. Titokban azonban nagyon megtetszett neki az ifjú, és más elképzelése volt vele kapcsolatban.

A halász vállat vont, és magára hagyta őket. Ő is segített volna, de neki családja van, nem vihet be közéjük egy ismeretlen beteg embert. Élelmet és vizet ígértek a lánynak, aki máris

hazaszaladt, hogy borogatáshoz, lázcsillapításhoz való eszközöket hozzon. Egy takaróval és egy párnával tért vissza, aminek majd később hasznát veheti a fiatalember. Egyelőre csak alája tudták helyezni, mert inkább hűteni kellett a testét, mint melegíteni.

Igen nehéz krízisen esett át Roberto. A lányt időnként Fernandának szólította, amin az csak vihogott, mivel nem volt teljesen épeszű. De ráhagyta, mert egyebet úgyse tehetett. Napokon át gondozta az ismeretlen szépfiút, és végül már teljesen kimerült. A falujabeliek ügyeltek a nem túl fényes bárkára, amelyen mindössze egy hárfa hevert. Még csak ivóvízes edényt se találtak rajta. Nem csoda hát, ha napszúrást kapott szegény fiatal férfi, aki szép gyűrűt viselt az ujján.

-Szóval nős ember! – sóhajtotta Ervina, amikor felfedezte a megmászhatatlan ténytet.

De már ezzel se törődött, csak gondozta Robertót, mintha megtalálta volna élete nagy feladatát. Hordta neki a vizet, aztán levest is kapott az egyik asszonytól, azt próbálta megetetni vele, sikertelenül.

-Ez az ember nem is akar élni! – mondta Ervina az odamerészkedő embereknek. Még a vizet is alig lehet belediktálni. Valami Fernandát emleget, talán a feleségét. Nézzétek, milyen szép jegygyűrűje van! – azzal megfogta és felemelte Roberto addig aléltan csüggő kezét, ami élettelenül hullott alá, ahogy elengedte.

-Ha meghal, a tiéd lehet a gondos ápolásért – jegyezte meg Caterina asszony kissé epésen.

-Hová gondolsz?! A gyűrűjét vele kell temetni. Nekem nem kell semmi! – rivallt rá Ervina. – Hogy is képezed, hogy amit a felesége húzott az ujjára, azt majd én lehúznám róla?! Szégyelld magad! Az csak az övé, akár megél, akár nem!

Azzal már vissza is húzódott a gallykunyhó belsejébe, és intett, hogy táguljanak onnan a bámészkodók. Nagyon megbántódott. Mikor ő önzetlenül, pusztán emberi együttérzésből gondozza ezt az idegent, akiről semmit se tud! Morgolódott még egy darabig magában, aztán elővette a fésűjét, azzal kezdte bogozni bodros haját. Szép akart lenni, amikor az ismeretlen felébred, pedig szépnek semmiképpen nem lehetett mondani szegényt. Aztán meg ébredésről se lehetett szó. Roberto makacsul ragaszkodott a halálhoz. Még a hárfáját is úgy hozta magával, ahogyan a legenda szerinti Orfeusz. Hogy azzal keresse az ő Euridikéje nyomdokát.

De hogy Fernanda helyett csak egy együgyű Ervinát talál majd, arra véletlenül se számított. Ha tudta volna, ki se nyitja többé a szemét!

Már esteledett. Sűrű homály szállt le a tájra, a vízen kísértetiesen furcsa fények jelentek meg, de ezt most sem Ervina, se Roberto nem látták. Az ő szemüket is homály fedte be. Mindketten kimerültek voltak. Roberto a halál felé törekvő hiábavaló igyekezettől, Ervina a sok éjszakázástól.

Sütött a hold, de most nem kristálytisztán, ahogyan holdtölte táján szokott. A mostani égi csillagot is homályos, tört fény övezte. Minden mélykékben és lombzöldben pompázott a két

fiatal körül, bár nekik sejtelmük se volt erről. Csak lebegtek a tompa, képek nélküli álom lusta szárnyain, mintha az a sötét tükrű víz őket is magával sodorta volna.

A lombok között madarak daloltak, valami féktelen, vad trillákkal. Hullámok nyaldosták a partot, hangjuk, az a méla neszezés egészen az alvókig hatolt. Sötét árnyak ereszkedtek a világra. Már semmilyen szín nem volt látható, csak a fekete éj. A csillagokat se lehetett látni. Mindent eltakart az a sűrű párafelhő, amely borzongásokkal teli ébredést jósolt annak, aki megéri a reggelt. Roberto bárkája is halk loccsanásokkal lengett a vízen, kikötve a közeli öbölben. Rajta a veszedelmes hárfa, amelyet senki sem mert elmozdítani onnan, ahol Roberto hagyta. Érinteni se merték, olyan babonás félelemmel tekintettek rá.

Keresik az eltűntet

Robertót hónapokon át keresték. A Njord legénysége visszatért Palermóba, de a kapitányuknak hűlt helye volt. A kolerajárványnak vége lett, az élet kezdett visszatérni a rendes kerékvágásba. Már amennyire lehetett, mert igen sokan estek áldozatul a pusztító betegségnek. Ám az élet mindig diadalmaskodik a halál fölött. Az élőknek el kell feledkezniük a sok bajról, szörnyűségről, várják őket a további teendőik. Az emberek nem rosszak, hogy így tesznek, csupán hajtja őket az életösztön. A sok temetés után sok esküvő, majd keresztelő következik. Ez az élet rendje.

Roberto kisöccsét rég megkeresztelték már. A Fortunato nevet adták neki. Szerencsés kis fickó volt, valóságos energiabomba. Erős volt, mint a cédrusok, vidám, mint Maria, és élénk figyelmű. Bertoldra a masszív termete emlékeztetett, meg a haja színe. Az kissé rőtes volt, ami errefelé igen ritka, szinte nem is ismerik.

A Njord legénysége végül az isolettán kötött ki megint, ahogy Roberto meghagyta nekik. A szülőket valósággal lesújtotta, hogy semmi hír Robertóról, akiről mindössze annyit tudtak, hogy nem maradt Palermóban, hanem előbb építtetett egy szép síremléket Fernandának, akit feleségül vett, majd egy halászbárkán elhajózott nyugat felé. Egyedül. Már Ricardo herceg is keresteti, várják a tanítómesterek és a koncertek.

Bertold ismét útra akart kelni, hogy utánanézzon, merre járhat a fia azon a magányos bárkán, amikor egy napon egy ismeretlen halász jelentkezett az isolettán. Ő annak idején eladta Robertónak a bárkáját, mert a kolerajárvány miatt nem tudta használni. Az egész város zárlat alatt volt. Az emberek egy része a járvány miatt halt meg, mások meg éhen veszték. Aztán amikor elmúlt a baj, szeretne volna visszavásárolni Robertótól azt a bárkát, mert úgy hiszi, hogy egy olyan gazdag úrfinak semmi szüksége nincsen rá. Úgy tudja, hogy sokkal nagyobb hajó kapitánya lett az ifjú úr, szóval, ha meg tudnának egyezni, nála jobb helyen volna az a kis hajó.

Nagy feltűnést keltett ez a történet az isolettán. Már-már halottnak hitték az elveszett fiút, de most kezdtek reménykedni, hátha mégis csak elvonult valahová a bánatával. Már csak azt volna jó tudni, hogy hol rejtőzhet.

A tenger hullámai nem adták könnyen a titkukat. Sem azt, hogy merre vitték Roberto bárkáját, sem azt, hogy most hol betegeskedik. Mert beteg volt a teste és a lelke. Bertold nem vihette emiatt a Njordot egy ismeretlen úticél felé, hanem továbbküldte őket, ahogyan Roberto is tette, a szokásos kereskedelmi célok irányába, azzal, hogy eztán az isolettára térjenek meg minden távoli útjuk után. Könnyű volt irányítani az összeszokott csapatot, azok meg nem nagyon merték emlegetni, hogy nagyon hiányolják Bertold határozott, szigorú, de mindig jó szándékú irányítását.

Aztán mégis jött egy üzenet a tengerről, de nem a tengertől. Az egyik helybeli halász hozta, aki időnként bejárta a környékbeli kisebb szigeteket, azokkal bonyolított némi cserekereskedelmet. Az egyik ilyen kis szigeten van kikötve egy ismeretlen halászbárka,

amelynek a fedélzetén találtak egy beteg fiatalembert. Egy féleszű leány ápolja, de eddig nem sok sikerrel. Ha akarják, ő érte megy, megnézi, s ha valóban Roberto az, hazahozza. De mi legyen azzal a bárkával? Hagyja ott, vagy vigyen magával másokat, akik elhozzák ide, az isolettára?

-Nem kell bajolni vele – rendelkezett Bertold. – Veled megyek, én is látni akarom a fiút. A bárka ott is maradhat. Majd üzenek annak a palermói halásznak, hogy megvan a keresett hajója, mehet érte, aztán az árát elküldi azokkal, akik arrafelé járnak.

-Te inkább maradj itthon! – kérlelte Maria, aki már amúgy is nehezen bírta a nagy megrázkódtatásokat. – Majd Paolo hazahozza, és én meggyógyítom. Az én kezem alatt több esélye van rá, mintha az a szegény félnótás leány ápolja. Biztosan nem is ért hozzá, csak rábízták, mert ő ott csak egy idegen.

Ám Bertold hajthatatlan volt. Maga ment Robertóért a Paolo nevű halással. Nem is sejtette, milyen közel volt hozzájuk a szenvedő fiú, egy másik piciny szigeten. Vitt magával pénzt, ajándékokat, a szigeten ritka holmit, amivel kiválthatja a fiút. Ervina megörült a színes kendőknek, tükörnek, meg a fényes pénzeknek is, amikről azt se tudta, mire használhatja egy olyan Isten háta mögötti helyen, mint az ő szülőhelye. Ment volna Robertóval, de senki nem invitálta. Bertold hagyott elegendő portékát a szigetlakóknak, amiért befogadták az ő beteg fiát, és szigorúan meghagyta nekik, hogy a bárkát adják át annak az embernek, akit érte küld.

Előtte azonban gondosan átnézte a hajó belsejét. Valósággal elborzadt, amikor meglátta rajta a hárfát. No, ebben se lesz sok öröme annak a halásznak, ha visszakapja is, gondolta magában. Ennél még az is jobb lenne, ha leprások rongyai hevernének rajta szanaszét! De a hangszerhez nem nyúlt. A halásznak tudnia kell, mit vásárol vissza, ha még kell neki a hajó. Ha vállalja, majd elküldeti vele a hárfát Ricardo herceghez, ahonnét Roberto is kapta, aztán ha a fia felgyógyul, utána mehet, hogy ott pengesse megint.

És Maria ismét visszakapta szeretett gyermekét. Semmit nem tudtak róla, hogy került arra a szigetecskére. Bertold csak annyit mondott neki, bizonyára Fernanda után bánkódott, s talán meg is akart halni, hogy a hárfát magával vitte. Még ivóvizet se találtak a hajón, úgy indult neki a nagyvilágnak. Nagyon könnyelműen cselekedett. Szerencse, hogy azok a jó emberek segítettek rajta.

Maria és Beppe atya aztán gondjaikba vették az elkóborolt fiút, akiről csak annyit mondtak a másik szigeten, hogy nem beszél. Már némának vélték, de lázalmában mindig valami Fernandát emlegetett, talán a feleségét. Maria főzött neki teákat, leveseket, és sűrűn itatta, hogy megerősödjön. Tőle mindent elfogadott. Előbb ugyan nem ismert rá, amitől Mariának nagyon fájt a szíve, de kitartóan gondozta. Egy anya soha nem adja fel, mindent megtesz, hogy egykor szíve alatt hordott gyermeke ismét lábra álljon.

De aztán megtörtént a csoda. Roberto sorra megtanulta újra a régi ismerősök és a családtagok nevét, majd a Mammának elmesélte a történetét Fernandával. Sokat sírtak együtt, és ettől megkönnyebbültek mindketten. Azt is elmondta neki, hogy volt egy rettenetes szép álma, amelyben a napot látta fényes izzó gömbként. Ő előtte állott a

hajója tetején, és úgy érezte, hogy bele fog lépni a napba, abba a rengeteg tűzsugárba, ami úgy gomolygott, akár a tengeren az örvény.

-Még szerencse, hogy visszaküldtek! – sóhajtott Maria. – Soha többé ne gondolj arra, hogy elemészted magadat! Az halálos bűn! Akármilyen nehéz is az életünk, mégis meg kell várni, amíg az Úr szólít magához. Nekünk meg kell becsülni az életünket, mert az Isten ajándéka.

-Hogy érted azt, hogy visszaküldtek? – csodálkozott el Roberto.

-Úgy, hogy nem te szabad meg, mikor léphetsz Isten színe elé. Ha nincs itt az ideje, Ő visszaküld az emberek közé, ebbe a világba. A hárfát, ugye, azért vitted magaddal?

-Igen, nagyon szerettem volna, ha követhetem Fernandát! Olyan szép volt, neked is látnod kellett volna!

-De hiába igyekeztél utána, úgyse találkozhattál volna vele! – intette Maria a fiát. – Ő a mennybe került, de te elkárhoztál volna, és ő nem követhetett volna téged a pokolba. Ezért ne légy meggondolatlan!

-És most mi lesz a hárfámmal? – aggodalmaskodott Roberto.

-Apád már intézkedett róla, hogy visszavigyék Palermóba. Ha ugyan lesz olyan boldogtalan ember, aki jó pénzért megteszi. Ezt még jóvá kell tenned! Az is lehet, hogy bajba sodorsz másokat a makacs elszántságoddal. Normális hajós soha többé nem tenné a lábát arra a bárkára. Tudod, a tengeri tiltások egyike, amire apád is megtanított! Biztosan csak azért nem dobta a tengerbe, mert Ricardo herceg ajándéka, és bízik abban, hogy vissza tudja juttatni a palotába.

Roberto sokat búsult ezen. Bántotta a lelkiismeret, hátha bajt hozott ezzel másra. Majd arra gondolt, hátha mégse lesz baja annak az embernek. Hiszen ő nem tud játszani a hárfán, s ha nem szól a hangszer, a hangjára se figyelnek fel a szirének. Mikor már jobban volt, menni akart, hogy maga viszi el a bárkát Palermóba, de ezzel csak felbosszantotta az anyját.

-Te csak semmit ne tégy apád rendelete ellenére! – ripakodott rá. – Alighogy jobban lettél, máris újabb bolondságokon töröd a fejedet?! Inkább foglalkozz egy kicsit a kisöcséddel! Mindkettőtökre ráférne egy kiadós séta.

-De hiszen mindjárt esteledik! – tiltakozott Roberto. – A kicsiknek már ágyban a helye.

-Nem baj. Mire felkel a hold, visszajöttök.

És már a nagyfia kezébe adta a kicsi kezét, hogy vezesse. Roberto a nyakába vette a kistestvérét. Meglovagoltatta, ugrált vele, hogy Fortunato nagyokat kacagott. Mintha a régi szép idők tértek volna vissza, amikor még nem ismert semmi gondot, csak az anyjától örökölt jókedvét adta tovább mindenkinek. Kicsit sétáltatta persze, ahogy az anyjuk meghagyta, de nem sokáig, hiszen alig kezdett még járni a kis puttó.

63.

Bertold dilemmája

Másnap nyugtalan volt a tenger. Mindenki aggódva várta vissza a halászokat, akik még kora hajnalban, jó széllel indultak útnak. Aztán várták a híreket a szomszédos szigetekcseről is. Vajon elmegy-e az a halász a bárkájáért? Még mindig úgy ragaszkodik hozzá, vagy már talált helyette másikat? Ki tudja, lehet, hogy az apjától örökölte, azért kedves a számára. A hajósok néha olyan érthetetlen dolgokat művelnek, számot se tudnának adni róla, miért ragaszkodnak annyira egyes szokásaikhoz és bizonyos tárgyaikhoz.

Ám a tenger konokul hallgatott. Ahogyan Roberto is, amikor idegenek közt volt és élet-halál mezsgyéjén járt. Teste és lelke lebegett abban a bizonyos semmiben, amelyet akkor olyannak érzett, mintha csak a Mamma ringatta volna. Vagy mintha a tengeren lebegett volna, mindenkitől elhagyatva... Pedig nem mások hagyták el, hanem ő készült elhagyni a világot.

Ez a mai nap sok nyugtalanságot hozott a szigetre. Már Bertold is menni készült. Közeledett a viharos szezon, és neki vissza kell térnie Normandiába. A szokásos üzleti ügyei, az ottani háztartása gondja, és arra gondolt, hogy ismét magával viszi Robertót, ha ugyan rábeszélhető egy távoli útra és újabb tanulásra. A professzorok szívesen hallgatják meg, mire jutott, és a zenemesterek is boldogan gondjukba vennék régi kedves tanítványukat.

Bertold szíve nehéz volt. Nem lehet örökké így élni, hogy két hazája van, és egyiket se hagyhatja el végleg. A Njord legénysége boldogult ugyan a távollétében, de nem ugyanazt az eredményt látta, mint amikor ő irányított mindent. A legénység becsületes volt, de nem voltak olyan rutinosak az üzletelésben. Ők nem tudtak olyan kedvezményeket elérni, alkudni az árakból, hogy aztán később jobban értékesítsék a holmit egy másik helyen. Erre is születni kell, ahogyan a művészetre. Az egyiknek ehhez van tehetsége, a másikkal amahhoz.

Maria biztosan nem szívesen engedi el őket. Roberto még nem áll készen arra, hogy a fejét megint tudományokkal tömjék. Talán jobb lenne, ha itt töltené a telet az isolettán, édesanyja gondos közelségében. A legjobb pedig az volna, ha az egész család együtt maradna. Roberto ugyan özvegyember, amit ránézésre senki nem mondana meg róla, de hát így akarta az Isten, hát így lett.

A döntéseiket különféle álmok is zavarták. Bertoldot ismét Atlantisz kísértette, amivel valósággal elrémítette Mariát. Roberto a hárfájával álmodott, meg arról, hogy Fernandával ismét együtt énekeltek Ricardo herceg udvarában. Fernanda még az angyalokat is elbűvölte az énekével. Mariát Sandro látogatta meg álmában, amitől szintén csak elborzadt. Arról beszélt, milyen nehéz neki a tenger mélyén feküdni, s hogy vele senki nem gondol ebben a fene nagy boldogságban, amiben ők élnek.

Mikor megébredt, Mariát rossz érzés kerítette a hatalmába. Most gondolt rá először, mekkora bűn terhe nyomja szegény Sandro lelkét, hogy még mindig nem tud megnyugodni. Ő is jó ura volt, soha nem bántotta, mindig a kedvében járt. Csak hát ő nem Bertold volt, akit süldőleány kora óta szeretett. Egyikük se tehetett róla. Senki se tehet róla, hogy ő nem más, hanem csakis önmagával azonos. Ilyen, mert ilyenek teremtette az Úristen. Amúgy meg mindent meggyóntak Beppe atyának, és ő feloldozta őket fiatalkori botlásuk alól. Mikor szegény Sandro meghalt, majd Bertold visszatért, az atya összeadta őket annak rendje-módja szerint. Ha nem lett volna helyes, akkor az atya biztosan nem is teszi meg, hogy azt a különös esküvői szertartást celebrálja.

Mariának főtt a legjobban a feje. Az ő dolga a család összetartása, de hogyan tegyen eleget neki, ha mindenki szertefut még a hidegebb idő beállta előtt?! Akkor majd nézheti a tengert és faggathatja, merre vitte őket, s hogy rendben megérkeztek-e abba a távoli Normandiába! Sehogy nem tetszett neki a dolog. Még jó, hogy a kis Fortunatót nem akarják magukkal vinni! Akkor lenne csak magányos ebben a nagy házban!

Búcsú az isolettától

Végül elérkezett az indulás ideje. Az egész sziget búcsúztatta Bertoldot, Robertót és a Njord legénységét. Mindenki vidám volt, csak Maria szívét nyomasztotta valami. Nem akarta mutatni, mert attól félt, hogy akkor Bertold visszatartja a hajót, s majd csak később indulnak, amikor már veszélyes lesz az utazás. Fortunatóval a karján addig integetett, amíg csak látott a Njorból valamit. Aztán eltűntek a szeme elől, és ő nehéz szívvel tért vissza a nagy házba, ahol annyi szép időt töltöttek Bertolddal, és ahol sikerült talpra állítania Robertót is.

Viszonylag csendes telük volt. Néha dühöngött a szél, és különösen a sirokkót volt nehéz elviselni. Olyankor bezárták az ablaktáblákat, de még úgy is rázta őket erőszakosan, elvadultan, hogy hallgatni is rossz volt. Fortunato szépen növekedett, már kész vasgyúró volt, és mindent meg akart tanulni. Mariának és a lányainak volt mire ügyelniük mellette egész nap. Valakinek folyton a sarkában kellett lennie, különben veszélyes dolgokat is cselekedett volna. Már nem érte be a kúszással-mászással, hanem a teraszra, a lépcső tetejére, sőt a környező fákra is fel akart mászni. Alig győzték szusszal, úgy megfuttatta őket mindennap.

Roberto bárkájáról érkezett hír. A halász boldogan visszavette, és az árát is elküldte. A hárfáról és annak sorsáról nem értesültek, csupán egy különlegesen szép növényt küldött ajándékba a halász, mivel úgy gondolta, hogy Roberto úrfi a feleségéhez tért vissza. Maria gondozásába vette a virágot, és egyelőre teleltette, hogy majd tavasszal keressen neki végleges helyet a kertjében vagy a teraszon.

A szeles téli idő kezdett csillapodni, és tavaszias hangulatot árasztott minden. Maria folyton nyugat felé figyelt, onnan szimatolta, lesz-e kedvező áramlat az ő embere számára, ami visszahozza neki. Robertóért aggódott megint. Bárhogyan is kémlelte az eget meg a tengert, valahogy csak nagy ürességet érzékelt, új híreket nem. Talán ott, a messze északon, a Bertold hazájában később tavaszodik, és nekik még sok dolguk van, azért nem jöhetnek.

Pedig itt, a déli tengereken már ismét jártak a hajók és a bárkák. Az egyikük díszes levelet hozott Robertónak Palermóból. Hercegi pecsét volt rajta, Maria megcsodálta, ahogy forgatta a kezében a fiának szóló üzenetet. Nem tudta, mitévő legyen. Talán valami fontos ügyben kellene eljárnia, de mi lesz, ha még soká késlekedik?

Végül Beppe atyához fordult, aki egyetértett Mariával, hogy meg kellene nézni, van-e valami sürgős elintéznivalója Robertónak Palermóban. Volt bizony! A fiú apósa és anyósa visszatért Ferrarából, de vesztükre, mert akkor még dühöngött a járvány. Mindketten meghaltak, és intézkedni kellene a Fernanda örökségének ügyében. Már két ügyvéd is felkereste a herceget, hogy tudakolja meg a számukra, merre lelhetnék meg Robertót, akiről, úgy tűnik, hogy egyedüli örököse lett elhalt feleségének. A ferrarai rokonok nagy része is elhunyt a járvány idején, és most senki nem tudja, mi lesz a birtokkal. Aztán ott van a palermói ház is, amit Fernanda vásárolt, amikor úgy döntött, hogy Palermóban marad Caserta mester tanítványaként. Akkor még úgy volt, hogy ott telepszének le Robertóval együtt, de most

senki nem tudja, mi lesz a sorsa a szép villának. A cselédek is ki kellene már fizetni, akik ott maradtak, hogy a házra vigyázzanak. Szóval valóban egy sor sürgős elintéznivaló várt a fiúra.

Mariát azok a távoli dolgok nem érdekelték. Ő vérbeli szigetlakó volt, a tengeren túlra csak annyit látott, hogy igen messzi dolgok vannak valahol a távolban, de hogy mi az, és hogy Roberto mihez kezd vele, egy csöppet sem izgatta. A férfiak dolga a férfiaké, a nőknek jobb bele nem ártani magukat. Ügyvédekkel sose volt dolga. Ritka szerencse! Aki csúri-csavarja a szót, azzal ő nem tárgyal. De hogy szégyenben ne maradjon a család, ismét küldetett egy jó csomag csipkét Palermóba, azzal az üzenettel, hogy amíg Roberto meg nem érkezik, addig ennek az árából fizessék ki a cselédséget, a különbözetet meg küldjék el neki, Mariának. A személyzet csak maradjon ott és tartsa rendben Roberto házát, hogy mire visszatér, minden ragyogjon.

A palermói hölgyek rögtön szétkapkodták a gyönyörű csipkéket. Igen szép summa járt érte, Mariának majd leesett az álla, amikor kézhez vette. De akkor már szívesebben látta volna a Njordot, hogy elújsághassa az övéinek, micsoda pénzeket fizetnek neki az ő egyszerű kézimunkáiért. Mert neki ez olyan egyszerű volt, mint másnak a kapálás vagy a földművesnek a szántás-vetés. Igaz, már sokan szerették volna tudni ennek a titkát, de nem volt mit tenni, ha ekkora távolságról vitték csak hozzájuk a hajósok ezt a finom portékát.

A Njord mégse jött, hiába várták. Fortunato már beszélt, és Maria szorgalmasan taníttatta neki: Papa,Papa...

Aztán egy napon egy másik normann hajó érkezett a szigetre. Kisebb, mint a Njord, de hasonlóan bizarr díszítésű. Idegen hajósok voltak, de Bertoldnak néhány embere is érkezett velük. Még szerencse, mert máskülönben nem érthették volna meg egymást. Egyenesen Maria háza felé tartottak. Kalapjukat, sapkájukat levéve léptek be a házba. Elmondták, hogy a Njord nincs többé.

Mikor hazafelé tartottak tavaly kora ősszel, nagy viharba keveredtek. A hajó megroppant, majd süllyedni kezdett, és mindenki a csónakok felé igyekezett. Csak Roberto nem strapálta magát. Mintha várta volna a halált, nem törődött semmi mással. Bertold utána kapott, hogy felhúzza a csónakba, de a fiú nem nyújtotta a kezét. Bertold utánaugrott a hideg vízbe, úszott a fia után, a legénység meg utánuk evezett. De egy idő után mindketten elmerültek, soha többé nem látta őket senki. Akkora volt a hullámverés, hogy képtelenség volt bármit is látni, nekik pedig igyekezniük kellett, hogy mentseék, aki, ami még menthető. Nagy veszteség érte őket, minden portékájuk a tengerbe süllyedt, de Maria ne aggódjon, Bertold cége kártalanította őket. Most egy másik hajóval járnak ugyanazokra a helyekre, ahová eddig, és megpróbálják behozni a veszteségeiket. Bertold örökségéről viszont intézkedni kellene, mivel ő általános örökösének Robertót nevezte meg, aki már nem él. A fiú után az anya örököl, mi legyen hát Bertold vagyonával?

Maria valósággal megnémult a gyásztól. Fortunatót gyorsan kituszkolta a szobából, rábízta a lányaira, akik csak dermedten álltak. Maria Sandróra gondolt. Hát mégis csak kiszabadult onnan, a sziklák alól! S aztán üldözőbe vette Bertoldot. De most ez jobb neki? Jobb, hogy ő másodszor is özvegyé lett? Micsoda borzalmas lélek az, aki ilyen képes tenni!

Egy darabig csak zokogott, majd Fortunato után mutatott:

-Ő Bertold másik fia, a kicsi. Minden őt illeti, nekem nem kell semmi. Csak menjenek tovább az útjukra, s ha visszafelé tartanak Normandia felé, keressenek fel újra. Addig meggyászolom az uramat, és kigondolom, miként lehetne gondoskodni erről a szegény kis árváról, meg az apai örökségéről. Egyebet nem tudok mondani. Hanem ha Palermo felé visz az útjuk, kérem, vigyenek el egy levelet Ricardo herceg részére!

A hajósok nem fogadták el a meghívást, inkább a hajójukon töltötték az éjszakát. Reggel vitték tovább a levelet, és a lesújtó hírt, hogy Ricardo herceg kedvenc baritonja többé nem koncertezik a palotában.

Maria úgy érezte, hogy Sandro bosszúja érte utol mindnyájukat. Másokat talán a nagy vagyon érdekelt volna, de ő beérné egy egészen kicsiny házikóval, csak az ura meg a fia élne, és a családja együtt maradhatna! Mindent Beppe atyára bízott. A csipkái árából nagy adományt tett a sziget templomocskája javára. Gyakran vádolta magát, miért nem követelte erőszakosabban, hogy a férfiak maradjanak otthon, az isolettán.

Aztán gyorsan hervadni kezdett. Régi jókedve már a múlté volt. Csak csodálatos csipkéit vitték aztán is a kereskedők, akik számára végül is nem építettett szebb kikötőt Bertold, a kéthazájú hajós.

Tartalomjegyzék

Szerzői ajánlás	1
Tengeri vihar	3
Roberto	6
Normann látogatók.....	9
Az ünnep éjszakája	12
Álmok.....	14
Bertold és Roberto.....	19
Maria és Sandro.....	24
Sandro balszerencséje	28
Beppe atya dorgál.....	30
A Njordon	38
Bertold álma	42
Ricardo herceg udvara	45
Koncert után.....	48
A kis tutaj	51
A hárfa	55
Álom a tengeren	60
Gondok a szigeten	65
Bertold háza	69
Idegen földön	73
Roberto tanulmányai	82
Fernanda története.....	87
Pedrinho és az atlantiszi térképek	90
A kísértethajó.....	99
Maria levele	101
A térképek.....	103
Fernandát felfedezik	112

A két énekes	127
Caserta mester tanítványai	130
Egy ismeretlen a misén	140
Éjszakai támadók	150
Bertold Palermóban.....	155
Húsvét	163
Török gályák támadása	166
Giovanni a rendházban	171
A nagybeteg óhaja	174
Az imposztorok.....	179
Élet és halál mezsgyéjén	186
Vetélytársak	193
Két különös kérő.....	197
Giovanni lázálma	203
A végrendelet	209
Találkozás a kikötőben.....	215
Áldás	226
A visszaút	228
Különös képek	231
Bertold útra kel.....	243
Fernanda válaszút előtt.....	245
Maria csipkéi	251
A csipkeverés művészete. Roberto látomásai	257
Lelkifurdalás	266
Monna Isabella megérkezik	271
Ferrarai meghívás. Inkvizíció	274
Maria és Roberto levelei	279
Bertold nagy terve	290
A hajó megfeneklik	296

Bertold levele	301
Esküvő a tengeren	303
A másik lánykérés	306
Vissza Normandiába	309
Fortunato. A fiatalok végül találkoznak	318
Roberto bárkája.....	326
Keresik az eltűntet	329
Bertold dilemmája	335
Búcsú az isolettától.....	338

Murawski Magdolna újabb meglepetéssel szolgál az olvasóinak. Amikor mások hirtelen nem tudták, mihez kezdjenek magukkal a járvány idején, ő egyszerűen visszavonult, és tette a dolgát. Amit egy író csak megtehet: gondoskodni az olvasók szórakoztatásáról.

Története a középkorba vezet vissza, de nem a sötét középkort mutatja be, hanem annak egy derűsebb arcát: egy boldog szigetet, ahol romlatlanul élnek, bár a civilizációtól egyáltalán nem érintetlenül azok, akik oda születtek. Életük megérinti azoknak a lelkét, akik véletlenül vagy szándékosan odaérkeznek és életük egy részét velük tölthetik.

Mindez naivul hangzik, de a történet nem ilyen egyszerű. A középkorban azért javában tombolnak az elemek és az emberi hódítani akarás. A tengereken megfordulnak kalózok, török és viking hódítók hajói is, akik akár el is pusztíthatnák a békés szigetlakók világát, ám ezek többnyire „nagyobb falatokra” törnek. Fenyegetik Palermót, az akkor már jelentős várost, rátámadnak békés szándékú hajósokra, és olykor összecsapnak a normannokkal is, akiket szintén vonzanak a déli tengerek.

A hőseket lehetne akár naiv, letűnt korszakok embereinek is tekinteni, de a szerző keze nyomán megelevenedik a reneszánsz udvarok világa, annak minden színével és művészetével. Napjainkban, amikor a nyugaton dühöngő, mindent eltörölni szándékozó irányzatok erőnek erejével változtatnának meg mindent, akár a történelmet vagy a tudományos eredményeket is, jó tudni, hogy a középkorba álmodott történetnek minden eleme hiteles. Nem szükséges mobiltelefont nyomni a felfedezések előtti kor emberének a kezébe, azt hangoztatva, hogy anélkül meg se értené a fiatalság, miről szól a történet. Ne áltassuk magunkat! Az ifjúságnak megvan a magához való esze. Ha túl sokat magyaráznak bele, maga kezd el utánajárni, mi az igazság. A divatot csak átveszi, elhasználja, majd a szemétkébe dobja. Végleg nem lehet hozzákötöni.

A hajósok, kereskedők, halászok, szigetlakók és városiak, gyógyító papok világa, fellebbenti a fátylat egy korról, amelyet, nem tudni, miért, Murawski jól ismer. Otthonosan mozog benne, sok szépet enged látni, mert talán nemcsak a zenéről gondolja azt, hogy annak feladata a harmónia megteremtése vagy helyreállítása, hanem az irodalomról is. Korunkban, mely mintha ismét a pusztító erők összecsapásáról szólna, érdemes figyelni erre a csendes tanításra. Egy egyre jobban kiteljesedő életmű megalkotója figyelmezteti erre embertársait. Talán jobb volna a saját szigetek megalkotásával foglalkozni a sok hiábavalóság hajszolása helyett.

Lopes-Szabó Zsuzsa